

Ludmila Plett

***Uniți de
Dumnezeu***

Ludmila Plett

Uniți de Dumnezeu

Seria „Consilierea spirituală”
Cartea a patra

Această carte a fost editată de misiunea creștină
germană „Apele Vii” pentru a fi distribuită
gratis în România și Republica Moldova.

Ludmila Plett

„Uniți de Dumnezeu”

Editura
Misiunea „Apele Vii”

Adresa pentru comenzi în Germania:

Wasser des Lebens e. V.
Kolomanstrasse 32
73527 Schwäbisch Gmünd
Germany

Tel: +49(0)7171-39734
E-Mail: info@wasserdeslebens.org
Internet: www.wasserdeslebens.org

Copyright by Ludmila Plett
Toate drepturile sunt protejate și aparțin autoarei

Traducere: Anghelina Kammerat
Corector: Tatiana Talpă
Designul copertei: Lada Cernâșevskaia

Această carte este prevăzută să fie ca un mic manual pe
tema relațiilor de familie și este destinată atât soților
credincioși, cât și tinerilor creștini care doresc să se
căsătorească

ISBN 978-3-935308-27-4

Druck: CPI – Ebner&Spiegel, Ulm
Ediția întâi, anul 2013
A doua ediție, anul 2013
A treia ediție, anul 2013
A patra ediție, anul 2020

Cuprins

Pagina

Despre autoare	4
Prefața autoarei	6
1. Destinați unul pentru celălalt	10
2. Diferențele care unesc	27
3. Armonia divină a inimilor	44
4. A conduce cu dragoste	67
5. Femeia înțeleaptă.....	93
6. Taine destinate doar pentru soți	122
7. Greșeli care pot avea consecințe grave	153
8. Întrebări care rămân fără răspuns	185
9. Ce nu putem evita în viața conjugală	221
10. Când căsătoria devine o povară grea	248
11. Soțiile credincioase ale soților necredincioși	281
12. Căsătoria la apusul vieții	303

Despre autoare

Ludmila Plett (numele de fată Pimenova) s-a născut la 30 martie 1949 în URSS, în orașul Frunze. A crescut și a fost educată într-o familie creștină.

După ce a absolvit în 1972 Institutul de Medicină din Vladivostok, a lucrat timp de zece ani ca medic internist și medic expert în diferite localități ale fostei Uniuni Sovietice. În 1983, împreună cu soțul ei, Heinrich (care este de naționalitate germană, născut și crescut în Rusia), a plecat la părinții lui în Germania, unde a auzit pentru prima dată predicile misionarului și evanghelistului sud-african Erlo Stegen. La începutul anului 1987, după prima vizită în Africa de Sud la stația misionară KwaSizabantu, a trecut printr-o criză lăuntrică și o transformare spirituală profundă, după care a hotărât să se dedice în totalitate slujirii la care Dumnezeu o chemase într-un mod minunat în anii adolescenței, când avea doar cincisprezece ani. De atunci, de pe paginile celor zece cărți ale ei, ea a dus tuturor oamenilor, și mai ales foștilor ei compatrioți, acea Evanghelie veche, dar în același timp încontinuu nouă, care îi cheamă pe creștini să se trezească din somnul spiritual, să se lase de păcatele cu care s-au obișnuit, să-și aducă viața în ordine și să se pregătească pentru întâlnirea care va fi în veșnicie cu Mântuitorul nostru.

Auziind încă o nouă chemare a lui Dumnezeu, începând din 1989, a desfășurat, de asemenea, în diferite țări ale lumii slujiri de consiliere spirituală, devenind astfel doctor pentru sute și mii de suflete care căutau ajutor din cauza problemelor lor spirituale, familiale și cotidiene. O atenție deosebită a acordat-o lucrării cu oamenii împovărați de ocultism și cu creștinii care au căzut în plasa învățăturilor false, sectelor și cultelor religioase. Fiind fondatoarea și conducătoarea misiunii creștine interconfesionale independente „Apele Vii”, a fost în călătorii misionare în multe țări din lume, efectuând conferințe și seminare de îndrumare spirituală în diverse biserici, indiferent de apartenența lor confesională.

Având în vedere specificul slujirii sale, Ludmila Plett nu a acordat preferință niciunei confesiuni creștine, comunicând ușor și liber cu toți credincioșii, văzând în ei, în primul rând, suflete pentru care a murit Hristos. În urma celor treizeci și cinci de ani ai slujirii de păstorire a sufletelor, a ajuns la concluzia că toți credincioșii pot fi împărțiți doar în două categorii – cei care cu adevărat sunt copiii lui Dumnezeu și cei care doar se numesc creștini, dar au o viață care nu corespunde Sfintelor Scripturi. Și în orice biserică și confesiune întâlnim ambele categorii de creștini. Pentru cel care Îl urmează pe Domnul, cele mai importante criterii ale spiritualității unui creștin sunt capacitatea lui de a-și ierta vrăjmașii, de a avea o relație personală strânsă cu Tatăl Ceresc și de a-i fi credincios Domnului în slujirea pe care Dumnezeu i-a încredințat-o în locul în care El l-a așezat, oricât de neînsemnat i s-ar părea acel loc și acea slujire.

Prefața autoarei

Drag cititor! Au trecut mulți ani de când, întorcându-mă dintr-o călătorie misionară și stând în avion alături de un cunoscut evanghelist, a cărui părere o prețuiam foarte mult, i-am pus o întrebare care mereu mă frământa: „Știi, în slujba mea de consilier spiritual, eu mă confrunt mereu cu diferite probleme legate de viața de cuplu și mai ales cu acele aspecte ale acesteia, despre care în cercurile creștine, de obicei, nu se vorbește deschis. Ce zici, poate ar fi bine să scriu o carte pe această temă, prezentând acest subiect în lumina Cuvântului lui Dumnezeu, astfel încât să fie acceptabil pentru credincioși?”. Uitându-se la mine cu o privire surprinsă, interlocutorul meu mi-a răspuns: „Deci, dacă te-am înțeles corect, ai de gând să faci **pornografie creștină**?..”. Cuvintele acestui bărbat m-au șocat atât de mult încât, după ce am oprit conversația, am decis să uit pentru totdeauna această idee și să nu mă mai întorc la ea niciodată. Căci dacă un așa mare slujitor al lui Dumnezeu a reacționat atât de negativ, atunci la ce am putea să ne așteptăm de la creștinii obișnuiți, pentru care acest subiect a fost tabu încă de la începuturile timpului.

Au trecut anii, iar problemele de cuplu pe parcursul vremii au devenit unul dintre principalele motive pentru care creștinii apelau la mine pentru consiliere. De nenumărate ori a trebuit să-i mângâi, să-i învăț, să avertizez soțiile și soții credincioși, explicându-le adevărurile simple, dar în același timp și greu de perceput, adevăruri care sunt foarte importante pentru armonia divină a vieții lor de căsătorie.

Așa au continuat lucrurile până când am obosit să repet încontinuu una și aceeași. Ca urmare, am decis în cele din urmă să trec peste toate temerile și îngrijorările mele și să scriu totuși această carte, dedicată acestui subiect, pentru a răspunde, cu ajutorul lui Dumnezeu, la întrebările pe care mi le-au pus sute și mii de soți și soții care au căutat o cale de ieșire din impasurile în care au ajuns din cauza problemelor pe care le-au avut între ei.

Poate că vă întrebați de ce am avut îngrijorări și temeri? Pentru că nu în zadar în popor se spune: „Ce-ai scris cu penița, nu tai cu bărdița”. Când vorbești cu o persoană față în față, simți în ce măsură și cât de profund poți atinge un anumit subiect cu ea. În afară de aceasta, în timpul unei conversații, întotdeauna ai posibilitatea de a pune întrebări pentru a putea clarifica mai bine lucrurile care au fost puse în discuție. În cazul unei cărți, însă, lucrurile stau cu totul altfel. Într-o carte, de obicei, sunt prezentate doar principiile de bază, care de multe ori nu oferă un răspuns clar și cuprinzător referitor la o situație concretă de viață. Pe lângă aceasta, cititorul ar putea și să interpreteze greșit ceea ce a fost scris sau ar putea să perceapă sfaturile autorului ca pe niște postulate de nezdruncinat, pe care trebuie să le îndeplinească neapărat. Și atunci, îndrumarea sau îndemnul de a cugeta ar putea să se transforme într-o lege, care va fi aplicată incorect sau, și mai rău, va fi impusă cu forța și altora. Noi, oamenii, suntem cu toții atât de diferiți! Ceea ce o persoană percepe ca o binecuvântare și un ajutor din partea Domnului, pentru o altă persoană poate fi o ispită și un motiv de poticnire, respingere și împietrire.

Chiar de la bun început, relația dintre sexe a fost concepută pentru a fi frumoasă, deoarece numai în acest fel putem atinge scopul principal, oferit de Tatăl Ceresc – fericirea reciprocă a soților și înmulțirea oamenilor pe pământ. Cel rău cunoaște bine enorma semnificație a acestor relații, de aceea el se străduiește din răspuțeri să le spurce și să distrugă ceea ce în ochii lui Dumnezeu este binecuvântat și sfânt. Implicându-se în acest domeniu al vieții umane, el își atinge scopurile dorite în diferite moduri, despărțind creația de Creator și încălcând ordinea stabilită de Dumnezeu în căsătorie. Familiilor creștine le vine foarte greu într-o lume în care desfrâul și impuritatea sunt glorificate, în timp ce castitatea și moralitatea sunt devalorizate, iar cuvântul „dragoste” a devenit o parodie jalnică a sentimentului nobil și măreț care a fost de la început. Printre principiile zdruncinate ale vieții de căsătorie, de multe ori pur și simplu nu există un sprijin care

ar putea să ne ajute să rămânem în picioare în mijlocul vârtejului amețitor al lumii murdare și depravate din jurul nostru. Neglijarea consilierii spirituale în biserici a dus la o lipsă de consiliere creștină extrem de necesară în cazul problemelor de familie, iar, ca rezultat, creștinii au ajuns să apeleze pentru ajutor la sociologi, psihologi, psihoterapeuți și sexopatologi.

Multe cărți creștine dedicate acestui subiect și publicate în limba rusă sunt scrise de autori americani sau vest-europeni și, prin urmare, poartă amprenta mentalității lor, care diferă semnificativ de mentalitatea noastră. Prin urmare, problemele abordate în aceste cărți, în special cele legate de relațiile intime dintre soț și soție, sunt greu de înțeles pentru credincioșii care s-au născut și au crescut în statele fostei Uniuni Sovietice. Ținând cont de acest lucru, vreau să încerc, cu ajutorul lui Dumnezeu, să luminez acest domeniu al vieții umane, bazându-mă atât pe ceea ce spune Sfânta Scriptură despre acest lucru și pe ceea ce am întâlnit eu în timpul celor douăzeci și cinci de ani de slujire în domeniul consilierii spirituale, cât și pe ceea ce am învățat eu însumi, căutând mereu să cunosc secretul unei căsnicii binecuvântate pe parcursul celor patruzeci de ani de căsătorie din viața mea personală.

Îl rog pe Domnul ca această carte, ca și celelalte din seria „Consiliere spirituală”, să fie de ajutor multor cupluri creștine din ziua de azi. Fie ca Domnul, după marea Sa îndurare, s-o folosească ca pe o călăuză pentru cuplurile creștine, ca căsătoria lor să devină o sursă de binecuvântări atât pentru ei înșiși, cât și pentru oamenii din jurul lor.

Ludmila Plett

Rugăciunea introductivă

Dragă Tată ceresc! După marea Ta înțelepciune, Tu ne-ai creat pe noi, bărbați și femei, așa cum suntem, înzestrându-ne cu abilitățile și calitățile de care avem nevoie pentru a împlini planul Tău divin și menirea noastră. De multe ori însă, respingând poruncile Tale, noi am uitat de rolul pe care ni l-ai încredințat și ne-am sustras de la responsabilitățile noastre, iar după ce am cules roadele amare ale neascultării noastre, am înțeles că Tu nu greșești în nimic! Te rog să insuflă puterea Duhului Tău în aceste rânduri și să le folosești pentru a ne reaminti încă o dată că fericiți în căsnicia noastră vom putea fi numai dacă vom împlini Cuvântul Tău.

Amin

„Nevestelor, fiți supuse bărbaților voștri, cum se cuvine în Domnul. Bărbaților, iubiți-vă nevestele și nu țineți necaz pe ele”

Col. 3:18-19

Capitolul 1

Destinați unul pentru celălalt

Despre legământul de căsătorie dintre un bărbat și o femeie, se vorbește chiar din primele pagini ale Bibliei: „Domnul Dumnezeu a zis: „Nu este bine ca omul să fie singur; am să-i fac un **ajutor** potrivit pentru el”. Domnul Dumnezeu a făcut din pământ toate fiarele câmpului și toate păsările cerului; și le-a adus la om, ca să vadă cum are să le numească; și orice nume pe care-l dădea omul fiecărei viețuitoare, acela-i era numele. Și omul a pus nume tuturor vitelor, păsărilor cerului și tuturor fiarelor câmpului; **dar pentru om nu s-a găsit niciun ajutor care să i se potrivească**. Atunci Domnul Dumnezeu a trimis un somn adânc peste om, și omul a adormit; Domnul Dumnezeu a luat una din coastele lui și a închis carnea la locul ei. Din coasta pe care o luase din om, Domnul Dumnezeu a făcut o femeie și a adus-o la om. Și omul a zis: „Iată în sfârșit aceea care este os din oasele mele și carne din carnea mea! Ea se va numi „femeie”, pentru că a fost luată din om.” De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa, și se va lipi de nevasta sa și se vor face un singur trup” (Geneza 2:18-24).

În acest pasaj din Sfânta Scriptură se vorbește despre atâtea lucruri, încât, dacă am cugeta doar la ele, atunci s-ar putea scrie o carte întreagă. Interesant este faptul că acest pasaj începe cu o expresie destul de ciudată din partea Creatorului: „**Nu este bine** ca omul să fie singur”. Tot ceea ce Dumnezeu a creat înainte de om, a spus că este „bun” sau „foarte bun”, cu alte cuvinte – „perfect”. Iar în cazul dat, El pentru prima dată pe neașteptate spune că „nu e bine”.

Când Dumnezeu a creat lumea animală, chiar de la început El a făcut-o de ambele sexe, însă primul om – Adam – a fost creat singur, fără a i se oferi o femeie corespunzătoare. Animalele, peștii, păsările și reptilele, incapabile să gândească și să raționeze, au fost înzestrate doar cu instinctele sexuale necesare pentru a se putea înmulți, însă cât privește omul, a trebuit ca el singur să-și dea seama că pentru a trăi o viață deplină pe pământ, îi lipsește ceva.

Aici trebuie să mai remarcăm și faptul că, în timp ce pe primul om Dumnezeu l-a creat din țărână moartă, femeia, la rândul ei, a fost creată din țesuturile vii ale coastei lui Adam, anume din acea parte a corpului care se află aproape de inimă. De aceea, nici nu e de mirare faptul că Adam, văzând-o pe Eva pentru prima dată, a simțit că ea îi aparține și a spus: „Iată în sfârșit aceea care este os din oasele mele și carne din carnea mea! Ea se va numi „femeie”, pentru că a fost luată din om” (Geneza 2:23).

De fapt, toți bărbații au moștenit acest sentiment deosebit și această intuiție specială de la părintele lor. Din secol în secol și din generație în generație, printre zeci, sute și mii de reprezentante feminine care îi înconjoară, bărbații, fără să-și da seama, printr-o intuiție deosebită dată de la Dumnezeu, își găsesc și își aleg „a doua jumătate” pentru viață. Când participi la o nuntă și te uiți la mireasa care stă lângă mire, inconștient te întrebi: „De ce acest tânăr, dintre numeroasele fete din jurul său, a ales-o anume pe ea? Cum a simțit el că anume ea este „jumătatea” lui? Ce l-a atras pe el la ea? Cum a înțeles el că nimeni alta, ci anume ea, după cum a spus Adam, este „os din oasele lui și carne din carnea lui”?

Gândindu-mă la acest lucru, involuntar îmi amintesc cuvintele pe care soțul meu, Heinrich, mi le-a spus peste câțiva ani după nunta noastră: „Știi, când te-am văzut prima dată la aeroportul din Leningrad, mi-am dat seama în aceeași clipă că tu ești **exact cea**, pe care mi-o doream s-o am ca soție”. Cine a citit cartea „Calea căutării” își amintește probabil că Dumnezeu ne-a unit în așa fel încât, eu am venit la el ca mireasă, deși niciodată nu l-am văzut și absolut

nu-l cunoșteam pe logodnicul meu, fiind prima fată în viața lui, deși, la acea vreme el avea deja douăzeci și cinci de ani. Pentru mine, până în ziua de astăzi rămâne a fi un mister faptul, cum a putut el doar în câteva secunde să înțeleagă că anume eu sunt acea, pe care el inconștient și-a dorit-o.

Căsătoria întemeiată de Dumnezeu încă de la crearea lumii a fost și va rămâne lucrarea lui Dumnezeu, deaceia ea necesită o abordare spirituală. Oamenii lumii definesc căsătoria ca o uniune între un bărbat și o femeie, care dă naștere la drepturi legale și le impune anumite îndatoriri unul față de celălalt și față de copiii născuți de ei. O căsătorie oficială este doar cea, care a fost încheiată într-un oficiu de stare civilă. O astfel de căsătorie cu părere de rău îl lasă pe Dumnezeu în afara ei pentru că totul este făcut de oameni și aprobat de organele autorizate de stat. Căsătoria creștină însă, diferă prin faptul că, locul principal în ea îi aparține Domnului. O căsătorie fericită estle legământul a doi credincioși, în care alegerea corectă a partenerului de viață a fost făcută cu participarea și îndrumarea directă a Tatălui Ceresc, Care pe fiecare în parte ne cunoaște ca nimeni altul și, prin urmare, niciodată nu ne dă o îndrumare greșită.

Pe paginile Sfintei Scripturi avem două exemple de căsătorii binecuvântate de Dumnezeu. Primele sunt cele care au fost încheiate sub îndrumarea directă a lui Dumnezeu, de exemplu, a lui Isaac și Rebeca, Iosif și Maria (mama lui Isus), iar al doilea exemplu de căsătorii sunt cele care au luat naștere din dragoste, cu acordul și binecuvântarea părinților, cum a fost cea dintre Avraam și Sara, Iacov și Rahela, Ana și Elcana. Aceste două modalități de a uni două inimi într-un legământ de căsătorie sunt actuale și în ziua de astăzi, dar prima dintre ele se întâlnește extrem de rar, doar în caz când Dumnezeu prevede un cuplu pentru o slujbă specială pe care El intenționează să o facă prin ei. De obicei, oamenii se căsătoresc pur și simplu din dragoste, dar și în acest caz ei se străduie să cunoască care este voia Domnului atunci când își aleg partenerul de viață. Acest lucru se face în diferite moduri: prin intermediul

Sfintei Scripturi, care ne dă îndrumări pentru diferite situații concrete, prin post și rugăciune, printr-o anumită circumstanță din viață, prin ascultarea glasului inimii care aduce bucurie, pace, liniște sufletească și o încredere lăuntrică că tot ceea ce faci, este corect, și așa mai departe. În plus, Dumnezeu poate folosi și alți oameni pentru a ne descoperi care este voia Sa. Căci El ne cunoaște gândurile și sentimentele noastre și El poate să ne vorbească și printr-o oarecare altă persoană, chiar dacă la început cuvintele pe care El ni le va spune, ni se vor părea a fi lipsite de logică. Însă, chiar dacă Dumnezeu ne-a vorbit printr-o oarecare persoană, totuși, este foarte important să primim de la Domnul și o confirmare personală.

Dacă vrem să aflăm care este voia Domnului cu privire la alegerea partenerului de viață, atunci trebuie nu numai să ne rugăm pentru acest lucru, ci și să acceptăm ceea ce El ne pune pe inimă, fără ca s-o luăm înaintea Domnului cu impulsurile noastre emoționale și cu acțiunile noastre pripite. Adesea se întâmplă ca, după ce noi înșine am făcut o alegere, îl rugăm pe Dumnezeu să ne binecuvânteze decizia, iar apoi ne întrebăm de ce nu suntem fericiți în căsătoria noastră. Atunci când vrem să știm care este voia Domnului în această privință, trebuie să avem răbdare și să așteptăm până la capăt răspunsul Lui și chiar dacă încă nu am primit niciun răspuns de la Dumnezeu, acest lucru nu înseamnă că răspunsul Lui va fi negativ. Cu cât mai aproape suntem de Domnul și cu cât mai bine îl cunoaștem pe bunul nostru Păstor, cu atât mai ușor ne este să-i auzim vocea Lui și să o deosebim dintre toate celelalte voci din inima noastră. Pentru a fi siguri că nu greșim, ci știm cu adevărat care este voia Domnului atunci când ne alegem un partener/parteneră de viață, cel mai bine ar fi să avem nu una, ci mai multe confirmări de la Dumnezeu cu privire la acest lucru. Dumnezeu întotdeauna vine în ajutor unui suflet sincer și căutător, ca exemplu ne slujește istoria lui Ghedeon. *(Întrebarea cu privire la alegerea partenerului de viață va fi dezvoltată mai detaliat pentru tineri în următoarea carte de consiliere spirituală cu titlul – „Conversație sinceră”).*

Unind primul bărbat și prima femeie în căsătorie, și știind ce va fi spre binele lor și ce ar putea dăuna casniciei lor, Creatorul, chiar de la bun început a dezvăluit care este secretul unei vieți binecuvântate în căsătorie spunând: „De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa, și se va lipi de nevasta sa și se vor face un singur trup” (Geneza 2:24). Aceste cuvinte pe care le-a spus Tatăl Ceresc nu sunt pur și simplu o dorință, ci o **poruncă** dată de El, și această poruncă este singura cheie care deschide ușile fericirii conjugale. Însă această poruncă conține trei condiții obligatorii pe care, dacă oamenii nu le vor împlini, atunci nu vor putea avea o viață de căsnicie durabilă și trainică. Condițiile sunt următoarele:

1. Atât femeia cât și bărbatul trebuie să-și **lase** părinții;
2. Bărbatul trebuie să se **lipească** de nevasta sa, adică să devină de nedespărțit de soția sa, iar soția de soțul ei;
3. Ambii soți trebuie **să devină un singur trup**, iar aceasta include nu numai intimitatea lor fizică, ci și faptul că ei trebuie să fie uniți în diferite aspecte ale vieții, considerându-și alesul/aleasa ca o parte din sine, ca jumătatea sa.

Având în vedere că practic toate problemele cuplurilor, indiferent de vârsta lor și de durata vieții lor comune, sunt consecința nerespectării acestor condiții, ele merită să fie analizate fiecare în parte mai în detaliu.

Cuvântul din Biblie „**va lasă**”, în limba ebraică se pronunță „**aza**” și are trei semnificații care se completează una pe alta. Prima din ele înseamnă „**slăbirea**”, adică eliminarea aderenței părintești, care, de obicei este foarte puternică. Frâiele care au fost în mâinile părinților încă de la nașterea copilului, părinții trebuie să le lase înainte ca fiul sau fiica sa să se căsătorească. Supunerea copiilor față de părinți și autoritatea părinților asupra copiilor se termină în momentul în care, făcând jurământul de căsătorie, ei spun „da” alesului sau alesei sale. Deși respectul copiilor față de părinți trebuie să rămână, în același timp, rezolvarea tuturor întrebărilor care țin de propria lor viață de familie – aparține acum tinerilor soți, iar părinții aici nu mai au niciun

loc. Da, părinții pot în continuare să le dea copiilor sfaturi și să-și spună părerea, dar nu au nici un drept să insiste ca copiii să facă ceea ce ei socot de cuviință, și cu atât mai mult să se supere dacă copiii procedează altfel, și nu după voia lor.

De asemenea, părinții nu trebuie să insiste ca copiii după căsătorie să continue să locuiască cu ei împreună sau să pretindă la dreptul de a fi membri în familia copiilor. Tinerii căsătoriți care locuiesc împreună cu părinții lor, de obicei, au mult mai multe probleme nu numai între ei, ci și în relațiile cu părinții lor, iar aceasta complică și mai mult perioada dificilă în care ei se obișnuiesc cu caracterele lor, șlefuiindu-se unul pe altul. Dacă soțul sau soția, după căsătorie, timp de ani sau zeci de ani la rând au fost sub un control total al tatălui și al mamei lor (ceea ce este manipulare din partea părinților, care fac acest lucru chipurile din dragoste), atunci o astfel de familie nu va putea să aibă în căsătoria lor acea unitate și dragoste, care ar trebui să fie conform poruncii Creatorului.

Al doilea sens al cuvântului „**aza**” este sinonimul cuvântului „**despărțire**” și înseamnă **ruperea legăturilor** care ne uneau înainte de căsătorie, în casa părintească. Bineînțeles că această rupere a legăturilor este grea, pentru că este legată de explozia unui șir întreg de emoții, în deosebi pentru mamă, deoarece ea este omul cel mai de preț pentru fiecare dintre noi. În pântecul ei este zămislit și purtat copilul. Anume mama după naștere ia copilul în brațe și îl strânge la piept. Toată copilăria și adolescența copilului sunt însoțite de prezența și dragostea mamei. Maturizarea copiilor, de asemenea, se desfășoară cu participarea ei directă. Însă, acest lucru nu poate continua la nesfârșit. Precum la naștere, odată cu tăierea cordonului ombilical, se rupe legătura fizică a copilului cu mama sa, tot așa și în momentul când fiica sau fiul se căsătorește, se produce o ruptură inevitabilă în legătură cu începutul vieții lor independente.

Anume din acest motiv, la încheierea nunții într-o biserică creștină, pastorul, adresându-se părinților, ar fi bine să le spună nu că acum ei trebuie să accepte ginerele sau

nora ca membru nou al familiei lor, ci mai corect ar fi să le spună astfel: „Și acum, dragi tați și mame, pentru voi, a venit momentul despărțirii. Apropiați-vă acum de copiii voștri, luați-vă rămas bun de la ei și binecuvântați-i în acest început nou de viață de sine stătătoare, care nu va mai fi legată de a voastră”. Desigur, astfel de cuvinte pot provoca lacrimi amare, mai ales mamelor, dar făcând acest lucru, ei vor demonstra în fața tuturor că sunt de acord cu porunca lui Dumnezeu care spune: „De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa”.

Părinții înțelepți (mai ales dacă sunt creștini) nu vor depune efort să-și țină copiii lângă ei, insistând să aibă aceleași relații cu ei ca și mai înainte, de asemenea, ei nu se vor supăra și nu le vor spune nici un cuvând de pretenție dacă atenția copiilor față de ei va diminua. De asemenea, ei nu se vor amesteca în viața tinerilor căsătoriți, continuând să-i instruiască și să-i educe precum au făcut-o în copilărie, ci manifestând ascultare față de Dumnezeu, părinții vor face tot posibilul ca copiii să devină cât mai repede independenți și pe deplin de sinestătători. Având frică de Dumnezeu, ei nu vor încerca să conducă noua familie, impunându-le metodele și principiile lor, și nu vor crea situații de conflict între ei.

Fiecare familie nouă deaceea și se numește nouă, pentru că diferă de toate celelalte anterioare. Fiecare familie își are propriul său mod de viață, care, în mare măsură depinde de dorința și disponibilitatea soților de a se adapta unul cu altul, acceptând pe cel ales (aleasă) așa cum este, fără a încerca să-l schimbe radical prin adaptarea la regulile și tradițiile care anterior au existat în familia părinților. O soție tânără nu trebuie să-și compare soțul cu tatăl ei, reproșându-i că fiind capul familiei nu posedă aceleași calități pozitive ca și tatăl ei, iar soțul la rândul său nu trebuie să-și exprime regretul că soția sa nu are aceleași abilități de a se îngriji de gospodărie și de a educa copiii așa, cum o făcea mama sa. Despărțirea de părinți și de stilul lor de viață trebuie să se reflecte în toate aspectele vieții comune a tinerilor soți, fără nicio excepție.

Cel de-al treilea sens al cuvântului ebraic „**aza**” este „**a părăsi**”. Pentru tinerii căsătoriți, aceasta înseamnă nu numai **părăsirea familiei în care au crescut**, ci și **separarea de părinții lor** într-o așa măsură, încât să nu se mai lipească de ei niciodată. De obicei, nu este ușor să faci un astfel de pas, dar, oricât de dureros n-ar fi, mai devreme sau mai târziu, așa ceva oricum se întâmplă. A te căsători înseamnă a pune capăt legăturilor anterioare cu părinții tăi și a trece la o altă relație nouă cu ei. Dragostea tânărului soț față de soția sa și dragostea ei pentru el trebuie să-i unească atât de strâns, încât cei doi să devină una, și să fie o familie complet independentă.

A părăsi casa părintească înseamnă a te îndepărta de ea cât mai departe, a nu locui împreună cu tata și mama, și chiar nici în apropierea lor. Profunzimea semnificației acestei definiții poate fi mai bine înțeleasă atunci când o comparăm cu afirmația Domnului Isus, și care sună în felul următor: „Dacă vine cineva la Mine, și nu urăște pe tatăl său, pe mama sa, pe nevasta sa, pe copiii săi, pe frații săi, pe surorile sale, ba chiar însăși viața sa, nu poate fi ucenicul Meu” (Luca 14:26). Pentru unii creștini, aceste cuvinte ale Mântuitorului sunt aproape o piatră de poticnire, deoarece cuvântul „ură” pentru ei înseamnă „a înceta să respecte, să onoreze și să-și iubească mama și tatăl”. Însă, o astfel de interpretare este greșită. Domnul Isus s-a exprimat astfel doar dintr-un singur motiv: El a comparat astfel dragostea noastră pentru părinți și pentru alte persoane apropiate nouă cu dragostea care, mai presus de toate, ar trebui s-o avem în primul rând față de El. În comparație cu aceasta, dragostea față de mamă și tată ar trebui să pară atât de mică și de nesemnificativă, de parcă nu ar fi dragoste, ci ură. Desigur, pe măsură ce dragostea față de Dumnezeu crește, dragostea față de părinți nu numai că nu scade, ci devine și mai mare. Însă împlinirea poruncii „cinstește pe tatăl tău și pe mama ta” se manifestă acum nu printr-o supunere lor, ci în dorința de a primi binecuvântare pentru căsătorie, în respectul față de experiența lor de viață și în renunțarea de bună voie la orice fel de dependență financiară.

Motivul principal din cauza căruia tinerii nu doresc să-și părăsească tații și mamele, este atașarea lor față de părinți și dorința de a putea apela la ei pentru ajutor în orice moment când vor avea nevoie. Dacă în așa caz părinții merg în întâmpinarea unei astfel de relații, atunci ei vor avea influență asupra copiilor adulți, lucru, care, de obicei nu le va fi de folos copiilor. Căci în cazul conflictelor familiale care apar între tinerii soți, de obicei, părinții își protejază în primul rând propriul copil, care, nu întotdeauna are dreptate. Astfel, în loc să rezolve neînțelegera dintre ei, tinerii căsătoriți caută susținere din partea părinților, fapt, care, nu numai că nu rezolvă problema, ci o agravează și mai mult, deoarece în așa caz unul dintre tinerii căsătoriți va începe să se indigneze când alte persoane permanent se amestecă în viața lor.

Practica vieții ne dovedește că caracterele tinerilor căsătoriți care locuiesc departe de părinți, se șlefuiesc mult mai repede și mai puțin dureros în comparație cu cei, care locuiesc la părinți sau nu departe de ei, rezolvându-și problemele cu ajutorul părinților. Privind în urmă la începutul vieții mele de căsătorie, îi mulțumesc lui Dumnezeu că primii nouă ani de căsătorie am locuit cu soțul departe de părinții mei și ai lui. Mii de kilometri ne despărțeau de tatăl și mama mea, care la acea vreme locuiau în Orientul Îndepărtat, iar când eu am ajuns în Estonia, toate rudele soțului deja se mutaseră în Germania. Această distanță dintre noi și părinți m-a învățat pe mine și pe Heinrich să împărtășim greutățile vieții doar între noi doi, fapt care foarte repede ne-a apropiat și ne-a unit sufletele.

Pentru a înțelege cât de important este ca tinerii căsătoriți și părinții lor să respecte poruncile pentru căsătorie pe care le-a dat Dumnezeu, voi da două exemple din practica consilierii. Primul se referă la singurul fiu al unei mame pe care ea l-a crescut în condiții foarte grele după război. Soțul acestei femei, având douăzeci și trei de ani, a murit în război, lăsând-o cu un bebeluș în brațe. După ce a trecut cu greu peste durerea care a lovit-o, tânăra văduvă a decis să nu se mai căsătorească niciodată, dedicându-și

viața și imensa dragoste fiului ei, care semăna cu tatăl său atât la caracter, cât și la înfățișare. Mama lui era foarte atașată de el, deoarece el era un băiat bun și ascultător, o cinstea și o trata cu mult respect. Dar timpul a trecut și a venit momentul în care, după ce a crescut și a absolvit universitatea, tânărul, a întâlnit o fată serioasă și demnă de el pe care a decis s-o ceară în căsătorie. Deși mama lui n-a fost împotriva acestei alegeri, totuși ei i-a fost greu să se împace cu gândul că inima fiului nu-i va mai aparține ei, precum a fost înainte.

Văzând că el din ce în ce mai mult se atașa de mireasa lui, ea, luni întregi plângea în timpul nopții, temându-se că-și va urî viitoarea noră din motiv că îi luase preaiubitul fiu. Ba și mai mult s-a întristat ea când tânărul cuplu i-a spus că au intenția de a trăi separat, deși în casa mare pe care ea o moștenise, era destul de mult loc și ar fi putut locui împreună. În una dintre nopțile pline de insomnii, această mamă totuși a decis că mai devreme sau mai târziu acest lucru oricum ar fi trebuit să se întâmple, deaceia la ce să mai plângă cu atât amar în timp ce fiul ei este fericit. La scurt timp după nuntă, tânărul cuplu s-a mutat într-un alt oraș, unde și-au găsit loc de muncă și o locuință, așa că își vedeau mama doar o dată pe an când veneau la ea în concediu.

După plecarea lor, principala mângâiere a acestei femei în vârstă a fost venirea ei la Domnul, care i-a umplut viața cu un nou sens și i-a înlăturat din inimă supărarea tănuită pe care o avea față de fiul și nora ei. Odată, când ea cugeta, îi venise un gând că, deși relația lor, în general, mergea bine, totuși, ar fi fost și mai bine dacă ei ar fi locuit împreună cu ea. În timp ce se gândea la acest lucru, inconștient luase Biblia, și, deschizând primele pagini, a văzut cuvintele: „De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa, și se va lipi de nevasta sa și se vor face un singur trup” (Geneza 2:24).

După ce le-a citit, în acel moment ea și-a dat seama că, neștiind de această poruncă a Creatorului universului, fiul ei a împlinit-o pe deplin. Zguduită până în adâncul

sufletului, femeia a căzut în genunchi și a început să-L roage pe Tatăl Ceresc s-o ierte pentru supărarea pe care o avuse ea față de copii. Abia acum ea și-a dat seama că ceea ce voise ea, era contrar voinței lui Dumnezeu. După asta, cea mai mare dorință a ei a fost să-și aducă copiii la Domnul. În fiecare zi ea se ruga pentru fiu, noră și nepoți. Au trecut câteva luni și rugăciunile ei au fost auzite. Prima care l-a primit pe Domnul Isus în inima ei a fost nora, care a devenit „lumină și sare” pentru soțul ei. Datorită răbdării, înțelepciunii și vieții ei cu adevărat creștine, a venit la Domnul și soțul, după care, unul după altul, s-au pocăit și toți copiii lor.

Așa a trecut an după an, până când, într-o zi, viața liniștită a acestei familii fericite a fost întreruptă de un sunet de la uzină. Soția cu mare greu își reținea strigătul din suflet când unul dintre colegii soțului ei, cu durere i-a spus că au avut un accident la muncă în care soțul ei a decedat. Durerea care pe neașteptate s-a abătut asupra bietei femeii ar fi fost de nesuportat dacă nu ar fi avut credință și încredere în Dumnezeu, care i-a dat putere să treacă peste acest necaz. Pentru mama fiului decedat, tragedia s-a încheiat cu un accident vascular cerebral grav, în urma căruia nu s-a mai ridicat din pat, rămânând paralizată până la sfârșitul zilelor. După ce și-a luat rămas bun de la cei patru copii care deja își aveau familiile lor, nora văduvă, a trecut cu traiul la bătrâna soacră pentru a o îngriji și a fi alinul ei.

De multe ori după aceea, uitându-se la nora adormită de oboseală, soacra se gândea: „Acest suflet prețios a devenit pentru mine ca Rut pentru Naomi. Fiul meu nu mai este, dar mulțumesc Domnului că, după ce l-a luat la Sine, El se îngrijește de mine și de ultimile zile ale vieții mele pe pământ, dăruindumi-o pe cea, care mă îngrijește ca o fiică. O, ce bine e că Dumnezeu a îngăduit separarea noastră astfel, încât să ne poată uni din nou prin dragostea Sa divină! Cred că nu am fi avut atâta dragoste și apreciere una față de alta în timpul de față, dacă ea și fiul meu nu ar fi plecat de la mine. Căci, o viață trăită încontinuu sub același

acoperiș, cu toată alergarea ei, cu grijile nesfârșite și numeroasele probleme de zi cu zi, de mult ne-ar fi adus la ceartă și la împietrirea inimilor. Abea acum am înțeles că în trecut, în timp ce plângeam că nora mi-a luat fiul, Dumnezeu, deja avea un plan pentru mine și pentru viața mea din viitor!”.

Următorul caz a avut loc în viața unei femei creștine care, deși se considera deosebit de spirituală, a spus fiului ei căsătorit și soției sale că, dacă nu vor rămâne să locuiască în aceeași casă cu ea, atunci îi va șterge din inimă. Când, în căutarea unui loc de muncă, tânărul cuplul a trebuit totuși să se mute în alt oraș, această mamă supărată nu numai că a întrerupt toate relațiile cu ei, dar a și folosit orice ocazie pentru a-și descărca nemulțumirea, vorbind oamenilor doar lucruri neplăcute despre ei. Lucrurile s-au încheiat cu faptul că fiul și nora ei și-au închis complet inimile față de ea, iar nepoții nu voiau nici măcar s-o viziteze. Astfel, vedem că supunerea față de voia Domnului aduce binecuvântare, iar împotrivirea față de voia Lui, aduce doar durere, dezbinare și împietrire.

A doua poruncă a lui Dumnezeu și o condiție obligatorie pentru crearea unei uniuni conjugale binecuvântate între femeie și bărbat este „alipirea” lor unul de altul, adică dedicarea reciprocă a soților unul altuia într-o așa măsură, încât nimeni și nimic să nu-i poată despărți. **A te lipi** – înseamnă să devii atât de atașat în inima ta, încât să nu-ți mai poți imagina viața fără soțul/soția ta. În limba ebraică, acest cuvânt se pronunță „dabag” și înseamnă „a fi atât de strâns unit cu cineva, încât nimeni și nimic să nu te poată despărți”.

Pentru a înțelege mai bine sensul acestei expresii, haideți să recurgem la exemplul a două bucăți de metal care sunt sudate împreună, și după care ele se transformă într-un singur întreg. Locul în care cele două părți sunt sudate împreună, devine mai rezistent decât însuși metalul, deaceia, această conexiune este imposibil de rupt. Dacă soțul și soția se atașează unul de altul zi de zi tot mai mult, atunci împreună ei devin mult mai puternici decât fiecare

dintre ei în parte. Acest tip de atașament este cea mai bună și cea mai sigură temelie pentru o căsnicie fericită.

Procesul de atașare a unui bărbat și a unei femei unul față de celălalt începe din momentul în care ei au prima pasiune și se îndrăgostesc. De obicei, acest lucru se întâmplă astfel. La un moment dat, în viața unui tânăr, Dumnezeu îi îndreaptă gândurile într-o direcție anumită și el trage atenția la o fată care începe să-l intereseze din ce în ce mai mult, până când el nu se mai poate gândi la nimeni, în afară de ea. Tânărul caută să se întâlnească cu ea, îi scrie scrisori, îi trimite mesaje sau o sună la telefon, în general, pare să-și piardă mințile. Dorința fierbinte de a o vedea și de a fi lângă ea îl face să răstoarne „munții”. El cu greu se abține să nu fugă la ea aproape în fiecare clipă. A te îndrăgosti înseamnă a deveni capabil de lucruri pe care nici nu ți le-ai putut imagina înainte. Dragostea inspiră persoana îndrăgostită și o împinge la lucruri mărețe. Și așa o face să fie însuși Dumnezeu. Căci anume El a poruncit primului om să lase totul și să se alipească de cea, care i-a fost destinată din momentul în care a fost creată, fiind, de fapt, parte din trupul său.

Îndrăgostirea unei fete se manifestă atunci când inima ei începe să bată tare în momentul în care ea îl vede pe băiatul de care îl place. Noaptea, ea timp îndelungat nu poate să doarmă pentru că în gândurile ei mereu se strecoară imaginea lui. Chiar dacă ea nu îndrăznește să-și arate deschis interesul, privirea ei caută discret în mulțime o siluetă cunoscută și urmărește cu gelozie fiecare față străină care se apropie de el. Ea atribuie iubitului ei cele mai bune calități, de-a dreptul eroice, și așteaptă înfiorată ca el să-i acorde atenție. Orice manifestare a sentimentelor reciproce din partea lui, provoacă în ea o furtună de gânduri și o mulțime de emoții, iar când în cele din urmă, ea se simte iubită, aspectul, manierele și comportamentul ei se schimbă complet. Din acel moment, totul la ce se gândește ea, este legat de el și îndreptat spre el.

În această perioadă de îndrăgostire, este aproape imposibil să desparți acest cuplu tânăr. Ei sunt atrași unul

de celălalt ca un magnet. Ei nu se pot sătura unul de altul, prețuiesc fiecare clipă pe care o petrec împreună, tânjesc și plini de dor așteaptă următoarea întâlnire, iar când se întâlnesc, le vine greu să se despartă. De fapt, este și de înțeles acest lucru, deoarece Însuși Dumnezeu toarnă acest „clei” invizibil în inimile lor. La această etapă de îndrăgostire, atracția reciprocă a tinerilor unul față de celălalt este atât de puternică încât, dacă ea ar continua la nesfârșit, ei, pur și simplu, ar arde în focul primelor emoții copleșitoare și a sentimentelor aprinse. De aceea, Creatorul a prevăzut o trecere lină de la perioada de îndrăgostire la următoarea etapă a legăturii lor de suflet care se dezvoltă între ei – legământul de căsătorie în care tinerii devin un singur trup.

Această trecere marchează o nouă etapă în relația dintre un bărbat și o femeie – formarea dragostei conjugale, care, deși într-o oarecare măsură își pierde cu timpul prima ei ardere pasională, decurgând deja liniștit și într-un tempou mai lent, până la urmă, ea este totuși mai sobră, mai profundă și mai plină de sens. De aceea, în această perioadă, teama că îndrăgostirea a trecut și, prin urmare, și dragostea a dispărut, sunt absolut fără temei și exagerate. În acest moment, procesul de atașare a soților unul față de altul continuă, dar se desfășoară deja la un nivel mai înalt de conștiință, necesitând efort din partea ambelor părți.

Și acum, soțul și soția care s-au atașat unul de altul, se iubesc deja cu acea dragoste matură care, include o legătură a inimilor, devotament, dedicație, dorința de a împărtăși bucuriile și greutățile vieții de familie, capacitatea de a-și accepta partenerul/partenera așa cum este, cu toate demnitățile și neajunsurile sale. Soțul și soția care se iubesc sunt atât de nedespărțiți, încât chiar și o absență temporară a unuia dintre ei, îl face pe celălalt să-i simtă lipsa. O astfel de dragoste conjugală profundă este o manifestare a dragostei Agape, deoarece ei îi este foarte caracteristică sacrificiul. Ea mai degrabă dăruiește decât primește și se străduie să slujească, fără să aștepte ca ei cineva să-i slujească. Această dragoste îi dă aripi soției și o umple cu un sentiment de siguranță, iar soțului îi dă un sentiment de

demnitate, încredere în sine și o putere interioară. Un rol important în legătura dintre soț și soție îl are gândirea asemănătoare, părtășiile de suflet, timpul petrecut împreună, plimbările împreună, schimbul de opinii, discuțiile de încredere, dorința de a-și împărtăși gândurile și experiențele, recunoașterea sinceră a greșelilor făcute și multe, multe altele care, îi face pe cei doi oameni ce se iubesc să fie cu adevărat o inimă și un suflet. Acest lucru este deosebit de important pentru soții și soțiile proaspăt căsătoriți, care trebuie să fie cât mai mult împreună pentru ca inimile, sufletele și trupurile lor să se unească pe deplin.

În vremurile Vechiului Testament, alipirii tinerilor căsătoriți i se dădea o importanță atât de mare, încât au emis chiar și o lege specială datorită căreia îl scutea pe tânărul soț căsătorit de serviciile militare și de alte servicii publice pe o perioadă de un an. Și această lege a fost formulată în felul următor: „Când un om va fi însurat de curând, să nu se ducă la oaste și să nu se pună nicio sarcină peste el; să fie scutit, din pricina familiei, timp de un an, și să învezească astfel pe nevasta pe care și-a luat-o”. (Deuteronom 24:5).

A treia și ultima poruncă a lui Dumnezeu dată bărbatului și femeii care s-au căsătorit, se referă la alipirea lor fizică, pe care Creatorul universului a caracterizat-o astfel: **„și cei doi vor fi un singur trup”**, prin care se subînțelege actul sexual a două personalități în timpul căreia ei devin una. Acest pas, care este rezultatul îndeplinirii primelor două condiții – părăsirea părinților și și alipirea lor unul de altul, este celebrarea finală a dragostei. Din momentul căsătoriei, intimitatea sexuală dintre soț și soție se află sub protecția și binecuvântarea lui Dumnezeu, devenind o parte naturală și integrantă a vieții lor de căsătorie.

Din păcate, în zilele noastre sunt mulți oameni care consideră că sexul și concubinajul sunt o relație echivalentă cu căsătoria. Însă o astfel de percepere nu este corectă. Relațiile intime în afara legii nicidecum nu pot fi numite căsătorie, ele sunt doar o conviețuire și un act sexual în

afara căsătoriei, și acest lucru nu este nimic altceva decât curvie, adică, un păcat sexual urât de Dumnezeu. Un om înțelept a spus: „Căsătoria este o grădină în care totul este permis. În afara acestei grădini, totul este interzis”. Atracția sexuală și intimitatea fizică pot aduce în viața omului multă ură și suferință dacă nu sunt protejate de o căsătorie legală. Orice altă formă de legătură sexuală între două persoane, cu excepția celei care a fost prevăzută de Dumnezeu, nu poate satisface nevoile naturale ale omului care au fost puse în el la crearea lumii, și, prin urmare, este sortită eșecului.

Cuvintele „și cei doi vor fi un singur trup” nu înseamnă doar intimitatea sexuală. A fi un singur trup în căsătorie înseamnă mult mai mult decât împreunarea fizică dintre soț și soție, deoarece include în sine și unitatea gândurilor, a sentimentelor, speranțelor, dorințelor, bucuriilor și suferințelor. Este imposibil să te unești în trup fără a avea în același timp o legătură strânsă a sufletului și a duhului. Lipsa intimității spirituale și sufletești dintre soți duce la diverse probleme în viața intimă, care devin ulterior cauza numeroaselor probleme în căsnicie, și despre acest lucru vom vorbi mai târziu în detaliu.

Desigur, cu aceste trei porunci principale ale Domnului enumerate mai sus – să-și părăsească părinții, sa se lipească unul de celălalt și să devină un singur trup – este imposibil să caracterizăm întreaga complexitate a căsătoriei, deoarece, încă de la creația lumii, ea a fost instituită de Dumnezeu nu numai pentru bucuria și fericirea oamenilor, ci și pentru slava Numelui Său Sfânt. Căci prin intermediul familiei, Creatorul a populat pământul cu oameni din secol în secol, arătându-le plinătatea binecuvântărilor atunci când ei se supun poruncilor Sale și amărăciunea pierderilor atunci când ei se abat de la voia Domnului. În afară de aceasta, căsătoria întotdeauna a fost o excelentă școală spirituală pentru oameni. Prin ea, Dumnezeu l-a învățat pe om dragostea, sacrificiul, fidelitatea, loialitatea, devotamentul, responsabilitatea, răbdarea, smerenia, mila, ascultarea, respectul și iertarea – acestea sunt calitățile care

se manifestează în adevărații copii ai Domnului. Prin căsătorie, Tatăl Ceresc a satisfăcut nevoia copiilor Săi de a avea părtășie și de a se completa reciproc, oferind bărbatului și femeii o minunată oportunitate de a ajunge la unitate fizică și armonie sufletească. El a ferit relația lor de păcat și a protejat puritatea relațiilor conjugale. Dar deosebit de important este faptul că, prin exemplul căsătoriei, Dumnezeu a dorit să arate prototipul relației dintre Hristos și mireasa Sa – Biserica, care, într-o zi va fi răpită de El la cer.

Astfel, trasând o linie sub această parte introductivă, putem spune că căsătoria este legământul dintre un bărbat și o femeie, în care fiecare își împlinește menirea pe care Dumnezeu le-a dat-o la crearea lumii. Evitând căsătoria, omul nu numai că se împotrivește voinței Creatorului, dar și atrage asupra sa diferite ispite pe care ar fi putut să le evite. Excepție sunt doar acele suflete, cărora le este menit de sus să nu se căsătorească și care au ales să se dedice în întregime slujirii Domnului, așa cum a făcut-o cândva apostolul Pavel.

Pentru a-și îndeplini mai deplin și mai corect menirea în căsătorie, fiecare cuplu trebuie nu numai să-și accepte soțul/soția ca pe un dar de la Dumnezeu, ci și să facă tot ce e în puterea sa pentru a-l face pe celălalt să se simtă cu adevărat fericit. Acest lucru este posibil numai dacă soțul și soția își cunosc caracteristicile și dorințele celuilalt, dacă își îndeplinesc cu perseverență rolurile prevăzute, dacă nu se abțin de la responsabilitățile lor și dacă nu uită niciodată de responsabilitățile lor față de Dumnezeu. Despre toate acestea și despre multe altele vom vorbi în următoarele capitole ale acestei cărți.

Capitolul 2

Diferențele care unesc

Când Dumnezeu a creat bărbatul și femeia, El i-a înzestrat pe ei cu trăsături atât similare, cât și fundamental diferite, iar diferențele care se manifestă la nivel psihologic sunt mult mai numeroase decât cele existente la nivel de anatomie și fiziologie. Nu se merită să vorbim în detaliu despre diferențele anatomice și fiziologice dintre reprezentanții ambelor sexe, pentru că în vremurile noastre civilizate nu numai adulții, ci chiar și copiii știu despre acest lucru. Însă ceea ce ține de diferențele psihologice, cu părere de rău, puțini oameni se gândesc la ele, deși ele sunt cauza principală a neînțelegerilor, certurilor, conflictelor și problemelor în căsătorie.

Necătând la faptul că, timp de secole, se spune că femeile sunt sexul slab, practica vieții ne arată că acest lucru nu întotdeauna este adevărat. Dacă bărbații sunt mai puternici din punct de vedere fizic, femeile sunt mai rezistente din punct de vedere fiziologic. Ele suportă diferite stresuri, frigul, foamea, munca îndelungată și istovitoare și alte greutăți la fel de ușor, precum bărbații ridică obiectele grele. Forțele corpului feminin arată altfel, avantajele ei nu sunt atât de vizibile ca musculatura puternică a bărbaților.

Diferențele dintre bărbat și femeie sunt determinate nu numai de ceea ce a pus Dumnezeu în ei atunci când i-a creat, ci și de alți factori: de istoria dezvoltării omenirii, de influența vremurilor în care ei trăiesc, care, în decurs îi modelează și ca urmare, ei devin ceea ce sunt. Oricât de straniu nu ni s-ar părea, anume diferența dintre bărbat și femeie îi face pe ambii să aibă nevieo unul de celălalt și să se completeze unul pe altul. Percepțiile și tendințele pe care le au femeile îi ajută pe bărbați să se realizeze ca lideri și capi de familie în viață, iar abilitățile și calitățile pe care le posedă bărbații le fac pe femei să se simtă fericite și protejate. Cu toate acestea, anume ceea ce provoacă atracție reciprocă și-i apropie pe reprezentanții ambelor

sexe unul față de celălalt, poate deveni în același timp cauza neînțelegerilor și a dificultăților în relația lor. Astfel, de exemplu, bărbații nu pot înțelege de ce femeile plâng din cauza unor fleacuri, de ce le pun mereu aceleași întrebări, de ce îi bat la cap cu sfaturile lor sau permanent se supără și caută ceva special în ceea ce li se spune. Femeile, la rândul lor, se întreabă de ce bărbații nu le aud, de ce dau dovadă de indiferență, care-i motivul lipsei de respect față de ele, de ce ei fug de responsabilitate și sunt neatenți, împietriți, aspri, iar uneori chiar cruzi.

Uneori ai senzația că ambii vorbesc în limbi diferite, iar relația lor se transformă într-o serie de nemulțumiri, reproșuri reciproce, dezamăgiri, stres, conflicte și crize. Și toate aceste lucruri se întâmplă doar din motiv că ei nu au nici măcar cea mai elementară cunoștință despre caracteristicile psihologice, inerente sexului opus. În așa cazuri, încercând să-și arate atenția față de partenerul/partenera de viață sau să-i dea o mână de ajutor, bărbații și femeile fac acest lucru judecând după sine, pe baza a ceea ce ei personal socot de cuviință în această situație, iar acest lucru adesea duce la un rezultat opus așteptărilor partenerilor. De exemplu, ceea ce pe un bărbat îl liniștește, pentru o femeie poate fi un motiv de jignire, care o va duce la gânduri false că el o ignoră și pur și simplu n-o iubește. Dacă noi măcar cât de cât am cunoaște caracteristicile și nevoile emoționale ale sexului opus, atunci am fi fost mult mai înțelegători și mai îngăduitori unul față de altul. Doar atunci când învățăm să ne acceptăm unul pe altul așa cum suntem, noi dezvoltăm în noi capacitatea de a respecta, a aprecia și a ne comporta corect cu partenerul/partenera de viață, ceea ce, de fapt, și stă la baza unei relații sincere, de încredere, și din toată inima.

Felul cum suntem noi după natura noastră, ce simțim, ce gândim, cum ne comportăm și cum reacționăm, toate aceste lucruri sunt dictate nu de inima noastră, ci de creierul nostru, care se formează și funcționează sub influența multor factori. Creierul bărbatului și al femeii sunt la fel doar în primele săptămâni de viață intrauterină a copilului.

Apoi, genele care poartă un anumit set de cromozomi ne determină sexul, iar după aceasta are loc dezvoltarea ulterioară a creierului sub influența hormonilor sexuali. Cele mai importante dintre acestea sunt estrogenul și progesteronul la femei, iar la bărbați – testosteronul. Influențând activ asupra creierului uman, hormonii schimbă și „sculptează” corpul. Femeile au și ele testosteron, dar nivelul lor este de douăzeci de ori mai mic decât la bărbați.

Din anatomie și fiziologie se știe că creierul uman este format din două emisfere – dreapta și stânga, care controlează anumite tipuri de activitate mentală. Deși ambele emisfere funcționează în deplină armonie, completându-se reciproc, percepția realității înconjurătoare se realizează totuși în mod diferit. Emisfera stângă a creierului este strâns legată de abilitățile verbale și de procesarea sistematică și detaliată a informațiilor, controlând gândirea abstractă, logica și analitica. Ea este centrul care controlează auzul, vorbirea, citirea, scrisul, emoțiile și sentimentele. Această emisferă, de asemenea, are și competența de a percepe imaginea. Emisfera dreaptă procesează informațiile vizuale pe care le primește, se concentrează concret la gândirea imaginativă, se specializează în orientarea spațială, determină activitatea sexuală, imaginația, abilitățile creative și unele emoții. Emisfera stângă lucrează cu detaliile, în timp ce emisfera dreaptă le assemblează și creează o imagine. În acest caz, anumite funcții ale emisferei stângi (de exemplu, tot felul de emoții și sentimente) sunt duplicate în emisfera dreaptă, iar unele funcții ale emisferei drepte sunt duplicate în emisfera stângă.

Necâtând la faptul că emisfera dreaptă și emisfera stângă, atât la bărbați cât și femei sunt surprinzător de asemănătoare în ceea ce privește forma și funcțiile lor de bază, ele totuși funcționează diferit, deoarece fiecare din ele este specifică. Creierul femeii este mai „simetric” decât al bărbatului, deoarece emisferele ei interacționează mai intens între ele. Creierul bărbatului însă funcționează „asimetric”, deoarece în activitatea sa predomină doar una

dintre emisfere. Aceasta înseamnă că la bărbați emisfera dreaptă nu lucrează concomitent cu emisfera stângă, și invers, emisfera stângă nu lucrează concomitent cu emisfera dreaptă. Atât la bărbați, cât și la femei, ambele emisfere sunt conectate printr-un bogat canal de fibre nervoase care este numit calus. Celulele sale nervoase realizează activitatea coordonată a ambelor emisfere și joacă rolul unei punți de legătură în schimbul de informații. Necătând la faptul că masa totală a creierului femeilor este cu zece la sută mai mică decât a bărbaților, corpul calos la ele este mai gros și, prin urmare, conține mult mai multe fibre nervoase de legătură. Anume această trăsătură a creierului feminin le oferă femeilor capacitatea de a procesa un flux mai extins de informații, pe care ambele emisfere le schimbă mult mai rapid și mai activ decât la bărbați. Corpul calos la bărbați este mai îngust și acesta limitează fluxul de informații la ei. În afară de aceasta, mișcarea impulsurilor nervoase la ei se deplasează din emisfera stângă în emisfera dreaptă și invers. De aceea, un bărbat are nevoie de ceva timp pentru a trece de la un tip de activitate la altul. Din acest motiv, el de multe ori nu poate să facă un lucru și în același timp să vorbească, în timp ce o femeie poate să vorbească la telefon, iar paralel să calce rufe, să urmărească cum copilul își pregătește temele pentru acasă, date la școală, monitorizează mașina de spălat și pe lângă toate mai și fierbe o supă pe aragaz.

Diferența în activitatea creierului la bărbați și la femei se datorează și faptului că la ei prevalează diferite părți ale creierului. Femeile sunt orientate mai mult spre emisfera stângă, în timp ce bărbații sunt dominați de emisfera dreaptă, pe care ei o folosesc mult mai des, mai intens și mai eficient decât femeile. Creierul bărbaților operează foarte ușor cu diferite forme și teorii, creierul femeii în schimb este mult mai bine echipat pentru a primi informații și a procesa semnalele din lumea exterioară. La femei, informațiile emoționale sunt prelucrate atât în emisfera stângă, cât și în cea dreaptă, pe când bărbații sunt capabili de o reacție emoțională doar atunci când acestea intră în emisfera dreaptă.

Deoarece creierul bărbaților este mai specializat decât al femeilor, ei își concentrează atenția doar asupra unui singur lucru. Datorită acestei specializări al creierului lor, ei se orientează foarte bine în diferite localități sau după hartă, fac repede calculele matematice, rezolvă problemele legate de gândirea spațială, proiectează, planifică și montează (ceea ce, de fapt, și explică de ce printre arhitecți, oameni de știință, compozitori și matematicieni sunt mai mulți bărbați decât femei, care au un simț al spațiului mult mai slab). Spre deosebire de bărbați, creierul femeilor nu este specializat, deaceia, lucrând în același timp cu ambele emisfere, ele operează cu categoriile integrale, care, la rândul lor, le face gândirea flexibilă.

Toate aceste diferențe în structura creierului determină abilitățile bărbaților și femeilor, abordarea lor specifică în rezolvarea problemelor care apar și psihologia acestora, adică structura mentală, caracteristicile gândirii, trăsăturile de caracter, opiniile, înclinațiile, ideile, reacțiile, comportamentul, viața emoțională și intelectuală. Aici am mai putea spune că urechea femeii este mai sensibilă decât a bărbatului, mai ales când vine vorba de tonuri înalte. Femeile pot să observe mai multe nuanțe de culoare, de aceea, lumea din jurul lor ele o văd în tonuri mult mai aprinse și doar rareori sunt daltoniste. Bărbații nu sunt capabili să observe mai multe culori în același timp, de aceea ei nici nu observă de la prima vedere că soția a îmbrăcat o bluză sau o rochie nouă, lucru, care, pe ea sigur că o întristează și o face să creadă că el nu-i trage atenția. Femeile văd mai limpede și mai lămurit obiectele în întuneric, bărbații în schimb pot să se orienteze într-o lumină puternică sau orbitoare. Femeile au vederea dispersată, în timp ce bărbații au vederea focusată, tocmai de aceea femeile văd imaginea mai largă, panoramică, iar bărbații - una mai îndepărtată, dar concentrată. Acest fapt ne poate explica de ce o fată, atunci când se uită la băiatul de care îi place, el nici măcar nu observă și nici nu-și dă seama de acest lucru, pe când băiatului dacă îi place de o fată, el o privește cu o privire lungă și insistentă.

Femeile sunt dotate cu un arsenal imens de abilități care le permite nu numai să identifice mai bine nuanțele emoționale ale vocii, gesturilor și a expresiilor feței, ci și să analizeze aceste informații. Aceste abilități pot fi observate chiar din primele zile de viață ale nou-născuților: fetițele se uită cu atenție și memorează bine fețele aplecate de-asupra lor, iar băieții nu văd prea multă diferență între ele și privesc mai degrabă cu indiferență la jucăria agățată în fața lor.

Cât privește mirosul și atingerea, aici femeile întrec bărbații, dând dovadă de o sensibilitate și subtilitate deosebită în a distinge mirosurile și a determina gustul. Ele repede determină gustul acru și preferă dulcele. Bărbații însă mai repede determină gustul sărat și preferă amarul. Femeile memorează foarte multe lucruri chiar dacă acestea se referă la careva evenimente ce nu au nici o legătură între ele. Ele găsesc lucrurile pierdute mai repede decât bărbații, de aceea, nici nu e de mirare faptul că soții își întrebă soțiile unde le sunt lucrurile. Bărbații mai degrabă memorează domeniile de informații care sunt organizate sau direct legate între ele. Memoria vizuală la femei este mult mai bună decât la bărbați, de aceea bărbații mai greu memorează fețele oamenilor. Această superioritate în capacitatea de-a primi și-a analiza informațiile despre lumea din jurul nostru o explică „intuiția femeii”, în care, de fapt, nu e nimic tainic. Pur și simplu femeile sunt mai bine dotate să vadă și să audă ceea ce, la ce bărbații sunt orbi și surzi.

Având o piele mult mai subțire și mai sensibilă, femeile reacționează mai repede la atingeri sau dureri în orice parte a corpului, și sunt capabile să suporte durerea mai mult decât bărbații. În ceea ce privește forța fizică, bărbații sunt cu cincizeci la sută mai puternici decât femeile, însă, obolesc foarte repede, pe când femeile sunt capabile să dea dovadă de o rezistență uimitoare pentru ei, lucrând și făcând întruna ceva, de dimineață până seara târziu. Dacă e să vorbim despre boli, femeile, deși se confruntă cu aceleași probleme fizice ca și bărbații, ele le suportă totuși mai ușor decât ei. Ca exemplu, aș spune că femeile au

tensiune arterială mult mai des decât bărbații, însă mor din cauza ei, spre deosebire de bărbați, destul de rar. Dacă o femeie are un accident vascular cerebral și îi afectează partea dreaptă a corpului, ea își restabilește funcția motorică mult mai repede și mai complet în comparație cu un bărbat. Această particularitate fiziologică a organismului femeii îi asigură o capacitate de supraviețuire mai bună și o viață mai lungă.

Femeile sunt foarte critice cu privire la aspectul lor, iar bărbații sunt critici cu privire la abilitățile lor. Femeile încontinuu sunt preocupate de felul cum arată, ceea ce și este de înțeles, deoarece majoritatea bărbaților consideră că frumusețea este principalul avantaj al unei femei. Pentru bărbați, însă aspectul lor exterior nu le este important și ca urmare, ei sunt de patru ori mai mulțumiți de aspectul lor decât femeile. O atitudine similară putem observa și în ceea ce privește îmbrăcămintea. Dacă o femeie de trei sau patru ori își schimbă hainele în timpul zilei, pentru un bărbat uneori este o problemă să-și schimbe cămașa. Femeile din țările dezvoltate au atâtea haine, încât cu greu își închid ușile dulapurilor, și totuși, necătând la acest fapt, ele mereu se plâng că nu au ce să îmbrace. Majoritatea bărbaților nu se stresează în privința garderobei și sunt satisfăcuți de faptul că au doar unul sau două costume, o pereche de pantaloni și vreo două pulovere sau cămăși. Printre ei sunt unii pe care, pur și simplu, chiar trebuie să-i rogi să le cumperi ceva nou, de altfel, nu-și mai cumpără nimic.

Deoarece femeile au funcții pe care bărbații nu le au (menstruație, sarcină și alăptare) și au un număr mai mare de diferiți hormoni în corpul lor, acest lucru influențează asupra psihicului, comportamentului, dispoziției și emoțiilor lor. Ele sunt mai sensibile, vulnerabile, adesea reacționează inadecvat la schimbările neașteptate ale vieții și loviturile destinului, ușor își pierd stăpânirea de sine, repede încep să râdă, plâng ușor și des, se întristează, disperă și cad în depresie. Și toate aceste lucruri se întâmplă din motiv că ele se dedau mai mult la informațiile emoționale, reacționează momentan la ele și vorbesc sub influența

valului de sentimente. În legătură cu acest lucru, ele au nevoie de sprijinul moral al bărbaților, căci ei în astfel de cazuri sunt mult mai stabili din punct de vedere emoțional și dau dovadă de mult mai mult curaj, echilibru și autocontrol.

În situațiile de stres bărbații și femeile se comportă conform acestor caracteristici. Femeile se dedau la emoții în așa situații, iar bărbații reacționează la ele destul de calm și rece. Ele plâng, vorbesc fără întrerupere, caută mângâiere sau cad în isterie. Toate acestea sunt ca o descărcare pentru sistemul lor nervos care le ajută să îndure ceea ce li s-a întâmplat fără a le afecta sănătatea. În schimb, în cazul bărbaților care știu să se stăpânească, să-și ascundă sentimentele și să-și reprime emoțiile, condițiile extreme devin cauza multor crize care duc adesea la deces. Într-o stare de stres, un bărbat își dorește doar un singur lucru: să fie lăsat în pace până când el va găsi o cale de a rezolva problema. În așa caz el nu are nevoie să vorbească cu voce tare, el pur și simplu tace, dar în același timp cugetă și vorbește cu sine în gândurile sale. La femei însă, într-o astfel de situație, dimpotrivă, se activează funcția de vorbire și impulsul de a acționa imediat. Atunci când bărbații încearcă să rezolve situațiile de conflict, ei recurg la folosirea intelectului, a voinței, și a forței lor fizice, iar uneori, chiar și la acțiuni agresive. Femeile, pe de altă parte, își găsesc calea de ieșire dintr-o situație dificilă prin intermediul inteligenței, ingeniozității, șmecheriei și abilităților excelente de comunicare. În timp ce bărbații calculează posibilitățile de a face ceva, femeile acționează intuitiv, fără a se gândi, și astfel îi întrec pe bărbați în ceea ce privește capacitatea de a se hotărâ și a lua repede o decizie.

Femeia, de obicei, iartă repede și uită ușor, un bărbat însă ani de zile poate să-și amintească și să poarte în inimă durerea și jignirea care i-au fost provocate cândva. În certurile de familie, într-o femeie furioasă se trezește un taifun de emoții și o dorință incontrollabilă de a dovedi că ea are dreptate, de aceea, ea începe imediat să facă ceva, căutând cele mai eficiente strategii și tactici. Pe când bărbatul, fiind amărât de iubita sa, se închide în sine și e ca

și cum s-ar retrage într-o văgăună. În această situație la el se dezvoltă o stare de stupefacție. El se supără de obicei în tăcere și își ia o anumită pauză pentru a analiza starea lucrurilor și a găsi o cale de ieșire din această situație. El vrea să iasă din conflict, dar în același timp nici să nu dea cu fața-n glod, ci să rămână la înălțimea poziției sale, căci tendința spre dominare stă în însăși natura bărbatului și ea i-a fost destinată încă de la începutul lumii. Pierzând acest privilegiu, bărbatul începe să sufere din cauză că nu-și poate realiza menirea – să obțină, să câștige, să se dezvolte și să se realizeze.

Bărbaților le este caracteristică impulsivitatea, schimbarea bruscă a dispoziției, iritarea, mânia și crizele de furie care duc la agresivitate, lucruri, care își au rădăcinile în vremurile îndepărtate, când succesul bărbatului luptător, bărbatului apărător, depindea de viteza de reacție și de capacitatea lui de a acționa imediat. Într-o situație extremă (ca și în vremurile vechi ale luptelor și bătăliilor) la bărbați se ridică tensiunea arterială și în sânge li se acumulează o cantitate mare de adrenalină, ceea ce și provoacă o explozie de emoții pe care ei nu reușesc să le controleze. În afară de aceasta, un rol important în acest caz îl joacă hormonul testosteron (hormonul agresivității), care la bărbați se produce într-o cantitate mare. La femei, în timpul stresului adrenalina rămâne în normă sau crește puțin, iar testosteronul pe care ea îl are într-o cantitate mică este neutralizat de estrogen, de aceea, femeile sunt mai calme și mai puțin predispuse la izbucniri bruște de agresivitate.

Bărbații și femeile reacționează diferit la propriile greșeli. Descoperindu-le în sine, femeile încearcă să se corecteze cât mai repede și destul de ușor sunt de acord cu cei, care le indică la ceva, dar în așa caz ele au tendința de a-și găsi scuze, dând vina pe lipsa de timp, pe abilități, cunoștințe și aptitudini. Bărbații, însă, de obicei se împotrivesc și nu le place când li se indică la greșelile lor, mai ales dacă acest lucru îl fac soțiile lor. Chiar dacă în adâncul inimii ei recunosc că ele au dreptate, ei totuna vor continua s-o țină pe-a lor, numai din motiv că se socot

bărbați. Și vorbind la această temă aș vrea să spun că, anume această disponibilitate a femeii de a-și recunoaște vinovăția, face ca inima ei să fie mai deschisă pentru a accepta Vestea Bună a mântuirii, care, pentru o mare parte dintre bărbați este o problemă destul de mare.

Femeile iau la inimă problemele conjugale și familiale, caută cauzele acestora și depun toate eforturile pentru a găsi o cale de ieșire. În relație cu cei apropiați sau cu oamenii străini, ele sunt mai milostive, mai receptive și mai pline de compasiune. Bărbații, însă, se gândesc mult mai rar la relațiile personale, nu se grăbesc să le discute între ei și nu se străduiesc să înțeleagă sentimentele soțiilor și copiilor lor. Ei sunt mai indiferenți față de durerile, problemele și necazurile altora, preferând să nu le ia la inimă sau iau o poziție de așteptare.

Bărbații și femeile au o logică diferită, și stiluri de gândire tot diferite. Bărbații gândesc la scară largă, în timp ce femeile văd totul în detalii și își concentrează atenția asupra lucrurilor mărunte pe care bărbații pur și simplu nu le observă. Femeilor le este caracteristic să se concentreze asupra lor, asupra a ceea ce simt ele, a ceea ce li se întâmplă și a ceea ce re trăiesc, bărbaților însă nu le este caracteristic autoanaliza atât de profundă și cercetarea de sine. Bărbații sunt interesați de lucruri concrete, în timp ce femeile sunt interesate de relațiile dintre oameni. Bărbații preferă să gândească în tăcere. În primul rând, ei se gândesc și cântăresc, apoi iau o decizie și numai după aceea vorbesc despre ea, iar femeile raționează cu voce tare (adică gândesc și vorbesc în același timp), lucru, care pentru bărbații este ca o pălăvrăgeală. Nu degeaba mulți dintre ei spun: „Femeia nu se gândește, ea tot timpul doar vorbește”.

Sentimentele și opiniile privind relațiile personale dintre bărbați și femei, de asemenea, nu sunt la fel. O femeie mereu vrea să fie în contact cu bărbatul pe care îl iubește și vrea să fie sigură că el are nevoie de ea și că ea este de preț în ochii lui. Ea dorește să-l vadă și să se atingă de el pentru că este influențată de emoții, pe când un bărbat are nevoie ca ea să fie pur și simplu în preajmă.

Pentru el este foarte important, de exemplu, ca soția să-l aștepte acasă cu cina, iar dacă acest lucru nu se întâmplă dintr-un oarecare motiv, el se supără. O femeie își manifestă dragostea și grija față de soț prin faptul că se interesează dacă el se simte bine, vrea să știe unde este și ce face. Dar pe bărbat îl enervează acest lucru, deoarece el consideră că așa ceva este control și presiune. O femeie se indignează și se supără când iubitul ei se reține și nu se întoarce la timp acasă, și se miră, cum el nu înțelege acest lucru, iar bărbatul consideră că, dacă ea îl iubește, atunci trebuie să-l aștepte atât cât va fi nevoie și să-l întâlnească cu bucurie. Așa-i psihologia bărbatului, faptele și acțiunile pentru el înseamnă mult mai mult decât cele mai frumoase și sublime cuvinte.

În legătură cu această temă, îmi amintesc despre istoria unui cuplu de fermieri care erau deja în vârstă. Se vede că soției atât de mult îi lipsea atenția soțului ei, care era tăcut din fire și întruna ocupat cu lucrurile de gospodărie, încât într-o zi l-a întrebat direct dacă în genere o mai iubește. El, oprindu-se încremenit pe loc, a strigat uimit: „Ce vorbești, femeie! Oare nu ți-am spus înainte de nuntă, cu douăzeci și opt de ani în urmă, că te iubesc și până în ziua de azi nu te-am părăsit niciodată! Oare nu ți-a fost îndeajuns ce ți-am spus de mă mai întrebă încă?!”. Un răspuns asemănător l-am primit și eu odată când l-am întrebat pe soț de ce evită să-mi vorbească despre sentimentele sale, la care el mi-a răspuns nedumerit: „Dacă atitudinea mea față de tine te face să te îndoiești în dragostea mea, atunci ce sens mai au toate cuvintele frumoase de dragoste!”. Uite așa este stereotipul gândirii unui bărbat, și așa este logica lui.

Toată lumea știe că femeilor le place să vorbească, depășind uneori toate limitele rezonabile, ceea ce, timp de secole, a fost considerată ca o slăbiciune a lor. Și așa și este din motiv că, nevoia lor de comunicare este de 1,5 ori mai mare decât a bărbaților. Anume această trăsătură poate deveni sursa de neînțelegeri, reproșuri și numeroase conflicte în familii. De obicei, soțul își satisface pe deplin nevoia de comunicare în timpul zilei, soției însă mereu îi lipsește acest lucru. Prin urmare, ea încearcă cu alte

persoane să compenseze lipsa ei de comunicare pe care o are acasă, și astfel, se confruntă cu lipsa de înțelegere din partea soțului ei. Pentru femei, important este procesul de discuție, iar pentru bărbați – rezultatul acestuia. Întâlnindu-se cu prietenii, bărbaților le place să vorbească despre succese, iar femeile între ele vorbesc despre problemele lor.

În discuția cu oamenii, femeile vorbesc de obicei la persoana întâi, în timp ce bărbații preferă o formă neutră, impersonală. În discuțiile lor, bărbații folosesc verbele, iar femeile folosesc adjective. Femeilor le place să folosească propoziții condiționate, să pună multe întrebări, să facă multe corectări, precizări și clarificări. Bărbații însă își exprimă gândurile pe scurt și mai laconic, evită detaliile și nu intră în amănunte. Ei deseori au dificultăți în a-și descrie sentimentele, în schimb povestesc evenimentele mai concret și mai corect decât femeile.

Femeile sunt capabile să asculte cu atenție o persoană un timp mai îndelungat, iar bărbații sunt gata să dea un răspuns după 15-20 de secunde (mai ales dacă vorbesc cu soția lor), fără a preciza informațiile pe care le-au primit. În cadrul unei discuții, datorită intuiției lor, femeile simt diferența dintre ceea ce li se spune și ceea ce se subînțelege prin asta. Ele dau dovadă de o mare capacitate de a observa și a descifra mimica, gesturile, poziția și mișcările corpului interlocutorului lor, pe care acesta le face în timpul conversației subconștient, dezvăluind astfel starea lui. Bărbații rareori acordă atenție acestui lucru, dar totuși sunt mai critici față de persoana cu care vorbesc.

O femeie zâmbește mai des decât un bărbat și este mai amabilă cu persoanele care nu-i sunt pe plac. Ea cu drag păstrează relațiile cu prietenii ei, cu care își împărtășește bucuriile, tristețile, neliniștile și speranțele. Și lucrurile stau așa doar din motiv că creierul ei are înclinații să lucreze anume cu astfel de informații. Apropos, intuiția femeilor este o urmare a unor astfel de discuții cu oamenii. Și din motiv că o femeie apreciază foarte mult înțelegerea reciprocă, nu este surprinzător faptul că cercul celor mai bune cunoștințe ale ei este format în majoritate din femei. Lumea bărbatului diferă

de a femeii. El este mai încrezut în sine, mai orientat spre scop, mai perseverent, ferm și hotărât, deoarece creierul său este împărțit în zone separate. El este foarte interesat să afle despre structura lucrurilor, cum sunt ele, cum funcționează și ce spațiu ocupă, de aceea unul dintre cele mai frecvente hobby-uri ale bărbaților sunt mașinile și diferite construcții. Și întrucât aceste lucruri îi interesează pe bărbați, evident că cercul de prieteni la ei va fi format tot din bărbați.

În ceea ce privește inteligența (un concept care include capacitatea de gândire a unei persoane, vocabularul și erudiția ei, nivelul de cunoștințe referitor la diferite sfere ale vieții și în diferite domenii, capacitatea de a rezolva probleme, de a atinge scopurile puse și așa mai departe), în această privință, o perioadă îndelungată de timp s-a considerat că nu sunt diferențe semnificative între bărbați și femeii. Cu toate acestea, rezultatele studiilor psihologice efectuate de savanții britanici în ultimii zece ani au arătat că bărbații sunt totuși mai deștepti decât femeile din motiv că creierul lor este cu aproximativ 10% mai mare decât al femeilor, și prin urmare, evident că o dimensiune mai mare a creierului oferă și abilități mentale mai mari.

Ca dovadă a acestui lucru, au fost prezentate informații despre faptul că în societate întâlnim mult mai des nu femei, ci bărbați care au un coeficient înalt. Printre oamenii cu studii superioare sunt de două ori mai mulți bărbați decât femei, iar printre genii – de cinci ori și jumătate mai mulți bărbați decât femei. Premiile Nobel, de asemenea, sunt acordate mai mult bărbaților decât femeilor. Dar, în aceste comparații există și un „însă”. În timp ce la femei, indicatorii de inteligență ultra-înaltă și ultra-scăzută se întâlnesc destul de rar, rămânând la toate femeile aproximativ la un nivel mediu, la bărbați diferența de inteligență este pur și simplu izbitoare: de la super-dotare și super-inteligență până la dizabilități mintale și retardare.

Așa dar, cât privește inteligența bărbaților și a femeilor, nu cred că acest lucru poate fi explicat doar prin dimensiunea creierului. Orice talent înnașcut și orice înzestrare a unei persoane este determinată nu de masa

totală a creierului, ci de masa părților sale specifice. De exemplu, câmpul vizual al oamenilor poate avea un volum cuprins între trei și șase mii de milimetri cubi. Respectiv, o persoană cu un creier mic, dar cu un câmp vizual maxim, poate să devină, de exemplu, sau pictor sau să fie o persoană care foarte mult va prețui arta, iar o persoană cu o dimensiune mare a creierului, dar un câmp vizual mic, niciodată nu va fi în stare să admire sau să prețuiască lucrările de artă.

Din punct de vedere fizic, bărbații și femeile sunt atrași unul de celălalt datorită diferențelor dintre ei. Bărbatului îi place silueta femeii cu forme frumoase pentru că dimensiunile corpului său sunt cu totul altfel, iar o femeie este fascinată de mușchii puternici, umerii largi și trunchiul zvelt al bărbatului, în combinație cu amabilitatea, atenția și politețea lui. Bărbatului îi place când femeia este plăpândă, gingașă, liniștită, tandră, blândă și condescendentă, toate aceste calități ale femeii îl fac să se simtă lângă ea ca un erou, pentru că el însuși în sine este puternic, curajos, uneori insensibil, nerăbdător sau dur. Gingășia este o trăsătură naturală feminină care îndeosebi îl atrage pe bărbat pentru că undeva în adâncul inimii el foarte mult are nevoie de ea.

Cât privește dragostea, bărbații și femeile sunt, de asemenea, diferiți: bărbații au o orientare fizică și senzuală, iar femeile – una emoțională. Acest lucru înseamnă că pentru bărbați este important efectul vizual și intimitatea fizică, iar pentru femei important este să li se acorde atenție, să li se spună cuvinte blânde și gingașe, să fie înțelese și să aibă o atitudine bună în relația cu soțul. Trebuie să spunem că binecunoscuta zicală care zice că bărbatul iubește cu ochii, iar femeia cu urechile – este doar pe jumătate adevărată. Când se spune că o femeie iubește cu urechile, se are în vedere cuvintele gingașe spuse în adresa ei. De fapt, pentru o femeie nu este important **ce** anume bărbatul îi spune, ci **cum** îi spune. Luând în considerație timbrul și intonația vocii, modul de articulare și pauzele dintre cuvinte, iar pe lângă asta mai și urmărind expresiile feței, o femeie, determină foarte repede cât de

sincer este bărbatul. Ea este în deosebi atrasă de o voce joasă și încrezătoare, doar de câteva cuvinte spuse, dar profund și sincer. Bărbații, deși nu sunt lipsiți de emoții, totuși, le acordă lor mult mai puțină importanță. În timp ce femeile visează la o dragoste romantică și sunt dornice să fie admirate, bărbații vor să se simtă pur și simplu doriți, apreciați și nu tolerează presiunea.

Toate aceste lucruri determină principiile de care bărbatul și femeia sunt conduși în relația conjugală. În căsătorie, bărbatul, mai întâi de toate acordă prioritate unei vieți sexuale regulate și numai după asta – important pentru el este ajutorul și grija soției față de el, nașterea copiilor, confortul de acasă și dobândirea stabilității în viață. El tinde spre independență și consideră că principala sa datorie este asigurarea financiară a familiei. Femeia însă își dorește mângâiere, gingășie, părtășie spirituală și discuții sufletești, ea vrea să aibă un partener de viață fidel care să-i fie un sprijin de încredere, să aibă plăcerile vieții intime, copii și bunăstare materială. O astfel de diferență a scopurilor și priorităților poartă în sine un conflict inevitabil și face relația dintre soț și soție pe de o parte atractivă, iar pe de altă parte – plină de neînțelegeri, probleme și dezamăgiri reciproce.

Necâtând la faptul că femeia este înzestrată cu avantaje energetice, informaționale, psihice, precum și cu unele avantaje fizice și fiziologice, într-o societate în care este apreciată o poziție activă și transformatoare, femeia, totuși, nu preia, ci cedează rolul de conducere bărbatului. Această poziție secundară i-a fost predestinată ei chiar de la începutul creării lumii, iar mai târziu s-a înrădăcinat pe parcursul istoriei și a devenit o normă în viața oamenilor. Acest lucru este și de înțeles. Căci împlinirea scopului principal care a fost prevăzut pentru ea de la început, privind continuarea familiei și a neamului (nașterea de copii, creșterea urmașilor, întreținerea căminului familial, munca în gospodărie și multe altele), necesită atâta sacrificiu de sine și o dedicare totală din partea unei femei, încât ei nici nu-i mai rămâne energie și timp pentru a obține succese profesionale și roluri de conducere în societate. Bărbatul,

neavând menirea de a naște copii, este în stare să obțină autoritate și recunoaștere în societate creând ceva nou în știință, artă și afaceri. El poate să se promoveze prin munca sa, prin cercetări științifice, prin diverse investigații tehnice, creativitate și tot felul de pasiuni.

Astfel, un bărbat și o femeie sunt, în esență, două tipuri de personalitate cu o lume interioară, care reprezintă două culturi cu abordări și fundamente de viață complet diferite. Și totuși, această diferență trebuie să ducă nu la concurență, ci la o completare perfectă a unuia pe celălalt, căci anume faptul că femeia și bărbatul sunt diferiți, acest lucru îi face pe ei să aibă nevoie unul de altul și-i duce la unitate. Căci, ceea ce-i lipsește unui bărbat — are ca înzestrare femeia, iar ceea ce-i lipsește unei femei — este dat din belșug bărbatului. Dacă ambii parteneri de viață înțeleg acest lucru, atunci aceasta îi va ajuta pe ei să reacționeze calm și chibzuit la lucrurile care îi supără sau îi indignează în relația lor și în viața de zi cu zi trăită împreună. Dacă cerințele femeilor nu vor fi exagerate în privința abilităților de percepție al bărbaților, iar bărbații vor începe să dea dovadă de mai multă răbdare, dragoste, înțelegere și îngăduință față de femei, atunci numărul problemelor personale, familiale și conjugale se va reduce considerabil. A-ți arăta nerăbdarea și iritarea față de bărbat doar pentru că se comportă ca un bărbat și față de o femeie pentru că ea se comportă ca o femeie este la fel de irațional ca și cum te-ai supăra pe vânt și pe vremea rea, în loc să te îmbraci mai bine atunci când ieși afară.

Așadar, după ce am făcut o scurtă excursie în domeniul anatomiei, fiziologiei și psihologiei bărbaților și a femeilor, să ne întoarcem acum la cel mai important lucru, de dragul căruia, de fapt, am și vorbit despre toate acestea. După cum vedem, Creatorul Atotînțelept i-a creat pe bărbați și pe femei asemănători, dar în același timp și foarte diferiți tocmai pentru ca, completându-se reciproc, ei să aibă nevoie unul de altul. Când Creatorul a spus la începutul creației că „nu e bine ca omul să fie singur”, El a subliniat nu numai nevoia omului de a avea o relație fizică și spirituală cu o

persoană care este egală cu el, ci și necesitatea ca el să fie completat de cineva care are ceea, ce el, prin natura sa, pur și simplu nu a primit. Dumnezeu a știut foarte bine **ce** anume îi va determina pe bărbat și pe femeie să facă între ei un legământ de căsătorie, în cadrul căruia se vor aplica calitățile, aptitudinile, trăsăturile și abilitățile pe care El le-a pus în ei, astfel, încât ei să fie într-o perfectă armonie, îmbogățindu-se reciproc și completându-se unul pe altul. În această predestinare a bărbatului și a femeii se află taina marii înțelepciuni a lui Dumnezeu, care este de neperceptut pentru mintea noastră umană.

De obicei, se presupune că un bărbat și o femeie se plac dacă au interese comune și se aseamănă între ei în multe privințe. Agențiile de căsătorie și serviciile de întâlniri, în momentul selectării candidaților pentru viitoarele noi familii, se bazează, de regulă pe similaritatea intelectului candidaților, pe trăsăturile lor de caracter, pe hobby-urile, înclinațiile, gusturile lor și altele asemenea. Însă practica vieții ne arată că multe cupluri căsătorite care au fost unite în acest fel, totuși se despart, ajungând la concluzia că nu se potrivesc din punct de vedere al caracterului și, prin urmare, nu pot trăi împreună. Dumnezeu, chiar de la bun început, a avut în această privință o abordare complet diferită. El a unit doi oameni care erau nu asemănători, ci foarte diferiți unul față de celălalt, punând în fiecare dintre ei doar o parte din trăsăturile, abilitățile și calitățile necesare pentru o viață deplină pe pământ, ca ei să aibă nevoie să se completeze unul pe altul. O astfel de unire a două personalități de sex opus, în care una o completează pe cealaltă, funcționează, la figurat vorbind, după principiul angrenajului. Angrenajele se rotesc, îmbinându-se între ele, doar pentru că acolo unde una dintre ele are o proeminență, celălaltă are o adâncitură. Așa a creat Dumnezeu bărbatul și femeia, ca un fel de „angrenaj”, astfel încât, completându-se reciproc în căsătorie, să creeze un întreg inseparabil.

Capitolul 3

Armonia divină a inimilor

Diferențele pe care Dumnezeu le-a orânduit între bărbat și femeie creează condițiile necesare pentru apariția unei armonii uimitoare între ei, pe care o putem vedea doar între două ființe care cu adevărat se completează și se întregesc una pe alta, alcătuind un întreg inseparabil. Armonia este o proporționalitate, o unitate, o potrivire desăvârșită, un acord în acțiuni, o combinație ordonată sau plăcută de elemente într-un întreg. Armonia se revelează în muzică printr-o îmbinare minunată de sunete plăcute auzului, iar în pictură – printr-o combinație uimitoare de culori, iar pe lângă toate acestea, în viața a doi oameni care se iubesc și sunt strâns legați unul de altul, armonia se manifestă sub forma unei contopiri a sufletelor lor și a frumoaselor relații de încredere care sunt între ei.

Relația dintre un bărbat și o femeie, a fost și rămâne tema cea mai arzătoare a vieții umane. Acest lucru este și de înțeles, deoarece continuarea vieții pe pământ este imposibilă fără intimitatea trupească dintre reprezentanții celor două sexe. Nu în zadar zicala „Fără dragoste lumea n-ar exista” s-a transmis din generație în generație, iar în unison cu ea sună și cuvintele poetului-filosof englez din secolul XIX, Robert Browning: „Dacă veți distruge dragostea, pământul nostru se va transforma într-un mormânt”. Din dragoste, bărbatul și femeia întemeiază o familie, care stă la baza societății și este „prima piatră” a societății, de a cărei integritate depinde bunăstarea oricărui stat și a întregii omeniri.

La baza unei astfel de dragoste nu stă satisfacerea egoistă a dorințelor și nevoilor personale, ci o dăruire totală de sine partenerului/partenerei de viață, lucru, care cel mai bine și pe deplin se manifestă în viața conjugală. Noi trebuie să învățăm să trăim într-o astfel de dragoste, să creștem în ea și să ne perfecționăm, s-o manifestăm reciproc în așa fel, încât să creăm în jurul nostru o atmosferă corespunzătoare.

Pentru a păstra acest sentiment minunat în căsnicie, trebuie să dăm prioritate unor lucruri, și anume, să dăm dovadă în primul rând de ceea pe ce se bazează o dragoste adevărată și ce e cel mai valoros pentru ea. Având în vedere că fiecare om reprezintă în sine unitatea duhului, a sufletului și a trupului, armonia în viața de cuplu se realizează numai dacă în ea există următorii trei factori principali:

- 1). Unitatea spirituală
- 2). Unitatea sufletească
- 3). Unitatea fizică

Unitatea spirituală a soților este o viață trăită în duh, în care ei înțeleg în același fel adevărurile Sfintei Scripturi și au aceeași abordare cât privește împlinirea acestor adevăruri. În acest tip de unitate, soțul și soția au aceleași planuri de viață, aceleași scopuri și aspirații. Ei se roagă împreună și au părtășie spirituală, au aceeași atitudine față de păcat și participă la serviciile de închinare din aceeași biserică locală. Dar ceea ce îndeosebi îi unește, este munca pe care ei o fac sau o anumită slujire comună în via lui Dumnezeu, în care ei se ajută și se sprijină reciproc, împărtășind toate bucuriile și toate necazurile care îi apasă. Lucrarea comună în via lui Dumnezeu devine pentru soți cea mai importantă parte a armoniei divine în inimile lor, și îi ajută să-și îndeplinească scopul, sensul vieții și menirea lor.

La baza unității spirituale stă relația personală a fiecăruia dintre soți cu Domnul, în fața Căruia ei vin cu toate întrebările și nevoile lor pentru a primi îndrumare, căci nimeni altul, ci anume Domnul este întemeietorul familiei lor, capul și conducătorul ei. Numai o astfel de legătură strânsă a soțului și soției cu Dumnezeu poate da plinătate și siguranță căsătoriei creștine. Fără aceasta, căsătoria nu are o temelie fermă și, prin urmare, este supusă multor atacuri din partea satanei, ceea ce duce la slăbirea și la distrugerea ei. De aceea cuvântul lui Dumnezeu îi avertizează pe tinerii creștini să nu se căsătorească cu o persoană necredincioasă sau cu cineva care are alte puncte de vedere și principii de credință. Nu în zadar Biblia ne spune: „Nu vă înjugați la un jug nepotrivit cu

cei necredincioși. Căci ce legătură este între neprihănire și fărădelege? Sau cum poate sta împreună lumina cu întunericul? Ce înțelegere poate fi între Hristos și Belial? Sau ce legătură are cel credincios cu cel necredincios?" (2Cor. 6:14-15).

Unitatea sufletească este o înrudire a sufletelor, adică capacitatea a doi oameni apropiați de a gândi, a raționa, a simți, a reacționa, a evalua, a retrăi și a compătimi în același fel. Această unitate include în sine înțelegerea profundă a sufletului persoanei dragi, cunoașterea caracterului ei, acceptarea lumii ei interioare și disponibilitatea de a-i satisface nevoile, iar pe lângă toate acestea, ea mai include în sine identitatea emoțională și intelectuală.

Prin identitatea emoțională – se subînțelege similitudinea în exprimarea sentimentelor, felul de a fi deschis și a avea o încredere deplină, a avea un comportament natural, lipsă de tensiune, de teatru și de prefăcătorie în relațiile cu persoana iubită, capacitatea de a empatiza sincer, de a avea compasiune și de a împărtăși necazurile și bucuriile cu ea. Emoțiile sunt cea mai importantă manifestare a sufletului omului, ele dezvăluie lumea interioară a persoanei. Emoțiile pot fi pozitive și negative, reflectând atitudinea fiecăruia dintre noi față de ceea ce ni se întâmplă în viață. La numărul emoțiilor putem include bucuria și tristețea, liniștea și tulburarea, prietenia și dușmănia, voioșia și deprimarea, entuziasmul și deznădejdea, încrederea și îndoiala, dragostea și ura, precum și multe alte trăiri sufletești. Pentru a avea o viață de căsătorie fericită, trebuie să înțelegem lumea emoțională a soțului/soției și să învățăm să ne stăpânim propriile emoții, exprimându-le în așa fel, încât să nu-i provocăm neplăceri partenerului de viață. Emoțiile trebuie să le exprimăm în așa fel, încât soțul/soția să le înțeleagă și să le accepte, în loc să se irite.

Biblia ne învață să ne controlăm emoțiile și să nu-i permitem satanei să preia controlul asupra lor, ca el nicidecum să nu poată dăuna relațiilor noastre cu oamenii apropiați. Iată ce ne spune Cuvântul Domnului referitor la

emoții: „Bucurați-vă cu cei ce se bucură; plângeți cu cei ce plâng” (Rom. 12:15), „Dar acum lăsați-vă de toate aceste lucruri: de mânie, de vrăjmășie, de răutate, de clevetire, de vorbele rușinoase care v-ar putea ieși din gură” (Col. 3:8), „Un om iute la mânie stârnește certuri, dar cine este încet la mânie potolește neînțelegerile” (Prov. 15:18), „Înțeleptul se teme și se abate de la rău, dar nesocotitul este îngâmfat și fără frică” (Prov.14:16), „Mâniați-vă, și nu păcătuiți. Să n-apună soarele peste mânia voastră” (Efes. 4:26).

Identitatea intelectuală – reprezintă similitudinea conceptelor, opiniilor, intereselor, principiilor de viață și nivelului de cunoștințe ale soților. Prin aceasta se subînțelege, de asemenea, și respectul reciproc și interesul unul față de celălalt, dorința comună de a se perfecționa și a crește din punct de vedere spiritual, similitudinea tendințelor, planurilor și a scopurilor, ocupațiile și hobby-urile comune, precum și aceeași percepție a diferitor fenomene de viață. Deși profesia, studiile și inteligența nu joacă în căsătorie un rol la fel de important ca intimitatea emoțională, în unele cazuri, o disproporție prea mare a acestora totuși se simte, chiar dacă soții se iubesc.

Unitatea fizică include în sine diferența potrivită de vârstă, conformația fizică și nevoile intime ale soților. Prin diferența de vârstă se subînțelege egalitatea sau o diferență rezonabilă între vârsta soțului și a soției, care trebuie să fie doar de câțiva ani, dar nu mai mult. Această regulă trebuie să fie respectată cel puțin din motiv că în diferite etape ale căii lor de viață oamenii au opinii, interese, aspirații și nevoi fiziologice diferite. Din ce în ce mai des, căsătoriile din zilele noastre, în care unul dintre soți este mai în vârstă decât celălalt cu cincisprezece – douăzeci de ani sau și mai mult, sunt pline de multe probleme și conflicte familiale, deoarece în toate aspectele vieții, cu greu se pot potrivi un soț și o soție care, după diferența de vârstă arată ca un tată și fiică sau mamă și fiu. Iar copiii născuți în astfel de familii suferă în urma unei educații necoordonate a părinților, care, practic sunt reprezentanți a două generații diferite.

În ceea ce privește statura corpului, soțul, care este capul și sprijinul familiei, alături de soția sa, trebuie să arate corespunzător. De-a lungul vremii s-a creat o tradiție în care se consideră că o soție ar trebui să fie mai mică de statură decât soțul, sau să aibă aceeași înălțime ca și el, dar acest lucru, totuși, nu înseamnă că un bărbat de statură mică nu poate fi fericit cu o soție care este de o statură mai mare decât el. Din când în când, putem întâlni și astfel de cupluri în viață.

Însă, deși diferența de vârstă și statura corpului joacă un rol important, totuși baza principală a unității fizice în căsătorie nu este aceasta, ci armonia vieții sexuale, adică satisfacția fiziologică și psihică a soțului și a soției prin intermediul relațiilor intime dintre ei. Anume această latură în relația de căsătorie este cel mai sigur indicator al bunăstării sufletești și al climatului emoțional al familiei. Comunicarea intimă a oamenilor care se iubesc oferă o mare încărcătură psiho-emoțională și stimulează toată funcționalitatea organismului, de aceea, acest aspect al vieții de cuplu are o importanță decisivă. Dacă un soț și o soție au probleme în sfera relațiilor sexuale, acest lucru se răsfrânge imediat în toate celelalte aspecte ale căsniciei lor.

Din motiv că întrebarea cu privire la relațiile intime în viața de căsătorie este foarte importantă, capitolele șase și șapte ale acestei cărți vor fi dedicate acestui subiect, iar acum vom reveni la o analiză mai detaliată a unității spirituale și sufletești a soților. Căci, dragostea în căsătorie este mai profundă decât o simplă senzualitate, iar unitatea soțului și a soției este mai importantă decât împreunarea lor trupească. Tandrețea, bucuria, fericirea, frumusețea și sublimul în relațiile conjugale le oferă nu atât viața sexuală, cât intimitatea spirituală, sufletească și emoțională. Într-adevăr, conform statisticilor, din o sută șaiszeci și opt de ore pe săptămână, un cuplu căsătorit petrece în intimitate nu mai mult de o oră și jumătate, cel mult două ore, iar restul timpului ei îl petrec în ceea ce, de fapt, și determină calitatea dragostei conjugale.

O manifestare minunată a intimității spirituale și sufletești dintre soț și soție este momentul în care ei își deschid inimile, împărtășindu-și în liniște gândurile, sentimentele lor cele mai intime sau experiențele pe care le-au avut, fără să se teamă că vor fi înțeleși greșit. În viață, noi multe lucruri nu le putem evita — necazurile, întristările, îngrijorările, bolile, problemele și dezamăgirile din viața noastră noi le suportăm mult mai ușor când știm că persoana cea mai apropiată ne va înțelege și ne va susține. Simpla conștientizare a faptului că alături este cel, care într-un moment dificil nu te va condamna, nu se va îndepărta de tine și nicidecum nu te va lăsa ci, din contra, se va strădui din răputeri să te ajute și îți va ușura situația, devine nu numai o mângâiere pentru fiecare dintre noi, ci și o sursă de noi puteri. Anume acest lucru face ca doi oameni complet diferiți să devină atât de dragi și apropiați unul altuia. Nu este nimic mai valoros decât să ai susținere din partea partenerului de viață, mai ales dacă el este o persoană în care te poți încrede pe deplin. Cu toate acestea, astfel de relații sincere, înțelegerea și încrederea nu apar pur și simplu de la sine, imediat după căsătorie, ci se formează treptat, pe măsură ce ambii soți caută și găsesc calea spre inima celuilalt.

Unitatea spirituală a soților poate fi dobândită prin rugăciunile comune, care ar fi bine să devină o tradiție în familie chiar de la începutul vieții de cuplu. Acest lucru nu trebuie făcut sub presiune, ci de bunăvoie, conform deciziei și acordului reciproc al soților. În astfel de relații armonioase rugăciunile de mijlocire unul pentru celălalt sunt deosebit de valoroase în perioadele când unul dintre partenerii de viață se confruntă cu lupte interioare, ispite, încercări, când slăbește din punct de vedere spiritual sau este bolnav. Poți cere de la Dumnezeu ajutorul și mila Lui față de soț sau soție nu numai printr-o rugăciune rostită cu voce tare, ci și în tăcere, chemându-L pe Dumnezeu în ajutor din tot sufletul tău. Așa ceva devine pentru partenerul de viață o binecuvântare și o mare susținere, care îi va da curaj să continue lupta spirituală și să învingă atacurile satanei.

Când vă rugați împreună în voce, nu folosiți această ocazie pentru a spune în mod indirect ceea ce soțul/soția nicidecum nu a vrut să facă atunci când i-ați spus sau nu a vrut să vă asculte, sau, pur și simplu nu aveți curajul să-i spuneți ceva direct și folosiți rugăciunea pentru a da de înțeles partenerului cu privire la un oarecare lucru. Nu folosiți rugăciunea în voce pentru a vă exprima în mod indirect plângerile, mila de sine, sfaturile pe care le-ați dat, dar nu au fost acceptate, avertizările și altele asemenea. Acest lucru îl poate determina pe celălalt să evite sau pur și simplu să refuze să ia parte la astfel de rugăciuni. În mod similar acționează și critica spusă împotriva soțului sau soției cu privire la faptul că rugăciunea a fost prea lungă sau exagerată. Această utilizare greșită a rugăciunii nu este nimic altceva decât abuz.

În timpul rugăciunii de seară, ar putea fi un moment în care soții își vor mărturisi și înaintea lui Dumnezeu, și unul față de altul greșelile și păcatele comise în timpul zilei, pocăindu-se și cerându-și iertare pentru ele. Din păcate, nouă nu ne este ușor să facem acest lucru, deoarece ne îngrijorăm ca nu cumva în așa caz să pierdem dragostea, recunoașterea și respectul celui, care ne este deosebit de drag. Însă o astfel de teamă, de fapt, nu ar trebui să fie, pentru că, această acțiune provoacă mai degrabă o reacție opusă în inima unui soț înțelept. Prin conștientizarea și recunoașterea greșelilor făcute, noi din contra, căpătăm o valoare și mai mare în ochii lui, iar dragostea noastră pentru celălalt devine mai semnificativă și mai profundă. Noi toți greșim, așa că, dacă vom suporta slăbiciunile partenerului nostru de viață, noi vom avea alături un prieten credincios și recunoscător, iar pe lângă aceasta noi înșine vom învăța să fim blânzi, îngăduitori și să avem o inimă mare. Soții și soțiile nu sunt rivali, ci cei mai apropiați oameni. De aceea pentru a deveni o binecuvântare unul pentru altul, ei trebuie să se aprecieze și să se iubească, să se roage unul pentru altul și să învețe unul de la celălalt.

Pe soț și soție îi poate uni din punct de vedere spiritual chiar și o discuție liniștită cu privire la problemele căsătoriei,

familiei și ale vieții de zi cu zi, în care ei împreună caută modalități de rezolvare a acestora. Un stimulent bun pentru înțelegerea reciprocă a soților și creșterea lor spirituală poate fi și schimbul de opinii cu privire la literatura creștină citită, o predică ascultată sau vreun alt eveniment din familie sau biserică. Însă, în așa caz, trebuie să ținem cont de faptul că a ne exprima părerea despre un oarecare lucru, nicidecum nu înseamnă că doar opinia noastră este corectă, iar toate celelalte referitor la această temă sunt incontestabile. Este bine să ascultăm cu respect și opinia interlocutorului nostru, iar în cele din urmă, să cugetăm la ea.

Viața spirituală a familiei nu are nici un model. În funcție de interesele, abilitățile și înclinațiile membrilor, în familie se poate organiza un timp de părtășie cu Domnul sub formă de cântare în comun, seri muzicale în care membrii familiei vor cânta la diferite instrumente, citirea în voce a unor pasaje din Biblie, discutarea unui caz interesant de la care s-ar putea ceva de învățat și așa mai departe. Însă și aici trebuie să veghem ca aceste lucruri valoroase în familie să nu se transforme într-o formă religioasă și să nu se facă din ele un ritual care, mai degrabă omoară decât dă viață sufletului. Dacă cineva face ceva doar din motiv că trebuie s-o facă, acest lucru nu-i aduce bucurie și satisfacție, iar așa ceva, de fapt, nici nu corespunde scopului principal al părtășiei spirituale.

Dintre toate căile existente care duc la unitatea spirituală a soților, cea mai sigură și mai eficientă este slujirea lor împreună Domnului și oamenilor, așa cum am menționat mai sus. Anume lucrarea comună în via Domnului aduce în viața de căsnicie o prezență deosebită a Duhului Sfânt și binecuvântări evidente. Spun acest lucru cu atâta convingere din motiv că în permanență am experimentat împreună cu soțul timp de douăzeci și cinci de ani ceea despre ce scriu. Când Domnul m-a chemat să scriu cărți, iar apoi să fac și slujire de consiliere spirituală, soțul meu s-a alăturat imediat la această slujire, care ne-a legat foarte mult, făcându-ne o inimă și-un suflet. Mai

târziu, când a fost fondată Misiunea „Apele Vii”, el a devenit contabilul ei de neînlocuit, care și-a asumat nu numai munca constantă și minuțioasă asociată cu aceasta, ci și toată munca ce ține de numeroasele documentații în limba germană. De atunci, când se întoarce de la serviciu, el stă ore în șir la calculator, pentru a se îngriji de toate documentele, menținându-le într-o ordine perfectă. Fiind de părerea că „fiecare trebuie să facă ceea la ce Dumnezeu l-a chemat”, Heinrich refuză categoric să fie liderul misiunii, preferând să rămână în umbră. În urma tuturor acestor lucruri, Heinrich a devenit pentru mine cel mai prețios colaborator și prietenul meu cel mai de încredere, de aceea, nu fac nimic până nu mă sfătui cu el, mai ales că el la fiecare pas veghează și are o înțelepciune deosebită în rezolvarea problemelor legate de slujirea noastră. Vreau să remarc aici că un astfel de sprijin reciproc, înțelegere și unitate spirituală, sunt o mărturie clară că o astfel de căsătorie, chiar de la bun început a fost cu adevărat voia lui Dumnezeu.

Un rol important în dobândirea **intimității sufletești** între soți îl joacă discuțiile de suflet, schimbul de opinii cu privire la anumite experiențe trăite împreună, cuvintele blânde și atingerile gingașe, plimbările împreună, timpul petrecut în sânul naturii sau singuri acasă. Ceea ce îi împreunează pe soți, este ajutorul pe care și-l oferă ei unul altuia, grija pe care și-o manifestă unul față de celălalt, gesturile de atenție și multe altele. Toate aceste acțiuni sunt numite **limbajul dragostei**, și el în fiecare cuplu căsătorit se manifestă în moduri diferite, în funcție de ceea ce anume îi este pe plac soțului și soției și ambilor le oferă o bucurie deosebită.

Viața ne arată că cea mai dorită manifestare de dragoste și atenție pentru soții este **comunicarea verbală**. În viața de familie ea într-adevăr are o importanță imensă. Multe căsătorii sunt vai de ele și chiar bolnave în tot înțelesul cuvântului din motiv că ele suferă din cauza lipsei de comunicare între soți, și această lipsă este cea mai frecventă cauză a pierderii interesului și respectului reciproc

dintre soți. Atunci când apreciem și prețuim o persoană, consecința acestui lucru este dorința de a comunica cu ea. Dacă o soție îi poate spune soțului tot ce i se întâmplă și ce o îngrijorează, iar el la rândul său îi poate spune ei în liniște cele mai intime lucruri, aceasta este cea mai bună dovadă că această căsătorie este fericită și împlinită. Dacă soții sunt nevoiți să-și ascundă permanent realitatea și să joace în fiecare zi un spectacol că totul este în ordine, atunci nu poate exista nici o armonie în viața acestor cupluri. Astfel de relații nu sunt nimic altceva decât doar o coexistență pașnică, și nicidecum o legătură strânsă între doi oameni dragi unul altuia, care sunt o inimă și un suflet. Pentru a arăta cât de importantă este comunicarea în familie, voi da un exemplu din practica consilierii spirituale.

„Eu nu sunt o persoană invidioasă și mă pot bucura de succesul și binecuvântările altor oameni, – a spus o tânără creștină, abia reținându-și lacrimile. – Dar totuși am devenit invidiosă când involuntar am fost martora unei discuții sufletești a unei surori din biserica noastră, care discuta cu soțul ei. „De ce ești tulburată, draga mea?” – a întrebat-o soțul, observând o umbră de tristețe pe fața ei, la care ea i-a povestit despre discuția neplăcută pe care tocmai ce o avusese cu o femeie pe care o cunoștea. După ce a ascultat-o cu atenție, soțul i-a spus cu blândețe: „Știi, toți oamenii sunt diferiți, și ca urmare, judecă tot diferit. Nu lua la inimă tot ce ți-a spus ea. Poate că aceasta a fost prima ei reacție spontană la cele întâmplate, iar mai târziu va regreta de ceea ce ți-a spus. Eu știu că tu poți să ierți și să uiți”. Cu aceste cuvinte, el a tras-o cu blândețe spre sine, iar ea, plecându-și capul la pieptul lui, a șoptit: „Mulțumesc, dragul meu! Ce bine e că ești alături!”.

„Urmărind această scenă de dragoste conjugală, sprijin și înțelegere, – a continuat interlocutoarea mea, mi-am dat seama că eu în relația mea cu soțul niciodată nu am avut așa ceva. De fiecare dată când doream să împărtășesc cu el ceea ce mă tulbura sau mă frământa, el imediat mă întrerupea spunându-mi: „Te rog, lasă-mă în pace! Am destule probleme și fără plângerile tale. În plus la toate, ție

întotdeauna îți place să exagerezi. Știu cum ești, te cunosc foarte bine”. După astfel de cuvinte, – cu tristețe spunea interlocutoarea mea, am pierdut orice dorință de a căuta la el sprijin, iar noaptea plângeam în tăcere de durere și amar. Iată de ce m-am umplut de invidie când am văzut la alții ceea la ce eu nici măcar să visez nu am curaj”.

A doua manifestare a dragostei, pe care soțiile o apreciază foarte mult, este **timpul acordat lor personal**. Cu părere de rău, multe cupluri căsătorite își petrec viața de cuplu într-o nesfârșită agitație, afaceri și griji, care îi înghit până într-atât, încât chiar și pentru cea mai apropiată și importantă persoană – soț sau soție – lor deloc nu le mai rămâne timp. Și, deși sunt împreună, căile lor de viață trec ocolindu-se unul pe altul, iar aceasta duce la o răceală din ce în ce mai mare în relația lor, și la o înstrăinare treptată a sufletelor lor. Și până la urmă, ei ajung la faptul că trăiesc sub același acoperiș, mănâncă la aceeași masă, dorm în același pat și cresc copii care odinioară le erau atât de scumpi, dar ei înșiși, au devenit demult străini și îndepărtați unul față de celălalt. Și totul se începe cu faptul că soții nu se mai înțeleg.

Un slujitor în mărturia sa, a dat un exemplu din viața sa, care, cândva chiar și pe el personal l-a zguduit și l-a șocat. El a povestit cum într-o zi, când era cu soția în drum, discuția lor a atins un subiect care în trecut îi provoca ei doar emoții pozitive. Acum însă, la simpla menționare a acestuia, ea a reacționat negativ.

– Nu te înțeleg! – a exclamat soțul. – Ba ți-a plăcut, ba acum nu-ți place!

– Nici nu e de mirare că nu mă înțelegi, – a replicat ea – De unde să mă înțelegi dacă nu mă cunoști.

– Ce?!.. – s-a mirat soțul. – Eu nu te cunosc?!.. Cum poți să-mi spui așa ceva când noi de optsprezece ani suntem împreună?!..

– Și ce dacă am trăit atâta timp împreună, – a răspuns calm soția. – Cât timp din acești optsprezece ani ai petrecut cu mine personal? Amintește-ți, când ultima dată ți-ai dat interesul să vezi ce am pe inimă? Tu întotdeauna ești atât

de ocupat cu treburile tale, încât pur și simplu nu ai timp pentru mine.

Aceste cuvinte ale soției sale l-au făcut pe acest slujitor să se gândească la relația lor și la faptul, cât de ușor este să „pierzi” sufletul celui mai drag om pe care-l ai.

Cu părere de rău, astfel de relații între soți au ajuns să fie nu numai în lume ci și în rândul creștinilor, și problema este că ele s-au răspândit atât de mult, încât au devenit deja o normalitate. Când zi de zi te obișnuiești cu soțul/soția ta, și-ți pare că totul așa și trebuie să fie, poți cu ușurință să uiți că acest suflet mai are nevoie și de atenția pe care, cu siguranță o merită.

O altă manifestare de dragoste care aduce bucurie multor soții, este **participarea soțului la gestionarea gospodăriei** și mai ales ajutorul lui la bucătărie. Fiecare femeie știe de câtă răbdare, timp și efort este nevoie pentru a pregăti mâncarea, a spăla vasele, a spăla și călca rufe, a face curățenie în casă și multe altele, care se repetă iar și iar, în fiecare zi, săptămână după săptămână, lună după lună și tot așa – toată viața. Desigur, puțini bărbați pot găti la fel de delicios precum o fac femeile, dar totuși, să dai o mână de ajutor în bucătărie înseamnă să-i oferi soției o bucurie deosebită. Iar să aspire apartamentul, să calce rufe, să pună vasele la loc, să scoată gunoiul sau să spele podeaua – oricine o poate face. Toate acestea par a fi doar un mic ajutor, însă câtă recunoștință trezește aceasta în inima soției și câtă dorință de a face ca răspuns ceva ce-i place soțului!

O soră creștină, povestind despre viața ei, a spus că a fost uimită până la culme când soțul ei, educat din copilărie cu ideea că gospodăria nu este treaba bărbaților, când s-a întors dintr-o călătorie îndepărtată, fără a spune vreun cuvânt, a călcat un munte de rufe pe care ea le spălase. Iar după asta, a mai și aspirat și a spălat podelele în tot apartamentul lor mare. La întrebarea soției sale uimite, ce i s-a întâmplat și ce l-a determinat să facă aceste lucruri, el a răspuns că în timpul călătoriei sale timp de o săptămână a trăit într-o familie, în care soții, întorcându-se de la muncă,

faceau toate treburile de acasă împreună. Acest lucru arăta atât de armonios, crea o atmosferă familială atât de minunată și-i unea pe soți într-o așa armonie, încât el a regretat că niciodată nu a făcut așa ceva și a decis să le urmeze exemplul. „De atunci, – a spus femeia la încheiere, – în semn de recunoștință pentru ajutorul lui, vreau mereu să-i fac ceva plăcut soțului. El a devenit atât de prețios inimii mele și în cele din urmă, îl iubesc și mai mult ca înainte”.

O mare importanță pentru femeie o are **manifestarea** unor mici **semne de atenție** sub forma unui buchet modest de flori, un mic cadou cu ocazia unei anumite zile memorabile, o scrisoare mică cu cuvinte de dragoste și recunoștință, atingeri gingașe, iar uneori chiar și câte o frază aruncată parcă din întâmplare, de exemplu: „Ce drăguță ești!”, „Această rochie ți se potrivește foarte bine”, „Știi să gătești foarte delicios!”, „Sunt atât de recunoscător lui Dumnezeu că te am!”, „Arăți obosită, du-te și te odihnește”, „Ce-ar fi să mergem la o plimbare?” și așa mai departe. Toate acestea par a fi lucruri mărunte la care bărbații nu dau atenție, însă pentru o femeie ele au o însemnătate foarte mare, fiind ca o dovadă pentru ea că este iubită, apreciată, că soțul se îngrijește de ea și vrea să-i facă bucurie.

De exemplu, soțul meu, știind că eu nu iubesc dulciurile, dar cu plăcere mănânc „brezelli” (un produs de patiserie german, presărat cu sare), mi le cumpără cu orice ocazie și, venind acasă, cu zâmbet le pune în fața mea. La fel e și cu florile, el nu înțelege dragostea mea pentru flori, dar totuși, de mulți ani la rând le scoate cu răbdare pe balconul nostru, deși crede că ele acolo doar încurcă. Mai mult decât atât, din când în când, îmi dăruiește și câte un buchet de trandafiri, flori pe care eu foarte mult le ador. Ca răspuns la o astfel de atenție și îngăduință față de slăbiciunile mele, vreau nespus de mult să-i gătesc sau să-i coc ceva delicios, pentru că el este un iubitor de dulciuri.

Soțiile doresc **să fie tratate cu calm și blândețe**, și iată ce apreciază ele: tonul liniștit și prietenos, explicațiile cu răbdare, îmbrățișarea strânsă din partea bărbatului care îi

dă ei o nouă putere, cuvintele care îi dau liniște, mângâiere și susținere în momentele grele, precum și disponibilitatea de a-i veni în ajutor. Un umăr puternic de bărbat – iată la ce visează fiecare femeie și de așa ceva ea are nevoie foarte mult. Într-o astfel de atmosferă de înțelegere, dragoste, grijă și atenție, ea înflorește în tot înțelesul cuvântului. Nu în zadar oamenii spun că „un soț bun are întotdeauna o soție frumoasă”. Un soț nepolitic, grosolan, exigent, dur și neatent, omoară în soție orice început bun și, în primul rând, atracția ei față de el ca soț.

Iar acum să atragem atenția la calitățile pe care bărbatul ar dori să le vadă la soția sa. Aceasta este, în primul rând, **recunoașterea autorității lui în funcție de cap al familiei și conștientizarea din partea soției a importanței soțului în casă**. Pentru un soț este foarte important ca soția să-i aprecieze calitățile și să nu-i accentueze aspectele negative, învinuindu-l pentru lipsa a ceea ce el nu are. Căci, nimănui dintre noi nu-i place să fie mereu „cicălit” și să-i fie scoase în evidență neajunsurile. O bătrână înțeleaptă, referitor la acest subiect, a spus astfel: „Dacă unui om mereu i se va spune că el este un porc, în cele din urmă, el, cu adevărat va grohăi ca porcul”. Și chiar dacă aceste cuvinte sună un pic grosolan și nepolitic, ele conțin totuși un adevăr incontestabil. Dacă soția își învinovățește soțul și mereu îi reproșează, iar soțul îi face la fel soției sale, în cele din urmă ei ambii vor rămâne descurajați și nu vor mai dori să depună efort pentru a deveni mai buni, fiind siguri că în ochii partenerului/partenerei de viață, orice n-ai face oricum vei rămâne rău, sau tot nu-i va fi de ajuns.

Scopul principal al soților credincioși ar trebui să fie depunerea efortului de a-l ajuta pe celălalt să se perfecționeze. Și pentru a obține acest lucru ar fi mai bine să recurgem nu la reproșuri și mustrări, ci mai degrabă să accentuăm calitățile bune pe care, fără îndoială, fiecare dintre noi le are. Această regulă este deosebit de importantă pentru soțiile care doresc să-și vadă soții schimbați spre bine. O femeie creștină, care a suferit mulți ani în urma durității soțului ei, s-a convins de acest lucru.

Toate încercările ei de a-l lua cu binișorul și a vorbi cu el în liniște, au fost fără succes, iar el nu numai că nu vroia s-o asculte, ci și devenea din ce în ce tot mai dur. Fiind disperată și neavând nici o nădejde că ar putea ceva să schimbe, ea a apelat la consiliere spirituală și a rămas foarte surprinsă când a auzit întrebările adresate ei: „Spune-mi, cum vorbești cu soțul tău acasă și în public? Ce aude el de la tine? – Reproșuri, indignări și învinuiri sau ceva care să-l facă să se comporte mai bine? Nu cumva îi umilești tu demnitatea și-l înjosești chiar dacă el este capul familiei?”.

Neașteptându-se la o asemenea întorsătură, femeia a început să explice că comportamentul soțului ei în casă și atitudinea lui față de ea și de copii, pur și simplu, o fac să-și exprime nemulțumirile și indignările față de el. Drept răspuns, ea a fost sfătuită să-l roage pe Dumnezeu să-i arate cum arată comportamentul ei în lumina Bibliei și care dintre ei doi este cel mai vinovat în situația respectivă. Neașteptându-se la un așa sfârșit al discuției, femeia s-a supărat de tot, dar în cele din urmă, a decis totuși să urmeze sfaturile care i-au fost date. O, ce surprinsă a rămas ea când Dumnezeu a început să lucreze nu asupra soțului ei (după cum se aștepta ea), ci asupra ei însăși, amintindu-i de momentele în care ea cu adevărat l-a umilit și l-a insultat fără să observe măcar. Zguduită, ea a început să-L roage pe Domnul s-o ierte pentru aceste păcate și s-o învețe cum să corecteze greșelile pe care le făcuse.

A trecut ceva timp și soțul a început să observe cum s-a schimbat atitudinea soției sale față de el. În loc de reproșuri și insulte, el auzea acum cuvinte de apreciere și laudă de la ea. În loc de obișnuita umilire a demnității sale – cuvinte de recunoștință și mulțumire pentru tot ceea ce el face pentru ea și pentru copii. Adesea el se gândea în sine că nu merită așa cuvinte bune și i se făcea rușine. Când se întâlneau cu prietenii sau cu alți creștini, el asculta cu uimire cum soția, în discuție vorbea accentuat despre demnitățile lui, fără a menționa vreun cuvânt despre neajunsurile sale. Urmărind cu ce respect și chiar admirație vorbea ea despre sinceritatea, onestitatea, dreptatea, disponibilitatea de a

ajuta și alte calități pozitive ale lui, el, încontinuu se întreba în sine ce s-a întâmplat cu ea, căci el însuși nu vedea prea multe schimbări în sine. Dar, într-o zi, și-a dat seama că, pur și simplu, nu mai poate rămâne același. Acum el însuși dorea să devină așa, cum îl descria soția în discuțiile cu oamenii, străduindu-se să-l înalțe în ochii lor. Toate acestea l-au determinat să depună efort și străduință, rugându-L pe Dumnezeu să-l ajute, și în cele din urmă, s-au produs mari schimbări în caracterul său, în relația cu soția și copiii săi și, în general, în întreaga sa viață.

Pe lângă faptul că bărbatul trebuie să fie recunoscut ca și cap al familiei și pe lângă conștientizarea din partea soției a importanței soțului în casă, un bărbat mai are nevoie **să-și mențină respectul de sine și simțul propriei demnități**. Aceste trăsături umane ale bărbaților sunt deosebit de acute la reprezentanții sexului puternic din motiv că ele joacă un rol foarte important pentru auto-realizarea bărbaților. Ei sunt, de asemenea, foarte vulnerabili în situațiile în care soțiile îi umilesc și nu-i apreciază. Când soția își înțelege soțul, îl susține din punct de vedere spiritual și moral în ceea ce el face, acest lucru o înalță pe ea în ochii lui și-l determină să caute comunicare cu ea. Bărbaților le place când soțiile îi admiră și nu tolerează nicio presiune. Așa le este natura lor și acest lucru nu-l putem schimba.

Următoarea calitate pe care soțul o apreciază la soție este **disponibilitatea soției de a-i satisface nevoile sexuale**. O soție înțeleaptă nu numai că înțelege bine acest lucru, ci și îl folosește cu înțelepciune spre binele familiei și al relațiilor lor conjugale, și la această temă vom vorbi puțin mai târziu. Dacă o femeie, sub diverse pretexte, evită să-și îndeplinească datoria conjugală, acest lucru afectează imediat dispoziția și comportamentul soțului făcându-l inaccesibil, rece și retras. În așa caz, toate celelalte calități ale soției își pierd pentru el semnificația și, pur și simplu, nu mai sunt observate. Iată cum a descris un frate credincios o situație similară din familia sa: „Soția mea este o super gospodină. Nu am nici măcar un nasture rupt la cămăși. Apartamentul este întotdeauna în perfectă ordine. Ea

gătește, coace și coase foarte bine. Copiii o iubesc la nesfârșit, pentru că ea este bună și blândă cu ei. Dar când eu doresc intimitate, ea merge cu atâta neplăcere, încât îmi pierd orice dorință. Și când o îmbrățișez, mă simt ca și cum aș îmbrățișa un frigider. Acest comportament al ei mă respinge și mă revoltă atât de mult, încât nici nu mai apreciez toate celelalte calități pozitive ale ei. De aceea, nu o mai iubesc de multă vreme, ci, pur și simplu, o răbd”.

Un alt lucru care are o valoare deosebită pentru soț este **disponibilitatea soției de a i se supune și de a-l asculta**. Expresia „a fi supusă soțului”, din punct de vedere biblic nu înseamnă a-i fi roabă, ci este o supunere morală și liberă, ca răspuns la bunătatea și respectul soțului față de ea. Această supunere nicidecum nu o înjosește pe femeia creștină, ci din contra, o înalță, pentru că astfel ea își exprimă ascultarea și supunerea ei față de Sfânta Scriptură. Soțul apreciază, de asemenea, și **capacitatea soției de a găti delicios**. Nu în zadar oamenii spun că „calea spre inima bărbatului trece prin stomac”. Eu personal, cu greu îmi rețin zâmbetul, când văd fața satisfăcută a soțului meu atunci când el intră în bucătărie și se uită la masa frumos aranjată, cu mâncare ce aburește și miroase delicios.

În afară de cele spuse mai sus, **bărbatului, foarte mult îi place când soția este modestă, dar în același timp drăguță și atrăgătoare**. Gingășia, tandrețea și feminitatea sunt cele mai atrăgătoare calități pentru un bărbat. Anume ele adesea joacă rolul decisiv în alegerea partenerei de viață. A fi drăguță nu înseamnă neapărat a fi frumoasă. Femei cu o înfățișare strălucitoare și atrăgătoare nu sunt prea multe, dar drăguț și atrăgător poate fi oricine. În plus la toate, frumusețea nu este o garanție a fericirii. Adesea, totul e chiar invers. Fetele frumoase sunt înconjurate de mulți admiratori doar în tinerețe, iar în viața ulterioară sunt adesea foarte nefericite. Poate de aceea și au apărut zicalele: „Nu te naște frumoasă, ci naște-te fericită”, „Frumusețea trece, dar fericirea rămâne”. Bunătatea, blândețea, fidelitatea și încrederea unei femei o fac superbă în ochii bărbatului pentru că el subconștient simte că

anume ea este cea, care va deveni pentru el un ajutor credincios și un prieten adevărat. A fi atrăgătoare pentru soț evident că întotdeauna costă ceva, de aceea, ar fi bine ca din când în când soția să-și întrebe soțul care din hainele ei lui îi plac și care, după părerea lui, i se par nepotrivite. Uneori, în cadrul consilierii spirituale, soții spun că le este rușine cât de lipsit de gust și de neglijent se îmbracă soțiile, dar nu îndrăznesc să le spună despre asta ca să nu provoace o furtună de indignare. Ar fi bine ca surorile creștine să memoreze două reguli de aur: o femeie trebuie să rămână întotdeauna feminină, iar îmbrăcămintea ei trebuie să fie întotdeauna modestă, decentă, dar în același timp și frumoasă.

Calitățile pe care le-am discutat nu cuprind tot ceea ce apreciază unul la altul soții și soțiile. În afară de ele, sunt multe alte lucruri care pot aduce bucurie ambilor. De aceea, în viața de cuplu, ar trebui mereu să descoperim ceva nou în partenerul de viață. Procedând astfel, fără a ne da seama, îndeplinim porunca Bibliei: „Nimeni să nu-și caute folosul lui, ci fiecare să caute folosul altuia” (1Cor. 10:24). Căci scopul căsătoriei este ca soțul și soția să slujească unul celuilalt. Adevărata fericire a unui cuplu căsătorit constă în împlinirea reciprocă a nevoilor celuilalt. Satisfacerea “Eu”-lui nostru personal și dorința de a ne împlini doar propriile nevoi, vorbește despre egoismul ce înflorește în noi și care poate distruge orice legământ de căsnicie. Cu cât mai puțin se manifestă egoismul din partea fiecărui soț, cu atât mai multă fericire, bucurie și binecuvântări vor fi în căsătorie.

Deși în viața de căsătorie se manifestă toate varietățile existente ale dragostei: dragostea-Storge (atașament), dragostea-Philea (încredere, prietenie), dragostea-Eros (atracția sexuală și tot ce ține de viața intimă), totuși, cel mai bine în viața de căsnicie se reflectă dragostea-Agape și ea este nucleul căsătoriei. Ea se caracterizează printr-o moralitate înaltă, lipsă de egoism, jertfire de sine, devotament, stabilitate, răbdare, îngăduință, disponibilitatea de a ierta și multe alte virtuți minunate. Anume **dragostea-Agape** este cea care poate păstra o căsătorie în cele mai

dificile situații, în momente lipsite de speranță, când ți se pare că ea nu mai are nici o șansă de a fi salvată. O parte integrantă a dragostei-Agape în căsătorie este dragostea romantică, care este cea mai încântătoare manifestare a acestui sentiment frumos. Fără ea, viața de cuplu se transformă repede într-o rutină plictisitoare, cenușie și lipsită de bucurie pe parcursul zilelor care trec monotone.

Dragostea romantică include în sine atât partea fizică, cât și cea sufletească a unității în căsătorie. Ea este o dragoste emoțională care se manifestă ca un puternic sentiment atotcuprinzător, plin de bucurie, uimire, tandrețe, sublimitate, poezie și, într-o oarecare măsură, chiar și sentimentalism. Ea trezește cele mai bune calități în om și-l ridică la un nivel mai înalt. Deși dragostea romantică este inerentă perioadei de îndrăgostire, ea totuși poate să rămână și până la vârsta adultă sau chiar până la bătrânețe. Pentru ca această dragoste să rămână între soți pe parcursul întregii lor vieți, ei trebuie să aibă grijă de ea și să facă tot ce depinde de ei pentru a o păstra, creând acasă o atmosferă emoțională corespunzătoare care să includă liniștea și confortul casei, să ia împreună micul dejun și cina, să petreacă serile liniștite la balcon sau verandă, să-și facă o vacanță la mare sau pe malul unui râu, să se plimbe în parc, să admire apusurile de soare, să-și spună cuvinte de dragoste însoțite de atingeri blânde, mângâieri reciproce, mărturisiri emoționante și tot felul de alte lucruri frumoase, care lasă amintiri de neuitat în memoria lor.

Un exemplu de dragoste conjugală romantică descris în Biblie este relația dintre Sulamita și Iubitul ei, care își spun unul altuia cuvinte pline de tandrețe și încântare: „Ce frumoasă ești, iubito, ce frumoasă ești! Ochii tăi sunt ochi de porumbiță, sub marama ta. Părul tău este ca o turmă de capre poposită pe coama muntelui Galaad. Buzele tale sunt ca un fir de cârmâz, și gura ta este drăguță; obrazul tău este ca o jumătate de rodie, sub marama ta. Dis-de-dimineată ne vom duce la vii să vedem dacă a înmugurit via, dacă s-a deschis floarea și dacă au înflorit rodiile. Acolo îți voi da dragostea mea. Mandragorele își răspândesc mirosul, și

deasupra ușii avem tot felul de roade bune, noi și vechi, pe care, **pentru tine, iubitele, le-am păstrat**” (Cântarea Cântărilor 4:1,3; 7:12-14).

După cum vedem din aceste rânduri, dragostea adevărată este absolut altruistă. În ea nu există egoism. Dacă ea trăiește în inima omului, atunci el se străduie nu să ia, ci să dea, să dăruiască. O astfel de dragoste se sacrifică fără a aștepta să primească ceva înapoi. Practica vieții ne arată că, cu cât omul este mai spiritual, cu atât el este mai capabil să se sacrifice pentru binele altuia. El încearcă să facă tot ce îi stă în putință pentru a menține armonia în relații și o atmosferă de liniște și pace în casă. Pentru a face acest lucru, el dezvoltă în sine trăsături de caracter cum ar fi cedarea, răbdarea, îngăduința, înțelegerea, bunătatea, compasiunea și disponibilitatea de a ierta. Căci, anume ele creează un fundal favorabil pentru relații bune și de încredere, în timp ce indiferența, nepăsarea, mândria, aroganța, exigența, intoleranța și răzbunarea – devin cauza durerii, problemelor, certurilor și conflictelor familiale.

Așadar, secretul armoniei Divine în căsătorie constă în dorința soțului și soției de a acționa coordonat în toate sferele vieții – în părtaşii spirituale și de suflet, în relațiile intime, în gestionarea gospodăriei, în creșterea și educarea copiilor, în petrecerea timpului liber împreună și multe altele, care fac parte din viața noastră temporară de pe pământ. Un rol imens aici îl joacă și capacitatea soților de a da dovadă de atenție, de a aprecia corect și la momentul potrivit, de a se susține reciproc din toate punctele de vedere. Căci căsătoria a fost întemeiată de Dumnezeu și este un legământ între două persoane, care prevede o strânsă colaborare a acestora în dragoste, în muncă, în viață și în luptele vieții, unde coordonarea acțiunilor, unitatea scopurilor și ajutorul reciproc joacă un rol foarte important.

Acest principiu fundamental al armoniei Divine îl putem observa și în natură, inclusiv în lumea animalelor și a păsărilor, care există datorită supunerii lor față de legile stabilite de Creator. Nu voi uita niciodată cum, plină de uimire, într-o zi de primăvară am privit de la balcon o

pereche de păsări mici care își făceau cuibul într-un copac bătrân ce își întindea ramurile până la ferestrele clădirii de opt etaje în care locuim cu soțul împreună. Cuibul se afla la nivelul etajului doi al casei noastre, așa că, stând la balcon, puteam să văd foarte bine toate acțiunile pe care aceste două păsări le făceau cu o coordonare uimitoare. După ce au găsit locul cel mai potrivit pentru a-și face cuibul, ele au ciripit ceva timp îndelungat, ca și cum ar fi discutat detaliile viitorului cuib, apoi au zburat în căutarea materialului de construcție. Primele crenguțe pe care ei le-au adus, au fost puse la baza cuibului, pe care, așezată confortabil, femela a continuat să-l construiască, dar deja singură, în timp ce masculul aducea din ce în ce tot mai multe crenguțe.

Pe parcursul acestei construcții, au fost momente în care femela, din motive pe care numai ea una le înțelegea, a apreciat ca „defect” materialul de construcție care a fost adus la ea. Și atunci ea, pur și simplu, smulgea crenguța nepotrivită din ciocul soțului ei și o arunca la o parte, iar el, privind foarte calm la rodul respins al eforturilor sale, fără nicio indignare sau protest, zbura din nou după alte crenguțe. După ce a examinat atent următoarea crenguță care i-a fost adusă, femela a ciripit mulțumită și a așezat-o imediat la locul potrivit. Apoi a venit rândul pentru mușchi și diferite pene, pe care ea foarte grijuliu le-a așezat în cuib. Uneori, femela era atât de pasionată de această muncă, încât se scufunda aproape complet în cuibul ei, astfel, încât i se vedea doar spatele și codița zvâcnind. Iar în acest timp, masculul își continua cu sârguință munca bărbătească, aducându-i tot de ce ea avea nevoie.

Când s-a terminat construcția, cele două păsări au umplut aerul cu un ciripit atât de vesel, încât era pur și simplu imposibil să nu te bucuri cu ele împreună. Dar cel mai interesant moment a fost atunci când au început să-și exprime unul altuia aprecierea pentru munca depusă. Femela mereu ciripea tare și cu entuziasm în fața masculului ca și cum l-ar fi lăudat pentru munca ce-a depus-o el, iar el, cu blândețe se atinge de capul ei și o privea cu atâta

dragoste, încât inima, pur și simplu, îmi tremura de minunata armonie a relației acestui cuplu de păsări.

Dar câtă atenție și grijă a manifestat mai târziu masculul, când, în ciuda ploii și a razelor arzătoare ale soarelui, soția lui a stat cu răbdare pe ouăle depuse, părăsind doar uneori cuibul pentru a se hrăni puțin! Cuibărit pe creanga opusă și jucând rolul de păzitor, masculul a supravegheat cu atenție, ore și zile întregi ca nimeni să nu se apropie de cuib și a atacat cu înverșunare orice pasăre care îndrăznea să se așeze prea aproape. Din când în când, el zbură spre prietena sa și îi ciripea ceva foarte gingaș, iar ea întorcea capul și îi răspundea cu același ciripit, îndeplinindu-și cu răbdare rolul de viitoare mamă care i-a fost dat de Dumnezeu.

În cele din urmă, dintre fiecare cele patru ouă depuse, au ieșit puiii, unul câte unul, și de atunci, din cuib mereu se iveau ciocurile galbene. Odată cu nașterea puilor mult așteptați, principala preocupare a cuplului de păsări a fost hrana. De dimineața devreme până seara târziu ele zburau, căutând încontinuu hrană pentru copiii lor mereu înfometați. Și abia seara târziu se așezau unul lângă celălalt, curățându-și penele și discutând îndelung între ei, sau poate că își împărtășeau problemele pe care doar ei le știau.

Urmărind acest cuplu de păsări, m-am gândit involuntar la faptul, cât de armonioase sunt relațiile dintre ființele vii, care, fiind controlate doar de instinctele lor, trăiesc într-o supunere totală față de Creatorul lor. Însă, cât privește omul, din păcate, lucrurile stau cu totul altfel. Fiind cununa creației lui Dumnezeu, înzestrat cu un intelect înalt și cu o voință liberă, omul, neglijează hotărârile Tatălui său Ceresc și nu se supune voii Domnului. Conduc de egoism, mândrie, aroganță, încăpățănare și voința sa, el își construiește căsătoria și viața de familie după propriile sale reguli, atrăgând astfel asupra sa nenumărate necazuri. Este imposibil să creezi o armonie acolo, unde nu este supunere față de Creator, căci anume ea este sursa armoniei.

Soții a căror relație este în perfectă armonie, reprezintă astfel marea desăvârșire a planului lui Dumnezeu. Victor

Nemțev, autorul cărții „Legământul dragostei”, spune despre armonia a două inimi astfel: „Ordinea de subordonare a soției și de responsabilitate a soțului este muzica cerească a relației dintre un bărbat și o femeie în căsătorie, care nu umilește pe nimeni, ci îi ridică pe ambii pe aripile înțelegerii și a dragostei reciproce spre culmile binecuvântării. Și aici, cei doi devin perfecți nu în sine, ci perfecți unul pentru celălalt, pentru că au luat acel loc predestinat de Dumnezeu în viața de căsătorie, pe care și trebuiau să-l ia. Numai în așa mod căsătoria devine normală, sănătoasă și naturală, corespunzând naturii bărbatului și a femeii. Ea nu acționează împotriva adevărului, ci pentru adevăr. În ea nu se risipește, ci se adună, deoarece Dumnezeu este pentru o astfel de căsătorie. Acceptă această armonie și trăiește conform ei!”.

Capitolul 4

A conduce cu dragoste

Când în familie apare vreo întrebare cu privire la rolurile pe care Dumnezeu le-a dat bărbatului și femeii, discuția la această temă, de obicei, începe cu femeia. Așa stau lucrurile probabil din motiv că îndrumările în astfel de cazuri le dau de obicei bărbații, care, comportându-se ca niște adevărați gentlemani, „dau trecere mai întâi femeii”. Din motiv că eu însumi sunt femeie – vreau să încep acest subiect anume cu cel, care după părerea mea, trebuie să fie în toate primul.

În Cuvântul lui Dumnezeu este stabilită o ordine care, rămâne neclintită de-a lungul tuturor veacurilor: Dumnezeu este capul Fiului Său Isus Hristos, Hristos este capul fiecărui soț, soțul este capul soției, iar copiii trebuie să se supună părinților lor. Cuvântul „cap” înseamnă a fi „conducător”. Domnul a decis ca această orânduială a autorității să decurgă anume în acest fel, de aceea, El binecuvântează doar această ordine care este stabilită de El. Așa a fost în timpul Vechiului Testament și așa rămâne să fie și în timpurile Noului Testament. Această ordine nicidecum nu poate fi schimbată, și Apostolul Pavel ne confirmă acest lucru spunând „Căci întâi a fost întocmit Adam, și apoi Eva” (1Tim. 2:13). La această ordine de prioritate aparține și legea întâi-născutului, care implică conducerea despre care în Epistola către Efeseni se spune astfel: „Bărbatul este capul nevestei, după cum și Hristos este Capul Bisericii” (Ef. 5:23).

Rolul de cap în familie îi dă bărbatului multă autoritate și drepturi, dar în același timp pune pe umerii lui îndatoriri foarte serioase, și o mare răspundere în fața lui Dumnezeu. Noi nu ne mirăm când auzim că, în urma unui incident la locul de muncă, anume șeful (nu asistentul și nici adjunctul său) a fost pedepsit pentru ceea ce s-a întâmplat, fiind înlăturat din funcția sa de conducere. O abordare similară putem observa și în domeniul militar. Dacă în rândurile armatei sau ale unei unități militare se întâmplă ceva ce

dezvăluie eșecul conducerii și al ordinii stabilite, atunci guvernul țării îi înlătură din funcțiile de rang înalt anume pe cei, cărora le-a fost dată cea mai mare putere și autoritate, și, înlăturați sunt în primul rând admiralii și generalii. Exact la fel face și Dumnezeu. Dând bărbatului rolul de conducere în familie, Dumnezeu i-a dat lui nu numai drepturi corespunzătoare, ci i-a încredințat și responsabilitatea pentru bunăstarea și dezvoltarea familiei.

Este clar pentru oricare dintre noi că nimeni nu se naște expert într-un anumit domeniu sau profesie. Doar unele dintre abilitățile noastre pot fi înnăscute sau moștenite. Totuși, precum orice meserie noi trebuie s-o învățăm, tot așa trebuie să dezvoltăm și abilitățile pe care le avem în noi de la naștere, iar aceasta necesită mult efort și timp, uneori chiar ani de zile. Tot la fel în ceea ce privește viața de căsătorie, nici unul dintre noi nu se naște cu o rezervă de cunoștințe și înțelepciune în privința vieții de cuplu. Însăși viața, cu toate situațiile și dificultățile ei ne învață a fi soți. Pentru a deveni soț și soție care corespund planului lui Dumnezeu, trebuie să depunem efort și să învățăm multe. Problema este că, în timp ce majoritatea femeilor creștine, care sunt absorbite de circumstanțele familiale doresc acest lucru și se străduie să-l obțină, jumătate din bărbații poporului lui Dumnezeu nu văd nevoia acestui lucru, dând dovadă de o pasivitate evidentă din partea lor.

Judecați și singuri. În aproape fiecare biserică creștină se creează grupuri de rugăciune pentru femei, se organizează întâlniri pentru femei, seminare pentru femei, conferințe pentru femei și congrese pentru femei. În uniunile diferitor confesiuni se organizează departamente speciale pentru femei, care organizează și dirijează activitatea spirituală în rândul surorilor. Cât privesc întâlnirile pentru frați, atunci, în afară de sfaturile frățești (care îndeplinesc o funcție nu de învățătură, ci de conducere) nu există nimic altceva decât doar unele părtașii frățești. Se pare că, slujitorii consideră că dacă ei le vor învăța pe surorile căsătorite și le vor arăta locul lor în casă

și în biserică, atunci toate problemele de familie care există, se vor rezolva de la sine. Din acest motiv, în biserici sunt invitați frați predicatori cunoscuți și surori cu experiență în slujirea de consiliere spirituală. Însă nu se găsește nimenea care ar fi avut curajul să le spună fraților-soți despre insuficiența și eșecul lor spiritual, și despre numeroasele greșeli pe care ei le comit în conducerea familiilor lor. Și chiar dacă și sunt frați care au curajul să vorbească la această temă, conducătorii bisericilor preferă să nu-i invite în bisericile lor.

Referitor la acest lucru voi da două exemple din viață. Într-o după-amiază, la biroul Misiunii noastre „Apele Vii”, a sunat telefonul. Când am ridicat receptorul, am auzit vocea unui bărbat care mi s-a prezentat ca diacon al unei mari biserici creștine. El a spus că surorile din biserica lor vor să aibă o întâlnire cu mine, de aceea l-au rugat să organizeze această vizită oficial. Ca răspuns, l-am întrebat ce anume le interesează și ce ar dori să audă.

– Multe dintre ele au diferite probleme în familiile lor, a explicat fratele. Așa că, ar fi de dorit să organizați cu ele o întâlnire a surorilor sau chiar un seminar de două zile pentru femei și, ca consilier spiritual, să le dați îndrumări.

– Da, bine, am răspuns eu, dar într-o căsnicie sunt două persoane: soțul și soția, de aceea problemele de familie ar trebui să-i preocupe pe amândoi. Nu ar fi mai bine ca în așa caz toți soții să se adune la o astfel de discuție de consiliere spirituală? Acest lucru ar aduce mult mai multe roade.

– Ei bine, a spus fratele eu voi spune dar despre acest lucru pastorului nostru și celorlalți frați de la conducere, iar apoi, voi reveni la Dumnezeu voastră și vă voi informa cu privire la decizia lor, a spus cu atenție diaconul prudent, și politicos și-a luat rămas bun.

Săptămâni și luni de vreme au trecut după aceea, dar acest diacon așa și nu a mai sunat. Poate că veți spune că frații, pur și simplu, nu și-au putut permite să fie îndrumați de o femeie, pentru că surorile, pur și simplu, nu au dreptul să facă acest lucru. Cine știe, poate că așa și au considerat.

Numai că, tot aceiași frați, când se îmbolnăvesc de vreo oarecare boală, fără a se gândi, se adresează după ajutor la o femeie medic și urmează tot ce le spune ea, și nu contează pentru ei dacă medicul este bărbat sau femeie, important e să le ajute tratamentul prescris. Așa că nu contează cine vorbește, problema constă în faptul că frații-soți, pur și simplu, nu vor să accepte nicio îndemnare sau muștrare în adresa lor.

Acest lucru este confirmat și de un alt exemplu, povestit de un frate slujitor din Statele Unite, care este un predicator și consilier spiritual destul de cunoscut, iată ce-a spus el: „Într-o zi am primit un sunet de la pastorul unei biserici creștine dintr-un alt oraș. El m-a rugat să organizez o întâlnire pentru surori la tema „Căsătoria și familia”, în care să vorbesc despre menirea, rolul și locul femeii în familie. După ce l-am ascultat, i-am răspuns că aș fi de acord să petrec o astfel de conferință de o zi pentru femei, dar cu o singură condiție: că mai întâi voi petrece la ei în biserică cinci întâlniri cu bărbații. Auzind asta, fără a spune vreun cuvânt, pastorul a închis telefonul și nu a mai sunat mai mult niciodată”.

Cum a pervertit satana și duhul vremurilor de azi, mintea bărbaților noștri, făcându-i să creadă că sunt atât de perfecți, încât nu mai au nevoie de nimeni care să-i îndrume și să-i învețe, deși anume de așa ceva ei au o mare nevoie! Straniu lucru, dar cu părere de rău, se consideră că toate schimbările spre bine în familie ar trebui să înceapă de la soție și nicidecum nu de la soț, deși bărbații înșiși recunosc că viața și comportamentul lor în casă lasă mult de dorit. Dacă e să vorbim despre slujitorii din bisericile creștine, ai senzația că lor nici prin minte nu le trece gândul că ei trebuie să fie nu numai un exemplu de soț și tată adevărat în propria lor viață, ci și să-i învețe pe actualii soți și pe viitorii soți din biserică ce înseamnă a fi – capul familiei. Lipsa de învățătură la această temă și nepăsarea bărbaților față de poruncile stricte ale Bibliei (iar această nepăsare decurge din lipsa de învățătură), a dus la faptul că femeile creștine se plâng din ce în ce mai mult la conversațiile

personale de consiliere spirituală spunând că, practic, nu există bărbați adevărați printre frații noștri, în spatele cărora s-ar putea simți în siguranță. Spun acest lucru nu ca să-i umilesc pe bărbați, ci ca o constatare a ceea ce există.

Cât de serios privește Dumnezeu la împlinirea poruncilor pe care El le-a dat soților cu privire la soțiile lor, putem vedea din cuvintele pe care le-au spus cândva ucenicii Lui: „Dacă astfel stă lucrul cu bărbatul și nevasta lui, nu este de folos să se însoare” (Mat. 19:10). În vechime, conform legii lui Moise, soțul era în totalitate responsabil față de obște pentru bunăstarea soției sale. El trebuia s-o întrețină financiar, s-o protejeze, s-o apere, s-o păzească, s-o mângâie și s-o susțină în toate privințele. Aceste responsabilități ale bărbaților nu sunt anulate nici în zilele noastre.

În cartea „Ce vor femeile ca soții să știe despre ele”, psihologul creștin de familie cu renume mondial, James Dobson, scrie despre acest lucru astfel: „Noi, bărbații, neglijăm responsabilitatea pe care Dumnezeu ne-a încredințat-o: să ne îngrijim de bunăstarea familiilor noastre, să ne educăm copiii, să avem grijă de cheltuielile financiare, să îndrumăm din punct de vedere spiritual, să iubim, să apărăm și să protejăm. Însă în loc să facem aceste lucruri, noi ne îngrijim în viață doar de „Eu”-l nostru, gândindu-ne doar la propriile noastre nevoi, la plăcerile noastre și la poziția noastră socială. Așa că nici nu e de mirare faptul că, pierderea respectului față de noi din partea soțiilor, singurătatea, izolarea și plictiseala au ajuns la un nivel critic. În răutățirea relațiilor dintre soț și soție duce la depresie în viața soțiilor și noi, bărbații, trebuie să corectăm această situație”.

Vorbind la această temă, în continuare, acest slujitor adresându-se soților, a spus: „Dacă doriți ca soția să-și asume responsabilitățile de mamă și tot ce are legătură cu aceasta, trebuie să-i oferiți sprijin și ajutor. Trebuie să o ascultați atunci când se plânge că a avut o zi grea cu copiii, să-i dați sfaturi și să-i spuneți părerea dumneavoastră, trebuie să o ajutați să disciplineze copiii, să-i învețe și să-i îndrume. Trebuie să-i satisfaceți soției nevoile emoționale

și romantice care s-au acumulat în absența dumneavoastră. Trebuie să înțelegeți că în grija ei de copilași, și ea are nevoie de o pauză măcar o dată pe săptămână, iar pe lângă toate lucrurile, important este și faptul că trebuie să vă faceți timp pentru familia dumneavoastră. Pentru un bărbat nu e greu să lucreze șase sau chiar și șapte zile pe săptămână, dacă îi place munca de la serviciu. El își satisface acolo nevoile „Eu”-lui său și e dispus să petreacă chiar și paisprezece ore pe zi la muncă. Dar în acest caz, circumstanțele încep să acționeze ca o reacție în lanț, provocând daune celor care depind de el... Nu doresc să minimalizez rolul mamei, însă părerea mea este că **fericirea familiei** depinde în primul rând **de tatăl** familiei. Pentru ca o femeie să fie mulțumită de viață și de ea însăși – și acest lucru este necesar pentru o familie fericită – ea întotdeauna trebuie să simtă față de sine grija și respectul soțului pe care-l iubește”.

Dumnezeu i-a dat bărbatului dreptul să fie capul, conducătorul, protectorul și apărătorul femeii, care, în comparație cu el, este mai slabă. Însă acest drept de autoritate satana l-a pervertit într-o așa măsură, încât acum el se manifestă la mulți bărbați sub forma unei dominări care ajunge până la dictatură, brutalitate și cruzime, ajungând uneori chiar și la despotism. Procedând astfel, soțul uită că orice violență asupra soției sale și umilirea demnității ei umane este o manifestare a naturii sale păcătoase care a pervertit responsabilitatea pe care i-a încredințat-o Dumnezeu de a fi cap și conducător în cel mai înalt și nobil sens al cuvântului. Dominarea este o conducere pervertită, care este total opusă a ceea ce Dumnezeu a prevăzut de la început.

Nu este exclus faptul că, cunoscând această tendință a bărbaților de a domina și de a conduce cu brutalitate, apostolul Petru, după ce le-a dat femeilor îndrumări în capitolul trei din prima sa Epistolă, imediat se adresează bărbaților cu o poruncă strictă: „Bărbaților, **purtați-vă** și voi, la rândul vostru, **cu înțelepciune cu nevestele voastre, dând cinste femeii** ca unui vas mai slab, **ca unele care vor moșteni împreună cu voi harul vieții**, ca să nu fie

împiedicate rugăciunile voastre”. În traducerea directă din limba ebraică veche, acest verset sună astfel: „La fel și bărbații trebuie să se comporte cu soțiile lor, **să trăiască în înțelegere cu ele și să le respecte cum se cuvine pentru că, deși ele sunt un vas mai slab, totuși, și ele, exact ca și bărbații, sunt moștenitoarele darului plin de har al vieții**. Atunci, nimic nu va putea să împiedice rugăciunile voastre”.

Cuvintele „cu înțelepciune” înseamnă cu chibzuință, cu prudență, cu îngăduință, cu atenție, cu luare-aminte, cu socoteală, cu prevedere și cu bunătate. A te comporta cu înțelepciune cu soția ta care este un vas slab, înseamnă a avea o așa atitudine față de ea, în care se ține cont de toate caracteristicile ei psihologice și fiziologice ca femeie, precum și slăbiciunile ei față de care bărbatul trebuie să fie îngăduitor, acoperindu-le cu dragoste și atenție. Înțelepciunea mai include în sine studierea și cunoașterea caracterului și a particularităților soției tale, satisfacerea la timp a nevoilor ei spirituale, emoționale și fizice, protecția împotriva efortului fizic greu care depășește capacitățile fiziologice ale corpului ei, manifestarea blândeții și a tandreții în relația cu ea. Înțelepciunea din partea soțului este deosebit de importantă în perioadele de schimbări hormonale semnificative în corpul soției, (în timpul ciclurilor menstruale, sarcinii, alăptării, premenopauzei și menopauzei), acestea sunt perioade în care ea îndeosebi are nevoie de înțelegere din partea soțului, susținere și încurajare.

Următoarea poruncă care este **esențială** pentru soți în ceea ce privește modul în care ei trebuie să se comporte cu soțiile lor, se află în versetul 19 al capitolului 3 din Epistola către Coloseni:

„Bărbaților, **iubiți-vă nevestele și nu țineți necaz pe ele**” (Traducerea Dumitru Cornilescu),

„Soților, **iubiți-vă soțiile și nu fiți duri cu ele!**”, (Biblia în versiune actualizată 2018)

„Soților, **iubiți-vă soțiile și nu vă purtați cu asprime față de ele!**” (Noul Testament SBR 2023). Aceste cuvinte scurte subliniază două dintre cele mai negative caracteristici

ale bărbaților – lipsa de dragoste și asprimea ce decurge din lipsa de dragoste. Cu părere de rău, viața ne arată că mulți bărbați au tendința să-și piardă destul de repede dragostea lor față de femeile pe care și le-au ales, și acest lucru este caracteristic nu numai soților care nu-l cunosc pe Dumnezeu, ci și creștinilor. Un astfel de soț credincios, cu un ton supărat a spus în timpul consilierii spirituale: „Cred că doi ani sunt suficienți pentru ca un bărbat să se plictisească de soția sa și să-l irite prezența ei. Cât despre mine personal, m-am săturat de soția mea după doar un an de căsnicie”.

Acest lucru se întâmplă, de obicei, atunci când tinerii se căsătoresc fiind mânați doar de pofta firii pe care ei nu o mai pot ține sub control. Atunci ei nu se pot gândi la nimic altceva decât la patul conjugal, în care, speră să-și rezolve problemele sexuale care îi chinuie. Însă apoi, ca și capi ai familiei, ei se ciocnesc cu multe responsabilități la care ei înainte de căsătorie, pur și simplu, nu au vrut să se gândească. Dorința de a continua să trăiască așa cum vor și refuzul de a-și asuma povara responsabilității și a numeroaselor griji ale vieții de familie îi face pe bărbați dezamăgiți, obosiți, nemulțumiți, și copleșiți de o dorință tainică de a experimenta ceva nou. Permițând astfel de gânduri în inima lor, ei uită de faptul că „Este mai fericit să dai decât să primești” (F.A. 20:35) și că dăruirea de sine altora poate fi nu numai o povară, ci și o bucurie, contribuind la maturizarea lor, la dezvoltarea personalității lor, la creșterea lor spirituală și la întărirea credinței lor.

A iubi și a fi iubit este cea mai mare fericire pe pământ, de aceea, se merită de dragul cuiva să trăiești, să suporti, să îngădui, să înduri, să ierți, să-ți împlinești destinul și să fii responsabil de oamenii care ți-au fost încredințați și, în primul rând, de partenera de viață. Patriarhul Constantinopolului și binecunoscutul învățător Ioan Gură de Aur încă în al IV-lea secol al erei noastre a spus: „Nimic nu este mai prețios decât să fii iubit de soție și să o iubești. Unde există o așa dragoste, acolo este toată bogăția și toată fericirea; dar dacă dragoste nu-i, atunci nimic altceva nu te

poate ajuta și totul va fi plin de neplăceri și frustrare. Dragostea trebuie să fie mai presus de toate”.

Dragostea față de partenera de viață nu înseamnă doar sentimente încântătoare, gânduri și intenții bune, ci și îndeplinirea îndatoririlor față de ea și recunoașterea valorii ei înalte în lumina planului lui Dumnezeu pentru căsătorie. O astfel de dragoste trebuie să se manifeste în acțiuni concrete și nu doar în cuvinte. În cartea „Legământul dragostei”, Victor Nemțev scrie despre acest lucru astfel: “Poți să-ți compătimești soția că îi este greu, dar să nu o ajuți, ci să te uiți la televizor; poți să-i spui că orice om are nevoie de comunicare, dar să nu comunici cu ea, ci să fugi la prieteni și cunoștințe; poți ține predici despre puterea rugăciunii, dar să nu te rogi împreună cu soția ta pentru nevoile ei; poți admira frumusețea naturii, dar să uiți să-i oferi soției flori; poți vorbi despre puterea iertării și a îngăduinței, dar la prima obiecție a soției să manifesti iritare și mânie, poți să-ți compătimești soția că nu are o rochie frumoasă, dar să nu câștigi bani și să nu i-o cumperi în calitate de cadou; poți vorbi despre frumusețea sufletului femeii și despre felul omului de a fi irepetabil, dar să nu-i spui soției ce femeie deosebită este și că e cea mai bună dintre toate. Cuvintele „te iubesc” sunt frumoase, dar dacă nu vom da dovadă de acest lucru în fapte, atunci ele vor fi doar vorbe goale și nimic mai mult. Apostolul Pavel a spus: **„dacă nu am dragoste – sunt un nimic”** (1Cor. 13:2). Putem fi o persoană importantă la locul de muncă, putem fi înălțați în ochii oamenilor, dar în căsnicie, dacă nu slujim unul altuia, atunci suntem – un „nimic”. Putem fi o persoană demnă de respect numai dacă în căsnicie satisfacem cu dragoste și din toată inima nevoile partenerului sau partenerei noastre de viață, care devin pentru noi mai importante decât ale noastre. Dragostea ne dă puterea de a face lucruri pe care nu le-am face niciodată fără ea. În prima Epistolă către Corinteni, capitolul 13 este descris ce face dragostea și ce nu ar trebui să facă. Dragostea în esența ei (și nu în gramatică) este un verb, cu alte cuvinte – ea acționează. În majoritatea cazurilor, fiecare om știe **care**

anume este acțiunea dragostei. Domnul Isus Hristos ne dă referitor la dragoste o regulă de aur: „Tot ce voiți să vă faceți vouă oamenilor, faceți-le și voi la fel” (Mat. 7:12).

Aceste cuvinte sunt adevărate și nu putem să nu fim de acord cu ele. Dacă vorbele, faptele și acțiunile unui soț nu dau dovadă de dragoste față de soția sa, atunci toate afirmațiile lui că o iubește – nu sunt nimic altceva decât vorbe goale. Cred că din acest motiv soțul meu evită să-mi vorbească despre dragoste. Când l-am întrebat la începutul vieții noastre conjugale, de ce nu-mi spune nimic despre sentimentele sale, el, foarte calm mi-a răspuns: „Dacă atitudinea mea față de tine, comportamentul meu, faptele și acțiunile mele nu dau dovadă de dragoste, atunci ce rost mai are să vorbesc despre ea? Dar dacă ele confirmă dragostea mea, atunci, cred că nici nu mai are rost să vorbesc despre ea. În loc să te conving de dragostea mea, mai bine e să dau dovadă de ea”. Și tocmai pentru că nu atât îmi vorbește despre dragostea sa cât mi-o arată prin comportamentul, atitudinea și faptele sale, eu îl apreciez și îl stimez nespus de mult. Pentru că, procedând astfel, el, literalmente îndeplinește îndemnul ucenicului Domnului Iisus Hristos, pe care îl numim adesea apostolul dragostei: „Copilașilor, să nu iubim cu vorba, nici cu limba, ci cu fapta și cu adevărul” (1Ioan 3:18).

Când un bărbat își pierde sentimentul de dragoste în inima sa, el începe să se închidă în sine din ce în ce mai mult, și acest lucru se manifestă printr-o duritate, care se exprimă prin înstrăinare, distanțare și răceală. Cu un astfel de soț, soției îi este foarte greu. Ea nu știe cum să se apropie de el. El este încruntat, supărat, strict peste măsură, exigent și mereu nemulțumit de tot. Lui nu-i poți intra în voie cu nimic pentru că orice lucru mărunț îl scoate din sărite și îl enervează. De-a lungul anilor, un astfel de soț se transformă într-un adevărat tiran și despot, adesea fără să-și dea seama.

O femeie creștină, care a trăit cu soțul ei credincios mai mult de treizeci de ani, a spus cu profundă tristețe: „Noi am fost fericiți doar în primii doi ani ai căsniciei noastre. Apoi, soțul a început treptat să se retragă și să se închidă în sine.

Tot ce era legat de mine a început să-l irite. Ba nu-i plăcea cum sunt îmbrăcată, considerând că e fără gust. Ba îl deranja faptul că prea mult după părerea lui stau în fața oglinzii. Ba îmi spunea că nu știu cum să mă comport atunci când suntem în vizită. Ba cu furie împingea farfuria cu mâncare la o parte, acuzându-mă că gătesc mereu aceeași mâncare. Ba mă învinuia că înainte eram mai gingașă, mai blândă și mai atentă cu el. Apoi, brusc, exploda și pleca furios când încercam să vorbesc cu el din suflet, dorind să îmbunătățesc relația noastră măcar cât de cât. La toate rugămintele mele de a-și cerceta atitudinea sa față de mine, soțul mi-a spus că, eu, ca soție creștină, sunt obligată să mă supun lui. De-a lungul anilor, el a devenit pur și simplu insuportabil. Și eu, și copiii trăiam cu o teamă permanentă ca nu cumva cu vreun cuvânt sau cu vreo faptă să-i provocăm nemulțumire și iritare. Din acest motiv, noi evitam să fim în prezența lui, căci și acest lucru îl deranja. În afară de aceasta, soțul meu era mereu nemulțumit de viața noastră intimă, acuzându-mă că sunt rece și incapabilă de a-l face fericit, de aceea, de fiecare dată mergeam în patul conjugal ca la moarte. De două ori din această cauză a ridicat mâna la mine. Copiii doar rareori au auzit un cuvânt bun de la tatăl lor. Tot ce azeau ei de la el erau doar cerințe, muștrări brutale și strigăte pline de mânie la cea mai mică greșală. Adesea copiii spuneau că abia așteaptă să devină suficient de mari ca să poată părăsi casa părintească în care nu a fost niciodată dragoste. Am încercat să-i conving că, în ciuda a tot ce se întâmpla, el este totuși tatăl lor, pe care trebuie să-l iubească și să-l cinstească, iar ei, pur și simplu tăceau ca să nu-mi provoace durere în plus. Așa au continuat lucrurile până când soțul s-a îmbolnăvit de cancer la ficat, care, în scurt timp i-a transformat corpul într-un schelet. Cu puțin timp înainte de a muri, el și-a cerut iertare de la mine și de la copii pentru că a fost aspru, sever și necruțător cu noi, dar ce folos din asta? Bineînțeles, m-am bucurat că el și-a recunoscut vina, dar viața noastră de cuplu a trecut, lăsând doar durere și amintiri amare în inima mea și a copiilor noștri”.

Cuvântul „aspru”, folosit de apostolul Pavel în capitolul trei din Epistola către Coloseni, are mai multe înțelesuri și include următoarele caracteristici umane: excesiv de strict, exigent, încruntat, rece, având un caracter dificil, inaccesibil, furios, mânios, greu de discutat, incapabil să ierte. Neil Anderson, autorul cărții „Viața de familie în Hristos” caracterizează acest lucru astfel: „Bărbații foarte ușor se înrăiesc pe soțiile lor. Ei se umplu de supărare, nu mai au dragoste în inimile lor și „se retrag în ei înșiși”. Chiar și familiile slujitorilor suferă în această privință. Potrivit unei reviste, 41% dintre păstori spun că au mânie pe soțiile lor. Și precum păstorii se luptă cu mânia, la fel se luptă cu ea și turma lor. Cel mai dramatic lucru este atunci când brutalitatea, amărăciunea în relații, supărările, mânia și furia ajung până la manifestări extreme sub formă de bătaii”.

Cuvântul Domnului ne spune: „Mâniați-vă, și nu păcătuiți. Să n-apună soarele peste mânia voastră și să nu dați prilej diavolului” (Ef. 4:26-27). Așa că ori de câte ori ne irităm și ne mâniem, conștient sau inconștient, noi dăm prilej diavolului. În societatea noastră civilizată, dar decăzută din toate punctele de vedere, mânia este considerată ca o manifestare a unei emoții de folos care îi dă omului o eliberare de emoțiile și stresurile acumulate. Numai că autorul Cărții Proverbelor nu susține această opinie, spunând cu înțelepciune:

„Nebunul își arată toată patima, dar înțeleptul o stăpânește” (Prov. 29:11 Traducerea Dumitru Cornilescu),

„Cel nesăbuit își arată toată furia, dar cel înțelept o ține sub control” (Prov. 29:11 - Noua traducere românească).

„Omul nebun este mereu fără autocontrol când se supără; dar cel înțelept îl domină și îl controlează” (Prov. 29:11 - Biblia în versiunea actualizată 2018).

A ne stăpâni mânia este deosebit de important în momentele când egoismul nostru iese la iveală. Pentru lupta împotriva mâniei, Biblia ne dă următorul sfat: „Orice om să fie grabnic la ascultare, încet la vorbire, zăbavnic la mânie; căci mânia omului nu lucrează neprihănirea lui Dumnezeu” (Iacov 1:19-20).

Dând dovadă în familie de păcatele lor veșnice – mânia și furia, soții credincioși uită cuvintele Apostolului Pavel, care sună nu numai ca o dorință, ci și ca o poruncă: „Vreau, dar, ca bărbații să se roage în orice loc și **să ridice spre cer mâini curate, fără mânie și fără îndoieli**” (1Tim. 2,8). Acest pasaj ne arată cât de important este să venim în fața Domnului cu o stare a sufletului în ordine, cu o predispunere corectă a duhului și a inimii, ca rugăciunile noastre să se urce la cer fără piedici. În această poruncă, accentul este pus nu atât pe poziția corpului în timpul rugăciunii, cât pe starea interioară a celui ce se roagă. Mâinile aici simbolizează întreaga viață a creștinului și, în primul rând, dragostea și pacea în relațiile sale cu cei apropiați. Deși toți cunosc aceste cuvinte din Sfânta Scriptură, totuși, adesea după ce dă frâu liber iritării și mâniei sale acasă, soțul, vine la biserică, și de la amvon cere Domnului prezența și binecuvântarea Sa, fără să se gândească cât de absurd și fățarnic sună cuvintele sale.

Dintre toate poruncile care se referă la soți, una este atât de extraordinară, încât e greu de înțeles dacă cugetezi la ea pur omenește, pentru că relația dintre soț și soție în această poruncă este comparată cu relația dintre Hristos și Biserică. Și ea sună astfel: „Bărbaților, iubiți-vă nevestele cum a iubit și Hristos Biserica și S-a dat pe Sine pentru ea, ca s-o sfințească, după ce a curățat-o prin botezul cu apă prin Cuvânt, ca să înfățișeze înaintea Lui această Biserică, slăvită, fără pată, fără zbârcitură sau altceva de felul acesta, ci sfântă și fără prihană. Tot așa trebuie să-și iubească și bărbații nevestele, ca pe trupurile lor. Cine își iubește nevasta se iubește pe sine însuși. Căci nimeni nu și-a urât vreodată trupul lui, ci îl hrănește, îl îngrijește cu drag, ca și Hristos Biserica; pentru că noi suntem mădulare ale trupului Lui, carne din carnea Lui și os din oasele Lui. De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de nevasta sa, și cei doi vor fi un singur trup. **Taina aceasta este mare – vorbesc despre Hristos și despre Biserică.** – Încolo, fiecare din voi să-și iubească nevasta ca pe sine; și nevasta să se teamă de bărbat” (Ef. 5:25-33).

În această poruncă deosebită, adresarea „bărbaților, iubiți-vă nevestele” subliniază nu dreptul soțului de a stăpâni peste soția sa, ci datoria lui de a o iubi. Reieșind din aceste cuvinte, în atitudinea față de soția sa, soțul ocupă aceeași poziție ca și Hristos în raport cu Biserica. Hristos este capul Bisericii și, în același timp, Mântuitorul ei. În mod similar, soțul este capul soției și, în același timp, apărătorul ei. Ca și cap al soției, el o iubește, o conduce și o îndrumă, iar în calitate de apărător al ei, el o asigură cu toate cele necesare, are grijă de ea și o protejează. Precum Hristos S-a dat pe Sine însuși pentru Biserică, tot așa și soțul trebuie să-și omoare egoismul și „Eu”-l său pentru a da un exemplu soției sale. Sarcina lui – nu e s-o țină în supunere, ci s-o iubească așa cum Hristos iubește Biserica, dovedind acest lucru prin moartea Sa pe crucea Calvarului. Evidențiind necesitatea de a ne asemana cu Hristos în această privință, Ioan Gură de Aur a spus: „Îngrijește-te de soția ta așa cum Hristos se îngrijește de Biserică. Și chiar dacă ar fi necesar să-ți dai sufletul pentru ea, chiar dacă ar trebui să treci prin nenumărate pierderi, tu totuna nu trebuie să refuzi, pentru că, chiar și dacă vei îndura toate acestea de dragul ei, tu nicidecum și niciodată nu vei putea să faci atât, cât a făcut Hristos pentru Biserică”.

Într-o altă comparație a acestei porunci neobișnuite, dragostea pentru soție este comparată cu dragostea soțului față de sine. Știm cu toții că fiecare om instinctiv se îngrijește de corpul său și îl tratează cu atenție. El își hrănește corpul, îl încălzește, îl îmbracă, îl spală și-l protejează de orice disconfort, rănire și durere. Fără această îngrijire constantă, el, pur și simplu nu ar supraviețui. Această atitudine față de propriul corp este un prototip al atitudinii soțului față de soția sa, indicându-i astfel datoriile sale. După cum lipsa unei îngrijiri corespunzătoare a corpului său poate cauza daune sănătății sale, care se vor manifesta prin boală sau chiar moarte, tot la fel și lipsa de grijă față de soția sa, ca față de un vas slab, va cauza mai devreme sau mai târziu daune bărbatului. Încă un adevăr extraordinar, dar și greu de înțeles la această temă ni-l

proclamă Biblia, și anume: **Ceea ce este Biserica pentru Hristos, soția trebuie să fie pentru soțul ei.**

Responsabilitatea pe care Dumnezeu a dat-o bărbatului ca și cap al familiei prevede nu numai faptul că soțul trebuie să se comporte cu soția sa corect și conform Sfintei Scripturi, ci ea mai prevede și rolul principal în educația spirituală a copiilor. Deși în Biblie nu vedem nicio indicație concretă că bărbatul este obligat să îndeplinească rolul de preot în casa sa, pe baza faptului că familia este o biserică mică, predicatorii tind totuși să-i numească astfel pe soții creștini. Însă, una este – să te numești și alta este – să fii cu adevărat. Căci, dacă soțul vrea să fie în familia sa preotul casei, atunci el trebuie să corespundă cerințelor pe care Biblia le stabilește nu numai pentru un episcop, ci și pentru un prezbiter, diacon și orice alt slujitor al bisericii, și anume: „Trebuie ca episcopul să fie fără prihană, bărbatul unei singure neveste, cumpătat, înțelept, vrednic de cinste, primitor de oaspeți, în stare să învețe pe alții. Să nu fie nici bețiv, nici bătauș, nici doritor de câștig mârșav, ci să fie blând, nu gâlcevitor, nu iubitor de bani; să-și chivernisească bine casa și să-și țină copiii în supunere cu toată cuviința. Căci, dacă cineva nu știe să-și cârmuiască bine casa lui, cum va îngriji de Biserica lui Dumnezeu? Să nu fie întors la Dumnezeu de curând, ca nu cumva să se îngâmfe și să cadă în osânda diavolului. Trebuie să aibă și o bună mărturie din partea celor de afară, pentru ca să nu ajungă de ocară și să cadă în cursa diavolului. Diaconii, de asemenea, trebuie să fie cinstiți, nu cu două fețe, nu băutori de mult vin, nu doritori de câștig mârșav, ci să păstreze taina credinței într-un cuget curat (1Tim. 3:2-9).

După cum vedem, cerințele pentru un slujitor al lui Dumnezeu sunt foarte mari, prin urmare, pentru a fi un adevărat preot în casă, un soț creștin trebuie să aibă, în primul rând, o relație personală cu Domnul. Căci el trebuie să citească Biblia acasă împreună cu soția și copiii săi, să se îngrijească de starea sufletelor lor, să vorbească despre diferite probleme ale vieții, să rezolve conflictele familiale, să fie responsabil de creșterea lor spirituală și morală, să-i

învețe cele mai importante principii creștine, să-i încurajeze, să-i călăuzească, să-i mângâie, să-i avertizeze împotriva pașilor și acțiunilor greșite, să le asculte problemele și nevoile lor. Iar acest lucru este imposibil fără ajutorul și îndrumarea lui Dumnezeu. De aceea, capul familiei trebuie el însuși încontinuu să crească din punct de vedere spiritual și să-l cunoască pe Domnul, urmându-L în Duh și adevăr.

Cu mare părere de rău, în majoritatea familiilor creștine, soții nu sunt în stare să îndeplinească îndatoririle de preot în casă pentru că ei înșiși nu au o relație corectă cu Domnul. Printre ei, adesea sunt unii care, pur și simplu uită de acest rol sau îl neglijează complet. Ei se îndreptățesc în această privință spunând că sunt foarte ocupați și timpul pe care ar trebui să-l dedice familiei ei îl folosesc pentru cariera lor, pentru a câștiga bani, pentru diverse hobby-uri, pentru a-și ajuta cunoștinții și prietenii, pentru a sluji în biserică și multe altele. Responsabilitatea pentru dezvoltarea spirituală și educarea copiilor ei tot mai mult o pun pe umerii slabi ai femeii care, și fără asta sunt supraîncărcate cu treburile casnice. De multe ori se ajunge la faptul că soții dau vina pe soții în cazul când copiii lor o apucă pe căi rele în viață, deși Sfânta Scriptură ne spune clar: „Și voi, **părinților**, nu întărâtați la mânie pe copiii voștri, ci **creșteți-i** în mustrarea și învățătura Domnului” (Ef. 6:4).

După cum vedem din aceste cuvinte, responsabilitatea de a educa copiii și de a-i îndruma spre Dumnezeu nu este doar datoria mamelor, după cum mulți cred, ci și a taților. În vremurile Vechiului Testament, preotul Eli a atras asupra sa mânia lui Dumnezeu anume din motiv că nu și-a educat fiii în frica de Domnul și le-a tolerat nelegiuirile pe care ei le făceau. Iar despre soția lui Eli nu se menționează deloc în Biblie (vezi 1 Samuel 3:11-13, 4:11-18). Acest exemplu ar trebui să le reamintească taților că în veșnicie ei nu vor putea da vina pe soțiile lor pentru educația insuficientă a copiilor, ci ei înșiși vor răspunde în fața Domnului pentru acest lucru.

Mulți frați slujitori, de asemenea, spun că slujirea pe care ei o fac necesită atâta dăruire de sine, încât nu le mai

rămâne deloc timp pentru familiile lor. Totuși, aceasta nu este o îndreptățire pentru ei. Nicio poziție în biserică și nicio lucrare făcută pentru Domnul nu pot servi drept scuză pentru neglijarea propriei familii, în care credințioșia și ascultarea de Cuvântul lui Dumnezeu ar trebui să fie pe primul plan. Nu în zadar este scris: „Dacă nu poartă cineva grijă de ai lui, **și mai ales** de cei din casa lui, s-a lepădat de credință și este mai rău decât un necredincios” (1Tim. 5:8). În timpul primei Biserici Apostolice, alegerea candidaților pentru slujire în biserici se înfăptuia reieșind nu după darurile și abilitățile candidaților, ci după faptul cât de bine își conduceau ei familiile. Anume din acest motiv, Apostolul Pavel, exprimându-și îndoielile cu privire la cei care neglijau acest lucru, a spus: „Căci, dacă cineva nu știe să-și cârmuiască bine casa lui, cum va îngriji de Biserica lui Dumnezeu?” (1Tim. 3:5). Lucrearea în via Domnului nu poate fi făcută spre dauna relațiilor cu cei mai apropiați oameni, pentru care în veșnicie Domnul va cere socoteală în primul rând.

Nu mă îndoiesc deloc că sunt totuși în biserici slujitori și tați care poartă cu vrednicie titlul de conducători, însă, cu mare regret, astfel de slujitori întâlnim din ce în ce mai rar în zilele noastre. Eu personal, în slujirea de consiliere spirituală am avut ocazia să întâlnesc astfel de frați doar de câteva ori pe parcursul tuturor anilor. Despre unul dintre astfel de slujitori am aflat de la fiul său, pe care când l-am întrebat de unde s-a învățat să găsească atât de bine calea spre inimile copiilor săi, el mi-a răspuns: „Cred că am moștenit această abilitate de la tatăl meu. Fiind predicator și slujitor, tata, s-a străduit întotdeauna să ne dea cele mai prețioase îndrumări nouă, copiilor săi. După ce se întorcea obosit de la muncă, el, își lua cina, iar apoi, nu se ducea să se odihnească, ci, luând Biblia, ne chema pe toți la el. Ca răspuns, noi, fără să așteptăm mult, cu bucurie ne lăsam de ocupațiile noastre și ne așezam alături de el, știind că din nou ne așteaptă ceva interesant. El ne putea prezenta Cuvântul lui Dumnezeu într-un mod atât de simplu și clar, însoțit de povestiri și întâmplări din viață care corespundeau celor citite din Biblie, încât îl ascultam cu un

mare interes și cu nerăbdare ne grăbeam și noi ca răspuns să-i povestim câte un exemplu din ceea ce am experimentat la școală sau între noi. În afară de aceasta, în învățăturile lui noi permanent îl vedeam pe el însuși, pentru că el niciodată nu ne învăța ceea ce nu punea în practică în propria sa viață de zi cu zi. Tata, viața lui și atitudinea lui față de mama au fost pentru noi cea mai bună confirmare a adevărului Bibliei. El a fost pentru noi cu adevărat preotul familiei și consilierul nostru spiritual, așa că roadele educației și ale umblării sale înaintea Domnului m-a influențat nu numai pe mine, ci și pe ceilalți cinci frați ai mei. Toți frații mei, cu excepția unuia, au devenit predicatori, pastori și părinți minunați pentru copiii lor”.

Dar iată și un alt exemplu similar despre un tată care în familia sa este cu adevărat un îndrumător și preot. Iată ce mi-a spus soția lui despre el: „Știți ce e ciudat? – zise ea. – De obicei se consideră că copiii cu toate problemele și nevoile lor se adresează la mama, rugând-o să vorbească despre ele cu tatăl lor sau să-l influențeze într-un fel. Dar în familia noastră este exact invers. Copiii nu vin la mine, ci se duc la soțul meu și sunt cu el atât de deschiși, încât nu-mi rămâne nimic altceva decât să mă bucur. Chiar și ficele mele adulte își împărtășesc cele mai intime lucruri mai degrabă cu el, decât cu mine, ceea ce nici nu mă miră, pentru că cunosc capacitatea lui de a vorbi de la inimă la inimă. El nu este predicator și nici slujitor în biserică, dar totuși, când începe o discuție despre Cuvântul lui Dumnezeu sau când le povestește copiilor despre următoarea sa experiență cu Domnul, eu îi rog de fiecare dată să se așeze cât mai aproape de bucătărie pentru ca să pot auzi și eu gândurile profunde pe care el le împărtășește în timp ce eu așez masa. De-a lungul întregii noastre vieți de căsătorie îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru că mi-a dat un astfel de soț care în toate lucrurile este un exemplu pentru copiii mei și pentru mine. El niciodată nu a pretins să fie capul familiei și niciodată nu a spus că trebuie să-l ascultăm și să-i fim supuși lui, dar și eu, și copiii cu bucurie facem acest lucru ascultându-i fiecare sfat și opinie pe care

el o are, pentru că vedem că el este călăuzit de Domnul și ascultător față de El. Cred că dacă toți frații din biserica noastră ar fi ca soțul meu, atunci multe dintre tragediile familiale și problemele conjugale pe care le avem în biserică, pur și simplu nu ar exista”.

Apropo, problema ascultării și a supunerii femeii este subiectul preferat al multor soți credincioși, care sunt convinși că soțiile trebuie mai întâi să li se supună pentru că ei sunt capul familiei, iar apoi și ei, ca răspuns, își vor manifesta dragostea. Însă o astfel de abordare nu corespunde Sfintei Scripturi, căci dacă un soț în atitudinea față de soția sa trebuie să fie asemenea lui Hristos, atunci nu soția, ci el, ar trebui să fie principalul inițiator al tuturor schimbărilor pozitive din familie. Anume soțul este cel care trebuie să ia inițiativa de a-și iubi soția, de a o prețui și de a o proteja, oricum n-ar fi ea. Dumnezeu a creat femeia în așa fel încât a pus în ea o necesitate interioară de a răspunde cu recunoștință și ascultare celui care o iubește. Prin urmare, dacă mai întâi bărbatul își manifestă dragostea, atunci el va avea o soție ascultătoare. Anume așa procedează cu noi Fiul lui Dumnezeu, Care ne dăruiește nouă dragoste, răbdare, iertare, compasiune și mila pe care noi nu le merităm. Hristos a iubit Biserica și pe fiecare dintre noi încă pe când noi eram nu numai neascultători față de El, ci și potrivnicii Lui, după cum este scris: „Dar Dumnezeu își arată dragostea față de noi prin faptul că, pe când eram noi încă păcătoși, Hristos a murit pentru noi” (Rom. 5:8). Dacă un soț îi cere soției să-i fie supusă și ascultătoare, dar el însuși nu îndeplinește porunca dată de Dumnezeu ca să-și iubească soția, atunci el acționează contrar Sfintelor Scripturi.

Dar și aceasta încă nu e tot. Punând pe primul plan ascultarea absolută și indiscutabilă a soției, mulți soți cred că acest lucru le dă dreptul să o trateze ca și cum ar fi proprietatea lor, făcând tot ce vor ei, pe când în Cuvântul Domnului nu există nici măcar o aluzie la un astfel de comportament. O soție este dată soțului ca un dar de la Dumnezeu și ca un ajutor pentru perioada vieții lui de pe

pământ. Și pentru modul în care el a tratat acest dar în timpul vieții lor de căsnicie, va trebui să dea socoteală în ziua judecății. Și Dumnezeu îi va cere socoteală nu numai pentru starea ei spirituală, ci și pentru modul în care el i-a protejat sănătatea și i-a folosit corpul.

Soții credincioși ar trebui, de asemenea, să nu uite că, atunci când se vorbește despre supunerea unui om față de altul, Biblia nu se referă numai la supunerea soțiilor față de soții lor, ci și la supunerea lor reciprocă după cum este scris: „Supuneți-vă **unii altora** în frica lui Hristos” (Ef. 5:21). Cuvântul „supuneți-vă” în Sfânta Scriptură înseamnă: „din dragoste, din bunăvoie împărțiți-vă drepturile unul altuia” sau, cu alte cuvinte, „din motivul credincioșiei voastre față de Hristos, din dragoste dați ceea ce vi s-a dat soțului/soției punând nevoile lui sau a ei mai presus de propriile drepturi și dorințe”. O astfel de supunere reciprocă unul față de altul ne ajută să evităm indignarea, nemulțumirea, egoismul, împietrirea inimilor și cruzimea.

Cea mai profundă și corectă semnificație biblică a acestei supuneri se dezvăluie prin exemplul **supunerii de bună voie** față de Tatăl Ceresc a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, despre care se spune că „El este Acela Care, în zilele vieții Sale pământești, aducând rugăciuni și cereri cu strigăte mari și cu lacrimi către Cel ce putea să-L izbăvească de la moarte, și fiind ascultat, din pricina evlaviei Lui, măcar că era Fiu, a învățat să asculte prin lucrurile pe care le-a suferit” (Evr. 5:7-8). Aceeași abordare referitor la întrebarea supunerii o găsim și în Epistola către Filipeni capitolul 2, versetele 1-11. Dacă soții credincioși ar acționa în privința ascultării și supunerii anume din aceste poziții, atunci multe probleme, pur și simplu, nu ar exista în familiile lor.

Dumnezeu l-a creat pe om și i-a dat o voință liberă. Așa că dorința de a păstra această libertate este nu numai în natura bărbaților, ci și a femeilor. De aceea, atunci când un soț, prin cuvintele, faptele sau acțiunile sale atacă această libertate a soției, încercând s-o suprima, ea automat se va împotrivi. Cel mai bun mod de a obține schimbări, este să

nu-i suprimi voința liberă a soției, determinând-o astfel să se împotrivească, ci să acționezi din poziția propriului tău exemplu, adică să acționezi în așa fel, încât ea să vrea să-ți urmeze exemplul. Dacă ea este suficient de înțeleaptă, atunci foarte repede va observa că soțul se străduie s-o ajute să se schimbe și, din recunoștință și respect, îi va urma exemplul.

Orice conducere în familie este o formă de slujire, iar orice slujire, ca și autoritatea spirituală, se bazează în creștinism pe principiul formulat de Domnul Isus, care sună astfel: „Dacă vrea cineva să fie cel dintâi, trebuie să fie cel mai de pe urmă din toți și slujitorul tuturor!” (Marcu 9:35). Acest principiu implică smerenie, dorința de a sluji oamenilor și disponibilitatea de a fi răspunzători față de cei, peste care ești pus să conduci. Soțul este capul familiei, dar această conducere nu este absolută, deoarece Cuvântul lui Dumnezeu îi cere ca el însuși să umble în deplină ascultare de Hristos. Dacă soțul nu face acest lucru, atunci el cu greu poate conta pe recunoașterea autorității sale ca și cap al familiei. Căci poziția de conducere nu garantează autoritatea și respectul automat. **Pe ele trebuie să le câștigăm** nu amintindu-i mereu soției că ea trebuie să fie supusă, ci printr-un comportament înțelept, prin dragoste, printr-o stare calmă a sufletului, prin îndrumări date cu răbdare, prin luarea celor mai importante decizii, prin lipsa de frică și îndoieli, prin capacitatea de a-ți asuma responsabilitatea și capacitatea de a te descurca în situațiile dificile de viață, dar mai mult decât toate – prin trăirea într-o legătură strânsă și părtășie cu Domnul.

Victor Nemțev, în cartea sa „Legământul dragostei”, scrie despre acest lucru astfel: „O calitate foarte importantă a unui soț ca și cap al familiei este curajul și responsabilitatea, capacitatea și puterea de a prelua inițiativa și toată povara dificultăților asupra sa, de a fi un bărbat adevărat. Soții de încredere nu se ascund de dificultăți, nu fug de situațiile dificile, nu lasă o povară grea pe umerii soției și copiilor. Ei, plini de curaj, pun umărul lor într-un moment dificil, iau poverile vieții asupra lor, cu

răbdare și cu bucurie își duc crucea. Astfel de soți sting cu rugăciunile lor săgețile de foc ale celui rău, mângâie și îi încurajează pe cei slabi, înviorează credința celor slab-credincioși și îi ajută pe cei căzuți să se ridice. Un adevărat cap al familiei și un bărbat adevărat este în stare să treacă peste frică, să învingă toate îndoielile prin credința sa în Domnul și cu o dragoste jertfitoare să acopere slăbiciunile celor de lângă el și pentru care este responsabil. Un bărbat adevărat nu se teme de adevăr și se luptă cu minciuna, el își încălzește soția și familia cu prezența sa și cu încrederea pe care ei o au în el. Pentru ca fiecare soț să devină un bărbat adevărat, el trebuie: mereu să se apropie de Domnul, să crească în dragoste și sfințenie, să aibă capacitatea și puterea de a se lăsa de păcatele și slăbiciunile sale, să fie dispus să-și zdrobească mândria prin smerenie, să-L caute pe Dumnezeu și să aibă părtășie personală cu El, să se roage, să se inspire din Cuvântul lui Dumnezeu, să-i slujească Domnului și să slăvească Numele Lui Sfânt. Pentru a deveni un bărbat adevărat și a fi în același timp puternic, dar și blând, curajos și smerit, statornic în adevăr și creativ, trebuie ca bărbatul să-L iubească pe Hristos din toată inima sa, din tot sufletul și din tot cugetul. Un soț care îl prioritizează pe Hristos, care în toate caută voia Domnului mai presus de a sa, va putea să se dezvolte ca un bărbat adevărat... Și pentru asta nu trebuie să fii un om mare sau celebru, să ai titluri, ranguri sau realizări. Înțelepciunea spirituală, statornicia, onestitatea și noblețea, seriozitatea și evlavia îl înalță pe orice bărbat, făcându-l dintr-un om **simplic** un om mare și plăcut în ochii lui Dumnezeu. Evlavia și o simplă și sinceră slujire Domnului este mai de preț decât titlurile și rangurile; încrederea pe care o capeți în Domnul este mai de preț decât o încredere deșartă în sine, iar înțelepciunea lui Dumnezeu este mai prețioasă decât erudiția, mai ales când această erudiție nu servește spre zidire...”.

Aceste cuvinte ale acestui slujitor din zilele noastre sunt foarte valoroase, iar pentru a confirma ultima lui idee, voi da un exemplu din practica mea de consiliere spirituală.

O creștină în vârstă de 50 de ani mi-a povestit cu entuziasm despre tatăl ei, care la acea vreme deja plecase în veșnicii și care în viața sa a fost un om **simplic**: „Tatăl meu a fost nu numai un soț și un tată minunat, ci și un om extraordinar și un adevărat creștin. De când mă știu, nu l-am văzut niciodată mâniat sau iritat. Pe parcursul întregii noastre vieți în familie, eu și sora mea niciodată n-am văzut ca tata să se certe cu mama. El a fost un om foarte calm, înțelept și rațional. Nu se grăbea să-și spună părerea și evita să-i critice pe alții. Când mă confruntam cu o situație grea în viață, întotdeauna apelam la el pentru sfaturi, cu toată încrederea că el mă va înțelege corect. După ce mă asculta cu atenție, el niciodată nu încerca să mă convingă să renunț la ceva, ci pur și simplu îmi spunea că, dacă voi face după cum doresc eu, atunci uite ce se va întâmpla (și-mi spunea ce anume va fi), iar dacă voi proceda altfel, lucrurile s-ar putea să ia o altă întorsătură, iar apoi mă lăsa să iau singură decizia. Îi urmez îndrumările pe care el mi le-a dat chiar și până în ziua de azi și-i mulțumesc lui Dumnezeu pentru harul Său față de mine. Tatăl nostru ne-a învățat pe noi, copiii, să fim îngăduitori față de slăbiciunile și neajunsurile aproapelui nostru, sfătuindu-ne să nu ne concentrăm asupra lor, ci, pur și simplu să iertăm și să uităm, căci și el însuși de multe ori proceda la fel. El nu a predicat Cuvântul lui Dumnezeu de la amvon, dar viața lui a fost o Evanghelie vie pentru familia noastră și pentru mulți oameni care l-au cunoscut. Nici până în ziua de azi nu pot să uit cum el de multe ori spunea: „Stelele mari strălucesc în tăcere”, și cu adevărat așa și este”.

Uite așa amintiri frumoase au rămas în inima fiicei acestui tată creștin, care a jucat un rol important în formarea viziunii ei asupra vieții și a creștinismului adevărat. Însă rareori auzi așa ceva. De obicei, laudele copiilor sunt adresate mamei, care cu o răbdare uimitoare, îndură ani și zeci de ani la rând reproșurile, umilințele, brutalitatea, împietrirea și cruzimea soțului ei și al tatălui lor. Cu părere de rău, în astfel de situații deseori se pomenesc și membrii familiilor multor predicatori, ceea ce le provoacă, desigur, o reacție corespunzătoare. Căci dacă capul familiei nu dă

dovadă de atenție, dragoste, răbdare și înțelegere față de soția și copiii săi, atunci ei nu pot accepta îndemnul și învățăturile spuse de la amvon. Despre așa ceva aud foarte des în cadrul discuțiilor de consiliere spirituală de la membrii de familie care sunt în astfel de situații. Puțini copii spun că tatăl lor este un exemplu demn de urmat pentru ei. Astfel, un tânăr, vorbind cu entuziasm despre tatăl său ca fiind cel mai bun prieten al său, la încheierea discuției a spus: "Dacă tatăl meu, de la amvon ar descrie în cuvinte viața sa obișnuită de zi cu zi, atunci mulți și-ar fi dat seama că în predicile sale el nu dezvăluie nici măcar o mică parte din felul în care trăiește!".

Eu personal nicidecum nu pot să uit o nuntă în care, la sfârșitul mesei, mirele s-a întors spre tatăl său, care cu un an în urmă își înmormântase soția, și i-a spus cu emoții: „Tată! În această zi deosebită pentru mine, am hotărât să fac ceea ce îmi doream de mult. Îți mulțumesc din toată inima pentru exemplul tău minunat în care mi-ai arătat cum trebuie să fie un soț creștin. Mai mult de 20 de ani te-am urmărit cum te-ai purtat cu mama, și în toți acești ani tu niciodată nu ai ridicat vocea la ea, chiar și atunci când eu credeam că ea merită. Ai iubit-o cu adevărat așa cum cere Sfânta Scriptură, deși nu a fost frumoasă nici în tinerețe și nici după aceea. Și uite, vreau să spun acum în fața tuturor că și eu vreau să fiu un soț ca tine, precum ai fost tu pentru mama noastră”. *(Ascultând acest lucru, femeile în vârstă de acolo își ștergeau lacrimile, uitându-se pe furiș la soții lor încărunțiți ce stăteau alături, care, și-au plecat capul în jos ca la comandă).*

Este foarte plăcut să auzi astfel de afirmații și mărturii, singura problemă este că așa ceva se întâmplă destul de rar. În schimb foarte des când descriu oamenii atmosfera de acasă în familiile lor creștine, în fața ochilor apar următoarele imagini triste din familie:

1. Soțul așezat la masă cu Biblia în mâini îi spune iritat soției sale, care trebăluia la bucatărie, arătând spre copilașul care plânge și cere să fie luat în brațe: „Dar liniștește-l odată și ia-l de lângă mine! Nu vezi că el mă încurcă să mă pregătesc pentru slujba de mâine!”.

2. Soția care se agită între bucătărie, copii și lucrurile pe care le pregătește pentru vacanță, îngrijorată ca nu cumva să uite ceva, iar soțul care stă și așteaptă la ușă să scoată valizele îi spune: „Când în sfârșit vei fi gata? Ca întotdeauna te sucești, amânând pregătirea până la ultimul moment! De câte ori ți-am spus să pregătești totul din timp! Și nu încerca să te îndreptățești iarăși spunând că ai fost ocupată cu alte treburi! Știu că-ți place să te îndreptățești mereu găsind când un motiv când altul, în loc să-ți planifici corect timpul și să reușești astfel să faci totul la timp!”.

3. Soțul, care s-a întors de la serviciu, așezându-se confortabil pe canapea, se uită la televizor în timp ce așteaptă cina, iar soția, care tocmai ce s-a întors și ea de la serviciu, dorind să hrănească familia cât mai repede, îl roagă s-o ajute, dar aude ca răspuns: „Sunt obosit. Cheamă unul dintre copii. Ei cu siguranță stau la calculator. Chiar nu am dreptul să mă odihnesc la urma urmei?”.

4. Soția tulburată întorcându-se acasă de la ședința cu părinții de la școală, îi spune soțului cât de rușine i-a fost să audă de la învățător obiecțiile în adresa copiilor, care se comportă mai rău decât cei necredincioși, dar în loc s-o liniștească și să-i propună să vorbească cu copiii referitor la această problemă, soțul, îi răspunde cu indignare: „Tu ești vinovată pentru că nu le-ai acordat lor suficient timp și le faci tot ce le este pe plac, împlinindu-le toate capriciile. Așa că culege acum roadele educației tale!”.

5. După cină, soțul se așează la calculator și începe să privească știrile de pe internet până când vine timpul să meargă la culcare, după care se ridică spunând: „Roagă-te tu cu copiii, pentru că eu mâine dimineață trebuie să mă trezesc devreme”, și pleacă, închizând ușa dormitorului în urma sa. După aceasta, soția nu mai are altă soluție decât să le citească copiilor un pasaj din Biblia pentru copii, să se roage împreună cu ei și, după ce-i pune pe toți la culcare, iarăși se apucă de treburile casnice care sunt atât de numeroase, încât de multe ori, duc la epuizare.

6. După patruzeci de ani de căsnicie, după ce a crescut cinci fii și patru fiice, soțul, care în toți acești ani a fost un

dictator în casă, îi spune soției sale, care permanent trăiește cu frică: „Știu că nu m-ai iubit niciodată cu adevărat, de aceea nu te-ai străduit să-i înveți pe copii să mă respecte. Crezi că nu-mi dau seama că mă ocolesc și se adresează doar la tine cu toate problemele lor. Dacă ai fi fost o soție înțeleaptă, totul în casă ar fi fost altfel! În toți acești ani tu nu ai reușit să creezi o atmosferă caldă și prietenoasă în familie. Când m-am căsătorit cu tine, am sperat să am alături un ajutor bun, dar cu trecerea anilor, m-am convins tot mai mult că am greșit că te-am ales pe tine, și aceasta este o mare greșeală. De-a lungul întregii noastre vieți pe care am trăit-o împreună, noi așa și nu am devenit niciodată apropiați și dragi unul altuia”.

Când auziți astfel de descrieri ale vieții de zi cu zi, faptele și acțiunile capului de familie, atunci involuntar îți amintești opinia lui Robert Haas care a spus următoarele: „Dacă bărbații ar dedica căsniciei măcar o zecime din grijile și eforturile mentale pe care le dedică afacerilor lor, atunci majoritatea căsătoriilor ar fi fericite”. Și cu adevărat așa este. O conducere lipsită de dragoste duce la dictatură și la o tiranie inevitabilă în familie. Este irațional să te aștepți la respect, ascultare și supunere din partea soției fără a-i crea condițiile necesare, dintre care primele sunt îngrijirea, atenția și sprijinul. Sigur că o soție trebuie să se supună soțului ei, dar cerând acest lucru de la ea, el nu trebuie să uite că ascultarea și smerenia se manifestă doar într-o atmosferă de dragoste. Dacă această atmosferă lipsește, atunci bărbatul nu poate fi conducătorul și capul familiei. Iar când el încetează să fie capul familiei căruia îi revine răspunderea principală, atunci acest lucru este exact aceeași nelegiuire ca și cum o femeie i-ar fi înhățat poziția. La bărbații înțelepți și puternici, care își îndeplinesc rolul rânduit de Dumnezeu, soțiile vor fi întotdeauna la locul lor. Satiricul polonez Vladislav Gzesciuk, a spus: „Un bărbat adevărat se vede după femeie”, și cu adevărat așa și este.

Capitolul 5

Femeia înțeleaptă

Când Dumnezeu a creat pentru Adam un ajutor potrivit, Domnul nu a umilit femeia. În ochii Săi, ea întotdeauna a ocupat aceeași poziție înaltă ca și bărbatul, fiind, la fel ca el, coroana creației divine. **Din punct de vedere spiritual**, Creatorul, niciodată nu a prevăzut vreo diferență între soț și soție. El pe ambii i-a considerat egali. Amândoi au fost creați după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Sufletele și duhul lor sunt identice, ceea ce înseamnă că ei au aceeași valoare. Ei au același acces la harul divin, care le dă moștenire în veșnicie, pentru că în Hristos Isus „nu mai este parte bărbătească și parte femeiască”. Bărbatul și femeia, de asemenea, sunt egali și în ceea ce privește mântuirea și răsplata. Ambilor li s-a dat posibilitatea de a se ruga direct lui Dumnezeu. Ambii sunt responsabili în fața Lui pentru cuvintele și faptele lor, de aceea, ambii trebuie să lupte împotriva ispitei și a păcatului.

După căderea în păcat femeia a avut mult timp o poziție inferioară. Adesea ea a fost înjosită și disprețuită până la maxim. Însă, când Fiul lui Dumnezeu a venit pe pământ, El i-a redat femeii semnificația inițială și a ridicat-o la înălțimea necesară prin dragostea Sa. Jertfa Sa răscumpărătoare pentru toți oamenii și învierea Sa au subliniat în mod special valoarea egală a femeii în fața lui Dumnezeu. Femeile au răspuns la aceasta cu recunoștință, oferindu-și inimile lui Hristos din generație în generație, urmându-L adesea cu mai multă devotare decât bărbații. Astăzi nu mai surprinde pe nimeni faptul că două treimi sau chiar și mai mult din membrii bisericilor sunt femei. Însă, dând femeii un statut spiritual egal cu cel al bărbatului, Domnul, a dat totuși o poruncă clară cu privire la ordinea din căsătorie, stabilind că soțul trebuie să fie capul familiei și să poarte răspunderea principală, iar soția trebuie să fie ajutorul lui. Ea trebuie să se afle sub protecția lui și să fie organizatoarea căminului.

Cunoscutul profesor de teologie William MacDonald, referitor la acest subiect, s-a exprimat astfel: „A avea o poziție inferioară nu înseamnă a fi de o calitate inferioară. Domnul Isus se supune lui Dumnezeu Tatăl, dar „din punct de vedere al calității” nu este cu nimic mai prejos. Femeile nu sunt persoane de rang secund. În multe privințe ele chiar îi întrec pe bărbați – în devotament, în capacitatea de a compătimi, în hărnicie și răbdare. Dar, totuși soților li s-a poruncit să se supună soților lor, precum se supun Domnului. Supunându-se autorității soțului, soția se supune autorității Domnului. De aceea, în inima ei nu ar trebui să existe nici cea mai mică urmă de nemulțumire sau neînțelegere”.

Multe femei se simt înjosite în rolul de ajutor care le-a fost atribuit, și acest lucru se întâmplă pentru că ele nu înțeleg pe deplin profunzimea acestui cuvânt. Pentru că cuvântul „ajutor” înseamnă mult mai mult decât a fi, pur și simplu, o slujitoare. O astfel de persoană nu este doar un subordonat, ci cineva care vine în ajutor și oferă sprijin atunci când este nevoie, fiind nu doar un prieten apropiat și loial, ci și un camarad de încredere, pe care te poți baza oricând. Cu acest cuvânt este numit și Însuși Dumnezeu, așa îl numește Sfânta Scriptură, „**ajutor** care nu lipsește niciodată în nevoi” (Ps. 46:1). Astfel, adresându-se Tatălui Ceresc, Care era Unicul în stare să-i ofere ajutor, psalmistul David Îl implora: „Nu-mi ascunde fața Ta, nu depărta cu mânie pe robul Tău! Tu ești **ajutorul** meu, nu mă lăsa, nu mă părăsi, Dumnezeul mântuirii mele!” (Ps. 27:9). În alți psalmi se spune: „Da, Dumnezeu este **ajutorul** meu, Domnul este sprijinul sufletului meu!” (Ps. 54:4) și „De n-ar fi Domnul **ajutorul** meu, cât de curând ar fi sufletul meu în tăcerea morții!” (Ps. 94:17). De asemenea, despre a treia Persoană a lui Dumnezeu – Duhul Sfânt – se spune că El este Cel, care vine în ajutorul nostru la momentul potrivit (vezi Marcu 13:11; Luca 11:13; Ioan 14:26; Romani 8:26). Prin urmare, soțul poate fi și el un ajutor pentru soția sa, dacă ea nu se descurcă în oarecare lucruri.

Știm cu toții că, în orice societate umană, fie că este vorba despre stat, politică, economie sau orice alt domeniu

al vieții, există oameni care conduc și sunt oameni care, prin munca lor practică, pun în aplicare directivele celor dintâi. Noi nu ne putem imagina o întreprindere în care ar exista doar conducători, și tot la fel nu poate exista nicio unitate de producție în care toată lumea ar fi ocupată doar cu fabricarea produselor, fără ca cineva să-i coordoneze. Așa cum un director administrează o firmă cu ajutorul diferitor angajați, la fel și angajații, își pot îndeplini corect munca doar dacă urmează întru totul indicațiile directorului. Faptul că în domeniul producției sunt conducători și subordonați, pe noi nu ne surprinde absolut și nici nu ne indignează pe nimeni dintre noi acest lucru, deoarece toată lumea înțelege că fără această organizare nu va putea exista nici ordinea care trebuie să fie și nici funcționarea adecvată.

La fel și Biblia ne vorbește despre supunerea unor oameni față de alții, și nu doar în raport cu autoritățile civile, ci și față de slujitorii bisericii. De exemplu, dând îndrumări creștinilor din vremea sa, apostolul Petru a spus: „Fiți supuși oricărei stăpâniri omenești, pentru Domnul: atât împăratului, ca înalt stăpânitor, cât și dregătorilor, ca unii care sunt trimiși de el să pedepsească pe făcătorii de rele și să laude pe cei ce fac bine.” (1Petru 2:13) și „Tot așa și voi, tinerilor, fiți supuși celor bătrâni. Și toți, în legăturile voastre, să fiți împodobiți cu smerenie. Căci „Dumnezeu stă împotriva celor mândri, dar celor smeriți le dă har.” (1Petru 5:5). Aceeași idee o vedem și în Epistola apostolului Pavel către Romani 13: 1-7 și în Epistola către Efeseni 6: 5-7. Astfel, noi toți știm despre necesitatea supunerii față de cei, cărora Dumnezeu le-a dat autoritate. Așa a fost în toate epocile, așa este și așa va fi.

O astfel de abordare trebuie să fie și în familia noastră. Pentru ca în ea să fie ordine, un membru trebuie să conducă, iar ceilalți să i se supună. Acest model a fost stabilit de Dumnezeu pentru orice familie, în care bărbatului i s-a atribuit rolul de conducător, iar femeii – rolul de a fi ajutor. Însă, satana, fiind primul care a vrut să fie mai presus de Dumnezeu, a reușit să insuflă aceeași idee de revoltă și în inima femeii, îndemnând-o să ocupe locul destinat bărbatului. O dovadă clară a acestui lucru o reprezintă ideile

feministe care există în societatea noastră despre egalizarea drepturilor dintre femei și bărbați. Contrazicând porunca dată de Creator privind supunerea soției față de soț, aceste idei au adus mult haos în relațiile conjugale, creând nenumărate probleme în familii, lipsindu-i astfel pe soți de binecuvântarea lui Dumnezeu.

Fără îndoială că Creatorul a prevăzut acest lucru, de aceea, i-a și spus Evei: „...și dorințele tale se vor ține după bărbatul tău”. Mulți creștini cred că această expresie se referă la atracția sexuală a femeii față de bărbat, însă acest lucru nu e așa. Literalmente din traducerea ebraică, aceste cuvinte înseamnă „tendința constantă de a se opune autorității soțului” și ele reflectă esența a ceea ce satana a reușit să insuflă în inima multor femei după căderea în păcat. Pe baza acestui fapt, ne dăm seama de ce multe soții vor să preia rolul care nu le-a fost destinat.

Acum, să analizăm mai detaliat ce înseamnă să fii un ajutor pentru soț în viața de zi cu zi și ce mai așteaptă Dumnezeu de la o femeie care este soție și mamă.

Rolul de ajutor este cea mai importantă și responsabilă dintre toate îndatoririle unei soții, mai ales pentru că, fără aceasta, bărbatul, pur și simplu, nu s-ar putea descurca. El nu posedă acele abilități și calități cu care Dumnezeu a înzestrat-o doar pe femeie. Mai ales când vine vorba de nașterea copiilor și de crearea unui cămin familial. În plus, pentru un bărbat este extrem de important să aibă alături o persoană care să-i ofere sprijin moral, să-l încurajeze, să-l inspire să facă fapte bune și să-i insuflă încredere în propriile sale forțe – și nimeni nu poate face acest lucru mai bine decât o femeie. Lipsit de acest ajutor atât de necesar din partea unei femei, bărbatul nu își poate împlini pe deplin menirea.

O adevărată sprijinitoare a soțului său în toate privințele, poate fi doar acea femeie, despre care încă din vremurile Vechiului Testament s-a spus: „**Femeia înțeleaptă** își zidește casa, iar femeia nebună o dăruie cu înseși mâinile ei.” (Prov. 14:1). În această definiție a „femeii înțelepte” se află un adevăr esențial pe care fiecare femeie

căsătorită trebuie neapărat să-l înțeleagă și să se aprofundeze în el în mod special.

Nu voi uita niciodată cum, într-o zi, fiind scufundat în propriile gânduri, soțul meu a spus: „Nu trebuie neapărat ca o soție să fie deșteaptă, dar să fie înțeleaptă – este absolut necesar”. Această frază scurtă, rostită întâmplător, m-a pus pe gânduri și mi-a stârnit multe cugetări. Ce diferență este între a fi deștept și a fi înțelept? Cum se deosebește o persoană deșteaptă de una înțeleaptă? Ce se subînțelege prin aceste concepte atât de similare, dar în același timp și atât de diferite? Înțelepciunea și mintea sunt întotdeauna asociate sau se pot manifesta independent una de cealaltă? Dacă da, atunci care dintre ele e mai importantă în viața omului și ce anume e deosebit de prețios pentru o femeie?

Conform dicționarului lui Ojegov, cuvântul „minte” este definit ca și capacitatea omului de a gândi, și ea stă la baza vieții sale conștiente și raționale. Oamenii deștepți sau numiți și inteligenți, sunt considerați cei, care se disting printr-un grad înalt de inteligență și erudiție, care au diferite interese și o viziune largă, care au primit o educație specială și cunoștințe variate. Înțelepți însă sunt considerați cei, care au o gândire deosebită, foarte profundă și rafinată, care se bazează pe subtilitatea sufletului, pe o experiență bogată de viață și pe cele mai bune calități umane, și anume: starea calmă, cumpătarea, răbdarea, abținerea de la acțiunile și judecățile pripite, capacitatea de a-i accepta pe oameni așa cum sunt ei și de a rezolva cu înțelepciune problemele care apar în viața lor.

Citind Biblia, nu poți să nu observi că, atunci când se vorbește despre bărbații și femeile lui Dumnezeu, ea nu menționează erudiția, abilitățile și realizările lor, ci înțelepciunea și teama de Domnul în umblarea lor înaintea Lui. De fapt, acest lucru nici nu ne surprinde, deoarece aceste două calități umane sunt strâns legate între ele și reprezintă sau condiția, sau consecința uneia față de cealaltă. În Vechiul Testament sunt cuvinte care revarsă lumină asupra acestui adevăr: „Frica de Domnul este începutul înțelepciunii” (Ps. 110:10, Prov. 1:7).

Înțelegând acest lucru, eu am început să-L rog pe Tatăl Ceresc să-mi dăruiască frică în umblarea mea înaintea Lui și să mă ajute să devin o soție înțeleaptă, care își zidește casa, și nu o dăruiește cu propriile sale mâini. Multe nopți la rând, după ce soțul meu adormea, eu mă ridicam din pat, mergeam într-o altă cameră și, îngenunchind, strigam ore în șir din adâncul inimii mele: „Doamne! Descoperă-mi în ce constă **secretul soției înțelepte**! Te rog, dăruiește-mi acest har! Învață-mă să fiu anume acel ajutor, care ar putea fi o binecuvântare pentru soțul meu și pe care el îl va iubi și-l va aprecia din toată inima lui. Tot ceea ce am dobândit singură – cunoștințele mele, educația mea – nu-mi poate da nimic pentru o viață de căsnicie binecuvântată, de aceea, învață-mă Tu, ca un Tată înțelept!”.

Domnul mi-a răspuns la aceste rugăciuni și cereri, arătându-mi atitudinea mea față de soț în lumina Bibliei, punându-mi încontinuu una și aceeași întrebare: „Se potrivește cuvântul pe care i l-ai spus ieri, acțiunea ta de astăzi și reacția ta recentă cu ceea ce spune Sfânta Scriptură? Uită-te cum s-a purtat în situații asemănătoare cu soțul ei înțeleapta Abigail și cum s-a comportat față de soțul său, regele, în cel mai disperat moment al vieții sale – evlavioasa Estera. Amintește-ți cum a reacționat bătrâna Elisabeta la cuvintele oamenilor și atrage atenția la faptul, cât de evlavioasă și ascultătoare față de Iosif a fost Maria – mama lui Isus. Ea absolut nu l-a muștrat, nu l-a învinuit, nu a cârțit și nu a încercat să-l oprească din hotărârea lui de a pleca în Egipt aproape imediat după ce ea a născut. Cât de disponibilă a fost ea să accepte tot ceea ce i s-a rânduie de Sus, chiar dacă nu îi era totul clar și îi venea greu din punct de vedere fizic! Și să nu uităm de faptul că în acel moment ea era o soție foarte tânără și fără experiență”.

Folosind diferite situații și împrejurări ale vieții prin care eu personal am trecut, precum și numeroasele conversații de îndrumare sufletească cu surorile creștine (la acea vreme, eu deja îndeplineam această slujire), Domnul îmi descoperea tot mai profund care e secretul soției înțelepte. El mi-a arătat că o soție înțeleaptă și evlavioasă

reflectă frumusețea lui Dumnezeu, fiind un exemplu de dragoste agape, răbdare, blândețe, smerenie, milă, compasiune și sacrificiu de sine. Trăind o viață în conformitate cu Sfânta Scriptură, ea devine o inspirație și o mângâiere nu numai pentru soțul și copiii ei, ci și pentru toți cei ce suferă, se clatină, sunt slabi, bolnavi și nevoiași. Iar aceasta este deja o slujire valoroasă și importantă, născută din dragostea față de oameni. Credința profundă a unei astfel de femei și încrederea ei în Dumnezeu îi permit Domnului să se manifeste pe pământ într-un mod deosebit și să facă din ea un slujitor nu numai pentru familia ei, ci pentru toți cei care au nevoie.

Apoi, Domnul mi-a arătat că înțelepciunea unei femei căsătorite se manifestă prin faptul că ea nu-și concentrează atenția asupra neajunsurilor soțului ei, nu îi evidențiază greșelile în fața rudelor și apropiaților și, cu atât mai mult, nu le face publice în fața străinilor. Când ea vede că el vorbește sau acționează greșit, ea mai întâi se roagă ca Domnul să-i deschidă inima, iar apoi, când ei rămân doar în doi, ea cu smerenie și dragoste îi atrage atenția asupra greșelii sale, cerându-i să o verifice în lumina Sfintei Scripturi. Și acest lucru este important ca ea să-l facă la momentul și circumstanțele potrivite, într-o stare liniștită a sufletului și cu un ton blând. Dacă inima soției este plină de resentimente, iritare, amărăciune, indignare sau ostilitate, atunci e mai bine să se abțină de la orice comentariu. Într-o astfel de situație, nu doar că nu va rezolva problema, ci o va agrava și mai mult. Un comportament respectuos, atent și delicat al soției, trezește în soț recunoștință și apreciere, dacă el, desigur, încă nu și-a împietrit inima.

În relația cu soțul, o soție înțeleaptă urmează principiul menționat în Sfânta Scriptură: „Ce voiți să vă facă vouă oamenii, faceți-le și voi la fel.” (Luca 6:31). De fiecare dată când vrea să-și spună opinia negativă, nemulțumirea sau indignarea, ea poate să-și ia un pic de timp și să-și pună întrebarea: „Bine, dar chiar dacă el merită acest lucru, ce ar spune Dumnezeu despre asta și cum m-aș simți eu în așa caz dacă același lucru l-aș auzi de la el sau dacă și el s-ar

purta cu mine în același mod?”. Nedorind să audă și să experimenteze așa ceva, o soție înțeleaptă se va opri la timp și va renunța la intențiile sale, și astfel va evita conflictele conjugale și familiale.

Soția înțeleaptă nu recurge la metodele femeiești tradiționale, cum ar fi reproșurile, lacrimile, aluziile care jignesc, pretențiile fără capăt, jocul de tăcere, refuzul de a-și îndeplini îndatoririle conjugale sau crizele de isterie care pot și să aibă efect asupra unui bărbat, dar nu mai mult de două-trei ori, iar apoi, toate acestea îi vor provoca lui doar iritare și dorința de a pleca cât mai repede din casă. În încercarea de a-și schimba soțul spre bine, soția înțeleaptă va recurge la o metodă mai eficientă, precum a făcut o femeie creștină care a avut un soț extrem de sensibil, gelos și iritabil.

Biata femeie a făcut tot ce-a putut ca să-l oprească și să-l pună la punct, dar nimic n-a ajutat. Trebuie să spun că un bărbat nu este capabil să accepte sfaturi, îndemnuri sau muștrări de la soția sa (chiar dacă își dă seama că ea are dreptate) doar din simplul motiv că el e soț. Așa a fost și în acest caz. Tot ce îi spunea soția, soțul respingea cu furie, de aceea, ea a decis să acționeze altfel. De fiecare dată când el pleca iritat la muncă, ea îngenunchea și se ruga: „Doamne, Tu vezi că inima soțului meu este închisă pentru cuvintele mele. Te rog, vorbește-i Tu. Tu îi cunoști gândurile și doar Tu le poți influența. În mâinile Tale sunt situațiile și împrejurările care pot contribui la îndrumarea lui. Doar Tu poți găsi acele cuvinte care să-i atingă inima. Smerește-l și apropie-l de mine. Dă-mi înțelepciune să mă comport astfel, încât satana să nu aibă niciun loc în relația noastră”.

Și Domnul a răspuns minunat la aceste rugăciuni, ca confirmare că ele îi sunt plăcute. Seara, când soțul se întorcea de la muncă, expresia feței lui era total schimbată. El o îmbrățișa și o săruta cu blândețe, evitând să privească în ochii ei din simțăminte de vinovăție. Adesea, după astfel de momente, îi aducea dulciurile ei preferate și, deși nu găsea puterea de a-și cere iertare, încerca măcar astfel să-și exprime regretul pentru reacțiile sale. Soția nu spunea

nimic și nu întreba nimic, ci doar îi mulțumea lui Dumnezeu pentru intervenția Sa și pentru că i-a ascultat rugăciunile. De-a lungul anilor, soțul s-a schimbat din ce în ce mai mult, iar într-o zi a venit momentul în care i-a spus cu blândețe: „Înțelepciunea și smerenia ta m-au biruit.” La care ea i-a răspuns încet: „Pur și simplu Domnul m-a ajutat să-mi dau seama că cel mai scurt drum spre inima ta trece prin cer.”

Dacă o soție are înțelepciune și frică de Dumnezeu, ea niciodată nu va ațâța copiii împotriva tatălui lor, spunându-le cât de rău se comportă el cu ea, pentru că un astfel de comportament îi va face pe ei să-și piardă respectul față de ambii părinți. Desigur, copiii pot vedea și ei înșiși faptele rele ale tatălui, însă, dacă mama lor nu-i răspunde în același mod, ei au mai multă compasiune față de ea în așa caz decât atunci când mama caută să facă din ei aliați. În cadrul discuțiilor de consiliere, deseori aud afirmații din partea fiilor și fiicelor care, cu uimire și admirație, își amintesc de blândețea, smerenia și răbdarea mamelor lor față de tații lor aspri, egoiști și insensibili. Ei spun că înțelepciunea și comportamentul cu adevărat creștin al mamei i-au ajutat să vadă în practică ce înseamnă „a nu răsplăti cu rău la rău” și „a răspunde răului cu bine”.

Dacă soțul, ca și cap al familiei, nu-și îndeplinește rolul, soția înțeleaptă nu se va grăbi să preia acest rol, ci va încerca să-l ajute să ocupe locul care i-a fost destinat lui de Dumnezeu. Cu acest scop, ea îl va încuraja și îl va sprijini în tot ceea ce va face din el un bărbat adevărat. Pentru toți bărbații este foarte important să-și păstreze demnitatea personală, care e foarte dezvoltată la ei. Bărbatul se simte cu adevărat bărbat doar atunci când vede că cei din jurul lui au nevoie de ajutorul, puterea, abilitățile și priceperea lui pentru a face ceea ce ei singuri nu pot face. Atunci în el se trezește dorința de a fi apărătorul și protectorul lor, ceea ce îl obligă să fie curajos și să dea dovadă de hotărâre, curaj și alte calități pe care le posedau cândva cavalerii medievali. Soția înțeleaptă întotdeauna trebuie să țină minte regula de aur care spune că bărbatul își pierde sensul existenței sale atunci când alături de el se află o femeie care poate să

se descurce și fără el, și nu are nevoie de ajutorul, sprijinul și protecția lui de bărbat.

Dar să ne întoarcem acum la modul în care Dumnezeu mi-a descoperit pas cu pas secretul soției înțelepte. Arătându-mi în ce constă, de fapt, înțelepciunea ei, El mi-a atras atenția asupra faptului că, deși soțului i-a fost atribuit rolul de cap al familiei în căsătorie, organizarea casei și căminul familial este responsabilitatea soției, și anume de ea depinde cât de binecuvântată și fericită va fi viața de căsnicie și de familie. Atunci eu mi-am dat seama că, după cum mă străduiesc să creez frumusețe și confort în casă, tot la fel trebuie să am grijă ca atmosfera din familia noastră să fie prietenoasă, primitoare, plină de pace, dragoste, înțelegere reciprocă, căldură sufletească și o părtășie spirituală deosebită, care îi unește și-i apropie pe soți. Căci, casa în care trăim și petrecem cea mai mare parte a vieții noastre, trebuie să fie un loc de refugiu în care să ne adăpostim de grijile obositoare ale vieții și un port în care sufletul nostru să-și găsească liniștea și odihna.

Mi-am amintit involuntar de o discuție personală din cadrul consilierii, când un frate credincios, suspinând, a spus: „Poate că o să vă fie greu să mă înțelegeți, dar nu vreau să mă întorc acasă după muncă. Criticile fără capăt, reproșurile, supărările și nemulțumirile cu care soția mă întâmpină de la ușă, au făcut ca viața în familie să fie insuportabilă pentru mine. Practic nu am liniște. La muncă – stresuri, acasă – stresuri. În afară de aceasta, la noi în casă tot timpul e dezordine, și acest lucru soția îl explică prin faptul că este ocupată. Lucrurile sunt împrăștiate. Oriunde nu m-aș uita, peste tot e praf. Bani nu sunt niciodată suficienți, deși câștig decent. Nu are timp pentru treburile casnice, dar poate vorbi ore întregi la telefon cu prietenele ei. Uneori, aș vrea să fug de toate astea undeva departe, dar unde?... Avem copii. În plus, ca și creștin, nu pot să procedez astfel. Totuși, vorbind deschis, dacă aș fi știut că viața mea de familie va arăta astfel, atunci nu m-aș fi căsătorit”. Ascultându-l, îmi venea să plâng, pentru că în această povestire tristă vedeam confirmarea cuvintelor

înțeleptului Solomon, care a spus că o soție nebună poate să-și distrugă casa și familia cu propriile mâini.

În Cartea Proverbelor este scris: „Cine poate găsi o femeie cinstită? Ea este mai de preț decât mărgăritarele. Inima bărbatului se încrede în ea, și nu duce lipsă de venituri. Ea îi face bine, și nu rău, în toate zilele vieții sale. Ea face rost de lână și de in și lucrează cu mâini harnice. Ea este ca o corabie de negoț; de departe își aduce pâinea. Ea se scoală când este încă noapte și dă hrană casei sale și împarte lucrul de peste zi slujnicilor sale. Se gândește la un ogor și-l cumpără; din rodul muncii ei sădește o vie. – Ea își încinge mijlocul cu putere și își oțelește brațele. Vede că munca îi merge bine, lumina ei nu se stinge noaptea. Ea pune mâna pe furcă, și degetele ei țin fusul. Ea își întinde mâna către cel nenorocit, își întinde brațul către cel lipsit. Nu se teme de zăpadă pentru casa ei, căci toată casa ei este îmbrăcată cu cărmiziu. Ea își face învelitori, are haine de in subțire și purpură. Bărbatul ei este bine văzut la porți, când șade cu bătrânii țării. Ea face cămăși și le vinde și dă cingători negustorului. Ea este îmbrăcată cu tărie și slavă și râde de ziua de mâine. Ea deschide gura cu **înțelepciune**, și învățături plăcute îi sunt pe limbă. Ea veghează asupra celor ce se petrec în casa ei, și nu mănâncă pâinea lenevirii. Fiii ei se scoală și o numesc fericită; bărbatul ei se scoală și-i aduce laude zicând: „Multe fete au o purtare cinstită, dar tu le întreci pe toate”(Prov. 31:10-29).

Noi acuma trăim într-o altă perioadă de vreme, în care femeia nu mai trebuie să țese, să toarcă, să facă cuverturi sau să planteze vii. Ea nu are nici slujitoare (precum a fost în vremurile de demult), care ar face în locul ei treburile casnice, pentru că așa ceva doar rareori cineva astăzi poate să-și permită din punct de vedere financiar. Totuși, scopul acestei descrieri pentru noi este să extragem din ea ceea ce este esențial și ce face o femeie căsătorită demnă de cele mai mari laude. Dacă e să vorbim în termeni moderni, atunci putem caracteriza aceste trăsături ale unei soții vrednice astfel:

Ea este credincioasă soțului ei cu sufletul și trupul, neînșelându-l nici măcar în gânduri. Ea nu-i dă niciodată prilej să regrete că s-a căsătorit cu ea.

Ea gestionează cu înțelepciune banii și face cumpărături bine gândite pentru ea și familia sa.

Ea este milostivă și plină de compasiune față de nevoile altora, îndeosebi față de cei săraci și nefericiți.

Ea se îngrijește de toți membrii familiei ei, are grijă ca ei să fie nu numai hrăniți, încălțați și îmbrăcați, ci se îngrijește și de starea lor sufletească.

Ea se comportă cu soțul ei într-un mod în care, privind respectul pe care ea îl arată față de el, ceilalți încep să-l aprecieze și să-l respecte.

Ea este precaută la cuvintele și exprimările ei despre oameni, evită critica și judecarea, ocolește conversațiile goale și inutile, și nu-i place să piardă timpul în zadar.

Ea este curată și harnică, face tot ce depinde de ea pentru ca în casă să fie confort și ordine.

Trăind o viață curată și sfântă, ea este un exemplu al adevăratului creștinism pentru soțul ei, copii și pentru toți cei din jurul ei.

Când te gândești la toate aceste calități pe care le-am menționat, îți dai seama că o femeie le poate avea pe toate numai dacă soțul, copiii și casa ei sunt pentru ea pe primul loc. Din păcate, noi trăim într-o perioadă în care, sub influența mass-mediei și a diferitor idei feministe, s-au schimbat viziunile nu numai în societate, ci chiar și la femei asupra rolului lor în familie, în special în ceea ce privește maternitatea și gospodăria. Femeia civilizată din ziua de azi nu mai este văzută ca o mamă și soție iubitoare și grijulie, ci ca o persoană încrezută în sine, inteligentă, independentă, care are o carieră de succes, care se descurcă bine în multe domenii ale vieții și care nicidecum nu cedează unui bărbat ca persoană creativă, considerând că a fi doar o gospodină este sub demnitatea ei. Totuși, Cartea Cărților, Biblia, al cărei adevăr a fost confirmat de-a lungul secolelor, vede principala chemare a unei femei nu în aceasta, ci, consideră că femeia în primul rând

trebuie să se îngrijească de familie și de organizarea căminului.

Desigur, fiecare femeie are dreptul să aleagă ceea ce este mai valoros pentru ea: munca, cariera, afacerea, faima, sau, pur și simplu, o fericire feminină, umană, și obișnuită. De multe ori, viața ne arată că multe femei care s-au dedicat oricărui lucru, numai nu familiei, la bătrânețe regretă foarte mult că și-au determinat incorect prioritățile vieții. Iar cele care au încercat să combine în același timp ambele lucruri, și-au dat seama ulterior că nu li s-a primit așa cum ar fi trebuit să fie, și că mai bine ar fi fost să dea preferință doar unui singur lucru. Desigur, așa cum există excepții de la reguli, la fel există și cazuri foarte rare, în care o femeie reușește cu succes să gestioneze două sarcini în același timp, având grijă și de familie și de carieră. Numai că acest mod de a acționa adesea are un impact negativ asupra sănătății ei.

Despre toate acestea eu am cugetat mult cândva, pentru că îmi doream foarte mult să fac o carieră și să am succes în domeniul profesional. Îmi părea rău de anii pe care i-am petrecut pentru a-mi atinge scopurile pe care mi le-am stabilit atunci. Totuși, lipsindu-mă total de ceea ce-mi era atât de scump, pentru că îmi măgulea "Eu"-l meu personal, Domnul mi-a dăruit nu numai o viață conjugală fericită, ci și o slujire de consiliere spirituală rar întâlnită, care s-a transformat pentru mine într-o maternitate spirituală binecuvântată, pentru care îi mulțumesc neîncetat Domnului.

Este interesant faptul că lauda în adresa femeii virtuoză din capitolul 31 din Cartea Proverbelor se încheie cu cuvintele: „Dezmierdările sunt înșelătoare, și frumusețea este deșartă, dar **femeia care se teme de Domnul** va fi lăudată” (Prov. 31:30). Îndrumându-mă și învățându-mă, Domnul mi-a atras mai întâi atenția asupra celei de-a doua părți a acestui verset, arătându-mi că începutul înțelepciunii este frica de Domnul, și ea constă într-o viață trăită în fața lui Dumnezeu în așa mod, în care îți este teamă să-l întristezi prin ceva ce Lui nu-i este plăcut și care ar putea să te

despartă de El. Având o astfel de abordare, o viață din plin cu Domnul și părtășia personală cu Tatăl Ceresc devin cea mai importantă și inseparabilă parte a vieții tale creștine. În așa caz îți este frică să întreprinzi ceva important fără a te sfătui cu El și fără a primi confirmarea, îndrumarea și călăuză Domnului. Căci numai El știe dacă ceea ce intenționezi să faci, va fi spre binele tău sau nu.

Indicându-mi la aceste cuvinte, Domnul mi-a spus că, dacă voi avea o astfel de teamă în umblarea mea în fața Lui, atunci voi avea și călăuză Lui, care va proteja familia noastră de multe momente neplăcute. Iar acest lucru, la rândul său, îi va oferi soțului meu sprijinul de care el are nevoie și îmi va da valoare în ochii lui ca ajutor. După puțin timp Dumnezeu mi-a confirmat acest mare adevăr cu următorul exemplu din viață. Deoarece mașina noastră veche tot mai des se strica, necesitând reparații și investiții de bani, am decis să căutăm o mașină mai nouă. Și iată că, în timp ce mergeam de la un vânzător la altul, soțului meu i-a plăcut o mașină care avea exact ceea ce își dorea. Soțul încerca să mă convingă să o cumpărăm, enumerând toate calitățile tehnice ale acesteia, despre care, trebuie să recunosc, nu aveam nici cea mai mică idee. Totuși, în inima mea a apărut o neliniște și o împotrivire inexplicabilă care mi s-a părut a fi un semn de la Domnul, dar n-am îndrăznit să-i spun direct soțului și am încercat să-l opresc, sfătuindu-l să mai aștepte și să caute alte opțiuni.

Dar bărbații sunt bărbați. Ei nu sunt prea dispuși să asculte părerea soțiilor lor, mai ales dacă ele nu se pricep la tehnică (precum eram și eu). Așadar, mașina a fost totuși cumpărată. Bietul meu soț! Cât de mult a trebuit să se chinuie cu ea! Și când el a decis să o înlocuiască și a căutat alta, eu eram într-o călătorie misionară în acel moment. Soțul m-a sunat și mi-a spus că trebuie să schimbăm mașina și că deja a găsit alta. „Ei bine, atunci cumpăr-o,” – i-am răspuns fără a mă gândi mult. – La ce să te mai chinui?”. Reacția ulterioară a soțului meu nu numai că m-a surprins, dar a fost și o confirmare a ceea ce Domnul mi-a descoperit. „Nu, – mi-a spus el pe scurt. – Fără tine nu o cumpăr. Când

te vei întoarce acasă, o vei vedea și tu. Dacă nu vei simți nicio împotrivire în inima ta, atunci o vom cumpăra”. La toate rugămințile mele că deja simt un răspuns pozitiv și că mașina ar putea să se vândă altcuiva până mă întorc, el a reacționat cu o frază categorică: „Dacă o vor vinde, înseamnă că ea nu e pentru noi”.

Și, cu adevărat, vreau să spun că această mașină chiar „m-a așteptat” până la întoarcerea mea și, pe parcursul multor ani de utilizare, a fost pentru noi o adevărată binecuvântare de la Dumnezeu. Astfel, Dumnezeu mi-a dat o lecție, care ulterior a devenit o regulă de aur, pe care o pot formula astfel: dacă soțul vede că soția umblă în teama de Dumnezeu și are cu adevărat o relație personală cu Domnul, el neapărat va asculta de ceea ce spune ea și cum ea vede fiecare lucru, iar, în caz de nevoie, va cere un sfat și sprijin în rugăciune, pe care îl va primi ca pe un ajutor de Sus.

Acum să revenim la cuvintele adresate femeilor creștine din Noul Testament, în versetele 3 și 4 din capitolul 3 al Primei Epistole a lui Petru: „Podoaba voastră să nu fie podoaba de afară, care stă în împletitura părului, în purtarea de scule de aur sau în îmbrăcarea hainelor, ci să fie omul ascuns al inimii, în curăția nepieritoare a unui duh blând și liniștit, care este de mare preț înaintea lui Dumnezeu. Astfel **se împodobeau odinioară sfintele femei**, care nădăjduiau în Dumnezeu **și erau supuse bărbaților lor**”. (În traducerea literară din limba ebraică aceste versete sună astfel: „Frumusețea voastră să nu fie una exterioară - nu în împletirea părului, în brățările de aur sau în hainele frumoase, ci una interioară, în inima voastră în care se află frumusețea nepieritoare a unui duh blând și liniștit. Ea este prețioasă înaintea lui Dumnezeu. Așa se înfrumusețau altădată femeile sfinte, care se încredeau în Dumnezeu; ele se supuneau bărbaților lor...”). În aceste versete se remarcă faptul că, în toate timpurile, anume supunerea și ascultarea femeii au fost **podoaba** ei. Știm cu toții că există o frumusețe exterioară și o frumusețe lăuntrică. Frumusețea exterioară atrage privirea bărbatului, iar frumusețea

lăuntrică îi atrage inima lui. În timp ce frumusețea exterioară este adesea transformată într-un cult, Biblia pune accent pe frumusețea lăuntrică a femeii. Frumusețea exterioară este sexuală și, prin urmare, foarte atractivă pentru bărbații a căror dorință principală este pofta și plăcerile trupești. În schimb, frumusețea interioară este apreciată doar de bărbații înțelepți și raționali. Acești bărbați nu sunt atrași de femeile care au o extraordinară frumusețe exterioară, ci de acelea care sunt drăguțe, bune, delicate, care au o inimă blândă și sunt pline de feminitate. Anume în astfel de femei este ceva ce atrage inima și trezește admirația unui bărbat adevărat. Dar, de obicei, astfel sunt femeile care au trecut prin suferințe și multe greutăți, în urma cărora ele au învățat să aștepte, să îndure și să iubească.

Anume o astfel de frumusețe lăuntrică m-a îndemnat Domnul să am atunci când l-am întrebat: „Ce trebuie să fac ca soțul meu să mă iubească cu o dragoste adevărată, devotată, blândă și divină?”, căci soțul meu face parte anume din categoria bărbaților pentru care chibzuința stă pe primul loc. De-a lungul anilor, uitându-mă la mine și la alte femei cunoscute, am observat cum frumusețea exterioară repede se ofilește și dispare, și cum bărbații o observă la soțiile lor și o apreciază din ce în ce mai puțin. În schimb, frumusețea lăuntrică nu este legată de vârstă și rămâne atrăgătoare, indiferent de felul în care arată o femeie pe măsură ce îmbătrânește. De aceea, am încetat să mă tem de suferințele și greutățile numeroase pe care Domnul le-a îngăduit în viața mea, învățându-mă să le suport în tăcere, să îndur și să iubesc.

Următorul punct pe care mi l-a arătat în continuare Învățătorul Ceresc a fost un pasaj din Sfânta Scriptură, pe care, sincer, în trecut eu îndeosebi nu-l iubeam doar din motiv că de multe ori îl auzisem din gura diferitor predicatori, care, de fiecare dată relatau cele scrise în acest pasaj într-o formă neplăcută de învățătură, subliniind atât de strict cuvântul „soțiilor”, încât, mi se împotriva inima în urma acestei strictete. „Da, da! – gândeam eu în sinea mea. – Vouă,

bărbaților, vă este ușor să spuneți așa ceva! Voi doar nu trebuie în fiecare lună să suferiți dureri în trup pentru a deveni apoi mame ale copiilor voștri! Nu trebuie să-i purtați în pânțe 9 luni de zile și apoi să nașteți în durere! Nu știți ce înseamnă nopțile fără somn la căpătâiul lor, când sunt bolnavi. Nu vă preocupă nici treburile noastre din casă, care nu se termină niciodată. Și în genere, ce reprezentați voi, bărbaților, de trebuie ca noi, soțiile, să vă fim supuse în toate? Câte greșeli faceți voi și cât de ușor cădeți în păcat! Cât de rar sunteți un exemplu demn de urmat în umblarea voastră înaintea Domnului! Noi cunoaștem mânia voastră, nerăbdarea voastră, iritabilitatea voastră, știm inimile voastre necredincioase față de noi, gândurile voastre spurcate de curvie, cuvintele jignitoare, faptele rele și acțiunile pripite”.

Însă, când la același verset mi-a indicat nu predicatorul, ci Însuși Domnul, atunci el a răsunat în inima mea cu totul altfel și a devenit o comoară neprețuită pentru sufletul meu. Părea că aud glasul blând al unui apostol în vârstă ce avea părul cărunt, ce ne înțelegea și cu o dragoste imensă față de noi, femeile, ne dădea un sfat atât de important în relațiile noastre zilnice cu soții noștri: „Tot astfel, nevestelor, **fiți supuse** și voi bărbaților voștri; *(iar în continuare urmează explicația, de ce trebuie să facem acest lucru)*, **pentru ca, dacă unii nu ascultă Cuvântul, să fie câștigați fără cuvânt, prin purtarea nevestelor lor, când vă vor vedea felul vostru de trai: curat și în temere**” (1Petru 3:1-2).

Trebuie să recunoaștem că anume supunerea este acea calitate, căreia i se împotrivesc „Eu”-l nostru orgolios și natura noastră umană păcătoasă, inclusiv și la femei așa este. Neascultarea și refuzul de a se supune autorității soțului, s-au manifestat inconștient la soții în toate timpurile după ce Eva, înșelată de șarpele cel vechi, a acționat cum a vrut ea și a gustat din fructul interzis, fără a se sfătui cu soțul ei. De atunci, supunerea față de soț, care este principala poruncă dată de Creator, a devenit cea mai grea poruncă pentru femei, pe care ele încearcă din toate puterile s-o

evite. Așa s-a întâmplat și în cazul meu, din păcate. Dacă soțul îmi cerea să fac ceva, eu începeam să mă gândesc în mintea mea dacă va fi corect să fac anume așa cum el îmi spunea. Căci, în ceea ce el îmi cerea, deseori eu mă pricepeam mai bine decât el, pentru că cunoșteam mai bine acea situație. Astfel, fără să-mi dau seama, eu începeam să-mi exprim părerea, apoi îi demonstrem că am dreptate, și acest lucru deseori se termina cu o dispută.

„Ludmila,” – mi-a spus Domnul prin acest verset, chiar dacă ție ți se pare că soțul tău greșește, fă așa cum îți cere el. Astfel, vei da dovadă de ascultare nu numai față de Sfânta Scriptură, ci îmi vei da și Mie posibilitatea să-i arăt unde el greșește atunci când va vedea rezultatele deciziei sale. Desigur, poți să-i spui opinia ta, dar fă-o cu blândețe și fără presiune, fără să-l presezi sau să-i impui ceea ce tu consideri că este corect”.

Deși la acea vreme o astfel de abordare îmi era neclară și, sincer vorbind, nu eram de acord cu așa ceva, totuși am început să urmez acest îndemn, iar după puțin timp, Domnul mi-a arătat roadele bune ale unui astfel de comportament. Văzând că am încetat să mă contrazic cu el și să fac după cum consideram eu, soțul a început tot mai rar să insiste asupra a ceea ce i se părea că este corect și tot mai des îmi dădea libertatea de a decide în multe chestiuni casnice, gospodărești și chiar spirituale. Astfel, am înțeles că bărbaților le este caracteristic să se împotrivescă soțiilor lor atâta timp, cât observă în ele neascultare, voință proprie, împotrivire, încăpățănare și dorința de a-i conduce. Dar de îndată ce soțiile se smeresc și încep să cedeze și să se supună, lor le dispare repede dorința de a-și afirma autoritatea și reacționează cu mai multă înțelegere și calmitate la rugămințile și dorințele soțiilor. Multe femei creștine pun una și aceeași întrebare în timpul consilierii spirituale: de ce, fiind egale din punct de vedere spiritual cu soțul lor, trebuie totuși să i se supună? Răspunsul la această întrebare este foarte simplu – pentru că așa a rânduit Dumnezeu, iar creația trebuie să se supună Creatorului său fără niciun fel de discuții.

Într-o povestire se spune că un om stătea sub un stejar mare și, privind ramurile lui groase, pline de ghinde mici, a spus în sine: „Ce neînțelept a fost din partea Creatorului să înzestreze un copac atât de mare și puternic cu fructe atât de mici și neînsemnate, iar tulpina fragilă și subțire care crește în apropiere, să fie plină cu dovleci uriași. Domnul a trebuit să facă exact invers: să pună dovlecii pe ramurile groase ale stejarului iar ghindele – pe tulpina subțire de dovleac. Astfel, ambele plante și fructele lor ar fi fost într-o armonie perfectă”.

Și în timp ce vorbea el în sine, uimindu-se de lipsa de viziune a lui Dumnezeu, un vânt puternic a smuls o ghindă de pe ram, și ea cu putere a căzut și l-a lovit pe om direct pe vârful nasului. Strigând de durerea ce l-a lovit pe neașteptate, omul a exclamat: „O, nu, Doamne! Ai avut dreptate, dăruind fiecărei plante fructele care îi corespund! Te rog, lasă ghindele pe stejar și dovlecii pe tulpina lor slabă, așezată pe pământ!” (*Putem să ne imaginăm ce s-ar fi întâmplat cu acest om, dacă nu o ghindă ci un dovleac i-ar fi căzut pe vârful nasului*).

Exact la fel și minții noastre umane îi este greu să înțeleagă de ce o soție este obligată să se supună soțului ei, mai ales în vremurile noastre civilizate. Și problema aici constă în faptul, că noi, pur și simplu, nu ne dăm seama cât de mare este chemarea unei femei. Domnul așteaptă de la femeie ceea ce are o valoare deosebită în ochii Săi, pentru că numai oamenii puternici care se străduiesc să fie asemenea lui Hristos sunt capabili de smerenie. Sufletele care nu sunt mature din punct de vedere spiritual nu pot să se umilească și, cu atât mai mult, nu pot să se sacrifice de dragul celorlalți. Dar, tocmai aceasta este natura mamei, care, aducând pe lume un copil, uneori își sacrifică viața. Așa că, numai veșnicia ne va dezvălui taina care este încorporată în femeie, taina, pe care doar Dumnezeu o cunoaște.

Cineva a spus că oamenii mari sunt chemați la o mare umilință. Chiar și Fiul lui Dumnezeu a trebuit să se umilească până într-atât, încât să devină unul dintre oameni.

Mântuitorul Isus a părăsit cerul și a devenit om, iar mai apoi a fost jertfit pentru păcatele noastre, pentru noi. Oare aceasta nu este cea mai mare umilire, pe care, fără cârtire a acceptat-o Isus, fiind Cel mai mare Om? Când femeia se supune soțului, Dumnezeu prin aceasta o înalță și o onorează. În subordonarea unui om față de altul este o taină pe care nouă ne vine greu s-o înțelegem. Ea este atât de profundă, încât trebuie să dispui de înțelepciune spirituală ca s-o poți înțelege.

Când vorbește despre supunerea soției față de soțul ei, Sfânta Scriptură nu se referă la același tip de supunere care există între un soldat și generalul său sau între un cetățean și conducătorul țării sale, ci despre supunerea Bisericii față de Mântuitorul Hristos. De aceea și este scris: „Nevestelor, fiți supuse bărbaților voștri ca Domnului” (Efeseni 5:22). Aceasta înseamnă că așa cum eu vorbesc cu Hristos, tot la fel trebuie să vorbesc și cu soțul meu. Așa cum reacționez la ceea ce îmi cere Hristos, tot așa trebuie să reacționez și la ceea ce așteaptă soțul meu de la mine. Așa cum gândesc despre Hristos, tot așa trebuie să gândesc despre soțul meu, chiar și atunci când, după părerea mea, el nu merită acest lucru. O astfel de cerință pare a fi greu de înțeles și chiar umilitoare, dar în ochii lui Dumnezeu ea este cel mai înalt standard, care cere de la femeie o maturitate spirituală și o mare dragoste față de Dumnezeu.

Definind rolul secundar al soției în conducerea familiei, Dumnezeu i-a ușurat semnificativ viața pe pământ. Astfel, El a eliberat-o de multe responsabilități pentru care în eternitate va trebui să răspundă bărbatul. Îmi amintesc de soția unui cunoscut predicator care, la fiecare ocazie, spunea: „O, cât de mult îi mulțumesc Domnului că m-am născut femeie! Nu trebuie să port povara imensă a responsabilității pentru familia noastră, care este pusă pe umerii soțului meu. Niciodată nu mi-aș dori să fiu în locul lui. De la mine se cere doar supunere, iar el trebuie să facă restul”. Și într-adevăr așa este. Creatorul știa că noi, femeile, suntem vase slabe, de aceea și ne-a dat o povară mult mai ușoară. Și nu este vina Lui

dacă, din nebunie, noi înșine ne încărcăm cu o povară grea care nu ne-a fost menită.

Din păcate, în viață întâlnești multe femei care, văzând că soțul se sustrage de la îndatoririle sale, „își suflecă mânecile” și conștient preiau conducerea în familie. Această tactică este caracteristică în special femeilor care, prin natura lor, sunt înclinate spre conducere. Dar există și cazuri în care soțiile, fără să-și dea seama, preiau frâiele puterii, transformându-se într-un fel de generali stricți în familie, dau ordine celor din casă (inclusiv și soților lor), și împart sarcinile și responsabilitățile lor.

Acționând astfel, atât unele, cât și altele, nici măcar nu bănuiesc cât de nefiresc și, prin urmare, respingător ele arată în acest rol care nu le-a fost destinat. În afară de aceasta, ocupând locul bărbatului în casă, asumându-și o muncă excesivă și responsabilitățile pe care le are capul familiei, ele repede își epuizează astfel puterile, își dăunează sănătatea, devin nervoase, iritabile, furioase, isterice și nefericite în tot sensul cuvântului, pierzându-și frumusețea, feminitatea și șarmul. În astfel de cazuri, chiar și asumându-și rolul de cap al familiei și conducând familia, aceste soții simt un disconfort interior și în sufletul lor, își disprețuiesc soții. Desigur, sunt cazuri când femeile trebuie să preia responsabilitățile pe care bărbații nu îndrăznesc să le preia, dar astfel de situații nu sunt o regulă, ci mai degrabă excepție (vezi 1 Samuel 25:14-36).

La sfârșitul acestui subiect, aș dori să dau câteva sfaturi bune și testate de viață, pe care orice femeie căsătorită le poate aplica pentru a deveni treptat o soție înțeleaptă, care își zidește casa și face ca căminul familiei să fie fericit, devenind o binecuvântare nu numai pentru soțul și copiii ei, ci și pentru alte persoane care îi urmăresc viața:

1. În dorința de a deveni o soție înțeleaptă, o femeie creștină niciodată nu trebuie să uite cuvintele Scripturii care ne spun că „Frica Domnului este începutul înțelepciunii; toți cei ce o păzesc au o minte sănătoasă, și slava Lui ține în veci” (Ps. 110:10). Aici nu se vorbește despre frica de pedeapsa lui Dumnezeu, ci despre frica de a-L întrista pe

Domnul prin comportamentul nostru păcătos. O rațiune sănătoasă și o minte trează putem să le avem numai dacă vom trăi conform Scripturii, care conține multe sfaturi și îndrumări prețioase pentru viața de familie. Dacă nu aplicăm în viața noastră ceea ce învățăm din Biblie, atunci nici nu trebuie să sperăm că lucrurile se vor rezolva de la sine.

2. Învățați-vă să tăceți. Un duh blând și tăcut al soției poate stinge focul multor certuri și conflicte în familie. Amintiți-vă cuvintele înțeleptului Solomon, care spunea: „Cine defaimă pe aproapele său este fără minte, dar omul cu pricepere primește și tace” (Prov. 11:12). Fără capacitatea de a tăcea, o soție nu poate fi înțeleaptă. Desigur, aceasta nu înseamnă că ea nu are dreptul să spună ceva atunci când soțul își pierde controlul și acționează nu așa cum ar fi trebuit să acționeze ca și cap al familiei. Desigur, soția poate și chiar trebuie să-l oprească. Totuși, este important modul în care, când și în ce stare sufletească face acest lucru: cu furie și indignare sau blând și liniștit, cerând în același timp lui Dumnezeu s-o călăuzească și să-i dea înțelepciune divină.

3. Nu vă grăbiți să vă îndreptățiți atunci când soțul își exprimă nemulțumirea față de dumneavoastră sau vă reproșează și vă acuză, chiar dacă aceste reproșuri și acuzații nu le-ați meritat. Orice încercare de a vă apăra, de obicei, îl va irita și mai mult. Nu vă lăsați pradă lacrimilor și nu vă plângeți, căzând în autocompătimire. Mai bine amintiți-vă cum a reacționat Hristos când a fost acuzat pe nemeritate. Când fariseii afirmau că Isus era posedat de demoni, El foarte calm le-a răspuns: „N-am drac, – le-a răspuns Isus, – ci Eu cinstesc pe Tatăl Meu, dar voi nu Mă cinstiți.” Într-un alt caz, când a fost acuzat în fața lui Pilat, El nu a spus nimic și doar a tăcut (Ioan 8:49; Matei 26:63).

4. Nu dați frâu liber supărării și resentimentelor să prindă rădăcini. La început, ele pot părea mici și neînsemnate, dar apoi, acumulându-se, ele duc la înstrăinare, amărăciune, răceală, și chiar dușmănie, și devin cea mai frecventă cauză a distrugerii fericirii conjugale. Din

păcate, femeilor le este caracteristic să se supere repede atunci când soțul spune ceva ce nu le convine. Să știți că, dacă cuvintele lui vă rănesc și vă provoacă o reacție de protest și indignare, atunci, cel mai probabil, ele au lovit direct în țintă. În așa caz, cel mai bine e să răspundeți calm: „Bine, mulțumesc că mi-ai spus direct acest lucru”, iar apoi, încercați să fiți critice față de voi înșivă. Dacă sunteți nevoită să recunoști că ceea ce v-a spus soțul este adevărat, atunci, chiar dacă este neplăcut, totuși, cereți-vă de la el iertare. Credeți-mă, un astfel de gest, îi va provoca lui mai degrabă uimire și respect față de dumneavoastră, decât triumf și răutate (bineînțeles, dacă el este un om cinstit).

5. Nu insistați cu orice preț să obțineți ceea ce doriți și nu duceți soțul la o stare care îl va face să ridice vocea la dumneavoastră. Când trebuie să luați o decizie comună, nu insistați să fie totul anume așa cum credeți dumneavoastră și nu încercați să aveți ultimul cuvânt. Ultimul cuvânt dați-l soțului dumneavoastră, căruia Domnul i-a încredințat responsabilitatea principală și de la care El va cere socoteală. Dacă în unele situații critice aveți o altă părere care diferă de părerea soțului, atunci n-o exprimați în prezența copiilor și a altor persoane, ci vorbiți-i despre acest lucru într-un ton corect, când sunteți singuri. Chiar dacă soțul nu dorește să vă asculte, el nu va putea să vă reproșeze și să vă acuze atunci când situația va lua o întorsătură nedorită pentru toți.

6. Nu încercați să vă schimbați și să vă corectați soțul, voind să-l faceți după cum doriți, pentru că oricum nu veți reuși. Doar Dumnezeu poate schimba un om. Cel mai bine ar fi ca dumneavoastră înșivă să începeți să vă schimbați, căci aceste schimbări se vor reflecta asupra lui și-l vor face să se gândească la comportamentul său incorect și la atitudinea lui față de dumneavoastră. Acceptați-vă soțul așa cum este, cu toate plusurile și neajunsurile lui. Faceți tot posibilul din partea dumneavoastră ca el însuși să înceapă să dorească să se schimbe și să devină mai bun. Nu-l umiliți ca bărbat, deoarece reprezentanții sexului puternic reacționează la acest lucru deosebit de dureros.

7. Nu vă criticați soțul și nu-i subliniați mereu neajunsurile, pentru că acest lucru îl va face să creadă că vedeți în el doar ceea ce-i negativ. Nu folosiți expresii umilitoare precum: „Știam că nu vei reuși niciodată”, „Orice nu te-ai apuca să faci, tu oricum nimic nu reușești” sau „Tu nu ești ca ceilalți bărbați” și alte expresii de acest tip. Nu-l criticați de fiecare dată când face ceva greșit (pentru că noi toți greșim), mai bine ar fi ca la fiecare ocazie potrivită, să vă exprimați aprecierea pentru vreo faptă bună sau un gest al lui. Acest lucru va stârni în el dorința să arate și mai bun în ochii dumneavoastră. De fapt, adesea soția, fără să-și dea seama, „își modelează” soțul prin modul în care i se adresează lui, prin replici, afirmații și observații. Dacă ea îl critică mereu că nu o iubește, că o supără, nu-i acordă suficient timp și atenție, el, în cele din urmă, va face exact așa, dar dacă soția îi spune că el este cel mai bun și cel mai grijuliu bărbat de pe pământ, atunci, el va începe să se comporte conform celor spuse de ea.

8. Nu vorbiți de rău despre rudele lui apropiate, și mai ales despre mama lui. Pentru că fiecare om ține la persoana care l-a născut și l-a crescut. Soțul, fără îndoială, cunoaște trăsăturile negative ale caracterului ei, însă atunci când mereu le subliniați, acest lucru pe el îl irită și-l distanțează de dumneavoastră.

9. Nu trebuie să-i demonstrați soțului puterea și capacitatea dumneavoastră de a vă descurca fără el și de a face totul singură, fără ajutorul lui. Nu uitați că fragilitatea, neputința, nevoia de sprijin și faptul că femeia se încrede în bărbat, toate aceste lucruri măresc în ochii lui prestigiul și tandrețea ei. Aceste trăsături aproape copilărești trezesc în el bunăvoință și dorința de a avea grijă de ea, de a o proteja și a o ocroti.

10. Dacă soțul dumneavoastră dă dovadă de pasivitate în familie și nu-și îndeplinește rolul de cap al familiei, evitând orice responsabilitate, nu vă grăbiți să vă indignați și să-l muștrați pentru asta, ci mai bine încercați să înțelegeți de ce el se comportă astfel. Poate că el a trecut prin multe eșecuri, care l-au făcut să-și piardă încrederea în sine, sau

e obișnuit cu faptul că mama în casă este lider, precum a fost în casa părintească, unde acest lucru era considerat normal. Sau poate că dumneavoastră înșivă, ani de zile, i-ați suprimat inițiativa lui ca bărbat sau mereu ați încercat să spuneți ultimul cuvânt, și încă în așa mod, încât el a rămas de acord cu dumneavoastră doar pentru a păstra pacea. Poate că ați făcut chiar și scandal sau ați început să plângeți când el dorea să facă ceva așa cum îi plăcea lui, sau ați întreprins și alte acțiuni similare? Dacă da, atunci dumneavoastră înșăși ați contribuit la pasivitatea și lipsa lui de voință. Iar acum, sarcina dumneavoastră este să-l ajutați să-și preia locul care îi revine. Acest proces, însă, poate dura adesea mulți ani la rând. E ușor să-ți calci soțul în picioare, însă e greu să-l ridici din nou. De aceea, aici trebuie nu numai să ne conștientizăm greșelile noastre și să ne rugăm lui Dumnezeu să ne ierte, ci și să dăm dovadă de răbdare și smerenie, să ne schimbăm caracterul și comportamentul în conformitate cu Sfânta Scriptură.

11. Nu vă asumați rolul de sfătuitoare și îndrumător și nu vă amestecați în viața launtrică a soțului, mai ales dacă el nu are încredere în dumneavoastră. Nu vă comportați de parcă ați fi o atotștiutoare și nu fiți sigură că Dumnezeu îi vede inima lui exact așa cum o vedeți dumneavoastră. Nu mai încercați să-l schimbați pe soț, ci iubiți-l așa cum este, pentru că, în trecut, la începutul relației voastre, l-ați iubit așa cum era. De aceea, străduiți-vă să-l iubiți și acum așa cum este, așteptând cu răbdare momentul în care Dumnezeu îl va schimba și-l va face așa, cum vă doriți să fie. Căci schimbarea, este rezultatul lucrării Duhului Sfânt în viața omului. Mai bine concentrați-vă atenția asupra faptului de a deveni înșăși demnă de dragostea și respectul soțului. Dumnezeu are multe metode prin intermediul cărora ne conduce spre schimbări. El încontinuu ne trece prin una și aceeași lecție, până când o însușim perfect, căci Domnul, mai mult decât oricine, este cointerestat de rezultatul final.

12. Nu invidiați alte soții, crezând că soții lor sunt mai buni decât al dumneavoastră. Amintiți-vă că înșăși

dumneavoastră l-ați ales pe el. Nimeni nu v-a forțat să vă căsătoriți cu el. Și dacă ați acceptat să fiți ajutorul și tovarășa lui de viață, atunci depuneți toate eforturile pentru ca el să devină așa cum vă doriți. Amintiți-vă că din toate fetele pe care le cunoștea, el a ales să se căsătorească cu dumneavoastră și acest lucru înseamnă ceva. Încercați să fiți o persoană atât de deosebită, încât el, niciodată să nu regrete că v-a ales, și să vadă că sunteți pentru el cu adevărat un dar de la Dumnezeu.

13. Faceți tot ce vă stă în putință pentru ca casa voastră să devină pentru soț locul, spre care să tindă din toată inima, și comportați-vă cu el în așa fel, încât cu nimeni să nu-i fie atât de bine și ușor ca cu dumneavoastră. Să știți că atitudinea lui față de dumneavoastră este rodul a tot ceea ce ați semănat personal. Cu cât mai bine el se va simți acasă, cu atât mai mult el va dori să-și petreacă timpul său acasă. Psihologii au un termen pe care îl numesc „atmosfera de oază în casă”. Acesta include nu numai curățenia, frumusețea și confortul din casă, ci și relațiile primitive și prietenoase. Încercați să vă organizați viața de zi cu zi în familie în așa fel, încât soțul și copiii să vă ajute la menținerea și păstrarea ordinii în casă. Pregătiți cât mai des pentru soț mâncăruri gustoase. Aceasta este cea mai veche regulă pentru cucerirea inimii unui bărbat, eficientă și în zilele noastre. Manifestați interes față de ceea ce pe el îl pasionează. Nu ignorați să-l ascultați pe soț când el vrea să vă împărtășească ceva. Ascultați-l ce vrea să vă spună, chiar dacă deloc nu vă pricepeți în subiectul respectiv. Nu spuneți că pasiunea lui este doar o pierdere de bani și de timp, deoarece o astfel de atitudine îl va face să se închidă în sine și el nu vă va mai povesti despre nimic, iar după asta, el va încerca să-și găsească prieteni care au aceleași interese și va petrece timpul cu ei, iar dumneavoastră veți rămâne singură și veți suferi din această cauză.

14. Amintiți-vă cum vă îmbrăcați frumos când doreați să-i faceți impresie viitorului soț. Iar acum, el vă vede întotdeauna doar în haine de casă. Și în așa caz, hainele sunt simple, dar aveți grijă ca ele să fie curate și potrivite, ca să

fiți pentru el atrăgătoare și acasă. Nu uitați că bărbatul iubește cu ochii. Soțului îi face plăcere când soția lui arată bine. Femeia trebuie să rămână femeie, indiferent de aspectul fizic, forma corpului și vârstă. Cuvântul lui Dumnezeu ne învață pe noi, soțiile, să ne îmbrăcăm cu decență, cu rușine și cu modestie (1Tim. 2:9). Îmbrăcămintea decentă este cea, care acoperă corpul nostru, fără a lăsa la vedere părțile corpului care ar putea excita sau stârni dorințe în alți oameni. A te îmbrăca „cu rușine” înseamnă a evita tot ce ar putea să-ți provoace rușine ție personal, iar „cu modestie” înseamnă cu măsură. De asemenea, nu trebuie să atrageți atenția asupra dumneavoastră cu haine prea scumpe, strălucitoare și țipătoare, și nici să vă împodobiți cu bijuterii, mai ales dacă mergeți la casa Domnului, unde acest lucru stârnește discuții. Pentru că noi ne adunăm nu pentru a ne demonstra pe noi înșine, ci pentru a ne ruga, a ne cere iertare pentru păcatele noastre și a-L înălța pe Domnul. Sigur că aceasta nu înseamnă că trebuie să fim neglijente în privința îmbrăcăminții. Important este să respectăm echilibrul în această privință. Hainele modeste, discrete și cu măsură ale unei creștine, pot fi în același timp frumoase, feminine și elegante.

15. Dacă doriți ca soțul să fie atent cu dumneavoastră, atunci fiți bună, blândă și iubitoare cu el. Nici nu vă puteți imagina cât de mult bărbații au nevoie de blândețea și gingășia femeii, deși ei ascund acest lucru. Dacă soțul nu e blând față de dumneavoastră, atunci, probabil, la un moment dat, fără să vă dați seama, l-ați respins cândva. E destul pentru un bărbat să fie respins doar o singură dată și după aceasta el nu va mai face încercări niciodată.

16. Nu vă feriți de relațiile sexuale cu soțul dumneavoastră din motive neînsemnate, făcându-l astfel să păcătuiască în gânduri. Pentru că, fiind nesatisfăcut din punct de vedere sexual, el devine o țintă ușoară pentru diavol, care va folosi orice ocazie pentru a-l ispiți în trup. Oferiți-i soțului posibilitatea de a trăi o viață împlinită. Refuzul dumneavoastră nu este justificat, cu excepția

cazului în care este motivat de ciclul menstrual sau de dureri în corp. Nu uitați că energia sexuală nerealizată a soțului devine cea mai frecventă cauză a nemulțumirilor, iritării, a comportamentului inadecvat și a izbucnirilor de agresivitate. Când dorința sexuală a soțului este împlinită, atunci nu numai comportamentul lui se schimbă, dar și atitudinea sa față de soție, și acest lucru este deosebit de important pentru armonia relațiilor conjugale și o viață de familie fericită.

17. Nu-l forțați pe soț să vă spună de ce el astăzi nu are dispoziție și nu vă exprimați indignarea că vine acasă de la muncă întristat și posomorât. Căci în zilele noastre viața este plină de stresuri, iar la locul de muncă stresul este deosebit de intens. De aceea, este foarte important ca acasă omul să aibă posibilitatea să se odihnească. Văzând o umbră de întristare pe fața soțului care s-a întors acasă, nu-l întrebați ce s-a întâmplat, ci întâmpinați-l cu blândețe, hrăniți-l și propuneți-i să se odihnească, și numai după aceea întrebați-l cum a decurs ziua lui. Prin urmare, soțul va începe să vă povestească cele întâmplate și astfel se va „elibera” de ceea ce-l apasă. Nu-l împiedicați să facă asta, ci încercați să-l ascultați și să-i vorbiți cu mângâiere și sprijin, fiind în acel moment pentru el un fel de îndrumător spiritual. Amintiți-vă cum în copilărie, când eram jigniți de cineva, alergam la mama noastră, așteptând ca ea să ne sprijine și să ne mângâie. Uite așa și în noi acum, se poate manifesta uneori acel „copil” care tânjește după căldură sufletească și sprijin, cu toate că suntem adulți. Și cine dintre noi nu și-ar dori, într-un moment dificil, să aibă lângă sine pe cineva care să-l înțeleagă și căruia să-i împărtășească povara inimii? De aceea, dacă soția este pentru soț întocmai o astfel de persoană, atunci el, în inima sa îi va fi foarte recunoscător pentru asta, iar data viitoare, deja el o va sprijini și o va susține, la fel, cum a făcut ea.

Comportându-se astfel, femeia devine pentru soțul ei un adevărat prieten și un ajutor de care el are mereu nevoie și pe care o prețuiește cu adevărat. Dar cel mai important este faptul că prin acest comportament și prin atitudinea

față de soț, soțiile ating exact acel scop pe care Sfânta Scriptură îl pune înaintea lor, spunând: „pentru ca, dacă **unii** (soți) **nu ascultă Cuvântul, să fie câștigați** fără cuvânt, prin purtarea nevestelor lor, când vă vor vedea felul vostru de trai: curat și în temere” (1Petru 3:1-2).

Astfel, fiind o soție înțeleaptă, femeia căsătorită devine în mâinile lui Dumnezeu un vas pe care El îl folosește pentru ca bărbatul (indiferent dacă este un om din lume sau un creștin care nu îndeplinește poruncile Bibliei) să poată veni la Domnul și să se pocăiască. Și chiar dacă acest lucru nu se va întâmpla, îndeplinind ceea ce cere de la ea Sfânta Scriptură, în fața lui Dumnezeu femeia va fi socotită totuși neprihănită și va primi răsplată în veșnicie. În zilele noastre multe soții, inclusiv și cele creștine, adesea spun: „Bărbații din zilele noastre sunt în așa fel, încât e greu să fii o femeie adevărată”. Însă mult depinde și de noi, dragi surori! Dacă noi înșine ne vom strădui să ne schimbăm spre bine, atunci și bărbații noștri vor începe să se schimbe.

Capitolul 6

Taine, destinate doar pentru soți

Dragi prieteni! În teoria eticii există un domeniu numit **deontologie**, care, analizează problemele legate de datoriile, cerințele morale și normele pe care omului i le impune societatea în care el trăiește. În medicină, deontologia este înțeleasă într-un sens mai restrâns. Prin acest termen se subînțelege etica medicală, sensibilitatea și modul politicos de vorbire. Respectând regulile deontologiei, medicul trebuie să fie extrem de atent în conversația cu pacientul său, și să ia seama să nu spună ceva în plus, să nu-l rănească pe pacient cu vreo întrebare nechibzuită sau cu vreun cuvânt spus neglijent, ca să nu-i provoace pacientului trăiri și teamă, pe care el, și așa deja le are din cauza stării sănătății sale.

În consilierea spirituală, de asemenea, este un domeniu al relațiilor umane, care necesită din partea slujitorului o prudență deosebită, înțelepciune și tact, deoarece se referă la cele mai intime și, prin urmare, cele mai sensibile aspecte ale vieții noastre. Înainte de a începe să vorbească despre acest subiect, femeia și bărbatul trebuie să depășească bariera interioară a rușinii, pe care Dumnezeu a sădit-o în ei de la început. Și aceasta nu este nimic altceva decât viața conjugală intimă, ascunsă de ochii altora, despre care nu este obișnuit să se vorbească, și pe care oamenii care se respectă pe sine o păstrează în taină, deoarece ea este destinată doar pentru soț și soție.

Și chiar dacă în vremurile noastre decăzute acest aspect al vieții umane a devenit subiectul unor conversații ușurate, glume cu dublu sens și discuții publice la radio, televiziune, pe internet și în paginile cărților, revistelor și ziarelor, creștinii continuă să păstreze această taină a intimității în spatele ușilor închise ale dormitoarelor lor. Și după cum tot ce este legat de relațiile umane, implică probleme și dificultăți pe care nicidecum nu le putem evita, tot așa și sfera relațiilor intime dintre soți (inclusiv și între

creștini) este supusă atacurilor deosebit de violente din partea satanei, care încearcă să semene neînțelegere, supărări, indignare, conflicte și certuri exact acolo, unde ia naștere o viață nouă. Căci familia este piatra de temelie nu numai a societății umane, ci și a oricărei biserici creștine, indiferent de confesiunea căreia îi aparține. Dacă diavolul reușește să creeze o prăpastie de înstrăinare între soț și soție, atunci el cu ușurință poate apoi să distrugă și întreaga biserică. Și, de multe ori, această distanțare dintre soț și soție începe chiar din dormitor.

Și, cu toate că pentru slujitorii lui Dumnezeu această problemă în biserici deja demult nu mai este un secret, despre dificultățile legate de relațiile intime în căsnicie, de obicei, se tace sau se menționează doar în treacăt. Chiar și la seminarele organizate doar pentru soți și soții, nu se oferă aproape nicio informație despre această latură a vieții. În schimb, discuțiile la aceste seminare se învârtesc, de obicei, în jurul unei și aceleiași teme preferate – ascultarea femeii față de soțul ei – în timp ce pricina reală a problemelor și tensiunilor conjugale, rămâne nerezolvată. Tocmai din acest motiv, o femeie căsătorită de 25 de ani, învingându-și rușinea, s-a decis totuși la o conversație deschisă spunând:

„Îmi este rușine să pun astfel de întrebări, dar, pur și simplu, nu văd altă soluție. Când am încercat să obțin explicații și sfaturi de la pastorul nostru, mi-am dat seama că nu pot fi pe deplin sinceră cu el, pur și simplu pentru că sunt femeie, iar el este bărbat. Este vorba despre relația mea intimă cu soțul meu, în care, nu ne-am putut înțelege chiar de la început. Problema e că eu și soțul meu facem parte dintr-o comunitate creștină strictă și conservatoare, în care subiectul relațiilor intime este un adevărat tabu, iar orice încercare de a căuta informații la această temă, este considerată aproape un păcat. Astfel, ne-am căsătorit virgini, fără să avem nici cea mai vagă idee despre relațiile intime. Chiar în prima noapte de căsătorie ne-am confruntat cu probleme care au rămas nerezolvate până în prezent, după cinci ani de căsnicie, deși avem deja trei copii. Sincer vorbind, nici acum nu știu ce este permis soților în timpul

actului sexual și ce nu, ce acțiuni în pat sunt considerate normale și naturale și care sunt păcat. Cuvântul Domnului ne spune: „Căsătoria să fie ținută în toată cinstea și **patul să fie nespurcat**” (Evr. 13:4). Ne-am căsătorit în curăție, dar nu știm dacă patul nostru este cu adevărat nespurcat. În biserica noastră au avut loc de câteva ori seminare pentru soți, unde speram să găsim răspunsuri la întrebările care ne frământă, însă, cu părere de rău, despre aceste lucruri nu s-a vorbit deloc. Și chiar dacă s-a menționat câte ceva, s-a vorbit atât de voalat, încât era imposibil să înțelegem ce anume se avea în vedere. Vă rog, explicați-mi deschis, numind lucrurile pe nume, **ce anume** se subînțelege prin cuvântul act sexual? Ce e natural în el și ce anume e considerat a fi perversiune? Cum trebuie să aibă loc intimitatea conjugală astfel, încât să nu contrazică Sfânta Scriptură? Ce spune Biblia despre acest subiect? Este vreo diferență între actul sexual obișnuit și ceea ce acum, peste tot se numește „sex”, și, dacă da, atunci care e diferența? Cum se ajunge la orgasm, despre care aud uneori vorbindu-se între surorile noastre, și ce înseamnă acesta? Soțul meu mă consideră o femeie rece din punct de vedere sexual, și eu însămi nu sunt mulțumită de viața noastră intimă, dar nu știu ce și cum ar trebui de schimbat! Oare sunt sortită doar să concep, să port și să nasc copii, fără să simt vreo bucurie în dormitor?! Întotdeauna îmi este teamă de păcat atunci când soțul încearcă să mă aducă la excitare. Ce îi pot permite în acest sens și la ce ar trebui să-i refuz? Ca soție, am oare dreptul să-i refuz?”

Vedeți câte întrebări au fost puse și toate sunt doar de la o singură persoană! Și câte alte femei asemenea acesteia sunt în bisericile noastre, având sufletele sfâșiate de îndoieli, ezitări și o frică permanentă de un păcat închipuit, suflete care caută, dar nu găsesc răspunsuri și un ajutor real pentru a-și rezolva problemele conjugale! Foarte mulți vin la consiliere spirituală cu inima plină de durere din motiv că nu sunt fericiți după cum s-au așteptat! Câte dezamăgiri și speranțe spulberate! Câte lacrimi au vărsat în nopți târzii în pernă soțiile care nu au cunoscut niciodată plăcerea sexuală

ce a fost rânduită pentru ele de Dumnezeu ca cea mai înaltă plăcere trupească pe care o poate experimenta omul pe pământ! Și totul este așa doar pentru că nu s-a găsit nimeni care să le explice că este totuși o cale de ieșire din această situație tristă. Și cu siguranță, sunt astfel de oameni, care ar putea să ajute în această privință. Întrebarea este doar dacă li s-ar permite să vorbească în biserici atât de deschis și direct, precum au nevoie soții și soțiile, astfel, încât chiar și cei mai neștiutori dintre ei să înțeleagă despre ce este vorba.

Da, este extrem de greu să vorbești sincer despre un asemenea subiect cu oamenii credincioși, ale căror convingeri sunt formate de doctrinele și dogmele denominațiilor lor. În afară de aceasta, chiar și în comunitățile care aparțin aceleiași confesiuni creștine, abordarea vieții intime conjugale și a nașterii de copii poate varia considerabil. De regulă, ea este influențată de opiniile personale ale pastorului și ale membrilor consiliilor frățești, care își învață credincioșii în același mod în care ei înșiși au fost învățați. Astfel, orice explicație sau învățătură care diferă de aceste convingeri, cu atât mai mult dacă ea le contrazice – este imediat respinsă, considerată inacceptabilă, eronată, păcătoasă și chiar eretică. Din acest motiv, soților care se adresează după ajutor la discuțiile de consiliere spirituală, le vine greu să accepte și să aplice învățăturile care se abat de la concepțiile tradiționale insuflate de la amvon, chiar dacă aceste învățături sunt corecte și bine argumentate, și chiar dacă ei își dau seama că mariajul lor are nevoie de schimbări radicale.

Din acest motiv, această carte este prevăzută ca un scurt ghid la temele legate de relațiile intime și este predestinată pentru cuplurile creștine și tinerii credincioși care se pregătesc să se căsătorească, și cărora, această carte le-ar putea fi de ajutor în situațiile dificile. Cei care se confruntă cu probleme în viața conjugală și vor să știe cum să le rezolve - nu vor fi deranjați de limbajul direct, deschis și medical, care este folosit în această carte. Iar cei care se

tem că „se vor întina”, considerând că astfel de subiecte sunt inacceptabile pentru creștini, pur și simplu, nu o vor lua în mână. Așadar, bazându-ne pe întrebările de mai sus, adresate de tânăra femeie creștină, vom încerca să abordăm pe scurt, dar sincer, temele care sunt legate de viața intimă a soților, atât dintr-o perspectivă generală, cât și prin exemple concrete din viață.

Știm cu toții că după ce i-a creat și i-a binecuvântat pe primii oameni, pe Adam și Eva, Creatorul universului le-a dat o poruncă, spunând: „Creșteți, înmulțiți-vă și umpleți pământul” (Geneza 1:28). De atunci, fiecare om care trăiește pe pământ, a fost zămislit și s-a născut ca urmare a actului sexual dintre părinții săi. Astfel, viața intimă dintre bărbat și femeie este o parte integrantă și o condiție absolut necesară în procesul de înmulțire a oamenilor. Însă, ea nu este menită numai pentru aceasta. Pe lângă nașterea de copii și înmulțirea despre care a spus Dumnezeu, relațiile intime sunt o sursă de plăcere și satisfacție sexuală pentru oameni. În timpul actului sexual, bărbatul și femeia experimentează un tip specific de plăcere, numit desfătare. Astfel, poruncind oamenilor să se înmulțească, Dumnezeu a avut grijă ca împlinirea acestei porunci să nu se facă prin constrângere, ci cu bucurie, aducând plăcere reciprocă și făcându-i fericiți.

Înainte de a trece la o analiză mai detaliată a relațiilor intime, aș dori să menționez că este o diferență între cuvântul sex și viața intimă conjugală. Cuvântul latin „sex” înseamnă „gen” sau „sex biologic”, dar în același timp, acest cuvânt se referă și la relațiile intime sau la actul sexual. Cu toate că sensul acestor două cuvinte este același, în limba rusă, aceste cuvinte au totuși nuanțe diferite. Pentru credincioșii de vârstă mijlocie și înaintată, care au trăit în fosta Uniune Sovietică, cuvântul „sex” este asociat cu termenii „erotică”, „eros” și „erotism”, și nicidecum nu cu „intimitate” sau „dragoste conjugală”. De aceea, cuvintele „a face sex” sau „a face dragoste”, pentru ei în zilele noastre sunt respingătoare, vulgare și necuviincioase. **Sexul** este perceput ca o manifestare a instinctului sexual al

animalelor, iar **intimitatea** dintre doi oameni căsătoriți care se iubesc, este o întrupare divină, deoarece Dumnezeu este dragoste. Chiar și în descrierea relației spirituale profunde dintre om și Dumnezeu, se folosește expresia „o relație intimă cu Dumnezeu”.

În sex, bărbatul și femeia sunt mânați doar de pofta trupului și de dorința de satisfacție sexuală. Iar în intimitatea conjugală, soții sunt ghidați nu numai de dorința fizică, ci și de dragostea reciprocă dintre ei. Sexul nu are nicio legătură cu sensul vieții omului și cu planul divin pentru el. Sexul este doar un act fizic, un proces fiziologic, limitat la unirea trupească a două persoane care au un singur scop – să obțină plăceri senzuale și satisfacerea instinctului sexual.

Sexul nu are nevoie de dragoste. El are nevoie doar de prezența unor parteneri, și nu neapărat de sex opus, ci și între persoane de același sex, precum se întâmplă în relațiile homosexuale și lesbiene. Astfel de relații sexuale pripite sunt motivate doar de pasiunea apărută între ei și de dorința de a-și satisface cât mai repede nevoile sexuale. Ei cu ușurință intră în astfel de relații intime, fără a se gândi la consecințe și fără a se îngriji de persoana cu care au fost. Senzațiile trupești pe care le-au avut în acest sex, le aduce o satisfacție parțială doar la început, din motiv că a fost ceva nou și poate neobișnuit, iar apoi, în scurt timp, acestea își pierd farmecul și ajung să provoace doar dezgust și repulsie.

Însă totul arată complet altfel atunci când în inimile a doi oameni se aprinde focul dragostei adevărate, care transformă persoana aleasă într-o persoană unică, irepetabilă și incomparabilă. În acest caz, sufletele celor îndrăgostiți sunt pline de devotament și fidelitate, iar intimitatea lor fizică regulată le aduce fericire, bucurie și satisfacție de-a lungul multor ani de viață împreună. Acest tip de viață intimă ordonată și constantă, diferă de sexul simplu prin faptul că este o parte integrantă a vieții umane, care include întreaga complexitate a relațiilor dintre două persoane. Ea implică în mod obligatoriu dragoste,

conștientizarea responsabilității, respect reciproc, fidelitate conjugală, îndatoriri familiale, sprijin moral și financiar, asumarea responsabilităților și grija reciprocă – lucruri, care se întâlnesc, de obicei, doar în cadrul căsătoriei. Numai într-un astfel de context relațiile intime dintre un bărbat și o femeie sunt nu numai o sursă de plăceri senzuale și un mijloc de înmulțire a oamenilor pe pământ, ci și un dar care oferă cea mai supremă fericire a intimității spirituale, sufletești și emoționale.

Relațiile intime pot fi normale, adică naturale, sau perverse, antinaturale. Prin relații intime normale se subînțeleg acele contacte fizice între două persoane de sex opus, care au atins maturitatea sexuală, care se desfășoară pe cale naturală, fără violență sau folosirea unor stimulente artificiale, având ca scop obținerea satisfacției sexuale sau procrearea. Acestor contacte fizice le este caracteristică o creștere treptată a excitației sexuale, al cărei punct culminant este ejacularea spermei bărbatului în vaginul femeii, provocând un orgasm aproape simultan pentru ambii parteneri. Relațiile sexuale normale sunt depline numai în cazul în care ele trec prin patru faze esențiale:

1. **Preludiul**, care începe din momentul în care apar primele dorințe instinctive de intimitate, care se desfășoară lent, crescând treptat sau foarte repede, iar uneori chiar fulgerător, la fel cum se întâmplă în cazul „dragostei de la prima vedere”.

2. **Jocul de dragoste**, care se desfășoară din momentul schimbului de săruturi până la începutul actului sexual. Acesta include diferite forme de mângâieri reciproce care sunt necesare pentru pregătirea fizică și emoțională a ambilor parteneri pentru contactul intim.

3. **Împreunarea sexuală** (sinonime: act sexual, relație sexuală, coit), care, începe din momentul introducerii penisului bărbatului în vaginul femeii, atinge punctul culminant la ejacularea spermei, însoțită de orgasm, după care tensiunea fizică și psihică începe să scadă, lăsând loc unui sentiment de relaxare profundă, pace interioară și satisfacție.

4. Postludiul sau descărcarea sexuală, care este un element esențial în relația intimă, deoarece readuce soții la starea de echilibru emoțional, lăsând în urma sa un sentiment de o intimitate specială care a apărut între ei ca urmare a actului sexual. Această ultimă etapă a simfoniei dragostei include mângâieri finale și cuvinte tandre, care subliniază importanța și semnificația a ceea ce s-a întâmplat între ei.

Deși aceste etape ale relațiilor intime sunt inerente oricărui tip de sex, ele se manifestă cel mai intens și pe deplin doar în cadrul unei căsătorii legale. Pentru creștini, uniunea conjugală este o uniune formată din trei persoane: Dumnezeu, bărbatul și femeia. Ea este tainică nu numai pentru că cei doi devin un singur trup în uniunea conjugală, ci și pentru că în ea este prezent Dumnezeu. Fără legătura cu Creatorul, căsătoria își pierde misterul și se epuizează repede. Relațiile intime au fost prevăzute de Dumnezeu încă de la crearea lumii ca o binecuvântare specială a căsătoriei și ca unul dintre cele mai intime momente de împreunare între un bărbat și o femeie. Creatorul a vrut ca, intrând în legătura intimă, simțind bucurie și plăcere în acest proces, soții să se simtă nu, pur și simplu, fericiți, ci și apropiați, iubiți și scumpi unul celuilalt până la infinit. Căci, atunci când ei în timpul intimității se unesc, între ei se naște ceva mai mult decât simpla lor interacțiune fizică. În acest moment, se unesc duhul, sufletul și trupul lor, devenind un întreg. Fără unitatea duhului și a sufletului, interacțiunea fizică a trupurilor este de scurtă durată și adesea aduce nu atât bucurie și îmbogățire reciprocă, cât mai degrabă apăsare, dezamăgire și goliciune.

Tema vieții intime și a relațiilor sexuale este abordată chiar pe primele pagini ale Vechiului Testament, fiind descrisă astfel: „Adam a cunoscut-o intim pe soția lui, Eva, care a rămas însărcinată și a născut pe Cain” (Geneza 4:1 traducerea BVA). Cuvântul antic „a cunoscut-o” înseamnă „a avut relație intimă” cu ea, cu alte cuvinte, aici se vorbește despre împreunarea sexuală, care a devenit pentru oameni un nou pas care i-a apropiat de Creator. Căci, după o astfel

de cunoaștere intimă care are loc între bărbat și femeie, poate lua naștere o viață nouă, și aceasta îi face pe acești doi să fie părtași la taina creării unui om nou, în care soții devin „co-creatori” ai lui Dumnezeu. Iată de ce viitorii soți credincioși trebuie să abordeze acest subiect cu seriozitate și să se pregătească din punct de vedere spiritual înainte de a începe viața sexuală.

O astfel de pregătire include în sine rugăciune, mărturisirea gândurilor necurate, stăpânirea de sine și abținerea temporară. În rugăciune, ei cer de la Domnul putere și înțelepciune ca dragostea lor să se transforme într-o dragoste agape, iar inevitabila „șlefuire” a caracterelor lor – să se desfășoare cât mai repede și fără durere. Mărturisirea ajută la curățirea de păcatele săvârșite în trecut și protejează de tot felul de greșeli și căderi care pot avea loc în viitor. Stăpânirea de sine trebuie să fie îndreptată spre limitarea și stăpânirea dorințelor trupești. Pentru aceasta, viitorii soți trebuie să se adapteze la faptul că în actul de dragoste (ca și în celelalte manifestări ale vieții conjugale) fiecare trebuie să-și concentreze atenția nu atât asupra propriilor sale senzații fiziologice, cât asupra personalității partenerului/partenerei și a percepției sale, care se dezvăluie în momentul intimității într-un mod special. Aceasta este diferența dintre abordarea creștină a relațiilor intime și învățăturile libertine promovate de literatura erotică, care promovează puterea poftei și a pasiunii, cu obținerea excitației nervo-sexuale maxime, plăceri personale și reciproce.

În privința relațiilor intime, bărbații și femeile au o atitudine foarte diferită față de sexualitatea și apartenența lor sexuală. Pentru bărbați, intimitatea este un act fiziologic absolut necesar, care se repetă în mod regulat, prin intermediul căruia el își manifestă dragostea sa față de femeie și așteaptă același lucru din partea ei, ca dovadă a dragostei reciproce. Anume actul sexual oferă bărbaților posibilitatea de a simți o legătură emoțională cu soția lor și o rudenie a sufletelor lor. Pentru ei, aceasta este cel mai scurt drum spre trezirea emoțiilor și sentimentelor. Când

nevoile sexuale ale bărbatului sunt împlinite, el devine mai deschis, mai blând, mai prietenos și se descurcă mai bine cu responsabilitățile și problemele familiei. În același timp, la el crește interesul pentru relațiile profunde de cuplu și dorința de a menține pacea și armonia în familie. Bărbatul este preocupat, în primul rând, de senzațiile fizice. Pentru el, a conduce în căsătorie înseamnă a iniția și actul sexual. Datorită egoismului său de bărbat, el foarte rar se interesează de lumea psihosexuală a femeii, iar după relațiile intime, el nu se gândește la trăirile ei emoționale.

Spre deosebire de bărbați, femeile consideră că intimitatea este o culminație a emoțiilor și un final al sentimentelor de dragoste care le copleșesc. Pe femeie, personalitatea bărbatului o interesează mult mai mult decât corpul lui, iar armonia dintre contactul fizic și intimitatea sufletească, joacă un rol esențial pentru ea. Femeia gândește astfel: „El este iubitul meu și eu vreau ca el să fie aproape de mine nu numai în acest moment, ci întotdeauna”. Pentru ea, actul sexual este important numai dacă în relația cu soțul totul este în regulă, dacă el o înțelege, o iubește, o prețuiește și o respectă. Pentru o femeie, atenția bărbatului față de ea și mângâierile lui sunt mai importante decât intimitatea sexuală. Atracția sexuală pentru ea este ca un răspuns de mulțumire pentru înțelegerea și atitudinea bună a soțului față de ea. Cu cât mai grijuliu, mai atent și blând este soțul, cu atât mai dispusă va fi soția să aibă relații intime. Practica vieții mereu ne confirmă o regulă, pe care, toți o știu: soția răspunde la dragostea soțului în măsura în care ea se simte iubită de el.

Autorul cărții „Întrebările pe care le pun femeile într-o conversație privată”, Norman Wright, descrie diferite abordări ale intimității bărbatului și femeii: „Bărbații atribuie sexului mult mai multă importanță decât femeile, care au o altă orientare, și din acest motiv, abordarea față de ele trebuie să fie tot altfel. Orientarea femeii este emoțională. Bărbatul dorește o legătură fizică, iar femeia o legătură emoțională strânsă. Bărbatul este excitat de aspectul, mirosul și corpul femeii, iar femeia – de atingeri,

atitudine, acțiuni, cuvinte și întreaga personalitate a bărbatului. Bărbatul vrea să fie respectat, admirat, să fie dorit și nu suportă presiunea, iar pentru femeie importantă este înțelegerea, dragostea și implicarea emoțională. Pentru a-și exprima sexualitatea, femeia are nevoie de timp și de un preludiu de dragoste, care include declarații de dragoste, cuvinte dulci și atingeri blânde, în urma cărora ea se relaxează și se umple de emoții față de soț”.

Atracția sexuală a femeii se bazează nu pe fiziologie, ci pe sentimente. Dorințele ei sexuale depind de emoții. Când soția simte că soțul o iubește și o prețuiește, ea vrea să aibă intimitate fizică cu el. Iar dacă ea nu simte o atmosferă emoțională și o stare de suflet corespunzătoare, atunci ea nu tinde spre așa ceva. Severitatea, umilirea și insultele din partea soțului blochează complet dorința femeii, transformând actul sexual într-o obligație și o adevărată tortură. Așa că problemele conjugale încep de obicei acolo, unde nevoile emoționale ale soției nu sunt satisfăcute.

Manifestarea activității sexuale la femei și la bărbați diferă, pentru că ea este determinată de frecvența relațiilor intime care sunt necesare pentru satisfacția sexuală. La femei, ea este de obicei mult mai slabă decât la bărbați, deși, în unele cupluri e invers. Totuși, în ceea ce privește activitatea sexuală, femeia de obicei trebuie să se ajusteze. Relațiile intime armonioase se stabilesc cu ușurință numai în acele cazuri, în care temperamentele soțului și soției coincid și, pentru o fericire conjugală deplină, ei au nevoie de aproximativ același număr de contacte sexuale. Nivelul de activitate sexuală al unei persoane este determinat de diferiți factori biologici și socio-psihologici, cum ar fi: starea generală de sănătate, corectitudinea funcționării glandelor endocrine, nivelul cultural, tradițiile naționale și religioase formate de-a lungul vieții, concepțiile despre norma comportamentului sexual, precum și valorile morale și etice ale societății în care trăiește o persoană – toate acestea influențează activitatea sexuală.

Activitatea sexuală depinde, într-o anumită măsură, și de vârstă. La bărbați, vârful activității sexuale are loc între

18 și 35 de ani, în timp ce la femei apogeul sexualității se manifestă abia după 30 de ani. Un rol important în activitatea sexuală îl joacă temperamentul și constituția sexuală a bărbatului și a femeii, care, de obicei este puternică, medie sau slabă. Dacă o persoană simte necesitatea intimității în fiecare zi sau chiar de mai multe ori pe zi, acest lucru vorbește despre faptul că are o constituție sexuală puternică. Dacă necesitatea apare de două-trei ori pe săptămână – constituția este medie, iar dacă doar o dată pe lună sau și mai rar, atunci constituția este slabă. Se consideră că viața conjugală se desfășoară cel mai bine atunci când frecvența contactelor sexuale este medie. Statisticile prezentate de medicii sexologi spun că cel mai mare procent de cupluri căsătorite (40%) au relații intime de două-trei ori pe săptămână, în timp ce doar 13% întrețin contacte sexuale zilnic. Aproximativ 20% dintre soți au relații intime o dată sau de două ori pe lună, 12% doar o dată pe an, iar 15% nu întrețin relații sexuale deloc timp de ani de zile, deși trăiesc împreună sub același acoperiș.

Reacția sexuală a bărbatului este aciclică, ceea ce înseamnă că ea poate apărea aproape oricând. În schimb, reacția femeii este ciclică, aceasta înseamnă că în unele perioade ea are nevoie de mai multă intimitate sexuală. Bărbatul reacționează repede din punct de vedere sexual, la femeie însă, această reacție se desfășoară mai lent. În timpul actului sexual, bărbatul este concentrat în totalitate asupra acestui act, în timp ce femeia se distrage foarte ușor. De exemplu, ea ar putea începe să se întrebe: „Copiii dorm?”, „Ușa e încuiată?”, „Nu cumva să ne audă sau să ne vadă cineva acum!”. În plus, în timpul actului sexual, ea subconștient se gândește la încercările și suferințele pe care va trebui să le îndure în caz dacă va rămâne însărcinată. Prin urmare, intimitatea la ea se suprapune cu teama față de o sarcină nedorită.

Toate aceste diferențe în manifestarea sexualității bărbaților și a femeilor, duc la neînțelegeri între parteneri și la alte probleme și dificultăți care ar putea fi ușor evitate dacă ei ar avea măcar cele mai elementare cunoștințe

despre relațiile sexuale. În această privință, chiar și medicii, pastorii sau consilierii spirituali, care au chemarea să ofere sprijin în astfel de situații, nu le pot fi totuși de ajutor, deoarece soții care apelează la ei, nu au curajul să vorbească despre problemele din viața lor sexuală, pentru că le este rușine. Deseori, acești îndrumători, nici ei înșiși nu știu răspunsul la întrebările care le sunt adresate, deoarece numai sexologii sunt suficient de competenți în aceste chestiuni.

Deși în sfera relațiilor intime soții ar trebui să fie ghizii soțiilor lor, mulți dintre ei, nu au nici măcar cele mai elementare cunoștințe despre acest aspect al relațiilor umane. Mai mult decât atât, mulți dintre ei nici măcar nu-și dau seama de propriile lor neajunsuri în pat. Un bărbat care, pur fiziologic, își îndeplinește regulat „îndatoririle conjugale”, consideră că face tot ce îi stă în putință, iar dacă soția rămâne nesatisfăcută, el, în urma acestui fapt, o atribuie, pur și simplu categoriei femeilor frigide și plângându-se de ghinionul său, se îndepărtează tot mai mult de ea. Și chiar dacă soția este temperamentală, din cauza monotoniei și a rutinei în viața intimă, el, cu trecerea anilor, începe treptat să simtă o anumită „plictiseală” sexuală, care adesea duce la infidelitate – sau fizică, sau în gândurile sale.

Oamenii din lume, caută o soluție la această problemă citind diferite cărți care oferă clarificări asupra problemelor vieții intime ale soților sau învață aceste „înțelepciuni” din revistele pornografice și filmele erotice care în prezent sunt foarte accesibile. Creștinii însă, înțelegând că așa ceva este păcat, încearcă să evite astfel de „ajutor”, însă problemele din viața lor sexuală nu se rezolvă ci continuă să-i apese și să-i lipsească de bucurie. Și, deși această problemă este dureroasă deja de multă vreme și necesită adoptarea imediată a unor măsuri concrete din partea slujitorilor creștini, totuși, în biserici se întreprinde foarte puțin pentru a o rezolva. Doar uneori, înainte de nuntă, se încearcă o discuție cu viitorii soți. Însă aceste conversații sunt la un nivel atât de scăzut și ineficient, încât mai degrabă descurajează decât oferă ceva de folos.

Astfel, o tânără povestea cum slujitorul comunității lor, care veșnic era ocupat și mereu grăbindu-se undeva, în timpul conversației personale înainte de nuntă s-a întors spre ea și i-a spus pe scurt: „Cred că ești destul de matură ca să știi ce așteaptă un bărbat de la o femeie. Așa că îndeplinește-ți conștiincios rolul pentru care ai fost destinată”. Apoi, întorcându-se spre tânărul logodnic, cu zâmbet a adăugat: „Iar tu bucură-te, căci acum ai pe cineva care să-ți satisfacă nevoile sexuale”. După un astfel de „sfat”, miresei îi era nu numai rușine să-și privească logodnicul în ochi, ci și să vorbească cu el despre aceasta. În noaptea dinaintea nunții, a plâns întruna, simțindu-se zdrobită și călcată în picioare.

De aceea, pentru ca tinerii care se pregătesc pentru nuntă, și soții credincioși care sunt deja căsătoriți de mult timp, să aibă posibilitatea de a obține informațiile de care au nevoie referitor la viața sexuală fără a apela la sursele externe, vom aborda acum în mod deschis cele mai importante aspecte ale relațiilor intime. Și din moment ce căsătoria începe cu prima noapte de nuntă, să luăm în considerare, în primul rând, “surprizele”, care pot să apară la tinerii căsătoriți într-un moment atât de emoționant pentru ei al primului contact sexual.

Cu părere de rău, pentru unii tineri, prima noapte de căsătorie nu este și prima lor experiență intimă. În vremurile noastre decăzute, chiar și printre cei credincioși, se întâlnesc tot mai des mire și mireasă care intră în căsătorie fără a fi virgini, deoarece au cedat păcatului înainte de nuntă sau pentru că și-au pierdut puritatea înainte de a veni la credință. Astfel de cupluri nu pot fi decât compătimate, deoarece s-au jefuit singure pe sine, lipsindu-se de bucuria emoționantă a primei cunoașteri reciproce. Acest lucru este o lovitură mai ales pentru cel dintre soți, care, nici nu și-ar fi putut imagina așa ceva, fiind absolut convins că este primul în viața iubitei sale (cel mai des, un astfel de șoc îl trăiește soțul, descoperind că tânăra sa soție nu este virgină).

De aceea, pentru a evita astfel de neplăceri, ar fi mai bine ca fata să-i spună despre acest lucru logodnicului ei

înainte de nuntă, lăsându-l pe el să decidă dacă mai dorește să se căsătorească cu ea. Sigur că nu-i ușor să faci acest lucru, însă totuși, e mai bine ca adevărul să fie dezvăluit înainte, și nu în prima noapte de nuntă, fiind pentru tânărul soț un șoc, pe care îl va ține minte toată viața. Același principiu trebuie să-l urmeze și mirele, dacă a avut relații intime înainte de căsătorie, deoarece Dumnezeu nu face diferențe între oameni. Isus a spus: „Căci nu este nimic ascuns care nu va fi descoperit și nimic tănuuit care nu va fi cunoscut” (Mat. 10:26). Chiar și o zicală populară spune clar că “nu poți ascunde acul în sac”. E mai bine ca viitoarea soție să afle personal de la mire că ea nu este prima, decât să rămână cu inima frântă din motiv că el a ascuns acest lucru de ea. O astfel de recunoaștere nu înseamnă că tânărul cuplu trebuie să-și mărturisească unul altuia păcatele în detaliu, relatând unde, când, cum și cu cine au comis desfrâul. Important este ca adevărul să fie recunoscut și, pur și simplu să spună că nu mai sunt virgini, pentru a evita acuzațiile ulterioare ale partenerului de viață, când acest lucru va deveni evident mai devreme sau mai târziu.

Iar dacă mirele și mireasa intră în căsătorie păstrându-și curăția, ei trebuie să înțeleagă că prima lor relație intimă este un pas serios și plin de responsabilitate pentru amândoi, dar mai ales pentru tânără. Deoarece pentru o fecioară, prima noapte de nuntă este o experiență intensă atât din punct de vedere psihologic, cât și fizic, pentru că ea va trăi sentimente și senzații pe care nu le-a cunoscut până atunci – emoții pe care le așteaptă cu nerăbdare, dar și cu teamă.

Rușinea, sfiala, neliniștea și frica – sunt sentimentele care le simte o fată în timpul **deflorării** (ruperea membranei himenale), în urma căreia ea devine femeie. După prima relație intimă, ea intră în viața sexuală activă, cu toate urmările ce decurg după aceasta: sarcină, nașterea copiilor și maternitatea. Toate aceste lucruri tânărul soț trebuie să le ia în considerare și să-și protejeze tânăra soție de pericolul traumei psihice.

Din acest motiv, el trebuie să renunțe la orice orgoliu inutil și chiar dăunător, care l-ar putea face să creadă că demnitatea lui de bărbat va fi pusă la îndoială dacă nu reușește să provoace deflorarea soției chiar în prima noapte. De obicei, adesea totul este exact invers: o soție tânără (mai ales dacă se teme tare de durere), va considera răbdarea soțului ca o dovadă că el înțelege starea ei și ca un semn al capacității sale de a-și controla acțiunile. Dacă, totuși, deflorarea a avut loc, soțul ar trebui să fie conștient că frica și neliniștea trăite de soția sa în acest moment pot reduce semnificativ sensibilitatea ei sexuală. Prin urmare, pentru a evita o dezamăgire reciprocă nedorită, el ar trebui să oprească imediat contactul sexual după deflorare și să nu-l reia în acea noapte. E mai bine să aștepte două-trei zile, până la vindecarea completă a micilor răni formate pe himen. Ba mai mult decât atât, ar fi ideal ca întinderea și ruperea graduală a acestuia să nu se întâmple brusc, din prima noapte, ci treptat, în mai multe etape, pe parcursul a trei-patru zile. În acest timp frica și tensiunea vor dispărea, iar acest moment, atât de important pentru amândoi, care durează (dacă primul act sexual este realizat corect) de la câteva secunde până la două-trei minute, se va întâmpla în mod natural, lăsând în urmă amintiri de neuitat.

Anume așa a procedat un tânăr soț. Observând teama soției sale înainte de deflorare, el a decis să nu forțeze lucrurile în prima noapte de căsătorie și s-a limitat doar la îmbrățișări și săruturi. Apoi, îmbrățișând-o cu tandrețe, i-a propus pur și simplu să doarmă împreună, pentru a se odihni după agitația și emoțiile din ziua nunții. În zilele următoare, el a fost extrem de atent cu ea – aproape zilnic îi dăruia flori, îi cumpăra ceva bun de mâncare, îi propunea plimbări, o ajuta în bucătărie – făcând tot ce putea pentru a o ajuta să uite de teamă. Din când în când, atrăgând-o spre el, îi spunea cu zâmbet pe buze: „soția mea este o tânără domnișoară”, ceea ce o făcea să râdă și să se relaxeze. Luna de miere se apropia de sfârșit, când, într-o noapte, trupurile lor s-au unit spontan. Totul s-a întâmplat atât de neașteptat și minunat, încât a devenit una dintre cele mai frumoase

și de neuitat amintiri din viața lor de cuplu. Astfel, comportamentul mirilor în timpul primei relații intime determină adesea caracterul relației lor din viitor.

Prima noapte de nuntă este un adevărat mister pentru cei doi îndrăgostiți care au decis să se dedice unul altuia. În aceste prime ore petrecute împreună se naște partea intimă a vieții lor de familie, de aceea, este important ca ea să fie plină de romantism și duiosie. O asemenea noapte păstrează în sine multe taine, care rămân veșnic în memoria tinerilor căsătoriți. Iar cât de minunată și de neuitată va fi această noapte, depinde în mare măsură de bărbat. Căci, dacă el va da dovadă de lipsă de control, nestăpânire, brutalitate și o pasiune egoistă exagerată, femeii, în așa caz, actul sexual îi va provoca un dezgust atât de mare, încât aceasta se va manifesta ulterior pe parcursul întregii ei vieți. Ceva asemănător s-a întâmplat și cu o femeie care, după 20 de ani de căsnicie, povestea cu lacrimi într-o sesiune de consiliere spirituală: „Știți, merg în pat la soțul meu ca la moarte. Nici până acum nu pot uita groaza primei nopți de nuntă, când s-a năpustit asupra mea ca un șoim, și-a făcut treaba, apoi a început să sforăie, iar eu am plâns amar până dimineată, simțindu-mi dragostea călcată în picioare”.

De fapt, prima noapte de nuntă poate lăsa durere, rușine și o amărăciune profundă și soțului, dacă tânăra soție se comportă incorect. Deși inițiativa și controlul asupra acțiunilor întreprinse în timpul actului sexual revine în totalitate bărbatului, femeia trebuie să fie, de asemenea, înțeleaptă, plină de tact și delicată. Căci timiditatea, rușinea, lipsa de încredere și sensibilitatea sunt trăsături, de asemenea, caracteristice și bărbaților care pentru prima dată în viața lor devin soți. Umilirea, batjocura sau o glumă nepotrivită a soției pot provoca la el o încetinire bruscă a activității sexuale, până la dispariția temporară a acesteia. Acest lucru se datorează faptului că centrele responsabile de funcția sexuală a bărbatului sunt reglate, în primul rând, de cortexul cerebral, care exercită asupra lor sau o acțiune excitantă, sau una de frânare. Așa că, la o influență puternică de frânare a cortexului cerebral (în caz de

nesiguranță în sine, agitație, frică, suferință sau umilință), la el apare o scădere semnificativă sau o pierdere completă a capacității de a întreține un act sexual.

Anume așa s-a întâmplat cu un cuplu de tineri căsătoriți creștini în prima lor noapte de căsnicie. Până la nuntă, mirele s-a străduit atât de mult să-și păstreze puritatea, încât, a evitat tot ce i-ar fi putut da cunoștințe în chestiunile intime. Mireasa, pe de altă parte, deși părea a fi un chip al purității și al castității, datorită faptului că a urmărit în taină filme pornografice, la moment, era deja bine informată cu privire la toate detaliile actului sexual. Când tânărul ei soț a dat dovadă de nesiguranță și o completă lipsă de cunoștință în acest domeniu, ea, cu amărăciune i-a spus: „Dacă aș fi știut despre incapacitatea ta ca bărbat, nu m-aș fi căsătorit cu tine”, și aceste cuvinte l-au lovit foarte mult. Ofensa provocată, agitația și teama, și mai ales șocul provocat de conștientizarea faptului că a greșit când a ales-o pe iubita sa, l-au blocat de tot. Cu greu stăpânindu-se, dimineața a decis totuși să repete încercarea de a o deflora, însă, simțind durere, soția a făcut o criză de isterie atât de mare, încât el nu știa cum s-o calmeze. În zorii dimineții ea și-a strâns lucrurile și, ignorând toate rugămintele soțului, s-a întors la părinții ei, descriindu-l ca pe un tiran care e incapabil de viața sexuală. În loc să-și îndrumeze cu înțelepciune fiica nechibzuită, mama și tatăl ei i-au luat apărarea, cerând pastorului să declare anularea acestei căsătorii. O, câtă rușine și umilință a trebuit să îndure bietul tânăr înainte ca soția lui să divorțeze de el prin judecată, declarând că îl urăște în toată puterea cuvântului.

Din fericire, astfel de cazuri sunt destul de rare, deoarece lipsa totală de experiență în chestiunile de viață sexuală nu înseamnă că vei fi dat de rușine în noaptea nunții. De la începutul creației, Dumnezeu a insuflat bărbatului și femeii o înțelegere intuitivă în privința relației intime. Astfel, o femeie în vârstă, care a trăit mai mult de șaizeci de ani cu soțul ei și i-a născut nouă copii, a spus: „Când ne-am căsătorit, eu aveam doar șaptesprezece ani, iar el abia împlinise optsprezece. Înainte de nuntă nimeni

nu a vorbit cu noi, nu ne-a împărtășit nimic și nu ne-a explicat nimic. Ne iubeam foarte mult, dar în chestiunile de viață sexuală eram ca niște copii nepricepuți. Și, deși nu știam cum să ne comportăm și cum să începem în prima noastră noapte de nuntă, totul a decurs însă atât de repede și pe neașteptate pentru noi, încât noi înșine am fost uimiți mai târziu. Atracția reciprocă a fost singurul și principalul ghid în viața noastră conjugală”. Astfel, vedem că modul în care trebuie să se desfășoare actul sexual, poate fi sugerat tinerilor căsătoriți de instinctul sexual înăscut, dat de Dumnezeu.

În viață însă, noi ne ciocnim cu diferite cazuri. Rar, dar totuși se întâmplă că prima noapte de căsătorie aduce tinerilor soți o altă surpriză, care, poate să fie neplăcută pentru tânăra soție, și-l pune în încurcătură pe tânărul soț care, a fost absolut sigur că s-a căsătorit cu o fată virgină. Într-adevăr, în timpurile noastre civilizate, aproape fiecare tânăr știe **ce anume** el trebuie să simtă la prima relație sexuală și **ce** apoi poate să vadă pe cearșaf numai în caz, dacă el, a fost primul bărbat în viața miresei sale. Însă, absența unei bariere semnificative la prima penetrare în vagin, precum și a sângelui pe cearșaf nu este întotdeauna un semn că fata nu este virgină. În unele cazuri, ruperea himenului nu este însoțită de durere și sângerări, și acest lucru este legat de particularitățile structurii acesteia. După cum afirmă medicii ginecologi, sunt cel puțin **cinci motive** din cauza cărora senzația de barieră creată de membrana himenală, durerea și apariția sângelui în timpul primului act sexual pot lipsi:

a) în cazul dezvoltării insuficiente a himenului și, prin urmare, al incapacității acesteia de a crea o barieră suficientă la primul contact sexual (ruperea membranei virgine în așa caz are loc numai la prima naștere);

b) în cazul în care himenul este foarte subțire, elastic, bine extensibil și are dimensiuni relativ de mari, făcând o impresie că nu există (întinzându-se la prima relație sexuală, ea nu se rupe și, prin urmare, nu sângerează);

c) din cauza fricii față de durerea provocată de

contractia rapidă reflexă a vaselor de sânge deteriorate ale membranei virgine;

d) datorită unei dispoziții speciale a vaselor de sânge ale himenului sau practic absenței acestora în zona în care a avut loc ruptura;

e) din cauza unei leziuni traumatice anterioare a himenului (în timpul mersului pe bicicletă, în timpul practicării sporturilor sau ca urmare a intervențiilor chirurgicale).

La deflorare este posibil să apară și un fenomen exact opus, când, în momentul penetrării penisului în vagin, apare o sângerare prea abundentă și prea îndelungată. În așa caz, nu trebuie să intrați în panică, ci pur și simplu să mergeți la spital pentru a primi ajutor medical, iar apoi, pentru a evita reapariția sângerărilor, să evitați contactele sexuale în decursul a trei-patru zile. Abținerea temporară de la contactul sexual este recomandată în acest caz și din motiv că, după ce a suferit dureri și a avut sângerări abundente în prima noapte de nuntă, în inima tinerei soții poate să se strecoare o neplăcere și insuportare față de soț, în urma căreia, ea ar putea să renunțe complet la viața intimă.

O altă "surpriză" neplăcută pentru tineri în prima noapte de nuntă poate fi incapacitatea de a deflora din cauza excitației insuficiente a penisului bărbatului, din cauza emoțiilor pe care le-a experimentat, a fricii și a neîncrederii în sine. Așa ceva se poate întâmpla cel mai des la tinerii pentru care viața de căsătorie este o taină absolută sau care în tinerețe au comis anumite păcate sexuale (autosatisfacție, interes pentru pornografie, homosexualitate, zoofilie și alte asemenea), și din acest motiv le este frică că pentru aceste auto-întinări vor fi cu siguranță pedepsiți. Însă, cauza poate fi și himenul strâns (în special la femeile mai în vârstă de treizeci de ani) sau poziția fizică inconștientă a unei tinere soții (sub forma strângerii șoldurilor) la prima penetrare sexuală. Dar, nu trebuie să tratăm toate aceste fenomene prea tragic, pentru că, de obicei, ele dispar pe parcursul vremii și viața sexuală normală totuși se restabilește.

Cuplurile începătoare trebuie să-și amintească și de faptul că armonia sexuală în primele relații intime rareori se atinge dintr-o dată. De obicei, este nevoie de un anumit timp pentru adaptarea unui organism la altul. Necunoașterea și ignorarea acestui fapt duce la judecăți pripite și greșite sau la acuzații reciproce, care creează imediat o „crăpătură” în viața de familie care abia a început. Dând dovadă de înțelegere și răbdare, soțul și soția ajung să-și cunoască treptat trăsăturile de caracter, temperamentul și obiceiurile unul altuia, astfel, încât cu timpul îndoelile cu privire la corectitudinea acțiunilor lor dispar și ei se simt în intimitate încrezuți și liniștiți. Ulterior, viața sexuală decurge în funcție de dezvoltarea individuală și ereditatea (constituția sexuală) a soțului și soției, relațiile dintre ei, vârsta și procesele fiziologice care se desfășoară în corpul lor. Sarcina, nașterea copiilor, perioada după naștere, bolile sistemului urinar și genital la bărbați, menopauza și climaxul la femei, factorii psihologico-emoțional și sociali, lasă, de asemenea, amprente asupra acestei sfere a vieții umane. În depășirea problemelor care apar în acest context, un rol important îl joacă înțelegerea reciprocă dintre soț și soție, disponibilitatea lor de a ceda, dorința de a face bucurie partenerului, de a cunoaște și împlini dorințele și preferințele sexuale ale celuilalt.

Frecvența contactelor sexuale depinde de durata vieții trăite împreună și de vârsta soților. Astfel, conform datelor din sondajele statistice, în primele luni de căsătorie soțul și soția au intimitate practic în fiecare zi, spre sfârșitul primului an – aproximativ peste o zi, iar în al doilea an – o dată la două zile. În perioada de la doi până la zece ani de viață comună, contactul sexual la soți are loc aproximativ de trei ori pe săptămână, iar după zece-cincisprezece ani – de două ori pe săptămână. Odată cu trecerea timpului și creșterea duratei căsătoriei, intensitatea vieții sexuale treptat scade din cauza obișnuinței și schimbărilor legate de vârstă. În același timp, datorită adaptării suficiente, gradul de diferențe în dorințele soților scade și se dezvoltă un stil de comunicare intimă acceptabil pentru ambii.

Datorită faptului că inițiativa principală și capacitatea de a întreține relații sexuale este datorită bărbatului, intensitatea și ritmul vieții sexuale în căsătorie sunt de obicei stabilite de el, ceea ce o obligă pe soție să se adapteze la acest lucru. De regulă, din punct de vedere sexual, un bărbat cu vârsta sub patruzeci și cinci de ani, cu o relație normală în familie și fără sarcini fizice excesive, are de obicei două relații sexuale pe săptămână. Dacă în relațiile intime dintre soți domnește armonia, chiar și cele mai temperamentale femei sunt pe deplin satisfăcute de o astfel de activitate.

Dacă soțul dorește să aibă contact sexual doar o dată pe săptămână, soția este nevoită să se smerească cu acest lucru, însă ea trebuie să facă ca acest moment de intimitate să fie atât de minunat, încât lui să-i fie suficient până la următoarea săptămână. Dacă soția va încerca să-i ofere soțului cea mai mare plăcere, atunci el, cu siguranță va dori iarăși să aibă intimitate într-un interval mai scurt de timp. În caz extrem, vorbiți cu el într-un mod blând și cu dragoste, și încercați să-l convingeți să se consulte la un medic (urolog sau sexolog) pentru a afla cauza scăderii dorinței sale sexuale. Nu este bine să vă acuzați soțul că dorește contact intim prea des sau prea rar, deoarece astfel de declarații de nemulțumire și indignare duc la conflicte și certuri în familie, în urma cărora scade dorința și atracția sexuală reciprocă, agravând și mai mult problema care și așa deja există.

Tinerii care se căsătoresc și cuplurile căsătorite care duc deja o viață sexuală activă nu trebuie să fie ignoranți în cele mai simple chestiuni ale artei relațiilor intime. Ei trebuie să cunoască structura și funcțiile organelor lor sexuale, fazele reacțiilor sexuale, metodele de desfășurare a jocurilor amoroase pregătitoare, căile de atingere a orgasmului și necesitatea mângâierilor finale, care încheie actul sexual. În ceea ce privește anatomia organelor genitale masculine și feminine, nu ne vom opri asupra acestui subiect, deoarece în vremurile noastre civilizate, aproape toată lumea cunoaște structura corpului său și

funcțiile lui principale. Căci acest domeniu al medicinei este studiat încă din școală, la orele de anatomie și fiziologie umană. Însă cât privește fiziologia actului sexual, componentele sale sunt următoarele:

- a) libidoul – dorința sau atracția sexuală;
- b) erecția – creșterea volumului penisului bărbatului, însoțită de o creștere bruscă a elasticității acestuia și introducerea lui în această stare în vaginul femeii;
- c) ejacularea – secreția de lichid seminal din canalul urinar masculin în timpul actului sexual;
- d) orgasmul – senzația de plăcere extrem de intensă, incomparabilă cu nimic altceva, care apare în momentul finalizării actului sexual, urmată de o descărcare sexuală și de o stare generală de relaxare și satisfacție sexuală.

Fiecare dintre aceste componente este interconectată cu celelalte și nu poate avea loc fără cea precedentă. Fără o dorință sexuală pronunțată, nu poate fi o erecție suficientă, iar fără o erecție bună și o ejaculare finală nu poate fi experimentat un orgasm plenar cu o descărcare sexuală ulterioară. Eșecul uneia dintre aceste componente duce la o suferință sexuală generală. Controlul acestui sistem complex al actului sexual are loc atât la bărbați, cât și la femei, dintr-un singur centru sexual, excitat nu numai de stimulii externi, ci și cei interni, care circulă în sânge sub formă de hormoni sexuali masculini și feminini.

După cum s-a menționat mai sus, actul sexual a fost prevăzut de Creator din două motive: pentru a zămisli și a naște copii, precum și pentru a oferi bărbatului și femeii plăcere și satisfacție sexuală. Porunca lui Dumnezeu privind nașterea și înmulțirea este scrisă doar în primul capitol al Sfintei Scripturi, iar îndrumările pentru soți cu privire la viața lor în căsătorie sunt date atât în Vechiul, cât și în Noul Testament. Cât privește desfătarea în dragostea conjugală, Biblia dedică acestui subiect o carte întreagă, intitulată „Cântarea cântărilor lui Solomon”. Răsfoind paginile ei, rămâi uimit de cât de direct și deschis este descrisă acolo dragostea pământească – o dragoste frumoasă și înălțătoare, dar în același timp plină de sentimente și

pasiuni. În conținutul acestei cărți al Bibliei vedem devotamentul, tandrețea și intimitatea vieții conjugale, care merită să ocupe un loc important în Sfânta Scriptură, deoarece este stabilită de Dumnezeu. Căci bunăstarea și fericirea întregii omeniri se bazează pe înțelegerea reciprocă dintre soți. Astfel, nu este nimic condamnabil sau contrar Bibliei să te adâncești în sfera plăcerilor senzuale, care este inerentă unei uniuni matrimoniale dintre bărbat și femeie.

Când se vorbește despre plăcerea sexuală în viața de căsnicie se are în vedere, de obicei, **orgasmul**, care este punctul culminant al actului de dragoste și este însoțit de o senzație de extaz de nedescris. În acest moment, omul se ridică la un nivel care nu poate fi comparat cu nimic în ceea ce privește puterea simțurilor sufletești și corporale. Acest proces scurt de ascensiune senzuală în care bărbatul și femeia se ridică la înălțimea împreunării lor este un moment de plăcere sexuală deosebită pe care ei o trăiesc și care durează, de obicei, doar câteva secunde. Odată cu încheierea actului sexual, toate senzațiile simțite în timpul acestuia brusc se sting, iar bărbatul și femeia revin în sfera obișnuită a vieții. Trebuie să luăm în considerare că la bărbați orgasmul este legat de ejaculare, de aceea el are loc mai repede și mai ușor decât la femei, la care mecanismul este mult mai complex și are o nuanță individuală pronunțată.

Soții trebuie să aibă cunoștințe referitor la abilitatea de a provoca orgasmul în timpul intimității, deoarece, obținerea acestuia depinde de ambii soți. Fără conștientizarea necesității acestui lucru, chiar și cea mai dorită relație sexuală nu va aduce o satisfacție deplină și descărcare psiho-emoțională. Secretul plăcerii obținute în timpul contactului intim nu constă în dimensiunile și particularitățile organelor genitale ale bărbatului și femeii, ci în condițiile în care are loc actul sexual și în corectitudinea **poziției corpului** care a fost aleasă pentru actul sexual.

Cea mai răspândită și cea mai corectă metodă din punct de vedere fiziologic, este contactul sexual în care soția stă întinsă pe spate cu genunchii îndoiți și picioarele

desfăcute, iar soțul se află deasupra ei. Optimalitatea acestei poziții tradiționale este explicată de faptul că, atunci când genunchii sunt semi-îndoți, uterul se află cel mai aproape de intrarea în vagin, iar capul penisului atinge colul uterin, contribuind la dezvoltarea celei mai plăcute senzații sexuale. Este important de menționat că, atunci când bărbatul efectuează „fricțiuni” (mișcări rapide, dar nu bruște, înainte și înapoi în vagin), cu cât capul penisului atinge mai des colul uterin, cu atât mai plăcut decurge procesul sexual. Pe lângă poziția tradițională mai sunt și alte poziții, dar despre acestea vom vorbi mai târziu.

În timpul relațiilor sexuale nimic nu ar trebui să-i incomodeze, să-i deranjeze sau să-i distragă pe soți. Crearea unei atmosfere de relaxare, intimitate și senzualitate în dormitor sporește dorința sexuală. Pentru a desfășura un act sexual corect este necesar să ai un pat sau o canapea confortabilă și suficient de largă, care să nu fie prea moale. Înainte de actul sexual, ambii soți trebuie să facă proceduri igienice corespunzătoare, și este mai bine să o faci înainte de a merge în pat, nu în momentul când orice întârziere poate duce la o scădere a excitației sexuale. Un rol important, de asemenea, îl joacă și factorii care stimulează sentimentul reciproc, cum ar fi: lumina difuză, mirosul parfumului preferat, florile și lumânările aprinse în dormitor. O mare semnificație are, de asemenea, și lenjeria frumoasă de noapte a femeii. De exemplu, multor bărbați le plac halatele de noapte care se deschid ușor sau cămășile scurte pentru femei, semitransparente, cu bretele subțiri, care le oferă acces ușor la corpul soției. Totuși, în timpul intimității, este mai bine să nu aveți deloc haine, deoarece contactul dintre corpurile goale are în sine un efect excitant, iar sânii femeilor sunt deosebit de sensibili la acest lucru. Nu trebuie să uitați nici faptul că intimitatea nu începe în pat, ci pe parcursul zilei și se manifestă printr-un comportament prietenos și acțiuni care predispun la actul sexual. E absurd să te aștepți la duioșie, blândețe, disponibilitate pentru intimitate și dăruire din partea soției, dacă în acea zi soțul a fost rece, nerăbdător, dur și exigent

cu ea. Soția este foarte predispusă la intimitate atunci când soțul o ajută în bucătărie și, în general, în gospodărie.

Următoarea condiție foarte importantă și, de fapt, absolut necesară pentru ca o femeie să ajungă la orgasm, este **preludiul mângâierilor de dragoste** înainte de actul sexual. Cu părere de rău, în viața de cuplu deseori soții, numai cum ajung în pat, imediat vor să aibă act sexual. Adesea, această grabă duce la un refuz din partea soției, provocând astfel o nemulțumire evidentă soțului. Și el în așa caz e vinovat! Desigur, certificatul de căsătorie, într-o oarecare măsură, este un document care oferă soților dreptul să aibă acces liber la organele sexuale ale celuilalt, și fiecare dintre ei are dreptul să solicite de la celălalt îndeplinirea obligațiilor conjugale. Însă, acest lucru nu înseamnă că bărbatul poate să uite de soție și să se concentreze doar la satisfacerea propriilor lui nevoi sexuale. El trebuie să țină minte că Cuvântul lui Dumnezeu, adresându-se lui personal, spune astfel: „**Trăiește bucuros cu soția** pe care o iubești, în tot timpul vieții tale” (Eclesiastul 9:9).

Observați că aici este spus „bucură-te **cu soția**”, nu „**de soție**”. Aceasta înseamnă că, aflându-se în pat cu soția, soțul trebuie să facă tot posibilul pentru a o pregăti pe ea și, în primul rând, pe sine însuși, pentru desfășurarea actului sexual în așa fel, încât ambii să obțină orgasm. Și aici, pur și simplu, nu te poți descurca fără mângâieri amorose și jocuri excitante, care includ îmbrățișări, sărutări, mușcături excitante și stimularea zonelor erogene cu ajutorul limbii sau vârfului degetelor. Mângâierile ușoare și delicate, făcute chipurile la întâmplare, au un efect de excitare mult mai mare și mult mai bun decât cele brutale și insistente.

Zonele erogene – sunt acele zone ale corpului, a căror stimulare provoacă excitare sexuală. La femei, aceste zone includ buzele, gâtul, sânii (în special sfârcurile), clitorisul, partea interioară a coapselor și așa mai departe. Totuși, ele răspund la mângâiere numai atunci când femeia este pregătită psihic pentru intimitate. Zonele erogene nu sunt aceleași la toți oamenii, iar locația lor se poate schimba pe

parcursul vremii, ceea ce ar trebui să servească drept ocazie pentru o nouă căutare. În acest scop, soțul trebuie să-și urmărească cu atenție soția în timpul actului sexual și să rețină care părți ale corpului ei sunt mai receptive la atingeri. Durata stimulării zonelor erogene depinde de nivelul de excitație sexuală al femeii. Excitarea sexuală a bărbatului, care joacă un rol activ în acest proces, are un caracter pur psihologic și apare, de regulă, din conștientizarea faptului că el îi oferă plăcere iubitei sale. Actul sexual efectuat corect are un efect bun asupra organismului, în urma lui femeia devine calmă, iar bărbatul relaxat și somnoros, de aceea, după actul sexual bărbatul repede adoarme. Dacă actul sexual nu este planificat sau ceva poate să-l împiedice, atunci e mai bine să nu se stimuleze organele genitale, deoarece intimitatea și mângâierile care nu se încheie cu un act sexual, pot provoca o daună psihică considerabilă ambilor parteneri.

Fără o bună pregătire pentru act, cu mângâieri de dragoste și fără starea de disponibilitate a soției pentru intimitate, toate eforturile bărbatului de a-și dovedi abilitățile sexuale pot fi în zadar, deoarece ele nu-i vor aduce ei o descărcare psihologică și sexuală. Mângâierile reciproce îi învață pe parteneri să iubească întregul corp al celuilalt și nu doar anumite părți ale acestuia. Ele oferă soției timpul de care ea are nevoie pentru a se excita mai mult, iar soțului, oportunitatea de a se convinge că ea îl iubește cu adevărat. O astfel de pregătire pentru actul sexual ar trebui să dureze aproximativ de cinci ori mai mult decât actul în sine, iar durata mângâierilor efectuate după acesta ar trebui să fie egală cu timpul petrecut în actul sexual. Încheierea actului sexual cu mângâieri de dragoste, este o condiție esențială, în caz contrar femeia se va simți, pur și simplu, folosită, mai ales dacă ea nu va obține satisfacția sexuală dorită. Neglijarea acestei reguli îi provoacă ei răceală sexuală și pierderea dorinței de a avea act sexual.

Jocurile de dragoste în timpul intimității ar trebui să se desfășoare ținând cont de **diapazonul de acceptabilitate** al fiecăruia dintre soți. Acest diapazon reprezintă suma

acțiunilor sexuale care nu provoacă o reacție emoțională negativă la soț și soție și sunt considerate acceptabile de către ei. Prin aceste acțiuni se subînțeleg toate formele de mângâiere și jocuri de dragoste, cu diverse modalități de influențare a zonelor erogene, precum și diferite poziții folosite în timpul actului sexual. Orice astfel de impact are un efect excitant numai dacă nu depășește ideea individuală a fiecăruia dintre soți despre acceptabilitatea sa, și oferă ambilor plăcere reciprocă. Tot ceea ce depășește aceste limite și este perceput de către unul dintre parteneri ca fiind ceva nenatural, imoral și rușinos, este considerat ca violență sexuală. Dacă soțul încalcă brutal limitele acceptabile ale soției, folosind poziții și mângâieri pe care ea nu le vrea, atunci aceste acțiuni jignesc demnitatea ei de femeie și ea percepe acest lucru ca o manifestare a depravării lui.

Intimitatea sexuală trebuie să ofere un sentiment maxim de satisfacție ambilor soți. Actul sexual este un act între două persoane, așa că și soțul, și soția pot conta pe satisfacție în această intimitate, indiferent de ce ar trebui să facă în acest sens. De fapt, în căsătoriile adevărate și perfecte, bărbatul nu „stăpânește” peste femeie, ci **se unește cu ea**. Și asta înseamnă că, deși bărbatul este inițiatorul și partea activă în relațiile sexuale, rolul femeii aici tot nu ar trebui să fie pasiv. Modul în care ea se comportă în această situație, este extrem de important pentru bărbat, deoarece excitația sexuală a femeii creează condiții pentru o și mai mare excitație din partea bărbatului. Prin urmare, pentru soț este foarte important ca soția să nu fie timidă și să nu se teamă să-l mângâie, având în vedere prin aceasta, mângâierile și mișcările circulare sau progresive ale mâinii ei pe penisul lui. Și dacă soția îi refuză să facă astfel de mângâieri, acest lucru îl umilește și-l jignește pe el foarte mult, deoarece îi creează impresia că pentru ea este neinteresant și neplăcut să facă așa ceva. Atitudinea greșită față de astfel de mângâieri intime, în cazul soțiilor creștine, este legată de teama lor să nu pară a fi necuviincioase. Ele se tem că un astfel de comportament va părea indecent în ochii soțului și va da dovadă de o

comportare libertină și depravare sexuală din partea lor. Însă, în realitate, totul e invers. Soților foarte mult le place când soțiile își arată interesul în relațiile intime și își exprimă emoțiile și senzualitatea.

Pentru a te convinge că în comportamentul liber și necomplexat al soțului și al soției în pat nu este nimic condamnable sau păcătos, e suficient să deschizi în Biblie cartea „Cântarea cântărilor lui Solomon” pe care am menționat-o deja, și în care sunt descrise mângâierile reciproce ale soților îndrăgostiți în timpul relației lor intime. Citește măcar câteva versuri din capitolul patru, în care se descrie privirea soțului la fața soției sale, la părul ei, la gât, la sâni și la organele genitale: „Oh, ești frumoasă, iubita mea, ești frumoasă! Ochii tăi sunt ca porumbeii sub părul tău; părul tău este ca o turmă de capre, coborând din muntele Gilead. Dinții tăi, ca o turmă de oi, care au fost îngrijite... Ca un fir roșu sunt buzele tale, și buzele tale sunt înduioșătoare; ca jumătățile unui rod de rodie – obrazul tău sub părul tău. Gâtul tău, ca un stâlp de piatră... Sâni tăi sunt ca două căprițe tinere, care pasc între crini... Oh, cât de drăgălașe sunt mângâierile tale... oh, cât de mult mângâierile tale sunt mai bune decât vinul, iar mirosul parfumeriei tale este mai bun decât toate aromele! ... **Grădina** ta – un parc cu rodii, cu fructe excelente...”. (Cuvântul „grădina” aici se referă la pubis, adică la partea superioară a organelor sexuale exterioare ale femeii).

Deși „Cântarea cântărilor” reprezintă în sine poezia ebraică antică, exprimată în limbajul imaginilor și al comparațiilor pe care numai evreii antici le înțelegeau pe deplin, ea descrie în același timp imaginea admirării corpului soției de către soț, însoțită de mângâierile și cuvintele lui tandre, care o duc pe ea nu numai la excitare, ci și o fac să-i răspundă lui în aceeași măsură. Tocmai din acest motiv, Sulamita este descrisă nu ca o femeie stânjenită și plină de complexe, ci ca o femeie sexual deschisă, care se comportă natural și liber în brațele soțului, demonstrându-i în diferite feluri interesul ei în relația lor intimă. Încântată de frumusețea lui și recunoscând că este

pasionată de el, ea, își exprimă sentimentele astfel: „Iubitul meu este alb și rumen, mai presus de zece mii. Capul lui este din aur curat; părul lui este ondulat, negru ca corbul; ochii lui sunt ca porumbeii... obrajii lui sunt ca o grădină plină de parfumuri... burta lui este ca un chip sculptat din fildeș... picioarele lui sunt coloane de marmură... buzele lui sunt dulci, și tot el este plăcut... Eu îi aparțin iubitului meu, iar dorința lui se îndreaptă spre mine.” (Cântarea cântărilor 5:10,12-16; 7:11). Ea îi propune fără jenă soțului „să intre în grădina ei, pentru a gusta din roadele ei dulci” și îl atrage spre ea cu următoarele cuvinte: „Hai să ieșim pe câmp, să ne petrecem în satele din jur; dimineața vom merge în vii... Acolo îmi voi arăta dragostea mea pentru tine” (Cântarea cântărilor 4:16, 7:11-13).

Faptul că Sulamita și soțul ei își împărtășesc deschis dorințele și fanteziile sexuale, este o dovadă că acest lucru nu este pur și simplu permis, ci și absolut necesar în relațiile intime. Astfel de dorințe și fantezii devin păcat doar atunci când ele sunt îndreptate deja nu spre soț sau soție, ci spre o altă persoană. Comunicarea în patul conjugal ajută soțului și soției să evite monotonia, sărăcia, plictiseala și dispariția treptată a atracției reciproce și a vieții sexuale active. Prin urmare, lăsând în așa caz timiditatea inutilă, rușinea și orice prejudecată, soții ar trebui să se întrebe reciproc în detaliu ce le place în relațiile lor sexuale și ce le provoacă sentimente neplăcute și chiar repulsie. Obținerea unor astfel de informații intime valoroase, va îmbogăți și va face frumoasă și armonioasă această parte a căsătoriei, care joacă un rol deosebit de important în viața de familie. Actele sexuale, efectuate doar pentru a îndeplini „datoria conjugală”, nu-i unesc pe soț și soție, ci îi îndepărtează unul față de celălalt, devenind cauza frigidității, a înstrăinării și a conflictelor familiale.

La încheierea acestui subiect, aș dori să subliniez din nou că sfera relațiilor sexuale conjugale este instituită de Însuși Dumnezeu. De aceea, indiferent de vârstă, ea ar trebui să fie considerată nu ca o povară, ci ca o binecuvântare, care reprezintă o sursă de experiențe și

plăceri incomparabile, transformând viața comună a soților într-un adevărat rai pe pământ. Însă, acest paradis poate fi între soți doar în cazul în care și soțul, și soția, sunt complet deschiși unul față de celălalt și cu bucurie, puritate și castitate își oferă reciproc ceea ce îi face fericiți. Numai în aceste condiții atracția reciprocă dintre ei va avea parte de descărcarea necesară și de satisfacția sexuală deplină. Tinerii visează la asta înainte de nuntă, dar, odată ce devin soți, încep să se teamă că nu vor fi înțeleși și își ascund dorințele unul față de altul. Iar după câțiva ani pe care i-au trăit împreună, chiar și dacă se hotărăsc să-și exprime nemulțumirea față de relațiile intime, ei spun acest lucru nu cu un ton blând și nu cu rugămintă, ci sub formă de ofense, reproșuri, acuzații și pretenții reciproce.

Astfel, de exemplu, o tânără soție, ca răspuns la reproșul soțului, nedorind în timpul intimității să ia în mână penisul lui pentru a-l mângâia sau a-i face un masaj ușor în scopul stimulării erecției, ea a spus cu indignare: „Eu nu sunt o prostituată ca să fac astfel de lucruri dezgustătoare cu tine! Nu eu, ci tu trebuie să mă mângâi! Tu te gândești doar la satisfacția ta, iar dacă eu am orgasm sau nu, pe tine nu te interesează!”. Auzind aceste cuvinte jignitoare și acuzațiile nemeritate, soțul, indignat, a luat plapuma și s-a dus să doarmă în altă cameră, lăsând-o pe soție să plângă, iar dimineața, plecând la muncă, a trântit ușa atât de tare, încât au tremurat geamurile. Cauza indignării lui era că în timpul actului sexual, soția manifesta o indiferență evidentă, iar când el o întreba dacă îi plac mângâierile lui și dacă îi place ceea ce face, ea răspundea aproape căscând: „În principiu, da...”, și un astfel de răspuns pe el, desigur, că nu-l bucura absolut.

Relațiile intime dintre soț și soție sunt ca niște indicatori ai calității căsătoriei. Dacă viața sexuală a soților este în armonie, atunci acest lucru se extinde și asupra tuturor celorlalte aspecte care caracterizează structura, bunăstarea și fericirea familiei. De aceea, în această privință soții trebuie să depună toate eforturile, ca diavolul să nu găsească niciun loc în această sferă a vieții de cuplu.

Capitolul 7

Greșeli, care pot avea consecințe grave

După o scurtă prezentare a principalelor aspecte ale vieții intime în căsătorie vom trece la examinarea problemelor care apar în acest domeniu între soți din cauza lipsei de cunoștințe sau din cauza că ei ignoră regulile elementare și nu le respectă, iar aceasta duce ulterior la consecințe grave, uneori chiar și tragice. O astfel de analiză a acțiunilor incorecte ale soților ne va ajuta să ne adâncim și mai mult în sfera relațiilor umane, de care depinde nu numai fericirea familiilor de credincioși, ci și bunăstarea bisericilor noastre creștine. Și pentru ca această analiză să fie mai clară, vom recurge la exemple concrete din viață, povestite de creștini în timpul consilierii spirituale, care au propus să folosim mărturiile lor în speranța că ele vor servi altora în calitate de ajutor spiritual sau ca o avertizare serioasă, care le va fi de folos.

O tânără, amintindu-și de primele zile ale căsniciei, a spus: „Când m-am căsătorit la vârsta de douăzeci de ani, eram o fată „neatinsă”, și dorind să-mi păstrez puritatea, am evitat orice informație care mi-ar fi putut da cunoștințe cu privire la viața sexuală conjugală. Momentul deflorării l-am suportat relativ liniștit pentru că soțul a fost foarte atent. Însă, după două săptămâni, din motiv că în această perioadă scurtă eu nu am avut niciun orgasm, cu toate că soțul s-a străduit foarte mult în această privință, el, în urma acestui fapt, s-a enervat atât de tare încât mi-a spus că dacă ar fi știut că sunt așa frigidă, atunci nu s-ar fi căsătorit cu mine. Cuvintele lui m-au șocat atât de tare, încât nu m-am putut liniști mult timp, plângând și învinuindu-mă singură că, fiind imperfectă, m-am căsătorit cu el. Gândurile că nu pot să-i ofer lui ceea ce-și dorește, mă apăsau până într-atât, încât căsătoria a devenit pentru mine o adevărată povară. Și deși am rămas însărcinată și am născut un copil sănătos, acest lucru oricum nu m-a scutit de depresie și de conștientizarea faptului că am un neajuns. Numai de două

ori în decursul primului an de viață conjugală am simțit ceva deosebit de plăcut în timpul actului sexual, fapt, în urma căruia aveam senzația că „zbor” de bucurie că și eu am simțit ceva”.

Această mărturie simplă și sinceritatea acestei femei, ne determină să punem în discuție întrebarea cu privire la problema **frigidității**, care se manifestă printr-o scădere a dorinței sexuale, care poate să ajungă până la indiferență sau la un dezgust total față de intimitate, precum și la un nivel scăzut de excitare sexuală. În cazul unei adevărate frigidități, zonele erogene ale femeii sunt insensibile, de aceea, în timpul actului sexual ea rămâne indiferentă. Femeia care nu are dorințe sexuale și care, în urma stimulării sexuale nu simte excitare și nu are orgasm, este numită frigidă.

Frigiditatea poate fi primară, secundară și psihogenă. **Frigiditatea primară** se manifestă, de obicei, la începutul vieții de căsătorie și este explicată prin imaturitatea sentimentului sexual al femeii, fapt, care este considerat ca un fenomen pur fiziologic și normal. După părerea multor medici sexologi, procentul soțiilor frigide la începutul căsătoriei ajunge până la optzeci sau chiar nouăzeci la sută. Acest lucru se datorează faptului că trezirea senzațiilor sexuale la ele se produce treptat și foarte individual, deoarece o femeie trebuie să învețe nu doar cum să se comporte în timpul actului sexual, ci și cum să reacționeze în momentul intimității. **Frigiditatea secundară** este consecința diferitor boli cum ar fi: procesele infecțioase ale organelor pelvine, intoxicațiile (cu plumb, nicotină, droguri), dezvoltarea incompletă a organelor sexuale feminine, tulburările hormonale, inflamația ovarelor și anexelor uterine.

Dar cea mai răspândită formă, este **frigiditatea psihogenă**, când sexualitatea femeii este frânată de factorii psihologici cum ar fi: acțiunile brutale ale soțului la începutul vieții intime, tratarea nepoliticoasă a soțului față de ea care a încălcat toate limitele acceptabile pentru ea, dezamăgirea în privința alegerii partenerului, frica de a avea

o sarcină nedorită și stările depresive. Totuși, cel mai des, lipsa orgasmului la o femeie este explicată prin lipsa de experiență, ignoranță și analfabetismul sexual al soțului, care nu e capabil să-i provoace excitația sexuală necesară. Frigiditatea se manifestă în diferite moduri. Pentru unele femei, actul sexual este neplăcut, dar îl fac din obligație, iar altele, doar un pic au senzații plăcute în timpul actului sexual.

Pentru 50% dintre femei, cea mai sensibilă zonă erogenă, este zona clitoridiană, în timp ce vaginul este mai puțin sensibil. Așadar, ele pot să ajungă la orgasm doar în cazul în care clitorisul este stimulat suplimentar cu degetele, lucru pe care soțul trebuie să-l facă în timpul actului sexual. Dar înainte de a face un astfel de stimul, el, fără sfială, trebuie să-i spună soției. Cu cât soții sunt mai deschiși unul față de celălalt, cu atât mai repede ei vor găsi o soluție pentru situația creată. Soțul trebuie să fie atent la felul cum vorbește cu soția sa. Cuvintele nechibzuite de felul: „O, se pare că ești frigidă!” sau „Dacă așa fi știut că ești atât de rece, nu m-aș fi căsătorit cu tine!”, nu o vor ajuta deloc pe soție, ci din contra, vor agrava și mai mult problema ei, ducând-o la o depresie profundă. Cu toate acestea, greșeli în pat fac nu numai bărbații, ci și femeile. Astfel, un frate credincios, având douăzeci și cinci de ani de experiență conjugală, aproape implorând, a spus: „Vă rog să vorbiți cu soția mea și să-i explicați că dorința mea de a-i vedea corpul gol și de a-l mângâia nu este un semn al depravării mele, ci un lucru normal pe care îl doresc ca bărbat!”. În timpul conversației cu el, s-a descoperit că, încă de la începutul căsniciei, soția lui i-a pus condiția ca relațiile lor sexuale să aibă loc numai în întuneric, pentru ca el să nu-i vadă neajunsurile corpului ei. În afară de aceasta, ea a fost întotdeauna categoric împotrivă ca el să-i mângâie corpul oriunde și-ar fi el dorit, și nici măcar nu vroia să accepte explicațiile lui că astfel el îi va determina zonele erogene.

„Înțelegeți, – spunea indignat acest soț, – m-am căsătorit cu ea tocmai pentru că am iubit sufletul ei, și nu pentru silueta ei zveltă. În rest, este o soție minunată, dar

în pat – e pur și simplu un chin! Avem deja copii mari, dar ea și până acum se rușinează de mine! Tot ceea ce încerc să fac în intimitatea noastră ea consideră că este păcat, iar când nu primește plăcere, îmi spune că sunt un egoist, care se preocupă doar de satisfacția sa. Dar cum pot eu să o aduc la orgasm dacă ea nimic nu-mi permite?! Sincer, tocmai din acest motiv am devenit nu numai nevrotic, ci și am început să mă uit după alte femei, permițându-mi gânduri de infidelitate! Și dacă nu aș fi avut frică de Dumnezeu, atunci de mult aș fi făcut-o!”

Ce să spun, astfel de afirmații ale bărbaților în cadrul consilierii spirituale nu sunt deloc rare. Cu părere de rău, printre femeile creștine sunt unele care consideră că sunt atât de „sfinte”, încât deja nu mai au nevoie de soț. Nu poți decât să te miri, de ce astfel de femei se căsătoresc, dacă aproape tot ceea ce ține de patul conjugal - ele consideră a fi păcat. Astfel de femei probabil au uitat că, în ziua nunții, spunând „da” viitorului soț, ele, din acel moment, automat au renunțat la dreptul asupra propriului corp, care, din ziua nunții îi aparține deja lui. Cuvântul Domnului ne spune clar: „Femeia nu este stăpână pe trupul ei, ci bărbatul; la fel, bărbatul nu este stăpân pe trupul lui, ci femeia” (1Cor. 7:4). Reieșind din acest verset, nici soția și nici soțul nu au dreptul să-și refuze unul altuia ceea ce de fapt, nu le mai aparține. Și aici merge vorba despre întregul corp, și nu despre anumite părți ale acestuia, pe care ei permit sau nu permit să fie atinse. Ambii parteneri au drepturi egale asupra corpului celuilalt și pot să-l mângâie așa cum își doresc, cu atât mai mult când merge vorba despre jocurile de dragoste. Aici soțului trebuie să i se acorde toată libertatea, deoarece respingerea și restricțiile vor lovi direct în demnitatea lui de bărbat.

Pe unele soții, de exemplu, le deranjează faptul că soții tot timpul sunt atrași de sâniilor lor, și ei tind să le atingă sâniilor cu mâinile sau buzele. Însă, în acest lucru nu este nimic condamnat. Bărbaților uneori le este îndeajuns să vadă doar sâniilor goi ai femeii și aceasta le provoacă excitare sexuală. Sâniilor sunt cu adevărat foarte frumoși și de aceea îi

și atrag pe bărbați. Cine știe, poate această atracție față de ei este înrădăcinată în conștiința lor încă din copilărie, când sânul mamei era pentru ei la acea vârstă cea mai dorită parte a corpului ei, din care s-au hrănit.

Sânii ocupă unul dintre primele locuri în rândul zonelor erogene ale femeii. Pielea lor, sfârcurile și areolele sunt foarte sensibile la stimulii sexuali, care pot fi degetele, buzele sau vârful limbii. Mângâierea, palpităția și ciupitura ușoară a sânilor pot duce la apariția excitării sexuale la femei. Biblia nu găsește nimic indecent în mângâierile sânilor unei femei, și pe paginile ei, în această privință, sunt scrise în adresa soților, următoarele cuvinte: „...bucură-te de soția tinereții tale. De o călătorie plăcută și frumoasă; **sânii ei să te îmbete în orice vreme**; în dragostea ei desfătează-te neîncetat” (Prov. 5:18-19 traducerea Fidela). Așadar, o femeie și un bărbat care sunt căsătoriți legal, nu trebuie să se rușineze de acest lucru. În vremea când ei sunt doar în doi, le este permis să facă unul altuia tot ce îi excită (tot ce-i natural și nu pervers), îi emoționează și îi pregătește pentru un act sexual sănătos.

Cu părere de rău, în această privință este și o altă extremă, și acest lucru se întâmplă atunci când soțul spontan vrea să aibă act sexual, la care să se treacă deodată și fără nici un preludiu, considerând că soția este obligată să se adapteze cu așa ceva. Un creștin, anume după acest principiu și trăia, când venea de la muncă, abia trecând pragul, îi spunea soției: „Astăzi vreau act sexual, așa că pregătește-te pentru asta”, ceea ce, desigur, provoca soției indignare și nemulțumire, pentru că pe parcursul întregii lor vieți comune, ea nu a avut de la el nicio mângâiere. Poți doar să-ți imaginezi cum se simțea ea când soțul ei venea noaptea în pat, așteptând să facă doar cel mai important lucru. O astfel de atitudine a soțului față de ea, viața sexuală din obligație și alte probleme familiale, au dus în cele din urmă, la despărțirea scandalosă a acestor soți credincioși, făcându-i foarte nefericiți pe cei cinci copii ai lor.

De fapt, cât privesc chestiunile relațiilor sexuale, în consilierea spirituală te poți confrunta cu tot felul de cazuri.

Astfel, o tânără creștină mi-a spus printre lacrimi: „Dumneavoastră spuneți încontinuu ca soțiile să nu-și respingă soții! Dar în familia noastră este exact invers. Nu eu îl resping pe soțul meu, ci el încearcă să fugă de mine. Problema constă în faptul că eu permanent doresc intimitate, iar el evită acest lucru în orice mod, spunându-mi că el, pur și simplu, nu este în stare să fie atât de des cu mine. Și când eu încerc să mă cuibăresc lângă el, el se îndepărtează imediat de mine și încearcă să sară din pat. Nu înțeleg de ce se comportă așa. Poate că el deja nu mă mai iubește, sau s-a îndrăgostit de altcineva. Cum să înțeleg eu acest lucru, când el atât de deschis evită îndatoririle conjugale?!”

Așa că, după cum vedeți, problema frigidității sexuale se întâlnește și la bărbați, deși așa ceva se întâmplă mai rar în comparație cu femeile. Cu toate că mulți cred că bărbații sunt capabili să întrețină relații sexuale în orice moment, viața nu întotdeauna confirmă acest lucru. În legătură cu aceasta, fiecare femeie căsătorită trebuie să știe că starea sistemului nervos al soțului în momentul actului sexual are, de asemenea, o importanță considerabilă. Căci el poate fi supărat, deprimat, distras și neconcentrat. Poate avea probleme la serviciu sau în relațiile cu colegii și cunoștințele sale. El ar putea fi sub presiunea circumstanțelor, poate suferi din cauza lipsei de timp, poate fi suprasolicitat sau chinuit de responsabilitatea enormă pe care o are. Și cum n-ai da, în viață întotdeauna pot fi multe situații care, fără îndoială, influențează atracția noastră sexuală.

De aceea, în astfel de situații, soția trebuie să dea dovadă de sensibilitate și înțelegere, să ia toate măsurile necesare pentru ca, atunci când ajunge acasă, soțul, să aibă posibilitatea să se calmeze și să-și revină. În astfel de momente, ideal este ca soția să dea dovadă de o atitudine plină de dragoste față de soț, să-l mângâie cu un cuvânt bun și astfel, să-l distragă de la emoțiile zilei. Dacă ea dorește intimitate, atunci anume dragostea și mângâierea, la care femeile sunt mai pricepute și mai generoase decât bărbații, va fi cea mai bună pregătire pentru acest moment. Soția, în niciun caz nu trebuie să afecteze orgoliul soțului și să-i

traumeze sistemul nervos cu aluzii la eșecurile sexuale temporare, pentru ca el să nu-și piardă încrederea în sine. Dacă o perioadă de timp el deloc nu poate avea act sexual, atunci în loc de reproșuri și indignări, sfătuiți-l mai bine cu blândețe să consulte un medic care va determina ce trebuie să facă. În semn de recunoștință pentru înțelegerea și atenția dumneavoastră, soțul, în așa caz, face de obicei tot ce poate pentru ca soția să se simtă din nou fericită.

Precum activitatea sexuală a bărbatului influențează sentimentul sexual al femeii, tot așa și frigiditatea femeii influențează potența bărbatului prin impactul asupra psihicului său. El este bătut de gânduri că nu-și poate excita soția și nu-i poate trezi dorința, îndoielile îl fac să bănuiască că ea sau e rece sau nu-l mai iubește. În afară de aceasta, la soț pot să apară și boli urologice care, la rândul lor, îi vor agrava problema cu potența. Refuzul soției de a avea relații sexuale, ba și mai rău, dezgustul ei față de viața intimă duc, de obicei, la reducerea frecvenței contactelor sexuale, iar apoi la încetarea lor completă. Dacă un astfel de cuplu nu se adresează la timp medicului, căsătoria lor va fi în riscul de a se distruge.

Deși frigiditatea nu o lipsește pe femeie de capacitatea de-a rămâne însărcinată și de a naște copii sănătoși, în cele din urmă, ea totuși are un anumit impact negativ asupra sănătății femeii și a stării ei generale. În primul rând, acest lucru se reflectă asupra psihicului, provocându-i iritare, nevroze, dureri de cap, tulburări funcționale ale organelor interne, îmbătrânire prematură, dureri tractive în zona lombară după actele sexuale și anumite boli ginecologice. Aceste fenomene se explică prin faptul că în timpul intimității, sângele curge spre organele sexuale feminine și, dacă nu are loc o descărcare sexuală, sângele se retrage înapoi foarte lent, stagnează și contribuie la dezvoltarea unor modificări patologice în ovare și uter. Astfel, după datele statistice ale multor medici ginecologi, un procent semnificativ de femei care au probleme cu excitarea sexuală, suferă ca urmare de miom uterin (o tumoră benignă, însoțită de hemoragii abundente).

De aceea, soții unor astfel de soții, nu trebuie în niciun caz să renunțe la acest lucru, ci să facă tot posibilul pentru a-și ajuta soția, și, în primul rând, să compenseze insatisfacția ei sexuală cu o atitudine special de bună, atenție, dragoste și blândețe față de ea. Ironia și reproșurile aici nu trebuie să aibă loc. Ele doar agravează problema și o fac pe femeie și mai nefericită. Cuplurile cu astfel de probleme trebuie să facă o examinare completă la un medic sexolog și să verifice nivelul hormonilor sexuali. În astfel de cazuri, se desfășoară discuții cu soțul și se efectuează o examinare, pentru a identifica problemele lui sexuale (erecție slabă, ejaculare prematură, atonie a prostatei sau altele asemenea). Femeia în așa caz, trebuie să consulte un ginecolog pentru a determina reactivitatea zonelor erogene, sensibilitatea diferitelor părți ale vaginului și pentru a determina poziția optimă pentru contacte sexuale ulterioare, în funcție de aceste particularități. O poziție nepotrivită este una dintre cauzele frecvente ale lipsei orgasmului și a disarmoniei sexuale care rezultă din aceasta. Un anumit efect îl dă și prescrierea de către medic a unor proceduri fizioterapeutice termice și a unor stimulanti nespecfici al sistemului nervos (pantocrin, tinctură de ginseng, extract de eleuterococ). Uneori, e îndeajuns doar sfatul unui medic specialist calificat, și acest sfat va rezolva această problemă dureroasă, evitând astfel conflictele conjugale grave și certurile de familie, care uneori se termină cu divorț.

Următoarea mărturie revarsă lumină asupra câtorva aspecte ale vieții conjugale în care, adesea apar probleme care duc la greșeli grave și dezamăgiri. „Eu am crescut într-o familie creștină foarte unită, – povestea un tânăr ce avea treizeci de ani, – în care, părinții, pentru toți noi cinci copii, au fost un exemplu minunat în toate privințele. Tatăl meu era înalt de statură și puternic, iar mama era micuță și firavă. Seara, tatălui îi plăcea s-o ia pe mamă în brațe ca pe un copil și s-o întrebe ce treburile a făcut și cum i-a decurs ziua. Din când în când, el o ridica în brațe și o învărtea ca pe o fetiță, numind-o „micuța mea”, iar nouă, copiilor, foarte

mult ne plăcea să vedem așa ceva. Nu-mi amintesc să fi avut loc vreodată dispute sau certuri între ei. Relația lor era atât de armonioasă și plină de suflet, încât mi s-a creat impresia că între doi oameni îndrăgostiți nicidecum nu poate fi altfel. De aceea, când am crescut și am început să mă gândesc la crearea propriei mele familii, mi-am imaginat viitoarea mea soție la fel de micuță și delicată precum e mama mea. Fetele înalte nu mă interesau, iar cele de statură mică mă atrăgeau prin slăbiciunea și neajutorarea lor copilărească, făcându-mă să mă simt un adevărat bărbat alături de ele. Când am ales-o în cele din urmă pe una dintre ele, eram sigur că voi avea o viață de cuplu la fel de fericită ca și părinții mei. Dar cât de dezamăgit am rămas când, chiar din primele zile ale căsătoriei noastre, între noi au început să apară probleme conjugale pe care înainte nici nu mi le-aș fi putut imagina. Prima noastră noapte de nuntă a fost pentru mine un chin, deoarece tânăra mea soție a împiedicat deflorarea în diferite feluri, explicându-și acțiunile printr-o durere prea mare pe care o simțea când am început actul sexual. Din acest motiv, am fost nevoiți să ne adresăm unui medic care ne-a spus că ea suferă de **vaginism** (*contractie reflexă dureroasă a mușchilor prefrunții vaginului și fundului pelvin, care împiedică introducerea penisului sau efectuarea unei examenări ginecologice*). În cele din urmă, nu ne-a rămas altă soluție decât să efectuăm deflorarea prin intervenție chirurgicală. Însă, și după aceasta, în timpul contactelor noastre sexuale, soția simțea totuși mari dureri, ceea ce ne-a obligat să apelăm din nou la ginecolog, care i-a diagnosticat soției **infantilism**, adică întârziere în dezvoltarea sexuală, ceea ce și explica faptul că era foarte mică de statură și arăta mult mai tânără la vârsta ei. În plus, medicul a presupus că noi doi avem o **disproporție** (*nepotrivire de dimensiuni*) a **organelor genitale**. Dar nici aici nu s-au terminat problemele noastre. Cele două sarcini ale soției mele s-au încheiat cu pierderea sarcinii în mod spontan, așa că, deși trăim împreună de cinci ani, încă nu avem copii. Frigiditatea ei sexuală aducea tot mai multă înstrăinare în relația noastră și, sincer să spun, de multe ori

am regretat că m-am căsătorit cu ea. Cred că, dacă nu aş fi avut credinţă în Dumnezeu, aş fi înşelat-o de mult. Nu înţeleg un lucru: de ce statura mică a mamei mele nu a cauzat niciun fel de probleme în viaţa conjugală a părinţilor mei, iar pe mine şi pe soţia mea, acest lucru ne-a făcut nefericiţi în căsătoria noastră?”.

Ce să spun,... această istorisire este într-adevăr tristă. Cu toate acestea, marea greşeală a acestui bărbat a fost că, în toate necazurile sale, el a dat vina doar pe înălţimea mică şi infantilismul soţiei sale precum şi pe disproporţia organelor lor genitale care a devenit cauza acestor probleme. Însă, în realitate, deşi vaginul unei femei are în mediu o lungime de 7,5-10 centimetri, penisul unui bărbat în stare de excitaţie are aproximativ 15 centimetri, şi acest lucru defel nu cauzează probleme în timpul actului sexual. Vaginul este foarte elastic şi se întinde bine în timpul actului sexual, iar penisul bărbatului nu pătrunde în întregime, ci doar două treimi din lungimea sa. Aşa că chiar şi în cazurile unei disproporţii absolute a organelor sexuale ale soţilor, când penisul este de mărime medie, iar vaginul prea îngust sau când penisul este prea mare iar vaginul are dimensiuni normale, totuşi, nu apare o dificultate semnificativă în realizarea actului sexual.

În viaţă sunt multe cazuri în care căsătoria este foarte reuşită din punct de vedere sexual cu toate că bărbatul este foarte înalt de statură şi puternic iar femeia este mică şi firavă. Mai mult decât atât, anume femeile de statură mică au cele mai mari şanse să devină soţii ideale, deoarece vaginul lor cel mai bine corespunde cerinţelor sexuale, având dimensiuni optime şi o bună elasticitate. Interesant este şi faptul că, anume femeile de statură mică, suportă cel mai bine eforturile fizice şi psihice care apar în timpul menstruaţiei, sarcinii, naşterilor şi alăptării copiilor. De fapt, aici trebuie să menţionăm şi faptul că, toate aceste caracteristici, care avantajează femeile de statură mică, se aplică numai celor care s-au dezvoltat normal, adică celor, a căror statură mică nu este rezultatul unei subdezvoltări a organismului sau consecinţa unei boli grave.

Este important de menționat că infantilismul nu este întotdeauna legat de înălțimea unei persoane, deoarece atât femeile înalte, cât și bărbații pot suferi de această afecțiune, iar consecințele negative ale acestuia, nu se reflectă asupra stării fizice și psihice, ci asupra funcțiilor sexuale. La femei, subdezvoltarea sexuală a organismului se manifestă prin tulburări ale ciclului menstrual, sensibilitate sexuală scăzută, dificultăți în privința fertilizării, probleme de alăptare, înclinații de a pierde sarcina și a avea nașteri patologice. La bărbați, infantilismul se manifestă prin dezvoltarea slabă a caracteristicilor sexuale secundare (intensitatea creșterii corpului, creșterea masei musculare, îngroșarea vocii, creșterea intensă a părului pe burtă și sub braț, apariția mustății și a bărbii), și în subdezvoltarea organelor sexuale, ceea ce poate fi evaluat după dimensiunea prea mică a penisului sau după modificarea calității spermei și reducerea cantității ei.

Gradul de subdezvoltare a organelor sexuale la o femeie care suferă de infantilism poate varia semnificativ, de aceea, nu trebuie să tragem concluzii pripite că ea nu e pentru viața de cuplu. Pentru femeile care suferă de o formă ușoară de subdezvoltare, căsătoria se dovedește a fi cel mai eficient remediu împotriva acestei afecțiuni. În timpul contactelor sexuale care au loc în mod regulat, fluxul de sânge către organele genitale, în timpul contactelor sexuale regulate contribuie la eliminarea subdezvoltării vaginului, uterului și a anexelor lui, iar acest lucru, duce la posibilitatea dezvoltării sarcinilor care la început sunt întrerupte, iar apoi se încheie cu nașteri normale. De aceea, soții unor astfel de soții au nevoie de răbdare și, într-o oarecare măsură, chiar sacrificiu și devotament, calități pe care, puțini bărbați le au în zilele noastre. În legătură cu aceasta, nu putem decât să recomandăm fetelor și băieților care se pregătesc pentru căsătorie să se consulte în prealabil la medicii specialiști, care, vor depista din timp eventualele tulburări sexuale ce creează probleme în viața conjugală și, dacă este posibil, să înceapă un tratament corespunzător.

O altă problemă care lipsește de satisfacție viața sexuală a soților, poate fi **dilatarea vaginului femeii** în urma multor nașteri, ceea ce este caracteristic cuplurilor căsătorite care au șase, opt, zece, douăsprezece sau și mai mulți copii. Câtă durere și suferință suna în mărturisirea întreruptă de lacrimi a unei mame creștine, care la vârsta de 34 de ani, avea deja opt copii. „Nu pot să mă plâng că am un soț rău, spunea ea. – El este atent cu mine, iubește nespus copiii și muncește mult pentru a întreține familia noastră numeroasă. Însă cu toate acestea, într-una mă rănește spunându-mi că, în timpul intimității, îi lipsesc senzațiile plăcute de odinioară, pentru că, după cum spune el, „vaginul meu a devenit ca un tunel în care poți intra chiar și cu mașina”. Auzind așa ceva, eu pierd orice atracție față de el ca bărbat, tac și mă predau lui doar pentru a-mi îndeplini îndatoririle conjugale. Dar așa ceva nu trece fără a lăsa urme în inima mea deoarece, din cauza jignirii și a suferințelor, eu intru tot mai mult în depresie. Spuneți-mi, oare sunt eu vinovată că avem atâtea copii, care, născându-se unul după altul, au transformat organul meu genital într-un „tunel” care nu mai poate oferi acea satisfacție pe care el o simțea în primii ani ai vieții noastre de cuplu?! De câte ori l-am rugat să-mi permită să folosesc metode contraceptive, dar el nu vrea să audă de așa ceva, pentru că în biserica noastră este interzisă planificarea nașterilor!”.

Fără a atinge acum subiectul legat de ultimele cuvinte ale acestei femei (despre care vom vorbi în capitolul următor), voi spune până acum doar un lucru. Deși un vagin mare, întins de nașteri, nu provoacă consecințe grave pentru relațiile sexuale, el totuși nu poate rămâne neobservat pentru ambii soți, deoarece slăbește semnificativ senzațiile plăcute, mai ales pentru bărbat. Pentru a înlătura aceste neplăceri, trebuie de ales o poziție corectă în timpul actului sexual și de efectuat unele exerciții terapeutice care întăresc mușchii pelvieni, pe care femeia trebuie să le facă în mod regulat și zilnic (întrebarea este doar de unde să găsească ea atâta timp, având o familie numeroasă care îi solicită întreaga atenție).

O cauză frecventă a lărgirii vaginului și a pierderii atractivității relațiilor sexuale pentru ambii soți este ruptura mușchilor perineului, care are loc destul de des în urma multor nașteri precum și în urma nașterilor complicate. Majoritatea femeilor care au născut, cunosc acest fenomen. Cea mai eficientă metodă de înlăturare a unei astfel de neplăceri, este coaserea atentă a perineului cu restaurarea anatomică precisă a mușchilor și țesuturilor care se rup în timpul nașterii. Problema este că, femeile care au născut și soții lor, de obicei nu știu că ruperea perineului afectează vaginul și, prin urmare, fără să bănuiască ce consecințe va avea acest lucru în viitoarele lor relații sexuale, îi conving pe medici să nu aplice cusături, considerând că totul se va vindeca de la sine. În realitate, fără cusături vaginale speciale, chiar dacă țesuturile superficiale se vindecă, funcția mușchilor rupți totuși nu se restabilește complet. În partea din spate a intrării în vagin se formează cavități care duc la pierderea elasticității, la dilatarea și deformarea semnificativă a acestuia, iar ulterior, acest lucru afectează calitatea actului sexual.

De aceea, femeia la naștere și soțul ei nu numai că nu ar trebui să refuze, ci chiar să ceară insistent medicului obstetrician să acorde o atenție deosebită cusăturii perineului și pereților vaginali. Căci e mai bine ca femeia să suporte încă ceva durere după naștere decât să sufere mai târziu împreună cu soțul de o problemă care practic, nu mai poate fi rezolvată. Dacă în urma tuturor măsurilor luate vaginul rămâne totuși dilatat, și voi ca soți nu mai puteți avea senzații plăcute din această cauză, atunci, acest lucru trebuie să-l acceptați ca pe ceva inevitabil, să vă tratați reciproc cu tandrețe, dragoste și devotament. A-i reproșa și a-ți spune nemulțumirea față de acest lucru mamei copiilor tai, învinuind-o în ceea ce ea nu este vinovată – este cel mai înalt grad de nedreptate față de soție, și un bărbat adevărat, nu va face așa ceva, mai ales dacă el se consideră creștin.

În cadrul consilierii spirituale, deosebit de bine poți vedea cum ambii soți abordează aceeași problemă și cât de diferit ei văd și evaluează cauzele apariției ei. Astfel, un soț

credincios, căsătorit de doisprezece ani, a fost primul care a cerut un sfat, spunând următoarele: „Dacă ați ști ce mă enervează atitudinea indiferentă a soției față de viața noastră sexuală. În timpul intimității noastre, ea stă ca o bucată de lemn, acceptând pasiv îmbrățișările mele, fără a face măcar ceva ce ar putea să mă atragă sau să mă excite. Din cauza comportamentului ei, eu îmi pierd tot mai mult interesul față de ea ca femeie. Intimitățile noastre s-au transformat într-o simplă satisfacere a instinctului sexual și în îndeplinirea unei rutine conjugale. Știu dinainte cum se va comporta, ce va spune și cum va reacționa. Pentru mine nu este un secret că ea nu mai este atrasă de mine ca bărbat. Din acest motiv, ea încearcă să evite viața sexuală, ocupându-se cu treburile casnice până târziu în noapte pentru a se culca în pat când eu deja dorm. Dar ceea ce mă revoltă cel mai mult este că ea mă înșală mereu, simulând orgasmul, pe care nu-l mai are deja de mult timp. La ce-mi servesc suspinurile, gemetele și ahurile ei false, care nu sunt decât un spectacol prost jucat? Îmi amintesc bine cum se comporta în primii ani ai căsătoriei noastre, când experimenta o adevărată satisfacție. Oare crede că eu nu-mi dau seama și nu observ diferența în comportamentul ei? Mi-e rușine să recunosc, dar din cauza acestei situații din care nu văd nicio ieșire, tot mai des îmi petrec timpul singur și caut pe internet pornografie, recurgând la masturbare, lucru pe care îl făceam în anii adolescenței. Îmi dau seama, desigur, că e păcat să fac așa ceva, dar dacă situația cu soția mea va continua astfel, în curând voi deveni impotent!”.

Peste câteva zile după această discuție telefonică de îndrumare spirituală, soția a sunat și, plângând, a dezvăluit cealaltă parte a problemei de cuplu: „Îmi pot imagina ce a spus soțul meu despre neînțelegerea vieții noastre sexuale, – a spus ea în lacrimi. De aceea, vreau să știți de ce am ajuns să fiu așa cum m-a descris soțul. M-am căsătorit cu el pentru că îl iubeam foarte mult, dar nu au trecut nici trei ani când mi-am dat seama că, am trăit doar cu imaginea calităților pe care el pur și simplu niciodată nu le-a avut. Dorind să găsesc în el un prieten apropiat, am găsit doar un

soț și un stăpân căruia trebuie întotdeauna să mă supun fără a pune întrebări. Mi-ar fi plăcut atât de mult să fiu iubită, să fiu înconjurată de atenție și tandrețe, însă el era interesat doar de o viață sexuală regulată. Soțul meu era mereu bucuros când aveam orgasm (atunci se simțea mândru ca bărbat), dar pentru mine era mult mai importantă înțelegerea reciprocă și apropierea emoțională, care îmi lipsea atât de mult. La început, am acceptat situația, apoi am încercat să-i dau de înțeles că relația noastră nu mă mulțumește, ceea ce, bineînțeles, l-a indignat, deoarece el consideră că asigurarea familiei cu tot ce este necesar este sarcina principală a bărbatului, și exact asta face el în permanență. Atunci am tăcut și m-am închis în mine, luând decizia să fiu doar mamă și soție ascultătoare, așa cum dorea el să mă vadă. Dar au trecut anii, iar neînțelegerea noastră și înstrăinarea lăuntrică au devenit tot mai evidente. Lipsită de căldură sufletească, am pierdut și atracția fizică față de soțul meu, de aceea am încercat să petrec cât mai mult timp cu copiii sau să mă ocup cu treburile casnice până târziu în noapte, doar pentru a nu rămâne singură cu el în dormitor. Și când acest lucru nu mai era posibil, mă predam pur și simplu, iar de cele mai multe ori simulam orgasmul doar din motiv că era important pentru el. Pe mine mă doare foarte mult că soțul meu mă vede doar ca femeie și mamă a copiilor săi, fără a lua în considerație că și eu am un suflet care tânjește după căldură, înțelegere și prietenie. În tinerețe, și eu visam la intimitate, însă acest cuvânt avea pentru mine un sens cu totul diferit de cel pe care îl are soțul meu. Pentru el, intimitatea se reduce doar la viața sexuală, iar pentru mine include multe alte lucruri, pe care el nici nu le bănuiește măcar”.

Cred că acest exemplu ne arată destul de clar că în problemele familiale, rareori doar unul dintre soți este vinovat. De obicei, fiecare aduce o contribuție la ceea ce devine ulterior suferință și durere pentru ambii. În enciclopedia de sexologie este o explicație scurtă care se referă la această întrebare, interpretarea diferită a căreia a

distrus fericirea conjugală a soților menționați mai sus. Și iată ce se spune acolo: „**Intimitatea** (din cuvântul latin intimus – profund, interior) se referă la cele mai apropiate, sincere, tainice, sufletești și personale relații dintre oameni, bazate pe o încredere totală, fără nicio pretenție reciprocă. Când doi oameni au încredere unul în celălalt, atunci ei foarte liniștit își dezvăluie visurile tainice, își împărtășesc percepțiile și experiențele lor, se comportă liber și liber își exprimă sentimentele, fără să ceară ceva în schimb. Însă mai este și un alt tip de intimitate, numită intimitate unilaterală, – în care unul dintre parteneri este pregătit pentru intimitate, iar celălalt se opune acesteia sau o folosește în interesul său personal. **Intimitatea sexuală** se manifestă în comunicarea sexuală, care permite bărbatului și femeii să-și exprime dragostea reciprocă într-o unitate spirituală și fizică. Din punct de vedere moral și estetic, intimitatea sexuală este cea mai dorită modalitate de a satisface dorința unei legături fizice și spirituale. Fiecare cuplu are dorințe sexuale pe care, într-un fel sau altul, le dezvăluie atunci când au o relație intimă. Orice formă de intimitate este posibilă între anumite persoane și, de obicei, mai devreme sau mai târziu ea duce la sex. Când oamenii nu au suficientă căldură, sinceritate și încredere reciprocă, atunci actul sexual este doar o satisfacere a nevoilor fiziologice fără intimitate. Intimitatea fără sex se întâlnește foarte rar, acest lucru se manifestă în mod deosebit la cuplurile în vârstă. **Intimității emoționale** îi este caracteristică înrudirea sufletelor și sinceritatea în exprimarea sentimentelor. Ea contribuie la înțelegerea reciprocă a soților și-i apropie din punct de vedere spiritual când ei își împărtășesc bucuriile și necazurile. **Intimitatea intelectuală** se caracterizează prin gândirea în același fel și schimbul sincer de opinii atunci când ambele persoane sunt sigure că au dreptate. **Intimitatea valorilor umane comune** sunt valorile de viață identice care leagă oamenii într-un întreg, provocând sentimente pozitive între soți, creând căldură și încredere între ei. În multe căsătorii, predomină o anumită formă de intimitate, dar cel mai important rol îl

joacă intimitatea sexuală. Anume ea diferențiază uniunea conjugală de toate celelalte tipuri de relații apropiate ale oamenilor”.

Oare nu-i așa? Un răspuns scurt, dar în același timp clar și detaliat la această întrebare a vieții, poate despărți oamenii cei mai apropiați și dragi unul altuia. În cazul menționat, soțul a pus accentul în căsătorie doar pe intimitatea sexuală, în timp ce pentru soție, intimitatea avea o semnificație multilaterală. Lipsind căsătoria de intimitatea emoțională și de valorile umane comune, care sunt atât de importante pentru fericirea reciprocă, soțul, fără să-și dea seama, a dus-o pe soție la o frigiditate sexuală secundară și astfel, a distrus uniunea lor din interior.

O altă problemă, care apare tot mai des în viața soților, este încălcarea ejaculării la bărbați. Un creștin în vârstă de 55 de ani, cu greu depășindu-și jena, a povestit despre ceea ce foarte tare îl îngrijora, deoarece aceasta era cauza multor neplăceri în relația sa cu soția: „Suntem căsătoriți de aproape treizeci de ani și în toți acești ani nu au fost probleme semnificative în relația noastră de cuplu. Dar acum câteva luni, am observat că, în timpul actului sexual, nu pot controla ejacularea. Aceasta are loc involuntar și foarte repede, imediat după ce introduc penisul și fac primele mișcări. Soția mea rămâne nesatisfăcută, deoarece nu are timp să se excite. Ea nu poate să-nțeleagă ce s-a întâmplat, deoarece, trăind împreună mulți ani, știe capacitățile mele în această chestiune. După ce ejacularea prematură de fiecare dată se repeta încontinuu, ea a început nu numai să-mi reproșeze că îmi pasă doar de propria mea satisfacție, ci și să mă bănuiască că am o amantă. Dar problemele mele nu s-au încheiat aici. Stresul încontinuu cauzat de pierderea capacității de a controla ejacularea a dus la scăderea și dispariția aproape completă a erecției în momentul actului sexual. Oare devin impotent din cauza vârstei? Doar nu sunt atât de bătrân! Mulți bărbați pot avea o viață sexuală activă până la șaptezeci de ani sau și mai mult. Sugați-mi la ce specialist să mă adresez pentru a primi o consultație medicală și ajutor în această privință”.

Înainte de a trece la examinarea acestei probleme, să ne referim pe scurt la fiziologia funcției sexuale a bărbatului. **Seminierea, sau ejacularea,** reprezintă eliminarea lichidului seminal din canalul urinar în timpul actului sexual sau al altor forme de activitate sexuală (masturbare, petting ș.a.). Ejacularea este un act reflex complex, al cărui centru se află în zona lombară a măduvei spinării. Ejacularea și orgasmul care este strâns legat de ea, sunt provocate de o creștere bruscă a excitației sexuale la stimularea penisului în timpul fricțiunilor (mișcările efectuate de penis în vagin în timpul actului sexual). Dacă se întrerup mișcările fricțiunilor sau se extrage penisul din vagin, excitarea scade și ejacularea nu are loc. Mulți bărbați folosesc această metodă, și astfel prelungesc considerabil durata actului sexual dacă simt apropierea orgasmului, iar partenera lor nu este încă suficient de excitată. Însă, cu fiecare pauză, lui îi vine tot mai greu să se controleze.

Procesul ejaculării se împarte în două faze. În prima fază, sperma este eliminată din testicul în partea prostatică a canalului urinar, iar în a doua fază, aceasta este ejaculată în organele genitale ale femeii. În prima fază a ejaculării, sperma apasă pe partea posterioară a canalului urinar, ceea ce provoacă bărbatului o senzație de plăcere. În această fază, el poate învăța să-și controleze excitația sexuală, reținând debutul orgasmului. A doua fază este reflexă, prin urmare, dacă începe, atunci nu mai poate fi oprită. Această fază reprezintă apogeul plăcerii sexuale, iar în acest moment unele femei experimentează cel mai puternic orgasm.

Deregările ejaculării sunt una dintre cele mai frecvente disfuncții sexuale la bărbați și se manifestă sub următoarele forme:

1. Ejaculare precoce, care apare înainte de introducerea penisului în vagin. În acest caz, actul sexual este imposibil, deoarece după ejaculare, tensiunea penisului scade brusc.

2. Ejaculare prematură, când bărbatul nu poate prelungi actul sexual mai mult de un minut. În această

formă de tulburare, eliminarea spermei are loc în primul minut al actului sexual, doar după câteva mișcări efectuate de el.

3. Ejaculare relativ prematură, în care actul sexual durează doar un pic mai mult de un minut, ceea ce, de obicei, nu este suficient pentru satisfacția sexuală a femeii.

4. Ejaculare întârziată sau dificilă, când actul sexual are un caracter obositor și îndelungat sau chiar nu se încheie cu ejaculare.

Aceste tulburări ale ejaculării apar din următoarele motive:

a) efectuarea rară a actelor sexuale, ceea ce duce la o creștere excesivă a excitării sexuale;

b) teama și îngrijorarea legate de gândul că nu poți să-ți satisfaci partenera;

c) obișnuința de a ejacula repede din cauza condițiilor constante nefavorabile pentru efectuarea actului sexual;

d) relații sexuale regulate cu o soție frigidă, care se bucură de scurtarea actului;

e) boli inflamatorii și alte afecțiuni ale organelor sexuale, cum ar fi prostatita, cistita, nevroze și stări nevrotice, care apar din cauza diferitelor tensiuni în relațiile conjugale.

Recomandările generale ale medicilor în cazul unei ejaculări prea rapide sunt următoarele:

1) efectuați mai des acte sexuale, obișnuindu-vă cu un anumit ritm;

2) în timpul actului sexual, încercați să vă distrați atenția de la stimulii sexuali și să vă concentrați asupra altor lucruri;

3) în timpul coitusului, opriți din când în când fricțiunile sau limitați amplitudinea acestora.

Schimbarea ejaculării se observă și cu creșterea vârstei bărbatului. În asemenea cazuri, pentru a ajunge la ejaculare, este nevoie de o creștere semnificativă a frecvenței fricțiunilor. La vârsta de peste 50 de ani, nu fiecare act sexual se încheie cu ejaculare, deoarece producția de spermă scade, iar actele sexuale durează mai

mult decât înainte. În afară de aceasta, uneori, apare așa numita ejaculare astenică, când lichidul seminal nu este eliminat, ci curge liber, fără a fi însoțit de orgasm. Astfel, problema ejaculării la bărbatul de 55 de ani, a cărui povestire a fost prezentată mai sus, devine perfect explicabilă.

În ceea ce privește **erecția** (creșterea și tensiunea penisului în momentul unei excitații puternice sexuale), scăderea sau dispariția completă a acesteia în momentul actului sexual, poate fi într-adevăr rezultatul unei „nevroze de așteptare a eșecului”, așa cum s-a întâmplat în cazul tulburării ejaculării prezentate anterior. Astfel de disfuncții erectile psihogene se întâlnesc la aproximativ 50% dintre pacienții care solicită ajutorul unui sexolog. În restul cazurilor, slăbirea sau absența erecției la bărbați este rezultatul traumelor, intoxicațiilor (alcoolism, consum de droguri, supradozaj de medicamente), anomaliilor de dezvoltare a organelor sexuale precum și a diferitor boli ale organelor sistemului urinar. Cu astfel de probleme trebuie să vă adresați la medicul sexopatolog sau urolog.

Dacă un bărbat are probleme cu ejacularea și erecția, acest lucru se reflectă repede asupra femeii. În timpul intimității sexuale, ea ajunge într-o stare de excitare care nu se încheie cu o descărcare sexuală. Când această nesatisfacție apare doar uneori, acest lucru nu duce la consecințe grave. Sentimentul de dezamăgire dispare treptat, iar femeia își recapătă echilibrul psihic, așteptând următorul act sexual. Cu toate acestea, dacă imposibilitatea de a atinge orgasmul se repetă încontinuu, la femeie încep să se dezvolte fenomene patologice sub forma unor dureri persistente în partea inferioară a abdomenului sau ciclul menstrual se tulbură, și așa ceva este greu de tratat.

Însă, cea mai gravă problemă care apare în relațiile de cuplu este **lipsa de copii**, care poate duce nu numai la înstrăinare, ci chiar și la despărțirea persoanelor ce se iubesc foarte mult. Astfel, o femeie credincioasă, care a trecut în viața ei de familie prin toată amărăciunea acestei situații, a povestit următoarele:

„Ne-am căsătorit când aveam amândoi douăzeci și trei de ani și ne consideram un cuplu fericit și foarte binecuvântat de Dumnezeu. Cu toate acestea, după doi ani de viață comună, nu aveam încă copii și din această cauză între noi au început să apară probleme. Rudele credincioase ale soțului meu și alți creștini din biserica noastră încontinuu ne întrebau de ce evităm să avem copii, deși noi niciodată nici măcar un gând n-am avut de a ne proteja. La început, soțul meu glumea, spunând că pur și simplu nu se primește, apoi a început să tacă, iar mai târziu mi-a spus direct că a comis o mare greșeală căsătorindu-se cu mine, pentru că sunt infertilă. Mi-a fost foarte dureros să aud așa ceva, de aceea am decis să mă adresez medicilor pentru a afla dacă eu cu adevărat sunt infertilă. Însă, toate examinările efectuate, au arătat că sunt perfect sănătoasă. Asta m-a determinat să-l rog pe soț să meargă la un urolog cu același scop, însă el, categoric a refuzat. Au mai trecut încă trei ani. Văzând nou-născuții în brațele altor femei, plângeam foarte des din cauză că noi nu aveam această plinătate în viața noastră de familie. În inima mea, îmi doream tot mai mult să devin mamă. În acea perioadă, un coleg de serviciu necăsătorit a început să-mi acorde atenție. El îmi făcea curte și se purta cu mine cu o delicatețe extraordinară, în timp ce soțul meu era rece și distanțat. Surorile soțului meu profitau de orice ocazie pentru a sublinia incapacitatea mea de a-i naște fratelui lor multdoritul fiu. Și atunci, dorind să le demonstrez contrariul, am decis să fac un păcat, intrând într-o relație sexuală cu bărbatul care-mi făcea curte. După al doilea act sexual cu el, am rămas însărcinată și, părăsindu-l pe soțul meu, m-am mutat la el. Deși el era necredincios, se comporta foarte bine cu mine și insista să divorțez pentru a legaliza relația cu mine până la nașterea copilului, dar nu m-am grăbit să fac asta, știind că trăiam în păcat și că, mai devreme sau mai târziu, va trebui să plătesc pentru rodul păcatului. Când rămăseseră doar două săptămâni până la naștere, soțul meu mi-a sunat și, cu greu ținându-și lacrimile, și-a cerut iertare pentru durerea și obida pe care

mi le-a cauzat. Acum, el înțelegea că infertilă eram nu eu, ci el, și că prin atitudinea sa rece și reproșurile pe care eu nu le-am meritat, el însuși m-a împins spre infidelitate. Soțul meu m-a implorat să mă întorc la el, mi-a promis că va accepta viitorul copil și va fi pentru el un tată iubitor. Îmi era milă atât de el, cât și de noul meu prieten, de aceea, mi se rupea inima și nu știam ce să fac. Dar cel mai mult ce mă chinuia, erau muștrările de conștiință că m-am abătut de la Dumnezeu și conștient am păcătuit doar ca să devin mamă. Însă dorința de a mă întoarce în sânul Tatălui Cereșc, mi-a dat în acele zile putere să rup relațiile cu tatăl biologic al copilului meu, deși el m-a rugat cu lacrimi să nu fac acest lucru. Când am ieșit din maternitate cu fiul meu nou-născut în brațe, ambii tați m-au întâmpinat cu flori în mâini, iar în spatele lor stăteau surorile soțului meu, pline de remușcări pentru că m-au acuzat pe nedrept”.

După cum vedeți, infertilitatea duce la dureri sufletești chinuătoare, la suferințe și lacrimi, făcându-i nefericiți nu numai pe soți și pe rudele lor, ci și pe oamenii din jurul lor care, la prima vedere par a fi străini. Deși în cazul incapacității de a avea copii de obicei este acuzată femeia, „vinovatul” poate fi însă și bărbatul, iar, conform statisticilor mondiale, acest lucru se întâmplă din ce în ce mai des. **Infertilitatea** este incapacitatea unui organism matur de a naște urmași. La oameni, se disting două tipuri de infertilitate: **infertilitatea absolută**, cauzată de modificările ireversibile în organele sexuale ale bărbatului sau ale femeii (absența sau malformația organelor genitale, înlăturarea lor chirurgicală, traume), și **infertilitatea relativă**, când cauzele care au provocat-o pot fi eliminate. Șansele de a rămâne însărcinată în așa caz deși nu sunt excluse, rămân totuși să fie semnificativ reduse.

Cuplurile infertile sunt cuplurile de vârstă reproductivă, dar la care sarcina nu apare timp de un an (sau, după alte surse, timp de doi ani) de viață sexuală regulată, fără utilizarea mijloacelor contraceptive. Numărul cuplurilor infertile variază între cincisprezece și douăzeci de cazuri la o sută de cupluri, ceea ce înseamnă că una din cinci

cupluri nu poate avea copii biologici. Și această tendință este în continuă creștere. Conform statisticilor, 35% din cazurile de cupluri infertile sunt cauzate de infertilitatea femeilor, 30% de infertilitatea bărbaților, 15% de boli ale ambilor soți, iar la 20% din cazuri, cauza infertilității nu poate fi stabilită. Potrivit altor date statistice, 45% sunt cauzate de infertilitatea bărbaților, 40% de infertilitatea femeilor și 15% sunt cauzate de problemele ambilor soți sau combinate, când ambii parteneri au probleme de reproducere. Sunt unele cazuri în care, cu toate că persoanele sunt absolut sănătoase, ele, totuși, sunt infertile. Această formă de infertilitate se numește **imunologică** și se explică prin incompatibilitatea biologică, cauzată de prezența unui antagonism între spermatozoizi și ovul, ceea ce face imposibilă unirea lor.

Infertilitatea feminină se caracterizează prin incapacitatea femeii de a concepe în perioada fertilă și este un simptom al diferitor boli ale organelor genitale sau o consecință a unei serii de boli generale. Ea poate fi primară și secundară. Despre **infertilitate primară** se vorbește în cazul în care o femeie, având o viață sexuală regulată, fără utilizarea mijloacelor contraceptive, nu a rămas niciodată însărcinată. Cauzele acesteia sunt:

a) subdezvoltarea organelor sexuale feminine (infantilism);

b) structura anormală a uterului de natură ereditară sau dobândită (subdezvoltarea uterului, prezența unei septuri intrauterine, uter sădular sau bicorn, dublarea uterului);

c) disfuncția ovariană, care se manifestă prin diferite tulburări ale ciclului menstrual, făcând ovulația imposibilă (amenoree – lipsa menstruației, dismenoree – ciclul menstrual neregulat, ciclul anovulator – ciclul menstrual fără ovulație și fără dezvoltarea corpului galben cu menținerea regularității sângelui).

Infertilitatea secundară este caracteristică femeilor care în trecut au avut una sau mai multe sarcini (care s-au încheiat cu nașteri, sarcini extrauterine, avorturi spontane

sau provocate), dar care nu au rămas însărcinate din nou cu toate că au o viață sexuală regulată, fără contracepții, timp de doi ani sau și mai mult. Cauzele acestea pot fi:

- a) primul avort complicat;
- b) boli inflamatorii ale uterului și a altor organe sexuale (endometrită, salpingită, salpingooforită, endocervicită, vaginită);
- c) alte boli ale sferei genitale feminine (miom, endometrioză, vaginoză, eroziunea colului uterin, polipi ai corpului și canalului cervical, tumori ovariene, hidrosalpinx);
- d) tulburări hormonale cauzate de patologii ovariene (polichistoz ovarian și sindromul epuizării ovariene, care duce la o menopauză precocă) sau boli ale altor glande endocrine (hipotalamus, hipofiză, suprarenale și tiroidă), care duc la absența menstruației sau la oprirea maturizării ovulului;
- e) apariția unui obstacol mecanic în calea trecerii unui ovul fertilizat în uter (obstrucția trompelor uterine, apărută ca urmare a inflamației lor, absența trompelor uterine din cauza înlăturării lor în urma unei sarcini extrauterine sau a unui proces inflamator purulent – piosalpinx);
- f) leziuni traumatice ale colului uterin în timpul avorturilor sau al nașterilor;
- g) infecții transmise sexual, cum ar fi sifilisul, gonoreea, trichomoniasis, mycoplasmosis, infecția cu herpesvirus;
- h) tulburări ale proceselor metabolice din organism (obezitate, diabet, subalimentație, lipsă constantă de hrană, deficit de vitamine);
- i) intoxicații cronice de natură casnică sau profesională.

Despre infertilitate mixtă sau combinată la femei se vorbește în cazul în care la aceeași femeie sunt prezente mai multe cauze de infertilitate, de exemplu, ea are ciclu anovulatoriu, obstrucție a trompelor și endometrioză. Alte cauze rar întâlnite ale infertilității femeii sunt anomalii genetice (patologie cromozomială) și factorul psihologic care decurge ca o consecință a dorinței conștiente sau inconștiente a unei femei de a nu avea copii, a fricii față de sarcină și naștere, a nedorinței de a rămâne însărcinată de

la un anumit bărbat sau teama de schimbările aspectului exterior pe care le poate provoca sarcina. Mulți cunosc fenomenul numit amenoree de război și amenoree de examen, când din cauza stresului puternic sunt afectate funcțiile naturale ale organismului femeii.

Infertilitatea masculină se caracterizează prin incapacitatea organismului matur a unui bărbat de a fertiliza. Această capacitate este determinată de dezvoltarea și funcționarea corectă a testiculelor sau de spermatogeneză (procesul de dezvoltare a celulelor sexuale masculine în testicule, care se încheie cu formarea spermatozoidilor), erecție, ejaculare, volumul de lichid seminal, mobilitatea spermatozoidilor, numărul lor și morfologia (structura) lor.

Se disting două tipuri principale de infertilitate masculină: secretorie și excretorie (obturativă).

Infertilitatea secretorie este legată de insuficiența funcției testiculare, care se manifestă prin tulburări în producerea de spermă. Asumează acest tip de infertilitate masculină se întâlnește cel mai des la cuplurile infertile. Pentru acest tip de infertilitate este caracteristică o reducere bruscă sau o lipsă completă de spermatozoizi în ejaculare, anomalii în structura lor și o scădere a activității. Tipul secretor al infertilității masculine este legat de insuficiența testiculară primară și secundară, care e însoțită de scăderea producerii de hormon sexual masculin testosteron și de tulburări ale spermatogenezei. Cauzele insuficienței primare a testiculelor pot fi:

a) anomalii de dezvoltare și diverse boli ale testiculelor, care duc la dereglarea funcției lor normale;

b) lipsa coborârii complete și la timp a testiculului în scrot (criptorhidism).

Cauzele insuficienței secundare a testiculelor sunt:

a) diverse procese inflamatorii ale organelor genitale ale bărbatului, inclusiv bolile transmise pe cale sexuală (prostatită – inflamația prostatei, orhită și epididimită – inflamația testiculelor și a anexelor lor, coliculita seminală – inflamația tubercului seminal, uretrită gonoreică);

b) boala infantilă „oreion” sau parotită epidemică, în timpul căreia sunt afectate diferite glande, inclusiv și testiculele;

c) tulburări hormonale cauzate de o scădere semnificativă a producției de hormoni sexuali masculini sau de insuficiența hipotalamusului și a hipofizei;

d) hidrocelul testicular – acumularea de lichid în testicul;

e) varicele – dilatarea venelor testiculului și a canalului seminal;

f) anomalii genetice și cromozomiale, care duc la lipsa spermatogenezei;

g) afectarea testiculelor cauzate de tumori benigne sau maligne.

Infertilitatea excretorie (obturatorie) se caracterizează prin imposibilitatea deplasării spermatozoizilor pe căile de transport ale spermei. Ea poate fi unilaterală sau bilaterală. În cazul unei afectări unilaterale, se observă o scădere semnificativă a numărului de spermatozoizi în ejaculat, iar în cazul unei afectări bilaterale, aceștia lipsesc complet.

Cauzele infertilității excretorie masculine pot fi:

a) boli inflamatorii ale anexelor și a canalului seminal, care duc la obstrucția canalului seminal;

b) lipsa congenitală a anexei testiculare sau a canalului seminal;

c) tumori și chisturi ale anexei testiculare;

d) leziuni ale canalului seminal în timpul operațiilor pe scrot sau pe organele pelvine mici;

e) traumarea testiculelor în urma loviturilor sau contuziilor în zona perineului.

Infertilitatea masculină poate fi cauzată și de diferite tulburări sexuale ale actului sexual, care se manifestă sub formă de impotență și disfuncție ejaculatorie, și anume:

a) aspermatism – lipsa ejaculării în timpul actului sexual, în ciuda păstrării dorinței sexuale, a erecției și a producției normale de spermă;

b) hipospadias – în care orificiul extern al canalului urinar nu se deschide în capul penisului, ci la baza scrotului, ceea ce face ca sperma să nu ajungă în vaginul femeii;

c) ejaculare retrogradă – proiectarea spermei în vezica urinară fără ejaculare externă.

Infertilitatea masculină poate fi cauzată și de expunerea la radiații sau de urmarea unui tratament cu chimioterapie, de consumul îndelungat de medicamente (antibiotice, steroizi anabolizanți), de nivelul ridicat de radiații în zona în care locuiește, de abuzul de alcool și droguri, de efortul fizic excesiv, de stresul puternic pe care l-a suferit și de avitaminosis. Toate acestea, în organismul bărbatului, duc la formarea unor legături care au un efect negativ asupra spermatogenezei.

Indiferent de cauză, infertilitatea masculină se va reflecta întotdeauna în spermogramă – analiza ejaculatului, care permite determinarea prezenței, numărului și calității spermatozoizilor, a motilității și a particularităților morfologice ale structurii lor, precum și a particularităților lichidului seminal (sperma, ejaculat). Spermograma caracterizează **fertilitatea spermei**, adică capacitatea ei de a fertiliza, de aceea, un cuplu fără copii trebuie să înceapă examinarea cu spermograma. Pentru ejaculatul cu indicatori normali privind cantitatea, mobilitatea și morfologia spermatozoizilor în spermogramă se utilizează termenul „normospermie”. În cazurile de patologie a spermei, se indică următoarele variante de tulburări ale acesteia:

a) oligospermie sau hipospermie – volum insuficient de spermă ejaculată în timpul actului sexual (în mod normal, acesta ar trebui să fie de cel puțin 2 mililitri);

b) oligozoospermie – un număr prea mic de spermatozoizi maturi în spermă. În mod normal, concentrația lor ar trebui să fie de la 60 până la 150 de milioane într-un mililitru de ejaculat;

c) azoospermie – absența spermatozoizilor maturi în ejaculat;

d) aspermie – lipsa completă de spermatozoizi și a tuturor celulelor spermatogenezei din cauza incapacității testiculelor de a le produce (în acest caz, în timpul actului sexual se simte un orgasm slab și are loc eliminarea unei

cantități mici de lichid seminal, care constă doar din secreția prostatei și a veziculelor seminale);

e) astenospermie – mișcare slabă a spermatozoizilor în spermă și reducerea numărului de spermatozoizi capabili de fertilizare (numărul formelor de spermatozoizi cu mișcare slabă și cu anomalii ale spermatogenezei depășește 30%);

f) criptospermie – prezența în ejaculat doar a unor spermatozoizi ce se mișcă;

g) nekrospermie – lipsa completă de spermatozoizi vii în ejaculat, în prezența unui număr mare de spermatozoizi ce nu se mișcă;

h) polispermie – tulburarea spermatogenezei cu eliminarea constantă a unui număr crescut de spermatozoizi cu capacitate redusă de fertilizare (peste 250-300 de milioane într-un mililitru ejaculat);

i) teratozoospermie – număr mare de spermatozoizi morfologic anormali;

j) piospermie – număr mare de leucocite în spermă din cauza unui proces inflamator în organele sexuale masculine.

Identificarea cauzelor infertilității la femei este o problemă complicată, deoarece, de obicei, ea este determinată de mai mulți factori. În diagnosticarea infertilității feminine se efectuează examinări cu ajutorul oglinzilor, frotiurilor vaginale, analizelor histologice, măsurarea temperaturii rectale pe parcursul ciclului menstrual, determinarea nivelului hormonal și ecografie. Principiul de bază al tratamentului infertilității feminine este eliminarea cauzelor acesteia, și acest lucru este un proces lung și destul de complex. Cât privește tratamentul infertilității masculine, acesta este destul de complicat și puțin eficient.

În legătură cu această problemă, în cadrul îndrumării spirituale se pune întrebarea: „Este permis creștinilor să recurgă la fertilizarea artificială a ovulului (în eprubetă) dacă infertilitatea femeii este cauzată de obstrucția completă a trompelor uterine și toate celelalte metode de tratament sunt ineficiente?”. În această privință, trebuie să spun că,

fiecare slujitor a lui Dumnezeu abordează această problemă în moduri diferite, unii interzic categoric utilizarea acestei realizări medicale relativ recente, iar alții acceptă o astfel de posibilitate cu condiția ca să fie fertilizat și introdus în uter doar un singur ovul, mai exact spus, un singur embrion. Cât privește opinia celor care categoric interzic această metodă, cred că acești oameni au o astfel de abordare în privința acestei probleme din motiv că ei personal nu știu ce înseamnă să nu ai copii în propria viață conjugală. După ce eu însumi am trecut prin amărăciunea acestei dureri, eu personal, niciodată nu aș îndrăzni să interzic categoric recurgerea la metoda de fertilizare artificială. Cât privește a doua opinie, și aici pot fi diferite nuanțe. Pentru a-mi explica mai bine gândul, voi relata povestirea unei femei care, a trecut prin această problemă împreună cu nepoata ei.

„Când nepoata mea s-a căsătorit, ea era încă necredincioasă. După puțin timp de la nașterea fiului lor, ea s-a pocăit și a primit botezul în apă. A trecut puțin timp după aceea și soții au dorit să mai aibă încă un copil. Dar de data aceasta, nu a fost atât de simplu. Ba o boală, ba alta a dat buzna peste nepoata mea. Ea a suferit mai multe operații: de două ori i s-au curățat și ventilat trompele uterine din cauza unei inflamații purulente a acestora, apoi au urmat trei sarcini extrauterine, ultima dintre ele încheindu-se cu o complicație grea, care a necesitat o nouă intervenție chirurgicală. Rezultatul tuturor acestor probleme a fost obstrucția completă a trompelor uterine, ceea ce a dus la o infertilitate secundară. E greu de descris prin ce a trecut această familie. O, cât am plâns împreună cu ea! Trebuie să spun că ea era nu numai o creștină bună, ci și o soție ascultătoare. Când o vedeam cum vorbea cu soțul ei și cât de smerit îi răspundea la grosolănia lui, nu puteam decât să mă mir de puterea și înțelepciunea dată ei de sus. În cele din urmă, și soțul ei s-a pocăit. Desigur, aceasta a fost, în primul rând, mila lui Dumnezeu. Dar sunt sigură că Dumnezeu a văzut credința nepoatei mele și dragostea ei față de soțul pe care l-a cucerit. După pocăință,

soțul nepoatei mele s-a alăturat la rugăciunile ei, însă medicii au spus că ea nu va mai putea să aibă copii. Și iarași am plâns și ne-am rugat. Și atunci această familie a decis să recurgă la fertilizarea artificială. Prin intervenție chirurgicală, au extras un ovul și l-au fertilizat în eprubetă cu sperma soțului. Prima încercare nu a avut succes, și ei au plâns, s-au rugat și au rămas în așteptare. Creștinii din biserică o convingeau pe nepoata mea și pe soțul ei să renunțe la toate eforturile, deoarece considerau că astfel îl ispitesc pe Dumnezeu, care pur și simplu a închis pântecele ei, și că soții trebuie să accepte acest lucru. Cu toate acestea, ei au decis să mai facă încă o încercare prin intermediul fertilizării artificiale. A doua oară, nepoatei mele i s-au extras două ovule mature. Unul dintre ele a fost fertilizat, iar celălalt a fost înghețat. Și, o minune! Primul ovul, fertilizat cu sperma soțului, s-a implantat imediat în uter. Sarcina a decurs normal, după care s-a născut încă o fetiță sănătoasă. După doi ani, ei au încercat să fertilizeze ovulul înghețat, și din nou s-a întâmplat o minune. S-a născut încă un copil minunat și sănătos. Astfel, acești doi copii au devenit rezultatul a unsprezece ani de rugăciuni și așteptări pline de răbdare, fără a pierde credința. Astăzi, această familie creștină are trei copii și este foarte fericită. Fiul mai mare frecventează adunările și învață la o școală bună. A doua fetiță a început deja să vorbească și cântă mereu, repetând cuvântul „Isus! Isus!”, iar cel mai mic fiu este un băiat foarte liniștit și neobișnuit de frumos. Așa că, eu consider – a încheiat interlocutoarea mea – că nu trebuie să judecăm familiile care recurg la metoda artificială de fertilizare, în cazul dacă ei nu pot avea copii”.

O astfel de credință mare și neclintită, poate să se manifeste în moduri diferite la oameni. De exemplu, un alt cuplu de creștini, după ce au trăit în căsătorie timp de opt ani și au încercat toate metodele posibile de tratament, au refuzat fertilizarea artificială care le-a fost propusă, hotărând să se încreadă pe deplin în Domnul și să accepte voia Lui, oricare ar fi fost ea pentru ei. Rezultatul acestei încrederi a fost o sarcină care a apărut pe neașteptate, când,

din punct de vedere uman, practic nu mai era nicio speranță. Deși în timpul nașterii viața copilului a fost în pericol, Dumnezeu nu a permis să se întâmple ceva rău cu el, și el totuși a supraviețuit. Astfel, acest copil a devenit o recompensă pentru marea încredere a soților și disponibilitatea lor de a accepta totul ca din mâna lui Dumnezeu și după cum a prevăzut El pentru ei.

Însă, aceste două cazuri, deloc nu vorbesc despre faptul că cuplurile care totuși așa și nu au putut să devină părinți, au o credință slabă, sunt nevrednici sau nu s-au încrezut pe deplin. Pentru că Dumnezeu are pentru fiecare dintre noi un plan perfect și cunoscut doar Lui, în care nu pot fi greșeli, lucru de care și eu m-am convins de-a lungul anilor. Când au rămas în urmă peste douăzeci de ani de tristețe, lacrimi, așteptări și suferințe din cauza lipsei de copii în căsătoria noastră, Domnul, prin Duhul Său mi-a pus în inimă uimitoarele cuvinte: „Nu plânge. Am pregătit pentru tine maternitatea spirituală, în care îți voi dăruia sute și mii de copii spirituali din diferite colțuri ale lumii. Dacă ai fi avut copiii tăi proprii, atunci tu le-ai fi dat lor toată dragostea ta, dar Eu vreau ca ea să aparțină celor, pe care îi voi trimite la tine”. Și într-adevăr așa și este, nenumărate suflete în urma consilierii spirituale, de-a lungul anilor mă numesc mamă, iar la ziua mamei primesc buchete de flori și felicitări din diferite orașe și țări ale lumii.

Revenind la temă, aș vrea să mai spun că, deși infertilitatea afectează atât bărbații, cât și femeile, femeile totuși suferă mai mult decât bărbații, deoarece adesea ele primesc primul șoc. Și acest lucru se răsfrânge nu numai asupra stării lor generale, ci și asupra stării lor neuropsihice. Unele soții fac tot posibilul pentru a-și ascunde durerea și plâng în taină, iar altele – manifestă schimbări pronunțate în comportament și caracter. Dorința de a avea un copil acoperă toate celelalte interese ale femeii. Ea se simte neîmplinită și mai prejos decât alții. Bărbații, în astfel de cazuri, se închid în sine și se retrag în inima lor, fără să-și dea seama că o astfel de atitudine mărește și mai mult suferința soției. Tulburările de funcționare sexuală care apar

în astfel de situații agravează și mai mult problema, ducând la mari depresii.

La oamenii necredincioși, infertilitatea devine cauza divorțului în fiecare al patrulea caz. Soții creștini însă, dacă își percep sufletul- pereche ca fiind voia lui Dumnezeu, atunci ei își consideră căsătoria lor deplină și binecuvântată, chiar dacă nu au copii. Relațiile conjugale aparțin căsătoriei, indiferent dacă ele duc sau nu duc la nașterea de copii. Căci, caracterizând aspectele esențiale ale căsătoriei, Creatorul a menționat următoarele lucruri importante: „a părăsi”, „a se lipi” și „a fi un singur trup”, fără a spune măcar un cuvânt despre nașterea copiilor, care este un dar suplimentar dat de Dumnezeu, dincolo de ceea ce El numește unitatea dintre soț și soție. Dând jurământul de credință conjugală la altar, tinerii își exprimă prin asta disponibilitatea de a împărtăși împreună tot ce va fi în viitor în viața lor de cuplu, inclusiv și infertilitatea.

Încheind acest capitol, aș vrea să adaug că problemele discutate aici nu acoperă toate aspectele cu care se confruntă bărbatul și femeia devenind soți. De aceea, pe măsură ce ne vom adânci în această sferă atât de importantă și delicată a relațiilor umane, vom mai reveni încă nu o singură dată la această temă, pentru a examina cât mai multe aspecte ale vieții de cuplu.

Capitolul 8

Întrebări, care rămân fără răspuns

Problemele care apar între soți în viața lor intimă, trezesc multe întrebări pe care deseori lor le este rușine să le pună slujitorilor. Și chiar dacă ei se hotărăsc să întrebe, răspunsurile pe care le primesc sunt atât de neclare și contradictorii, încât se încurcă și mai mult și nu știu cui să dea crezare. De fapt, acest lucru nici nu e de mirare, pentru că în Sfânta Scriptură sunt puține îndrumări directe și clare, care se referă la relațiile intime dintre soți, și acest lucru lasă loc pentru tot felul de opinii omenești. Așa că, întrebările care îi frământă pe soții credincioși, rămân adesea fără răspuns.

Una dintre cele mai dificile dintre acestea este întrebarea dacă **Biblia prevede vreo limită pentru viața intimă a creștinilor**, sau în acest domeniu soțului și soției le este totul permis? Uneori, această întrebare este formulată astfel: „**Ce** este permis și **ce** nu este permis în patul conjugal?” sau „**Ce** este considerat natural și, prin urmare, permis în relațiile intime dintre soți, și **ce** anume este păcat?”. De obicei, prin asta se subînțelege, posibilitatea de a induce orgasmul prin alte metode în cazul absenței lui în timpul actului sexual, variante de poziții în timpul intimității, precum și acceptabilitatea altor tipuri de contacte sexuale, inclusiv sexul oral și anal.

În privința primei probleme, rezultatele studiilor efectuate de ginecologi și sexologi arată că majoritatea femeilor ating orgasmul și satisfacția sexuală prin stimularea clitorisului, și nu a vaginului. Și, deoarece clitorisul nu primește suficientă stimulare de la penis în timpul actului sexual din cauza poziției sale prea înalte, multe soții preferă ca soțul să le aducă la orgasm, stimulându-l cu degetul înainte de începerea actului sexual, în timpul actului sexual sau imediat după acesta. Prin stimularea gîngășă a clitorisului cu degetele, descărcarea sexuală la femeie poate avea loc în timpul mîngăierilor amoroase sau în timpul actului sexual. Dacă acest lucru nu se întîmplă, soțul trebuie

să continue stimularea după finalizarea actului sexual. Singurele excepții sunt cazurile în care femeia refuză acest lucru. Unii soți practică stimularea clitorisului cu capul penisului relaxat după actul sexual pentru a atinge orgasmul. Nu este nimic condamnabil sau păcătos în asta, pentru că este mai bine să recurgi la această metodă de satisfacție sexuală decât să-ți lași soția nesatisfăcută, neîndeplinind astfel porunca Sfintei Scripturi: „Bărbatul să-și împlinească față de nevastă **datoria de soț...**” (1Cor. 7:3). Acest verset din Biblie după Traducerea Fidelă din 2015 sună astfel: „Soțul să dea soției **bunăvoința datorată**” (1Cor. 7:3).

Următoarea întrebare dificilă pe care creștinii o pun în cadrul consilierii spirituale, se referă la **pozițiile în timpul actului sexual**, precum și la sexul oral și anal. Acest lucru le preocupă în special pe femeile care, în astfel de situații simt remușcări mult mai mari în comparație cu soții lor credincioși, și cu atât mai mult dacă soții sunt necredincioși. Astfel, de exemplu, o femeie în vârstă povestește: „Eu și soțul meu am venit la Domnul acum câțiva ani. Înainte de aceasta, am fost nevoiți să trăim sexual mulți ani, recurgând la diferite poziții, deoarece, suferind de astm bronșic, soțul meu, întotdeauna se înădușea din cauza lipsei de aer când încerca să întrețină actul sexual în stil tradițional. Astfel, pozițiile laterale sau cele în care eu eram deasupra lui era ceva obișnuit și normal pentru noi. Dar într-o zi, în comunitatea noastră a fost organizată o întâlnire cu cei căsătoriți, în cadrul căreia slujitorul a spus că, în afară de poziția tradițională „misionară”, toate celelalte poziții nu sunt permise în viața conjugală a creștinilor. De aceea, dacă cineva dintre noi a făcut așa ceva, trebuie să se căiască și să se lase de aceste metode. Aceste cuvinte au fost pentru mine și soțul meu ca un trăsnet din senin. Am fost foarte deprimați, deoarece o astfel de interdicție a însemnat pentru noi să încetăm complet viața sexuală, iar noi abia împlinisem cincizeci de ani. După aceea, noi câteva săptămâni nu am mai avut relații sexuale, iar apoi, când soțul meu a încercat totuși să avem relație intimă în poziția tradițională, nu a putut face acest lucru, deoarece a început

să aibă un atac de astm. Frica față de păcat din cauza folosirii pozițiilor netradiționale ne-a determinat pe noi să renunțăm complet la viața sexuală, deși amândoi suferim foarte mult din cauza acestei abțineri ce ne-a fost impusă.

După cum vedeți, și în zilele noastre sunt destule comunități creștine în care se consideră că toate pozițiile, cu excepția celei „misionare”, sunt păcătoase și, prin urmare, inadmisibile pentru credincioșii care doresc să ducă o viață sfântă și plăcută Domnului. Deși în Biblie nu există nici măcar o aluzie la acest lucru, slujitorii bisericilor continuă totuși să adere cu strictețe la convingerile și concepțele predecesorilor și părinților lor spirituali, fără a încerca să clarifice dacă o astfel de concepție provine din Cuvântul lui Dumnezeu sau este doar o tradiție creștină și o invenție pur omenească.

Pozițiile suplimentare care se folosesc în timpul actului sexual, cel mai bine ar fi să le priviți în manualele medicale, unde ele sunt reprezentate sub formă de imagini grafice (astfel ele sunt mai ușor de perceput). La fel ca și poziția tradițională „misionară”, acestea sunt naturale, adică normale, deoarece și în aceste cazuri organul genital al bărbatului pătrunde în organul genital al femeii, doar că în altă poziție a corpurilor lor. Necesitatea de a alege alte poziții pentru actul sexual nu este dictată de depravarea soților și nici de pofta firii bărbatului (după cum se crede adesea), ci de particularitățile locației fiziologice a fantei genitale a femeii și de decalajul clitorisului. Problema este că intrarea genitală la femei se află în diferite locuri: la unele ea se află destul de jos, aproape de anus, la altele – direct la mijloc, iar la unele femei, ea se află destul de sus, aproape de abdomen. În cazul în care intrarea genitală este situată jos, cea mai eficientă poziție pentru obținerea orgasmului la femeie este cea în care bărbatul se află în spate. În cazul unei poziții înalte a intrării în vagin, orgasmul se atinge cel mai bine atunci când femeia se află deasupra sau pe o parte, iar în cazul în care intrarea în vagin se află la mijloc – atunci toate pozițiile sunt potrivite, fără excepție.

Cuplurilor care au dificultăți în atingerea orgasmului le este suficient să schimbe doar poziția în timpul actului sexual și problema se va rezolva de la sine. Pentru a afla care poziție este optimală pentru un cuplu, trebuie să se facă o consultație la un medic ginecolog, care va determina tipul de poziționare a intrării în vagin și va oferi cele mai bune recomandări pentru actul sexual. Trecerea de la o poziție la alta în timpul actului sexual aduce în sine o varietate de emoții care reîmprospătează sentimentul sexual, îi dă o nuanță de ceva nou, intensifică plăcerea obținută din împreunarea fizică, înlăturând astfel plictiseala care decurge din monotonia unei singure poziții. Dacă soțul sau soția suferă de o boală care împiedică întreținerea relațiilor sexuale în poziția tradițională „misionară”, atunci ei pot să aleagă o altă poziție a corpurilor lor în timpul relației intime. Dar, când femeia este însărcinată, pentru a proteja copilul din pânțe de lovături și de presiune, soții pot să înfăptuiască actul sexual stând pe o parte.

Deseori, înstrăinarea dintre soți, certurile familiale și divorțurile au loc în familie doar din cauză că ei nu cunosc pozițiile în care se ajunge cel mai ușor la orgasm. Pe când este suficient doar ca soțul și soția să schimbe poziția corpurilor lor sau să pună o pernă sub soție în timpul actului sexual, și situația din pat se schimbă imediat în favoarea relației. *(Celor care doresc să afle mai multe despre orgasm, pozițiile naturale în timpul actului sexual, structura și funcțiile organelor genitale, precum și multe alte lucruri, le recomand să citească cartea „Căsătoria perfectă”, scrisă de medicul creștin olandez, ginecolog și sexolog, Theodor Hendrik van de Velde).*

Însă absolut totul arată complet altfel atunci, când vine vorba de **sexul oral și anal**, care este o încălcare a naturaleții actului sexual prevăzut de Creator. Căci, când Dumnezeu a creat omul, El a prevăzut fiecare orificiu al corpului omului, la fel ca și orice organ, pentru un anumit scop. Gura – pentru a mânca. Urechile – pentru a auzi. Orificiul anal – pentru a elimina resturile alimentare deja prelucrate și, prin urmare, inutile organismului, orificiul urinar – pentru a

elimina substanțele toxice, iar orificiile genitale – pentru a se împreuna cu sexul opus și a naște copii. Folosind orificiile noastre nu după menirea lor – noi ne împotrivim Creatorului, spunându-i astfel că, atunci când a creat omul, El nu a fost destul de înțelept, deoarece nu a luat în considerare tot ceea ce de ce avem nevoie.

Cuvântul Domnului ne spune: „Căsătoria să fie ținută în toată cinstea, și patul să fie nespurcat”. Domnul subliniază aici că relațiile sexuale ale soților credincioși trebuie să fie ceva sfânt, nobil și înălțător, care să reflecte puritatea și tandrețea dragostei conjugale. Dar despre ce fel de sfințenie și noblețe putem vorbi atunci când soțul și soția practică sexul oral sau anal, care nu are nicio legătură cu natura și destinul celei mai înalte creații a lui Dumnezeu! O astfel de amestecătură sexuală antinaturală își are rădăcinile în **homosexualitatea** din ziua de azi, care e răspândită pretutindeni, și din cauza căreia Sodoma și Gomora au fost distruse complet, devenind un exemplu groaznic pentru noi, prin care Creatorul previne toate generațiile viitoare. Poziția tradițională a creștinismului, care este bazată pe traduceri textelor Noului Testament și reflectă credința apostolilor și a primilor ucenici ai lui Hristos, condamnă categoric orice relații homosexuale, iar sexul oral și anal este o parte integrantă a acestora. De aceea, creștinii, pe care Biblia îi numește „sfinții soți și soțiile lui Dumnezeu”, nu trebuie să preia metodele de satisfacție sexuală ale homosexualilor și lesbienele.

Chiar și unii necredincioși știu că sexul oral și anal este o perversiune sexuală și un păcat, dar copiii lui Dumnezeu din ziua de azi, straniu de tot, au pus acest lucru sub semnul întrebării, ceea ce a devenit pentru mulți dintre ei un subiect de discuții, dezbateri și dispute. De fapt, acest lucru nici nu e de mirare. Când un om experimentează acest păcat sau trăiește în el de mult timp – e greu să-i dovedești ceva și cu atât mai mult să-l convingi. El chiar și în Sfânta Scriptură va găsi versete care chipurile „confirmă” presupusa lui dreptate, aducând ca exemplu, cuvintele apostolului Pavel, care a spus: „Eu știu și sunt încredințat în Domnul Isus că nimic nu este necurat în sine și că un lucru nu este necurat

decât pentru cel ce crede că este necurat” (Rom. 14:14), neluând în considerare că această afirmație se referă la mâncare, și nici într-un caz nu la sexul oral și anal.

Oamenii care recurg la acest tip de satisfacție sexuală devin atât de dependenți de ea, încât își pierd tot interesul față de actul sexual natural obișnuit. Ei devin pur și simplu sălbatici când li se refuză acest lucru. O femeie creștină spunea că soțul ei, care era credincios, o arunca cu furie pe podea din patul conjugal dacă ea refuza să-i ia în gură penisul lui sau încerca să se opună introducerii acestuia în anusul ei. Iar când ea l-a învinovățit pe soț în violență, el a răspuns calm că, procedând astfel, se bazează pe Cuvântul lui Dumnezeu, care spune că, „nevasta nu este stăpână pe trupul ei, ci bărbatul” (1Cor. 7:4), și dacă așa e scris, atunci el are tot dreptul să facă cu ea tot ce vrea. Așa că, cât privește patul conjugal, și aici se pot scoate din context și folosi cu viclenie cuvintele Bibliei pentru a îndreptăți faptele dezgustătoare, uitând de alte pasaje din Sfânta Scriptură care ne spune să fim cugetători, să ne iubim aproapele, să-i fim plăcuți, respectuoși și blânzi.

Perversiunea este un comportament nenatural, o deviere, o transformare monstruoasă. Ca și în toate celelalte sfere ale vieții, în relațiile sexuale, perversiunea este sinonimă cu cuvântul „păcat”, pentru că în ea, capacitățile pe care Dumnezeu le-a dat omului, se folosesc nu după cum au fost menite de Creator. Este important de menționat că perversiunile sexuale, atât în Grecia Antică (unde erau celebrate), cât și în Israel (unde erau condamnate cu severitate), se considerau a fi viciu și un semn de depravare. Atracția față de perversiunile sexuale și încercarea de a le îndreptăți sub orice formă, este un semn evident al răcirii spirituale a creștinului sau o dovadă a fascinației sale pentru pornografie, care, datorită internetului, a devenit astăzi accesibilă peste tot. Despre acest lucru este menționat și în Epistola către romani: „fiindcă, măcar că au cunoscut pe Dumnezeu, nu L-au proslăvit ca Dumnezeu, nici nu L-au mulțumit; ci s-au dedat la gândiri deșarte, și inima lor fără pricepere s-a întunecat... De aceea, Dumnezeu i-a lăsat

pradă necurăției, să urmeze poftele inimilor lor; așa că își necinstesc singuri trupurile... Din pricina aceasta, Dumnezeu i-a lăsat în voia unor patimi scârboase..." (Rom. 1:21, 24, 26). În continuarea acestor versete sunt descrise diferite tipuri de satisfacții sexuale nenaturale, inclusiv sexul oral și anal. Doar a ști despre Dumnezeu și a crede în El, nu-l apără pe om de întunecimea inimii, de acțiunile păcătoase și nefirești în privința vieții sexuale.

Numai Domnul, poate aduce în ordine această problemă și numai Domnul poate să-i facă pe oameni să înțeleagă că **tot ceea ce e nenatural – e păcat**. Și acest lucru, Domnul poate să-l facă numai prin Duhul Sfânt, despre care în Cuvântul lui Dumnezeu se spune: „Când va veni Mângâietorul, **Duhul adevărului**, are să vă călăuzească în tot adevărul” (Ioan. 16:13). Numai când Duhul Sfânt – Duhul Adevărului vorbește inimii omului, atunci el, înțelege că aceasta este vocea Domnului și i se supune Lui, renunțând la toate opiniile, părerile și convingerile sale anterioare. Având în vedere că sexul oral și anal înrobește și subjugă omul, renunțarea la el – nu este un proces ușor, însă, dacă creștinul este gata să facă orice pentru a cunoaște adevărul, atunci Dumnezeu îl va ajuta în lupta împotriva acestui păcat și-i va da bucuria biruinței. Relațiile sexuale curate și neîntinate sunt importante pentru creștini și deoarece, deși această sferă a vieții conjugale este ascunsă de oameni, Dumnezeu totuși o vede în permanență și în Cuvântul Său ne spune: „Ci, după cum Cel ce v-a chemat este sfânt, fiți și voi sfinți în toată purtarea voastră. Căci este scris: „Fiți sfinți, căci Eu sunt sfânt” (1Petru 1:15-16). În timpul comiterii unui act sexual nenatural, uneori e suficient doar să te gândești la Sfântul Dumnezeu Care te vede în acest moment, și acest gând te va ajuta să renunți cu dezgust la acest păcat.

Apropo, în relațiile conjugale este încă un „nu se poate” pe care soții niciodată nu trebuie să-l ignore. Și acest „nu se poate” se referă la copii, care, nici într-un caz nu trebuie să devină martori ai intimității părinților lor. Căci, psihicul lor, deloc nu-i pregătit pentru a înțelege lucrurile legate de viața

sexuală. După ce au auzit sau au văzut noaptea actul sexual al părinților, ei nu mai pot uita de acest lucru, și în mintea lor mereu se învârteste acest gând, iar curiozitatea care le-a apărut, îi împinge să încerce să facă același lucru cu colegii lor. Așa se nasc jocurile secrete „de-a mama și tata”, în timpul cărora ei încearcă să repete cu surorile lor, cu verii, cu fetițele și băieții vecini ceea ce au văzut noaptea la părinți. De exemplu, o mamă a fost complet șocată când și-a găsit fiul de opt ani imitând actul sexual, întins peste sora lui de șase ani, dezbrăcată, și arătându-i cum trebuie să gеме și să strige „aaaa...”. Astfel de jocuri ale copiilor pot duce la consecințe grave. Dar se poate întâmpla și invers, devenind martori involuntari ai relațiilor sexuale ale părinților, copiii încep să simtă dispreț și ură față de ei. Astfel, un băiat de nouă ani a început să se comporte extrem de obraznic față de părinții săi, iar când ei au încercat să-l pună la punct, el a exclamat cu indignare: „Voi vă ocupați noaptea cu astfel de porcării și vreți să vă respect și să vă cinstesc!”.

Da, mulți soți pot spune că locuința lor este atât de mică încât sunt nevoiți să doarmă în aceeași cameră cu copiii. Dar faptul că nu au o cameră separată ca dormitor conjugal, nu înseamnă că nu se poate găsi o soluție în această situație. Părinții mei, care au trăit mulți ani cu șase copii într-un apartament mic și neamenajat, format dintr-o singură cameră și o bucătărie, au găsit totuși o modalitate de a-și ascunde viața sexuală. Pur și simplu, tata a separat cu un perete gros în colțul bucătăriei locul pentru patul lor și l-a ascuns complet de ochii noștri, ai copiilor. Noi, copiii, dormeam câte doi pe trei paturi într-o cameră mare (noi eram două fete și patru băieți) și nu era nevoie să ieșim noaptea în bucătărie. La fiecare pat era un vas, iar în mijlocul camerei, pe masă, stătea un pahar și ulciorul cu apă, în cazul în care cineva dintre noi ar fi vrut să bea ceva în timpul nopții. Datorită înțelepciunii, prudenței și previziunii părinților noștri, niciunul dintre copii nu a avut problemele menționate mai sus. Dacă fiecare cuplu ar dori să fie precaut, atunci întotdeauna s-ar putea găsi o ieșire din situația care s-a creat, chiar dacă familia locuiește într-o

singură cameră a unui apartament comunal (o perdea sau un paravan așezat lângă patul conjugal, va proteja într-o oarecare măsură copiii de ceea ce nu trebuie să vadă).

Oricum n-ar fi, taina patului conjugal trebuie să rămână totuși taină, destinată doar pentru soți. Ceea ce se întâmplă în dormitor între soț și soție, nu numai că este prevăzut, ci și binecuvântat de Dumnezeu. Totuși, acest lucru trebuie să aibă loc fără martori. Căci, când mergem la toaletă pentru a ne face nevoile fiziologice, noi închidem ușa în urma noastră, pentru ca nimeni să nu ne vadă. La fel trebuie să procedăm și în privința relațiilor intime. Întrând în dormitor, soții trebuie să ia toate măsurile necesare pentru ca nimeni să nu fie martor la ceea ce se petrece în patul conjugal.

Următoarea problemă, din cauza căreia creștinii apelează deseori la consiliere spirituală, este **întrebarea cu privire la nașterea copiilor**. Aceasta este, probabil, cea mai dificilă temă cu care se confruntă consilierul spiritual, deoarece toți slujitorii abordează această întrebare în mod diferit și, reieșind din opinia lor, își îndrumază membrii bisericii. Cei înțelepți dintre ei îi sfătuiesc pe soți să rezolve această chestiune personală între ei înșiși și împreună cu Dumnezeu. Însă, sunt și mulți care, asumându-și o responsabilitate enormă, transformă nașterea de copii într-o chestiune de mântuire a femeii, bazându-se doar pe un singur verset din Sfânta Scriptură: „Totuși ea va fi mântuită prin nașterea de fii, dacă stăruie cu smerenie în credință, în dragoste și în sfințenie” (1Tim. 2:15). În acest caz, ei nu iau în considerare nimic: nici sănătatea femeii, nici atitudinea soțului cu privire la întrebarea nașterii copiilor și cine este el (dacă este alcoolic, toxicoman, bolnav psihic etc.), nici condițiile în care trăiește familia nu se iau în considerare, nici prezența unor boli grave la copiii născuți și în genere, absolut nimic nu se ia în considerare. După părerea lor, „Dumnezeu deschide pântecele femeii și Dumnezeu îl închide, de aceea, ea este obligată să nască toți copiii pe care îi poate avea, și punct”.

O astfel de interpretare literală a acestui verset, în bisericile diferitelor confesiuni creștine a dus la multe

consecințe grave, iar uneori chiar catastrofale. Astfel, de exemplu, într-o comunitate creștină, în care acest verset era considerat aproape fundamental, frații „deosebit de spirituali” iubeau să le reamintească soțiilor despre „îndatoririle” lor. „Unde vă sunt copiii voștri? – întrebau ei de la amvon. – Sau ați uitat că soțiile se mântuiesc prin nașterea de fii?! Chemarea divină a femeilor și slujirea în biserică constă în nașterea copiilor! Luați seama ca nu cumva să cădeți în păcat din această cauză! Dacă nu veți naște copii, vă veți lipsi de binecuvântările lui Dumnezeu!...”

Și femeile speriate nășteau și nășteau, de aceea familiile membrilor acestei comunități creștine aveau câte zece-cincisprezece copii. Dacă la un cuplu nu se năștea un alt copil în decursul unui an sau doi, soțul și soția erau acuzați de contracepție și puși la observație. În această chestiune, frații conducători erau „ajutați” și de femeile în vârstă, și de bătrânele râvnoase, care supravegheau cu atenție surorile tinere, identificând printre ele pe cele „vinovate”, care se abțineau de la nașterea de copii. În urma acestei abordări, ca rezultat, a crescut numărul copiilor bolnavi și slăbiți, precum și a copiilor cu diferite dizabilități fizice, și nici nu e de mirare acest fapt. Căci, organismul femeilor pur și simplu nu avea timp să se restabilească după nașteri și nu era pregătit pentru a purta următoarele sarcini. Nici chiar moartea a două mame cu mulți copii, care au murit la naștere una după alta, lăsându-și soții cu o mulțime de copii de toate vârstele, nu a dus la vreo schimbare sau rezolvare a acestei probleme.

Ceva asemănător s-a întâmplat și într-o altă comunitate creștină, unde întrebarea cu privire la nașterea de copii nu avea dreptul să fie pusă în discuție. Unei surori de treizeci și doi de ani, care avea șase copii, medicii i-au interzis să mai nască, temându-se că la următoarea naștere uterul ei, întins la maxim, pur și simplu nu va rezista. Femeia, cu lacrimi în ochi, l-a rugat pe soț să-i permită să ia măsuri de protejare, dar el, oftând, a răspuns: „Eu aș fi bucuros, dar cum vor reacționa frații noștri? Doar știi ce părere au ei în aceasta privință. Ne vor pune imediat la

observație”. În cele din urmă, această mamă cu mulți copii a rămas iarăși însărcinată și cu nemaipomenite probleme a născut al șaptelea copil. Însă, de data aceasta s-a întâmplat anume ceea ce au presupus medicii. În timpul nașterii, uterul ei s-a rupt și femeia a murit de hemoragie, iar copilul s-a înecat în sânge înainte ca medicii să facă operația cezariană și să-l scoată din uter. Așa că copilul a fost pus în sicriu lângă mama sa, fără să fi văzut lumina zilei. La înmormântare, oamenii plâneau cu hohote, privind cum cei șase copii rămași fără mamă, dintre care cel mai mare avea doar opt ani, se înecău în lacrimi, agățându-se de sicriul mamei și nu dădeau voie să-l coboare în mormânt.

Mai mult decât atât, în fosta Uniune Sovietică erau unele comunități creștine în care o astfel de moarte nu era considerată ca ceva ieșit din comun, deoarece creștinii se țineau de învățătura care spunea că „fericită este femeia care moare la naștere”. De aceea, nici nu e de mirare că printre ei erau soți care foarte calm spuneau: „Ei bine, dacă soția mea moare, Domnul îmi va trimite alta”, de parcă vorba nu mergea despre femeia iubită și mama propriilor copii, ci despre un obiect care, dacă se strică, poate fi ușor înlocuit. Uite la așa judecăți și afirmații extrem de nechibzuite poate ajunge omul, bazându-se pe propriile teorii inventate, care, **deloc** nu sunt menționate în Biblie. Nu putem decât să regretăm că, conceptele și opiniile pur omenești, care s-au transmis din generație în generație cu privire la întrebarea nașterii de copii le-au costat pe multe femei nu numai sănătatea, ci și viața, care le-a fost întreruptă înainte de timp. Pentru sângele acestor suflete sărmane, oare nu se va cere dare de seamă din mâinile celor, care le-au forțat pe aceste femei să meargă conștient pe calea autodistrugerii?..

Iar acum haideți să ne aprofundăm în sensul cuvintelor „Totuși ea **va fi mântuită prin nașterea de fii**, dacă stăruie cu smerenie în credință, în dragoste și în sfințenie” (1Tim. 2:15) și să începem cu faptul că, în Noul Testament, acest verset este unul dintre cel mai complicat, greu de tradus, și de înțeles. Analizându-l, teologii enumeră de obicei diferite

variante de interpretare, după care le oferă celor interesați să aleagă pentru ei cea mai acceptabilă dintre ele sau să continue să caute mai departe ceea ce nici nu e de mirare. Căci, însuși semnificația cuvintelor „nașterea de fiu” îi pune pe mulți în încurcătură. În primul rând, pentru că aceste cuvinte în Sfânta Scriptură nu apar mai mult nicăieri și, în al doilea rând, pentru că nu este clar ce înseamnă aceste cuvinte în acest caz – **capacitatea** femeii de a purta și a naște copii sau **nașterea de către ea a multor copii**?

Dacă ne ținem de prima variantă, atunci se primește că mântuirea și posibilitatea de a fi în veșnicii cu Domnul se poate obține de către femei prin capacitatea lor de a naște copii. Însă, o astfel de interpretare a acestor cuvinte trebuie recunoscută ca o absurditate totală, deoarece ea total contrazice doctrina de bază a creștinilor, care se bazează pe **mântuirea prin credință**. Căci, dacă ne-am salva prin abilitățile, darurile sau faptele noastre bune, atunci nu am avea nevoie de mântuirea prin har, datorită jertfei Sfântului Miel al lui Dumnezeu, care a fost dată atât pentru bărbați, cât și pentru femei. În afară de aceasta, mântuirea femeii prin nașterea de copii ar fi contrazis afirmația apostolului Pavel, care era pe deplin convins că în Hristos Isus „nu mai este nici parte bărbătească, nici parte femeiască” (Gal. 3:28).

Mântuirea unei femei nu are nimic comun nici cu nașterea unui număr mare de copii. Dacă copiii ar fi criteriul unei căsătorii creștine, atunci ar trebui să recunoaștem că cea mai reușită și binecuvântată de Dumnezeu căsătorie este neapărat o familie numeroasă. Însă, în așa caz, în această definiție intră și familiile mari care duc o viață asocială și imorală, și astfel de familii noi întâlnim destul de des în zilele noastre. În afară de aceasta, dacă nașterea multor copii ar avea vreo importanță pentru mântuirea femeii, atunci ar fi mântuite și mamele cu mulți copii care nu-L cunosc pe Dumnezeu, precum și femeile care trăiesc în curvie și nasc de la orice bărbat cu care conviețuiesc, doar pentru a primi de la stat ajutor financiar pe baza copiilor. Același drept la mântuire l-ar avea și femeile care au mulți copii, dar se închină la diferiți idoli și la tot felul de zei care

nu au nimic comun cu Mântuitorul nostru. Numărul mare de copii, de asemenea, nu poate fi un indicator al spiritualității soților, deoarece în viață sunt multe cazuri în care în familiile numeroase nu se sfârșesc certurile și disputele dintre părinți, iar copiii lor se aruncă unul după altul în lumea păcatului, nedorind nici măcar să audă de Dumnezeu. Deci, nu cantitatea contează, ci calitatea.

Dar nici asta nu e tot, deoarece Biblia clar ne spune că în ochii lui Dumnezeu sunt binecuvântate și acele femei care, din diferite motive, pur și simplu nu pot avea copii. De exemplu, în cartea profetului Isaia se spune: „Bucură-te, stearpo care nu mai naști! Izbucnește în strigăte de bucurie și veselie, tu care nu mai ai durerile nașterii... Nu te teme, căci nu vei rămâne de rușine; nu roși, căci nu vei fi acoperită de rușine...” (Isaia 54:1,4). Răsfoind paginile Sfintei Scripturi, nu veți găsi nicio aluzie la faptul că o femeie ce nu are copii nu va fi mântuită. În așa caz, toate femeile care nu pot avea copii și fecioarele bătrâne care nu au reușit să se căsătorească, ar fi fost sortite pieirii.

Biblia, de asemenea, nu indică la faptul că voia Domnului este ca familia să aibă mulți copii. În ea de asemenea nu vom găsi nicio confirmare că cuvintele „creșteți și înmulțiți-vă” trebuie să le considerăm ca pe o poruncă a lui Dumnezeu pe care, neapărat trebuie s-o îndeplinim, după cum susțin unii pastori și predicatori, bazându-se doar pe concepțiile și tradițiile înaintașilor, și nu pe Sfânta Scriptură. Pentru a ne convinge de acest lucru, e suficient să ne întoarcem la Vechiul Testament și să ne gândim la cei, cărora le-au fost adresate aceste cuvinte care se referă la nașterea de copii. Primii care le-au auzit, au fost Adam și Eva, cărora Dumnezeu le-a spus: „Creșteți, înmulțiți-vă, umpleți pământul” (Geneza 1:28), după care, straniu lucru, la ei s-au născut doar doi fii. După ce Abel a fost omorât de Cain (iar la acea vreme, ambii frați erau deja maturi), la primul cuplu s-a născut un alt fiu, Sif, deși Adam avea deja 130 de ani. Chiar dacă presupunem că fiicele din Cartea Genezei pur și simplu nu sunt menționate, totuși, cu greu se poate spune că prima familie a fost numeroasă.

Următorii care au auzit aceste cuvinte, au fost Noe și cei trei fii ai săi care au scăpat de potop, și despre care Biblia ne spune astfel: „Dumnezeu a binecuvântat pe Noe și pe fiii săi și le-a zis: „Creșteți, înmulțiți-vă și umpleți pământul”(Geneza 9:1). Și aici apare întrebarea: de ce totuși, cu toate că aveau această poruncă, acest om **neprihănit**, care a trăit șase sute de ani înainte de potop – a avut doar trei fii, iar apoi, deși a mai trăit încă trei sute de ani, nu a mai avut niciunul? Doar nici Noe și nici soția lui nu erau infertili, cum a fost în cazul lui Avraam și Sara.

A treia persoană căreia i-au fost spuse aceste cuvintele despre nașterea copiilor, a fost Iacov, căruia Dumnezeu i-a spus: „Crește și înmulțește-te” (Geneza 35:11). Însă, oricât de straniu nu ni s-ar părea, aceste cuvinte i-au fost spuse lui atunci când avea deja unsprezece fii. După aceea, lui Iacov i s-a născut doar un singur fiu, Beniamin, deși prima lui soție, Lea, care rămăsese după moartea Rahelei, și cele două roabe care i-au fost date ca soții, continuau să locuiască cu el. Aici îl mai putem adăuga și pe Moise despre care, deși Dumnezeu a spus că este cel mai blând om de pe pământ, totuși a avut doar doi fii, iar nepotul lui Avraam, Lot, a avut doar două fiice.

În afară de aceasta, este important de menționat și faptul că, numărul mare de copii dintr-o familie nu poate fi o dovadă a dragostei și armoniei dintre membrii acesteia. Astfel, de exemplu, în familia mare a lui Iacov nu a fost unitate nici între soții, care erau surori de sânge, și nici între copiii lor. Numeroasa familie a împăratului David era, de asemenea, sfâșiată de o dușmănie constantă, certuri, invidie și nenumărate contraziceri. În ea au fost și curvie, și incest, și atacuri asupra vieții tatălui și acapararea tronului său. Același lucru îl putem observa și în zilele noastre, când copiii crescuți în familiile mari ale credincioșilor, sunt o rușine pentru părinții lor, dezonorând chiar și numele Domnului. În tinerețe, mi s-a povestit despre o familie credincioasă care avea doisprezece fii, numiți după cele 12 nume ale apostolilor, însă vecinii se temeau să treacă pe lângă casa lor fără să se înarmeze cu un băț mare, pentru

că toți băieții erau niște adevărați tâlhari. În acest context, îmi vin în minte cuvintele din Cartea înțelepciunii, scrisă de Isus, Fiul lui Sirach: „Nu pofti mulțime de fii fără de folos, nici te bucura de fiii nelegiuți. De se vor înmulți, nu te bucura de ei, dacă nu este frica lui Dumnezeu cu ei. Nu te încrede în lungimea vieții lor și nu nădărdui întru mulțimea lor. Că mai bun este unul decât o mie și a muri fără de fii, decât a avea fii fără de frica lui Dumnezeu. Că un înțelept va umple cetatea de locuitori; iar neamul celor nelegiuți se va pustii” (Cartea lui Isus, fiul lui Sirach 16:1-5).

Aici mai trebuie să remarcăm și faptul că, în afară de cele trei cazuri descrise, în Biblie nu mai sunt alte afirmații despre nașterea copiilor nici în legea lui Moise, și nici în învățăturile și îndrumările Domnului și Mântuitorului nostru. Nici despre familiile și copiii apostolilor și nici al altor slujitori ai lui Dumnezeu, în Noul Testament nu se spune nimic. Mențiunea despre soacra lui Petru ne dă motive să presupunem că el era căsătorit, însă nu se spune nimic despre copiii lui și numărul lor. În afară de Ioan care era cel mai tânăr, toți ceilalți ucenici ai lui Hristos erau bărbați maturi, însă nici despre familiile și copiii lor, de asemenea nu există nicio informație în Cuvântul lui Dumnezeu. Acila și Priscila erau soț și soție, dar au avut ei copii și câți erau la număr – tot nu știm nimic. Evanghelia, de asemenea, nu menționează nici dacă tânărul Timotei avea frați și surori sau dacă el era singurul copil în familie. Pe baza acestor informații, putem presupune că întrebarea cu privire la nașterea de copii și a faptului că familiile creștinilor trebuie să fie numeroase, fapt, care provoacă multe discuții și este pus aproape în prim-plan de unii învățători contemporani, în vremea Bisericii apostolice nu avea o importanță deosebită și, prin urmare, nici nu era abordată de slujitori.

Să revenim însă la versetul 15 din capitolul 2 al primei Epistole către Timotei și să atragem atenția la faptul că, prima jumătate a versetului care spune că femeia va fi mântuită prin nașterea de fii, are o continuare în care se spune: „...dacă stăruie cu smerenie în credință, în dragoste și în sfințenie”. Când această parte a versetului o citește un

creștin care cunoaște mai multe limbi, el observă că cuvintele „dacă stăruie”, în Biblia română sunt scrise la modul singular, pe când aproape în toate traduceri germane și engleze, ele sunt scrise la plural – „**vor stăru**”. Tot la plural sunt scrise aceste cuvinte și în traducerea modernă a Noului Testament din originalul grecesc, precum și în traducerea episcopului Cassian, unde acest verset este formulat astfel: „Dar **ea va fi mântuită** prin nașterea de copii, dacă **ei vor rămâne** în credință și dragoste și sfințenie cu castitate” (vezi ambele traduceri).

Ce înseamnă o astfel de neconcordanță în aceste traduceri între pronumele personal „ea” și „ei”? Este aceasta o greșeală tipografică, o neatenție a traducătorilor, sau, e ceva ce ne va ajuta să înțelegem care este adevăratul sens al acestui verset? Dacă presupunem că prima jumătate a versului se referă pur și simplu la o femeie, iar a doua jumătate – la toate femeile, atunci nu este clar de ce în aceeași propoziție sunt folosite atât singularul, cât și pluralul. Oare nu cumva aici se află cheia pentru a descifra adevăratul sens al acestor cuvinte pe care nouă ne vine greu să le înțelegem? Discutând la această temă, unii experți susțin că acest verset din originalul grecesc al Noului Testament, în limba greacă sună astfel: „**va fi mântuită împreună cu copiii pe care i-a născut**, dacă **vor rămâne statornici** în credință, dragoste și castitate”.

Dacă ne bazăm pe această traducere, atunci totu-i clar în privința pluralului „**ei vor rămâne**” din a doua jumătate a versetului. Prin aceasta se are în vedere că, dacă o femeie-mamă, prin viața și umblarea ei în fața Domnului, dă copiilor pe care i-a născut un exemplu de un adevărat creștinism, atunci, ei vor fi mântuiți împreună cu ea prin credința pe care au moștenit-o de la ea. Un exemplu minunat al unor astfel de mame evlavioase, care au insuflat credința în inimile copiilor lor, sunt bunica și mama tânărului Timotei, căruia apostolul Pavel i-a adresat două epistole. În plus, această variantă a traducerii, ar corespunde și unui alt pasaj din Sfânta Scriptură, care spune: „Crede în Domnul Isus, și vei fi mântuit tu și casa ta” (F. A. 16:31).

Dar cel mai interesant este faptul că, în acest verset, accentul este pus nu pe nașterea copiilor, ci pe **împlinirea chemării ei ca femeie** (prin exemplul propriei vieți, să-și aducă copiii la Domnul). Exact la fel accentul este pus și în două traduceri germane contemporane ale Noului Testament, în care se folosește limbajul din ziua de azi, și care literalmente redă în mod clar sensul originalului grecesc. În primul dintre ele – „Noua traducere de la Geneva”, publicată în aprilie 2011 de Societatea Biblică din Geneva, acest al cincisprezecelea verset din capitolul doi al Primei Epistole către Timotei, tradus din limba germană, sună astfel: „Dar și ea va fi mântuită, îndeosebi **dacă își va îndeplini îndatoririle de mamă** – cu condiția că se va ține de credință și dragoste, ducând o viață sfântă, fiind conștientă de responsabilitatea sa”. În a doua traducere similară, traducerea „Speranță pentru toți”, realizată de Societatea Biblică Internațională și publicată în 2006, fiind a optsprezecea ediție, acest verset din Noul Testament transmite același sens cu următoarele cuvinte: „Dar și ea va fi mântuită, **dacă își va îndeplini îndatoririle de femeie și mamă**, cu condiția că se va încrede în Dumnezeu și va rămâne în dragostea Lui, respectând cu înțelepciune voia Lui”.

După cum vedeți, nici în prima și nici în a doua traducere germană contemporană, nu sunt menționate cuvintele „naștere de fii”. Și dacă două societăți biblice solide și demne de încredere au făcut aceste două traduceri care diferă puțin, însă au unul și același înțeles cât privește acest pasaj din Sfânta Scriptură pe care nouă ne vine greu să-l înțelegem, atunci, putem presupune că și în versiunea română a Noului Testament, acest verset de asemenea ar putea suna altfel, descoperindu-ne astfel mai profund și mai corect adevăratul lui sens. În afară de aceasta, dacă abordăm cu înțelepciune întrebarea cu privire la nașterea de copii, atunci este imposibil să credem că Creatorul, care a creat femeia și cunoaște capacitățile corpului ei, i-ar impune sarcini fiziologice care ar putea s-o distrugă. Pentru a ilustra acest gând, voi da doar unul dintre nenumăratele exemple.

„M-am născut și am crescut într-o familie creștină numeroasă, - povestea o femeie credincioasă în vârstă de 28 de ani. La 18 ani m-am căsătorit, dorind să nasc atâtea copii, câți îmi va da Domnul, după cum ne învățau în biserică. Prima și a doua sarcină au decurs normal. Dar în timpul celei de-a treia sarcini, care a fost foarte complicată, șapte zile am suferit și cu mare greu am născut, deoarece copilul era foarte mare. Medicii se temeau că copilul a suferit de asfixie (insuficiență de oxigen), de aceea, l-au ținut câteva zile sub perfuzii. După aceea, am început să am o frică față de sarcină și naștere, de aceea, Îl imploram pe Domnul să aibă milă de mine. Dar după doi ani am rămas iarși însărcinată, și aceasta a fost pentru mine un adevărat șoc, deoarece mă temeam să nu mi se întâmple ca la nașterea anterioară. Această a patra sarcină a decurs foarte greu, deoarece am avut o toxicoză pronunțată, însoțită de modificări la rinichi, edeme mari și tensiune arterială ridicată. Părinții mei, soțul meu și toată biserica au postit săptămâni întregi pentru mine, implorându-L cu lacrimi pe Domnul să nu ne lase copiii orfani, și slavă Lui că ne-a ascultat rugăciunile. Cu mare greu și multiple rupturi, am născut al patrulea copil, după care medicii mi-au spus că, dacă voi rămâne din nou însărcinată, ei nu-mi vor mai putea garanta un sfârșit bun. După aceea, soțul meu s-a hotărât să discute în această privință cu consiliul frățesc, unde i s-a spus să nu dăm atenție cuvintelor medicilor, ci să ne încredem numai în Domnul, pentru că viața mea se află numai în mâinile Lui. În următorii trei ani, am născut încă doi copii, dar pentru a salva viața mea și a lor, medicii au recurs la noi operații cezariene. Înainte de a șasea naștere, medicii mi-au propus să fac o legătură a trompelor uterine, dar frații ne-au interzis așa ceva, spunând că ne vor exclude din biserică. După această naștere, sănătatea mea a devenit atât de gravă, încât am devenit invalidă. Acum am doar douăzeci și opt de ani, dar nu mai sunt în stare să-mi îndeplinesc sarcinile casnice din cauza durerilor de cap chinuitoare, cauzate de tensiunea arterială ridicată. În plus, ca urmare la toate toxicozele grave, în corp mi s-a dezvoltat

insuficiență renală cronică, care progresează continuu și nu poate fi tratată. Când apelez după ajutor la medici, mi se spune că funcția renală nu mai poate fi restabilită și că eu sunt de vină în asta, deoarece am respins sfaturile medicilor, supunându-mă unui risc mortal prin sarcinile pe care le-am dus, care echivalează cu sinuciderea în cazul meu. Sigur că eu nu pot să le explic medicilor că am făcut asta din teamă să nu încălc voia Domnului în ceea ce privește nașterea copiilor. Dar cel mai mult mă sperie faptul că aş putea să rămân din nou însărcinată, căci nici acum nu îndrăznesc să recurg la vreun mijloc de protejare”.

Dragi prieteni! Cuvântul lui Dumnezeu spune clar că Domnul nu ne impune poveri care depășesc capacitățile noastre fizice sau fiziologice, ci, în toate ispitele, greutățile și necazurile, ne dă putere să le putem depăși (vezi 1Cor. 10:13). Și, una este când încercările sunt îngăduite de Tatăl Ceresc, și cu totul altceva e când noi înșine le atragem asupra noastră prin faptele noastre greșite și convingerile false, călcând în picioare legile naturale pe care Dumnezeu le-a pus în noi. Dacă Sfânta Scriptură spune că femeia este un vas slab, aceasta înseamnă că trupul ei este mult mai slab decât al bărbatului și nu este capabil să suporte eforturi fiziologice repetate și grele, care include, de asemenea, sarcina și nașterea, în timpul cărora de la corpul femeii se cere foarte mult. Dacă ignori aceste lucruri și acționezi împotriva rațiunii, atunci poți distruge trupul dat ei de Dumnezeu, care, la fel ca și trupul bărbatului, este templul Duhului Sfânt, despre care Biblia spune clar și fără două înțelesuri: „Dacă nimicește cineva templul lui Dumnezeu, pe acela îl va nimici Dumnezeu; căci templul lui Dumnezeu este sfânt, și așa sunteți voi” (1Cor. 3:17).

Toți oamenii au corpuri identice, însă capacitățile la fiecare om sunt diferite. Unul ridică fără efort șaiszeci de kilograme sau și mai mult, iar altul, abia poate mișca din loc treizeci. Exact aceeași abordare trebuie să fie și cu privire la nașterea de copii, deoarece organismele femeilor semnificativ diferă unul de celălalt. Dacă la o femeie sarcina și nașterea decurge relativ ușor și fără complicații, pentru o

altă femeie – așa ceva este o povară enormă pentru întregul ei organism, fiind însoțită de tulburări fiziologice și dureri din partea diferitor organe interne. O femeie poate naște fără a-și afecta sănătatea 8-12 copii, iar alta, după trei nașteri, se transformă într-o ruină prematură. În privința nașterii, abordarea trebuie să fie strict individuală și fără niciun șablon. De aceea, a convinge fiecare femeie creștină că este datoră să nască toți copiii pe care îi poate avea – este pur și simplu nechibzuit. Fiecare femeie trebuie să se restabilească pe deplin după naștere, pentru a putea duce până la capăt următoarea sarcină. Desigur, poți să naști și în fiecare an, iar apoi să-l învinuiești fără rușine pe Domnul pentru faptul că, vezi, i-am împlinit porunca, iar El, nu-nțelegem de ce, ne-a trimis un copil bolnav. Oare nu-L ispitim noi astfel pe Dumnezeu?!...

Când Domnul vede că o femeie va avea mulți copii (ceea ce, de asemenea, e posibil), El îi dăruiește nu numai dorința de a-i avea, ci și sănătatea necesară pentru a-i purta și naște. Dacă ea nu-i în stare de așa ceva, atunci însuși organismul ei dă semne că nu este prevăzut pentru multe sarcini. În Biblie nu există nicio indicație că femeia este obligată să nască într-una atâta timp, cât are funcția de reproducere, deoarece acest lucru este practic imposibil. Dacă abordăm această chestiune din punct de vedere pur fiziologic, atunci în perioada dintre 15 și 45 de ani, cu o ovulație lunară normală, o femeie sănătoasă poate concepe și naște mai mult de 300 de ori, ceea ce în practică este pur și simplu imposibil.

Pentru a înțelege ce număr de copii cu aproximație ar trebui să fie într-o familie după Sfânta Scriptură, cel mai bine e să apelăm la o comparație figurată. Astfel, de exemplu, în Psalmul 127, tatăl unei familii binecuvântate este comparat cu un arcaș care și-a umplut tolba cu săgeți. După tradițiile vechi, în tolba, puteau să încapă de la cinci până la șapte săgeți, și nicidecum nu zece sau cincisprezece. Amintindu-ne de familiile numeroase ale neprihăniților din Vechiul Testament, trebuie să ținem cont de faptul că acestea erau formate, de regulă, din două sau mai multe

soții, câteva roabe date de neveste și un soț (precum era în familia lui Iacov), iar aceasta nu este una și aceeași când un soț și o soție au zece-cincisprezece copii.

Și cum poate o femeie-mamă să-și împlinească chemarea – prin propria viață sfântă și umblarea ei înaintea Domnului, să-și aducă copiii la Hristos, dacă în familie sunt opt, zece sau și mai mulți copii?! În zilele noastre, rareori găsești cupluri care pot să-și permită să plătească bucătari, spălători, dădace, guvernante și alte angajate. De aceea, toate lucrurile trebuie să le facă stăpâna casei, adică să nască copii și să-i crească, să gătească, să spele, să facă curățenie, să calce, să supravegheze asupra îndeplinirii temelor pentru acasă pe care le au copiii de la școală și multe altele, și, în același timp, să găsească timp pentru a discuta cu ei din suflet și, dacă este nevoie, să-i liniștească, să-i înțeleagă, să-i îndrume și să-i mângâie. Câtă energie, sănătate, răbdare, înțelepciune și curaj trebuie să aibă acest „**vas slab**” pentru a reuși să facă tot ce i se cere! Și pe lângă toate, fiecare copil are caracterul și problemele sale personale. Cum să te descurci cu toate acestea, repetând aproape același lucru în fiecare zi, iar în plus să te mai duci și la serviciu pentru a câștiga bani, dacă soțul nu e în stare să întrețină financiar familia numeroasă?!

O, câte femei, plângând în timpul discuțiilor personale de consiliere spirituală, spuneau: „Eram epuizată doar pentru că trebuia să hrănesc de trei ori pe zi cei opt-doisprezece copii ai mei! Iar pe lângă asta, mai trebuia să mă gândesc și la spălatul, îmbrăcatul și încălțatul lor! De unde să fi avut eu timp să stau cu ei, să le citesc sau să le povestesc ceva, să-i întreb ce mai fac și, în general, să vorbim deschis, atingând problemele lor spirituale și sufletești? Cum să fac eu astea toate, când aproape în fiecare al doilea sau în al treilea an, eram însărcinată sau nu dormeam noaptea din cauza următorului nou-născut! Ba și soțul meu aștepta atenție din partea mea, supărându-se că mă dedic în întregime copiilor. Trebuie să fii înțepător ca în toate aceste condiții să mai fii mereu și prietenoasă, calmă, echilibrată și, profund spirituală! Sub un asemenea stres fizic și psiho-emoțional nu numai trupul,

ci și sufletul meu au fost adesea în pericol de a se prăbuși complet!

Ce putem spune? Cu părere de rău, pentru multe femei căsătorite și mai ales pentru mamele cu mulți copii, viața de familie se desfășoară exact așa, nemaivorbind de nenumăratele greutăți și probleme care însoțesc toate acestea. De aceea, capii familiilor, niciodată nu trebuie să uite că responsabilitatea pentru trupurile soțiilor le revine lor, și nu episcopilor, pastorilor și sfaturilor frățești ale bisericilor. Pentru că porunca apostolului se adresează anume soților, și nimănui altcuiva: „**Bărbaților**, purtați-vă și voi, la rândul vostru, **cu înțelepciune** cu nevestele voastre, dând cinste femeii ca unui **vas mai slab**” (1Petru 3:7). Aceste cuvinte, adresate direct bărbaților căsătoriți, ne arată că ei au ultimul cuvânt în luarea unor astfel de decizii importante de viață și că anume ei, nu altcineva, sunt responsabili pentru toate consecințele care decurg. Porunca de a trata soția cu înțelepciune, spune direct că soțul este obligat să țină seama de sănătatea soției și să aibă grijă de corpul ei, dând dovadă de chibzuință, prudență și înțelepciune în acest sens.

Dar vă rog să mă înțelegeți corect, dragi frați și surori! Prin toate cele menționate mai sus, eu defel nu spun că în zilele noastre, putem ignora porunca lui Dumnezeu „creșteți și înmulțiți-vă”, deoarece copiii sunt o binecuvântare suplimentară de la Domnul pentru cuplurile căsătorite. Însă, atunci când îi zămislim și îi naștem, nu trebuie să uităm de responsabilitatea ulterioară – de a-i aduce pe toți la Hristos, iar acest lucru în vremurile noastre, devine din ce în ce mai greu. De aceea, cea mai bună și corectă soluție pentru această situație dificilă este ca soțul și soția să fie de acord cu privire la această problemă și să o ia în considerare înainte de căsătorie, pentru a evita certurile și neînțelegerile ulterioare în această privință. Și, cel mai cumpătat ar fi ca ambii soți să discute și să se înțeleagă în privința nașterii copiilor în familia lor, rezolvând această întrebare personal cu Dumnezeu, Care, cel mai bine știe cum să le aranjeze pe toate. În cadrul consilierii, de multe ori am auzit cum viitorii

părinți spuneau că, înainte de a-și începe viața de familie, se rugau lui Dumnezeu să le dăruiască atâția copii câți vor putea ei crește pentru slava Lui. Astfel, o creștină povestea că, în urma acestor rugăciuni, a născut patru copii la interval de trei ani, după care nu a mai rămas însărcinată, deși ea și soțul ei nu au făcut nimic pentru a se proteja, iar ginecologii nu au găsit la ea nicio patologie.

Acum să trecem la următoarea întrebare dificilă și foarte actuală, care decurge direct din cea precedentă și sună de obicei astfel: **poate o familie creștină să planifice nașterea copiilor și, dacă da, ce metode de protejare sunt acceptabile pentru soții credincioși?** Și pentru a înțelege cât de gravă este situația în unele familii creștine, vom recurge din nou la un exemplu din cadrul consilierii spirituale. O femeie credincioasă în vârstă de treizeci de ani, care era disperată în căutarea ei de a găsi o cale de ieșire din situația creată între ea și soțul ei, punând tocmai această întrebare, a spus: „Abia am împlinit treizeci de ani, iar eu și soțul meu avem deja opt copii. Mai am încă zece sau cincisprezece ani în care, în continuare aș putea să rămân însărcinată, de aceea, mă îngrozește gândul, ce va fi în viitor dacă totul va continua la fel ca până acum. Intervalul dintre nașteri la mine nu depășește un an sau un an și jumătate, ceea ce înseamnă că în viitor aș putea să nasc încă de la 8 până la 12 copii. Eu nu îndrăznesc cuiva din biserica noastră să-i pun întrebarea cu privire la protejare în această privință, deoarece, mă tem de zvonurile care vor urma. De asemenea, mă tem să cer sfatul mamei mele pentru că ea este adepta ideii de a naște și a tot naște, deși ea mă compătimește. Surorile noastre în vârstă din biserică nu recunosc alte metode în afară de una singură – ca „soțul să nu se atingă”. E ușor să spui așa ceva, însă e greu să faci, pentru că eu și soțul meu suntem încă foarte tineri. Unele creștine, ce sunt membre în bisericile altor confesiuni, mi-au spus că la ei totul este permis: prezervative, spirale, pastile contraceptive și chiar sterilizarea. Frații lor de la conducere spun că soții trebuie să decidă singuri ce metodă de protejare li se potrivește. Eu

personal sunt chiar dispusă să-mi fac ligatura trompelor uterine pentru a nu mai putea rămâne însărcinată, deoarece sănătatea mea pur și simplu nu-mi permite acest lucru și, nici destulă înțelepciune nu am pentru a-mi crește copii în frică față de Domnul. Soțul meu mă înțelege și, în principiu, este de acord să folosim metode de protejare, dar îi este foarte teamă să nu păcătuiască în acest sens. Ei au crescut într-o biserică unde se învăța că în această chestiune nu trebuie să te amesteci. Câți copii a hotărât Dumnezeu pentru tine, atâtia trebuie să-i naști. Desigur, poți să învingi toate bolile și, încrezându-te pe deplin în Dumnezeu, să naști și să tot naști. Dar oare numai pentru asta m-am născut? Nevăzând nicio ieșire din situația mea, cad tot mai mult în depresie și mi-e teamă că într-o zi voi ajunge la spitalul de psihiatrie, așa cum deja s-a întâmplat cu o mamă cu mulți copii din biserica noastră”.

Ascultând astfel de povestiri sfâșietoare și privind femeile creștine care, de multe ori sunt într-adevăr disperate, nu poți decât să te miri de îngustimea conceptelor și viziunilor noastre omenești. Gândiți-vă și singuri. Când ne îmbolnăvim, mergem la doctor și, dacă el ne recomandă ceva (de exemplu, să nu mâncăm anumite produse alimentare), noi facem ceea ce ne spune medicul. Dacă ni se propune o operație, spunându-ne că un anumit organ sau o parte a acestuia trebuie înlăturat, noi sigur că acceptăm această propunere și ne rugăm ca Domnul să binecuvânteze mâinile chirurgilor în timpul operației. În cazuri deosebit de grave, suntem chiar de acord să fim supuși radioterapiei, chimioterapiei, transplantului de organe, implantării unei valve cardiace sau implantării sub piele a unui stimulator cardiac artificial. În același timp, nimănui nici nu-i trece prin cap că, în acest fel, încălcăm cursul natural al proceselor care au loc în organismul nostru. Însă și în acest caz, am putea să ne încredem în voia Domnului și pur și simplu să așteptăm să vedem cum se vor desfășura evenimentele viitoare, adică, să procedăm așa cum se recomandă de obicei mamelor creștine cu mulți copii.

Dar de unde... Când vine vorba de propria sănătate sau când viața noastră e în pericol de moarte, noi gândim cu totul altfel și credem că e mai bine să ascultăm de sfaturile medicilor și să primim ajutorul lor pentru a evita complicațiile nedorite, pentru a ne recupera forțele pierdute, pentru a ne menține capacitatea de muncă sau pur și simplu pentru a mai trăi. În așa caz, noi nici măcar nu ne gândim că acționăm împotriva voinței lui Dumnezeu, deoarece suntem convinși că El le-a dat medicilor cunoștințe și înțelepciune pentru a ne ajuta în problemele și bolile noastre fizice. Și dacă în astfel de cazuri noi gândim așa, atunci de ce nu avem aceeași abordare și în privința protecției, sarcinii și nașterii? Dacă medicii îi spun unei femei că, din motive de sănătate, ea trebuie să nu mai nască, atunci ea și soțul ei sunt datori să asculte acest sfat și să ia măsurile corespunzătoare. Căci, în caz contrar, noi ne distrugem pe noi înșine când ne forțăm corpul să facă ceva ce, prin natura sa, nu este în stare să facă! De exemplu, în cazul nașterii unui copil prin cezariană, moașele recomandă soților să se protejeze timp de cel puțin doi ani în care femeia să nu rămână însărcinată, pentru ca să nu se rupă suturile aplicate pe uterul tăiat după extragerea copilului. Cu toate acestea, chiar știind de acest lucru, creștinii, bazându-se pe cuvintele Domnului „Facă-vi-se după credința voastră”, încep o viață sexuală activă aproape imediat după naștere, fiind siguri că, știind despre situația lor, Domnul nu va permite o sarcină. Și când femeia totuși rămâne însărcinată, ei cer bisericii să se roage ca nașterea să decurgă fără complicații. Nu putem decât să ne mirăm de acei credincioși care spun că prin credință totul este posibil și, pe baza acestui lucru, comit fapte total nechibzuite. Noi nu avem dreptul să manipulăm cuvintele Bibliei, interpretându-le după cum considerăm noi că e corect! Noi nu trebuie, vorbind la figurat, „să-L punem pe Dumnezeu în impas” și să mergem la un risc irațional, sperând la ajutorul Lui, în timp ce medicii ne-au informat deja despre toate pericolele posibile și consecințele grave care pot avea loc. În cele din urmă, noi nu trebuie nici să

uităm că multe lucruri din viața noastră sunt lăsate sub responsabilitatea noastră și că suntem chemați să slujim **cu înțelepciune** Domnului, Care este Dumnezeuul păcii, al ordinii și al aranjării!

Domnul, în momentul creației Sale, a pus în om capacitatea de a naște copii, dându-i-o împreună cu toate celelalte funcții fiziologice ale corpului nostru, precum: mersul, vorbirea, auzul, vederea, gândirea și mirosul. Domnul ne-a înzestrat și cu organe care ne ajută să îndeplinim aceste funcții după cum a prevăzut El. Dar aici vreau să menționez că, ar fi greșit să credem că, dacă Dumnezeu mi-a dat voce și auz muzical, atunci eu sunt datoare să devin o cântăreață de renume mondial. Sau, dacă El mi-a dat picioare, atunci trebuie să merg doar pe jos și în niciun caz să nu merg cu mașina sau să zbor cu avionul, pentru că astfel aş putea să încalc ceea ce a fost prevăzut pentru mine încă de la început. Dacă Dumnezeu m-a înzestrat cu capacitatea de a gândi, asta deloc nu înseamnă că El mă obligă să ajung la înălțimile științei și să devin un al doilea Einstein. Pentru că Domnul are nevoie nu numai de genii, ci și de oameni obișnuiți și simpli. Și dacă e așa, atunci de ce considerăm că, dacă Dumnezeu ne-a dat capacitatea de a zămisli și a naște copii, atunci suntem obligați să facem acest lucru până când timpul ne va epuiza capacitățile fiziologice? Căci, numindu-ne coroana creației Sale, El așteaptă de la noi decizii corecte și înțelepte, care trebuie să le luăm reieșind din mulțimea factorilor, unul dintre care este și capacitatea fizică a organismului femeii. Dacă sănătatea femeii va fi afectată și ea va muri, cine va crește copiii pe care i-a născut? Soțul ei, rămas văduv prematur, sau o altă femeie străină? De aceea, nu ar fi mai bine, având în față încă cel puțin zece ani relativ tineri, să creștem copiii pe care îi avem deja, educându-i în dragoste și frica de Domnul, și apoi să-i ajutăm să înceapă o viață independentă care l-ar slăvi pe Domnul?

În Biblie nicăieri nu se spune că protejarea este un păcat. Și dacă Cuvântul lui Dumnezeu nu o numește păcat, atunci nici noi nu avem dreptul să abordăm această

chestiune în mod unilateral. În fiecare caz particular, problema permiterii **contracepției** sau cu alte cuvinte zis – a protejării de o sarcină nedorită, trebuie rezolvată individual, ținând cont de motivele și cauzele care îi determină pe oameni să recurgă la aceasta. Dacă soțul și soția renunță în mod conștient să aibă copii doar pentru că vor să trăiască doar pentru sine și după bunul lor plac, dedicându-se muncii, carierei și diferitor plăceri lumești, atunci, contracepția nu poate fi îndreptățită. Dar dacă se recurge la ea din necesitatea de a evita o sarcină în care se poate dezvolta un copil cu deformări, urâciune sau o boală congenitală gravă ca urmare a unei patologii genetice ereditare, a alcoolismului cronic sau a dependenței de droguri a unuia dintre părinți, atunci utilizarea contracepției se poate permite.

Motivul pentru contracepție sau altfel zis – protejare de sarcină, poate fi nu numai dorința de a nu avea copii sau sănătatea alarmantă a mamei, ci și starea materială extrem de grea a familiei, circumstanțe familiale nefavorabile, factorii sociali și alte probleme. A recurge la contracepția forțată – înseamnă a împiedica un copil să se nască în condiții în care va fi doar suferință, o viață distrusă și moarte spirituală. Desigur, putem să nu fim de acord cu asta, spunând că, dacă Dumnezeu n-ar fi vrut, omul ăsta nici nu s-ar fi născut. Totuși, gândind astfel, noi nu luăm în considerare faptul că, dacă El a prevăzut nașterea unui om prin care vrea să se slăvească pe pământ, atunci toate încercările noastre de a evita sarcina – vor fi în zadar. Niciuna din metodele cunoscute de contracepție nu garantează 100% protecția împotriva sarcinii. În plus, în viața de zi cu zi, lucrurile nu sunt atât de simple precum ne imaginăm noi adesea. E ușor să te indignezi, să critici și să condamni pe cineva pentru ceva, prin ce tu personal, nu ai trecut niciodată.

Pentru a înțelege mai bine metodele de protejare și cât de acceptabile sunt acestea pentru noi, creștinii, le vom împărți în două categorii, în funcție de mecanismul de acțiune al contraceptivelor. Prima categorie cuprinde toate

metodele bazate pe efectul de abort direct sau indirect a contraceptivelor, care, sau opresc imediat dezvoltarea ulterioară a ovulului fertilizat, sau omoară viața care, abia a luat naștere. Prima metodă de contracepție include provocarea avortului prin mijloace populare, folosind infuzii din diferite ierburi care duc la reducerea bruscă a uterului, întreruperea sarcinii prin medicamente, avortul medical și criminal, tablete abortive și altele asemenea. Viața unui om începe din momentul când a fost zămislit. Din acel moment, el devine nu ceva, ci **cineva**, de aceea, trebuie să trăiască. Nimeni nu are dreptul să-l lipsească de viață, nici medicii, nici propria sa mamă, în pânțelele căreia se află, și nici nimeni altcineva. Pe baza acestui principiu, orice intervenție asupra ovulului deja fertilizat și întreruperea artificială a vieții embrionului în orice stadiu al dezvoltării sale intrauterine — echivalează cu uciderea, de aceea, creștinii care cunosc porunca lui Dumnezeu „Să nu uciți”, nu au dreptul să facă așa ceva!

A doua categorie a metodelor de protejare, la care creștinii pot recurge intenționat în caz de nevoie evidentă, include toate metodele care nu duc la avort, ci doar împiedică fertilizarea ovulului și, prin urmare, zămisirea nu se produce. Acestea se împart în:

1. **Metode naturale**, bazate pe prevenirea pătrunderii spermei în vagin sau pe abținerea de la contacte sexuale în acea perioadă a ciclului menstrual, în care femeia repede poate rămâne însărcinată. Acestea includ:

a) abținerea de la contacte sexuale, adică reducerea conștientă a activității sexuale sau încetarea completă a contactelor sexuale pentru un timp, cu scopul protecției;

b) actul sexual întrerupt, bazat pe retragerea penisului din vaginul femeii înainte de ejaculare;

c) metoda amenoreei lactaționale, bazată pe efectul contraceptiv al alăptării, când unele femei nu au menstruație;

d) Duș vaginal, al cărui scop este spălarea spermei din vagin cu apă, înainte ca ea să ajungă în uter după actul sexual;

e) metoda calendarului, bazată pe determinarea perioadei fertile (perioada cu cea mai mare probabilitate de concepție) a femeii prin calcularea zilelor, cu scopul de a se abține de la viața sexuală;

f) metoda de temperatură bazată pe stabilirea momentului ovulației prin măsurarea temperaturii bazare în intestinul rect (schimbările temperaturii sunt determinate de diferite niveluri de hormoni sexuali în diferite faze ale ciclului menstrual);

g) metoda cervicală, bazată pe observarea modificărilor secrețiilor vaginale (determinarea prezenței și a tracțiunii mucoasei cervicale, care apare în vagin cu trei-patru zile înainte de maturizarea și eliberarea ovulului).

2. **Metode de barieră**, care prevăd utilizarea contraceptivelor ce împiedică pătrunderea spermatozoizilor în canalul cervical, în cavitatea uterină și în trompele uterine:

a) utilizarea de către bărbat a prezervativului, confecționat din cauciuc subțire, sub formă de pungă alungită, care se pune pe penis în timpul erecției, înainte de actul sexual;

b) Metoda chimică, bazată pe introducerea spermicidelor în vagin înainte de actul sexual, care conțin substanțe ce imobilizează spermatozoizii sau creează o barieră pentru ei sub formă de îngroșare a mucoasei cervicale sau crearea de spumă (unguente, creme, geluri, aerosoli, paste, tablete vaginale, bile, lumânări, bureți de collagen și folii);

c) utilizarea de către femeie a dispozitivelor intrauterine mecanice, cum ar fi capacele cervicale, diafragmele vaginale sau prezervativele pentru femei (femidom).

Metodele contraceptive de barieră includ și diverse spirale intrauterine, însă femeile creștine trebuie să le evite, deoarece acțiunea lor contraceptivă este dublă. Problema este că spirala nu numai că accelerează trecerea ovulului prin trompa uterină, astfel încât spermatozoizii nu reușesc să-l fertilizeze, dar și împiedică amplasarea acestuia în uter

în cazul în care, fertilizarea totuși a avut loc (contribuind la respingere), ceea ce duce la un mini-avort, adică la omorârea vieții zămislite. În plus, deși spirala împiedică zămisirea, ea totuși nu protejează femeia de sarcini extrauterine, care necesită o intervenție chirurgicală ulterioară, cu toate consecințele grave care decurg din aceasta.

3. O altă metodă foarte eficientă și larg răspândită în zilele noastre este **utilizarea contraceptivelor hormonale**, principiul activ al cărora sunt hormonii sexuali. Intervenind activ în procesul ovulației (producerea și mișcarea ovulului), acestea îl iau în mod artificial sub control. În prezent, în medicină se utilizează pe scară largă următoarele tipuri de contraceptive hormonale:

a) preparate orale combinate care conțin estrogen și progestin;

b) mini-tablete, care conțin numai progestin în doze minime;

c) injecții hormonale (ce conțin progestin), care se fac intramuscular o dată la trei luni;

d) implanturi Norplant, inserate sub piele și conținând levonorgestrel;

e) inelul contraceptiv flexibil NovaRing, care conține o cantitate mică de estrogen și progestagen;

f) plasture subțire hormonal Evra, care transmite hormoni în organism prin fluxul sanguin;

g) spirală intrauterină hormonală Mirena, care conține levonorgestrel;

h) contracepție postcoitală sub formă de două tablete „Postinor” (se utilizează după un act sexual neprotejat).

Mecanismul de acțiune contraceptivă al contraceptivelor hormonale se bazează pe:

a) suprimarea ovulației, adică împiedicarea maturizării și eliberării ovulului;

b) îngroșarea bruscă a mucusului cervical, care face ca colul uterin să devină de netrecut pentru spermatozoizii ce încearcă să ajungă la ovul;

c) creșterea puternică a intensității contracțiilor

trompelor uterine, ceea ce împiedică fertilizarea cu succes a ovulului;

d) scăderea activității funcționale a corpului galben, care se formează în ovar după ovulație și joacă un rol important în primele douăsprezece-șaisprezece săptămâni de sarcină;

e) dezvoltarea hipoplaziei (subțierea și epuizarea) mucoasei uterine, ceea ce face ca ovulul fertilizat să nu se poată fixa în peretele acesteia și, dezlipindu-se, iese odată cu secrețiile menstruale obișnuite, reprezentând, în sine un mini-avort (distrugerea embrionului), fapt de care femeia nici nu-și dă seama.

Atenție! Anume de acest mecanism de acțiune contraceptivă al contraceptivelor hormonale, femeile creștine trebuie să se ferească și să renunțe să le folosească, cu toate că probabilitatea unui astfel de mini-avort, potrivit afirmațiilor medicilor, este foarte mică.

4. Pe lângă aceste metode contraceptive care sunt reversibile (deoarece, după încetarea utilizării lor, femeia poate rămâne din nou însărcinată), mai există încă o **metodă chirurgicală bazată pe sterilizare**, în urma căreia, funcția endocrină a glandelor sexuale se păstrează, dar persoana rămâne complet lipsită de capacitatea de a zămisli. Această sterilizare se aplică atât bărbaților, cât și femeilor.

Sterilizarea la bărbați – vasectomia (rezecția bilaterală a canalului seminal) este o procedură chirurgicală simplă, care se efectuează de obicei în ambulatoriu, prin două tăieturi mici în piele și în mușchi, care blochează canalul seminal și, astfel, împiedică intrarea spermatozoizilor în ejaculat. Funcția sexuală la bărbat în așa caz nu rămâne afectată. Experiența subiectivă a ejaculării și a orgasmului nu se schimbă, deoarece partea de spermă care vine din testicule și trece prin canal, reprezintă doar 8% din volumul ejaculării (acest lucru nu trebuie să-l confruntăm cu castrarea, în care se oprește și funcția endocrină a glandelor sexuale).

Sterilizarea la femei – constă în blocarea permeabilității trompelor uterine (trompele Fallopio) prin secționarea,

ligatura, excizia, blocarea lor sau prinderea lor cu cleme speciale. Astfel, se creează o barieră de netrecut pentru întâlnirea ovulului cu spermatozoizii. De obicei, această operație se efectuează imediat după naștere sau în caz de cezariană. Indicațiile pentru această metodă chirurgicală de contracepție includ, în primul rând, cazurile în care viața femeii este în pericol sau dacă sănătatea ei este amenințată și, conform indicațiilor medicale, ea pur și simplu nu mai trebuie să aibă copii, deoarece orice sarcină ulterioară ar putea s-o ducă la moarte. În astfel de cazuri, nicidecum nu se permite să se interzică protejarea și, cu atât mai mult, astfel de cupluri căsătorite nu trebuie în biserică să fie puse la observație sau excluse, așa cum s-a întâmplat într-o comunitate creștină în care permanent se propovăduia că femeia este mântuită prin naștere. În această familie erau șase copii. La ultima naștere, medicii abia au reușit s-o salveze pe mamă de la moarte. Și deoarece următoarea sarcină ar fi fost fatală pentru această femeie, ei i-a fost întreruptă funcția reproductivă conform indicațiilor medicale, prin ligaturarea trompelor uterine. Când s-a aflat despre acest lucru în biserică, ambii soți au fost excluși.

Dacă ne uităm la datele istorice, atunci vedem că oamenii au folosit metode de contracepție încă din vremuri străvechi. Mențiuni despre astfel de metode de contracepție, cum ar fi abținerea sexuală, actul sexual întrerupt și amenoreea lactațională, pot fi găsite (citind printre rânduri) chiar și în paginile Sfintei Scripturi (vezi Geneza 38:8-10; 1Cor. 7:5; Osea. 1:8).

Toate metodele de protecție au părțile lor pozitive și negative și, cu excepția sterilizării, nu pot da 100% garanție și încredere. De exemplu, metoda abținerii de la relațiile sexuale, deși sporește intensitatea senzațiilor sexuale ulterioare, ea, totuși nu poate fi practică prea des pentru a evita căderea în ispita sexuală, după cum este scris în Cuvântul lui Dumnezeu: „Să nu vă lipsiți unul pe altul de datoria de soți, decât doar prin bună învoială, pentru un timp, ca să vă îndeletniciți cu postul și cu rugăciunea; apoi să vă împreunați iarăși, ca să nu vă ispitească Satana, din

pricina nestăpânirii voastre” (1Cor. 7:5). Actul sexual întrerupt, deși este practicat de aproximativ o treime dintre bărbații căsătoriți, provoacă de fiecare dată pentru ambii soți un stres, deoarece în timpul actului sexual ei sunt chinuți de grija de a întrerupe actul sexual la timp. Iar acest lucru, cu timpul duce la pierderea interesului sexual al bărbatului față de soție, și-l face să devină nervos, iritabil și vulnerabil. În plus, această metodă este potrivită doar pentru bărbații care știu să-și regleze momentul ejaculării și nu este potrivită pentru cei care sunt predispuși la ejaculare precoce. Metoda contracepției lactaționale, din mai multe motive, „funcționează” în zilele noastre doar la unele femei, spre deosebire de cum era la începutul omenirii. Spălarea vaginală este incomodă și puțin eficientă, deoarece necesită spălarea vaginului imediat după actul sexual, ceea ce are un efect negativ asupra psihicului și dă doar un procent mic de garanție. Metoda calendarului, în ciuda simplității sale, nu este destul de eficientă, deoarece depinde în totalitate de determinarea corectă a perioadei fertile și este aplicabilă numai femeilor care au un ciclu menstrual stabil și regulat. Pentru cele care au un ciclu instabil și care cu timpul se schimbă, procentul de probabilitate de a rămâne însărcinate folosind această metodă, este destul de mare. Metoda măsurării temperaturii necesită multă autocontrol din partea femeii și este complicată prin faptul că interpretarea corectă a curbei temperaturii bazale este destul de dificilă, iar acest lucru e cel mai important în așa caz. Toate metodele contraceptive de barieră (inclusiv și prezervativul care este cel mai des utilizat), deși sunt cele mai inofensive, convenabile și destul de eficiente, pot totuși afecta simțurile estetice ale soților și, într-o oarecare măsură, pot reduce potența, diminuând simțul și plăcerea actului sexual.

Deci, după ce au decis să recurgă la una dintre metodele de protejare, soții credincioși, făcând o consultație la medic, și cântărind toate argumentele pro și contra, trebuie să aleagă acea metodă care li se potrivește cel mai bine. În același timp, ei trebuie să țină cont de un

criteriu foarte important și decisiv – această metodă, nici într-un caz nu trebuie să distrugă și să elimine din uter embrionul deja format după fertilizarea ovulului, indiferent de durata sarcinii. Cât privesc contraceptivele bazate pe împiedicarea fertilizării ovulului de către spermatozoid, modul lor de acțiune poate fi ușor înțeles printr-un exemplu simplu din viața de zi cu zi. Fiecare dintre noi știe că nicio sămânță nu va răsări și nu va da roade până când nu va fi aruncată în pământ și nu vor fi create condițiile necesare pentru încolțirea ei. Dacă va crește vreo legumă din ea sau nu, este determinat de om, care, sau oferă sau nu oferă seminței posibilitatea de a da naștere la ceea ce este programat în ea. În așa caz, noi nu ne facem griji când nu semănăm în grădină semințele pe care nu vrem să le semănăm în acest an, deși ele stau în pliculețe pe raft. La fel se întâmplă și în cazul fertilizării ovulului de către spermatozoid. Sperma bărbatului ca atare nu conține încă viață până în momentul în care se unește cu ovulul femeii. Și abia în acest moment se naște o viață de om, pe care nimeni deja nu are dreptul s-o întrerupă.

La o astfel de comparație m-a condus mărturia scurtă a unui tată cu mulți copii, temător de Dumnezeu, care, în cadrul consilierii spirituale, mi-a povestit cum a primit răspuns de la Domnul la întrebarea care îl chinua cu privire la admisibilitatea metodelor de contracepție pentru creștini. În Sfânta Scriptură lui i s-au indicat următoarele cuvinte: „Nebun ce ești! Ce semeni tu nu învie, dacă nu moare mai întâi. Și când semeni, semeni nu **trupul care va fi**, ci doar un grăunte, cum se întâmplă: fie de grâu, fie de altă sămânță...” (1Cor. 15:36-37). Astfel, acestui om i-a devenit clar că ovulul și spermatozoidul sunt ca și „boabele goale”, care pot sau să moară, sau să dea naștere unei vieți noi. Și până când aceste „boabe goale” nu s-au unit pentru a forma un embrion, împiedicarea unei astfel de uniri nu este un atentat asupra vieții umane și, prin urmare, nu poate fi un păcat.

De asemenea, este important să nu uităm că Dumnezeu niciodată nu-l impune cu de-a sila pe om și nu-l

obligă la nimic. El îi oferă libertatea de a lua anumite decizii de viață care necesită acțiuni practice concrete. Exact la fel arată lucrurile și în privința nașterii și a contracepției. Aici nu sunt și nici nu pot exista șabloane. Unele cupluri, fără a recurge la metode contraceptive, au mulți copii și sunt binecuvântate de Domnul, iar altele, recurgând la contracepție, au doi, trei sau patru copii, dar și în familiile lor, și în slujire, la fel se vede clar binecuvântarea lui Dumnezeu. Unii oameni sunt înzestrați cu talent parental în ceea ce privește creșterea și educarea copiilor, pe când alții, după ce au dat viață unuia sau doi copii, nu sunt în stare să-i crească cum se cuvine. În plus, a naște un copil – este doar primul pas. Apoi urmează educarea copiilor, pentru care părinții au o responsabilitate totală în fața lui Dumnezeu, deoarece despre aceasta se vorbește în Sfânta Scriptură (vezi. Ps. 34:11; Prov. 4:1; 5:7; 7:24; 20:11; 22:6,15; 29:15).

Pentru a putea cunoaște voia lui Dumnezeu, trebuie să învățăm să-i auzim vocea și să-i fim ascultători. De obicei, Domnul ne vorbește cu o voce liniștită, pe care noi foarte ușor o putem ignora sau neobserva, confunda cu propriile noastre gânduri sau cu dorințele trecătoare. În plus la toate, noi trebuie să fim capabili să lăsăm deoparte, „bogațiile” spirituale, pe care le-am acumulat de-a lungul anilor umblării noastre în credință. Problema este că, în mare parte, aceste „bogații” le-am dobândit nu pentru că le-am primit direct de la Domnul, ci pentru că „așa am fost învățați”, „așa se predica în biserica noastră” sau „așa ne-au convins frații mai mari”. În astfel de cazuri, se aplică chiar și pasaje din Scriptură care **par** că confirmă un punct de vedere sau altul. Dar întrebarea este – sunt oare aceste învățături întotdeauna corecte?...

A da sfaturi creștinilor cu privire la problema nașterii copiilor și contracepția, este o chestiune riscantă și lipsită de mulțumire, mai ales când vine vorba de metodele ireversibile de contracepție. Și totul e așa pentru că, atunci când o femeie se confruntă cu greutăți din cauza sarcinilor care urmează una după alta, ea vrea să primească un sfat, care ar ajuta-o să schimbe radical această situație. Însă,

după câțiva ani, când nașterea copiilor nu mai este o problemă pentru ea, își schimbă părerea și începe să regreta că a ascultat de sfatul care i-a fost dat la acel moment. Și atunci „vinovatul” se dovedește a fi cel, al cărui ajutor ea cândva cu insistență îl căutase. Anume din acest motiv eu evit să dau sfaturi concrete, ci doar informez pe scurt despre metodele de contracepție din zilele noastre, după care îi sugerez persoanei să se roage Domnului și să-l ceară claritate referitor la această întrebare.

Încheind acest subiect complicat și foarte delicat, mai rămâne de spus doar un singur lucru: înainte de a decide să apelezi la o metodă de contracepție, trebuie să cugetați profund la cuvintele Sfintei Scripturi, care spune că „Ferice de cel ce nu se osândește singur în ce găsește bine” (Rom. 14:22). A te condamna pe tine însuși – înseamnă a nu îndeplini ceea ce ți-ai asumat în fața Domnului și a regreta pentru ceea ce ai făcut cândva. A nu te condamna pentru alegerea ta – înseamnă a nu te uita înapoi, a nu regreta pentru decizia pe care ai luat-o anterior, și a nu te gândi la „ce-ar fi fost dacă...”. Atunci în inimă nu va mai fi loc pentru întrebări înfricoșătoare, de genul: „Oare chiar avem dreptul să decidem singuri câți copii să avem?”, „Nu-L voi întrista oare pe Dumnezeu și nu mă va lipsi El de binecuvântările Sale?”, „Oare nu cumva anume al doisprezecelea sau al cincisprezecelea copil pe care nu l-am născut eu, ar fi devenit anume acel mare slujitor pe care Dumnezeu ar fi vrut să-l trimită pe pământ prin noi?”.

A nu te condamna pentru ceea ce ai ales cândva – este deprinderea de a umbla în fața Domnului pe căi drepte în adâncul inimii tale. Căci Domnul, Care este izvorul tuturor înțelepciunilor și cunoștințelor, îi luminează pe cei care vin la El nu cu o inimă împărțită, pe jumătate sau nehotărâtă, ci cu o inimă care se încrede pe deplin și se dăruiește **în întregime** Lui. Cei care sincer se încred și nădăjduiesc în El – nu vor fi dați de rușine niciodată.

Capitolul 9

Ce nu putem evita în viața conjugală

Familia e un organism viu în care continuu se produc schimbări, care reprezintă în sine un proces pe care noi nicidecum nu-l putem evita, deoarece cu toții creștem, ne maturizăm și îmbătrânim. Copiii se nasc, cresc și devin maturi. Și în această transformare, relația conjugală, la fel, nu stă nici ea pe loc, ci se schimbă pe parcursul anilor sau într-o direcție pozitivă, sau în una negativă, în funcție de faptul, cât de pregătiți sunt soțul și soția pentru schimbările care au loc în viața lor. Viața conjugală este formată din mai multe etape sau perioade caracterizate de anumite evenimente care îi face pe soți să se schimbe nu numai din punct de vedere exterior, ci și interior. În aceste perioade, oricât de atenți și grijulii n-ar fi soții unul față de celălalt, oricât nu s-ar strădui să evite conflictele între ei, totuși, apariția periodică a confuziilor, neînțelegerilor și a certurilor sunt **inevitabile**. Pentru că atunci când doi oameni cu personalități diferite sunt împreună de mult timp, tot ceea ce se confruntă ei în viața lor comună, nu poate trece fără probleme.

De aceea, orice cuplu, chiar și cel mai fericit, mai devreme sau mai târziu va trece printr-o perioadă dificilă, numită criza relațiilor familiale, care va duce la un nou nivel de comunicare în relația dintre cei mai apropiați oameni. Astfel de crize nu sunt nimic altceva decât o despărțire de iluziile despre o viață de familie pașnică și liniștită, și îndeosebi ele sunt caracteristice femeilor care tind să-și idealizeze căsătoria. Aceste crize decurg destul de dureros, deoarece tot ceea ce anterior a fost mascat, tănuit și împiedicat în viață, acum devine evident. Interesant este faptul că la majoritatea căsătoriilor aceste perioade au loc aproximativ în același timp, după un anumit număr de ani pe care soții i-au trăit împreună, iar în multe dintre ele chiar și motivele certurilor și a conflictelor sunt similare sau aproape aceleași. Tradus din limba greacă, cuvântul „criză”

înseamnă „judecată”, „evaluare” sau „luarea deciziilor”, toate aceste definiții sunt legate de divergențele acute dintre două sau mai multe părți atunci când vine vorba de aspectul psihologic al vieții umane. Fiecare criză familială provine dintr-o criză a personalității individuale a soțului sau a soției și este un prilej de a privi înapoi, a trage concluzii din experiența trăită și a lua o nouă decizie care va determina acțiunile ulterioare.

Din practica vieții vedem că în relațiile de familie fiecare cuplul se confruntă, din diferite motive, cu – de la trei până la șapte crize (de obicei cinci), care la unii soți decurg mai mult sau mai puțin vizibil, iar la alții – tensionat și acut. Multe familii trec cu demnitate prin aceste perioade dificile, învățând în urma lor lecții valoroase, însă, în unele familii aceste perioade duc la înstrăinare, antipatie și chiar ură, care ulterior se termină cu o relație ruptă sau chiar și divorț. Fiecare dintre aceste crize, apare într-o anumită perioadă a vieții de cuplu a soților și poate fi cauzată de următoarele motive:

a) schimbarea bruscă a stilului de viață în legătură cu căsătoria și necesitatea de a se adapta la stereotipul de viață al alesului/alesei sale;

b) dificultățile legate de adaptarea psihologică reciprocă a soților;

c) soții nu sunt pregătiți pentru nașterea copilului și din această cauză soțul începe să fie gelos pe soție pentru că ea deja nu-i mai aparține în totalitate lui;

d) lipsa de unitate și înțelegere între soți în chestiunile legate de creșterea și educarea copiilor;

e) conflictele de lungă durată între soț și soție sau conflicte între alți membri ai familiei;

f) probleme serioase în relațiile cu rudele (soacra și socrul, cumnatul, cumnata și așa mai departe);

g) necesitatea urgentă de a rezolva problema în privința locuinței și imposibilitatea de a face acest lucru;

h) diferența de interese, pasiuni și aspirații spirituale ale soților, care duce la faptul că fiecare dintre ei începe să-și trăiască propria viață;

i) lipsa înțelepciunii de viață și a stăpânirii de sine a unuia sau a ambilor soți;

î) nesatisfacția sexuală de lungă durată a ambilor soți sau a unuia dintre ei;

j) prăbușirea speranțelor și dispariția iluziilor cu privire la căsătorie, care a dus la o amară dezamăgire în alegerea partenerului de viață;

k) succesul la locul de muncă și în carieră al unuia dintre soți, care, provoacă celuilalt un sentiment de inferioritate și inutilitate;

l) mutarea familiei într-un alt oraș sau țară;

m) înrăutățirea sau, dimpotrivă, îmbunătățirea semnificativă a situației materiale și banii care, pun la încercare rezistența căsătoriei;

n) eforturi fizice și psihice excesive în viața de zi cu zi și la muncă;

o) stresul pe care l-au îndurat din cauza unei boli grave, moarte, nașterea copiilor cu dizabilități, pierderea totală a înțelegerii din punct de vedere spiritual și așa mai departe;

p) problemele de zi cu zi care apar una după alta și situații în care aceste problemele nu s-au terminat, iar altele dau naștere pe deasupra;

q) creșterea sentimentelor de insatisfacție, de goliciune și de inutilitate care apar în urma încetării activității profesionale la locul de muncă sau după ce copiii părăsesc casa părintescă.

Ca orice alt proces psihologic, criza vieții conjugale are semnele sale. De exemplu, primul simptom al unei crize care se apropie, oricât de straniu nu ni s-ar părea, poate fi absența totală a conflictelor între soți sau, dimpotrivă, apariția excesiv de frecventă a situațiilor de conflict și o ceartă care durează două sau trei săptămâni. În astfel de cazuri, între sot și soție apar unele discuții controversate în urma cărora ei nu pot să ajungă la o decizie comună. Fiecare dintre ei rămâne cu părerea sa și nici măcar nu încearcă să înțeleagă poziția și punctul de vedere al celuilalt. Comunicarea verbală dintre ei tot mai des ia forma unor atacuri, scopul cărora este de a-și acuza soțul/soția. Un

semn de alarmă al unei crize care se apropie sau a apărut deja, poate fi absența totală a comunicării între soți sau concentrarea lor asupra unui singur subiect, cel mai des, problematic. Un semn tipic este, de asemenea, evitarea intimității de către soți și lipsa nevoii de a-și împărtăși unul altuia necazurile și bucuriile. Problemele legate de creșterea copiilor provoacă între ei reproșuri reciproce și certuri. Toate cuvintele, reacțiile și acțiunile fiecărui partener provoacă doar respingere și iritare. Fiecare consideră că este nevoit de fiecare dată să cedeze și să-și calce propria opinie.

Prima perioadă de criză apare, de obicei, în primul an de căsătorie, când doi oameni care se iubesc, se unesc sub același acoperiș. Deși în această perioadă tinerii căsătoriți sunt încă în stadiul dragostei romantice și sunt legați de o puternică atracție corporală, această perioadă, totuși este pentru ei o perioadă grea de șlefuire și de adaptare unul cu celălalt. Pentru că, în momentul când se formează o nouă familie, fiecare dintre tinerii căsătoriți își au propriul caracter și obiceiuri, propriile concepții despre gospodărie și experiența unei vieți pe care au trăit-o împreună în casa părinților. Iar acolo ei aveau un mod de viață propriu, cu reguli, ordine și norme în privința tuturor lucrurilor, chiar și în privința celor mai mici lucruri ale vieții de zi cu zi, cum ar fi: cine face curățenie în apartament, cine pregătește cina, cine duce gunoiul, cine calcă rufe, cine ține evidența cheltuielilor financiare, cine inițiază organizarea timpului liber și așa mai departe. Prin urmare, atunci când își creează propriul cămin, tinerii căsătoriți încearcă să trăiască așa cum erau obișnuiți în casa părintească, și acest lucru duce imediat la neînțelegeri și la primele conflicte, însoțite de reproșuri și pretenții reciproce.

Mai mult decât atât, părăsind casa părintească, tinerii soți iau cu ei stereotipurile de comportament și relații ale părinților lor. De exemplu, în familia tinerei soții, mama ocupa o poziție dominantă, iar în familia tânărului soț, tatăl era capul familiei. Reieșind din acest lucru, urmând regulile obișnuite din casa părinților și ideile lor stabilite despre rolul soțului și al soției, tinerii căsătoriți încep să-și asume

aceleași roluri ca și la părinții lor, ceea ce, desigur, provoacă protestul și nemulțumirea celeilalte jumătăți. Anume din acest motiv, primul an de viață conjugală este o perioadă în care se formează propriul stereotip al noii familii. Această perioadă se mai transformă și într-o școală a relațiilor, în care tinerii învață să fie atenți în privința cuvintelor când se adresează unul altuia, să fie răbdători, smeriți și să se înțeleagă reciproc. De asemenea, în această perioadă este important să se netezească micile ciocniri, neînțelegeri și „colțurile ascuțite” între soți, adică să se obișnuiască unul cu altul, cam cum se rod piesele unei mașini noi în perioada de rodaj (primului mers).

În primul an de viață comună în relațiile familiale poate să apară crize și din cauza diferenței dintre bioritmurile tinerilor soți. În această privință, în funcție de capacitatea fiecăruia de a duce un stil de viață activ la diferite ore ale zilei, oamenii se împart în doua categorii: „ciocârliei” și „bufnițe”. Oamenii care aparțin categoriei „ciocârliei” sunt cei care primii se trezesc cu ușurință, începându-și ziua de muncă aproape odată cu răsăritul soarelui și, ca urmare, se culcă foarte devreme. Iar cei, care aparțin categoriei „bufniței” sunt activi înspre seară, însă pentru ei este o mare problemă să se trezească dis-de-dimineață. Însă, mai există și un alt tip de oameni, numiți „porumbei”. Aceștia sunt cei care ușor se adaptează să se trezească dimineața devreme sau să vegheze noaptea. Așa că, dacă într-o căsnicie se unesc un soț de tip „ciocârlie”, care se trezește odată cu răsăritul soarelui, și o soție- „bufniță”, care iubește să stea până târziu, iar dimineața să doarmă mai mult, atunci, problemele la începutul vieții conjugale sunt inevitabile.

Așa ceva s-a întâmplat la un tânăr cuplu căsătorit, format întocmai dintr-o „ciocârlie” și-o „bufniță”. Tânărul soț moștenise de la tatăl său obiceiul de a se culca devreme și de a se trezi foarte devreme, iar pentru soția sa, care absolvise două facultăți, era normal să stea până târziu în noapte cu cărțile în mâini sau să se pregătească pentru examene, iar apoi, cu greu se trezea dimineața. După ce a suportat timp de două luni de zile stilul de viață al soției sale,

tânărul soț și-a dat cuvântul că cu orice preț își va „remodela” soția după bunul său plac. Cu acest scop, timp de mai multe săptămâni, plecând dimineața devreme la serviciu, el o trezea și nu-i permitea să se culce după aceasta, chiar dacă ea îl implora să nu fie atât de aspru cu ea. În cele din urmă, tânăra femeie a suferit o criză nervoasă gravă, după care mult timp nu și-a putut reveni. Și numai după aceea, soții au reușit să ajungă la o decizie comună de a nu distruge stereotipul de viață al celuilalt, ci să-l lase așa cum este.

Menționez aici că, prima etapă este foarte importantă pentru întreaga viață conjugală ulterioară, deoarece ea pune temelia pe care se va zidi căminul familial. Cu părere de rău, mulți tineri căsătoriți cu greu trec acest prim examen, iar uneori chiar nici nu pot să-l treacă din cauza imaturității lor spirituale, a egoismului și din cauză că nu sunt pregătiți pentru viața de familie. Căci, căsătoria – nu e atât o petrecere a timpului împreună, cât o susținere reciprocă și ducerea poverilor unul altuia. De aceea, prima perioadă de criză trebuie s-o considerăm ca o oportunitate de a lucra asupra propriilor greșeli și neajunsuri. Și aici, fiecare dintre soți trebuie să se gândească la faptul, care obiceiuri și trăsături negative de caracter duc la probleme în viața lor de familie, și care obiceiuri și trăsături de caracter necesită nu doar mici schimbări, ci schimbări radicale. Important este la această etapă – să nu vă grăbiți să vă dezamăgiți unul de altul și să nu disperați, considerând că ați greșit în privința alegerii partenerului sau partenerii de viață. Mai bine priviți la aceste lucruri cu optimism și credință în schimbări.

A doua perioadă, care poate duce la crize în relația soților, deseori este legată de nașterea primului copil și, de obicei, ea are loc în al doilea sau al treilea an de căsnicie. Evenimentele care au loc în această perioadă sunt pentru soți ca o încercare, în care se va vedea dacă sentimentele lor vor rezista, dacă sunt pregătiți pentru viața de familie și dacă se vor susține unul pe altul. Deși nașterea primului copil este un eveniment plin de fericire și emoții care și mai mult îi apropie și îi unește pe tinerii părinți, în viața de

familie, ea totuși aproape întotdeauna provoacă stres și o tensiune considerabilă. Căci soții vor trebui să-și dezvolte nu numai abilitățile necesare pentru îngrijirea nou-născutului, ci și să învețe să interacționeze între ei în condiții noi și neobișnuite.

În afară de aceasta, nașterea unui copil poate și din alt motiv să devină o încercare mare pentru un bărbat. Pentru că dacă femeia, prin natura ei, are o mare răbdare și blândețe, care o ajută să suporte cu bucurie greutățile maternității, la bărbat în această privință lucrurile stau altfel. Dorind să devină tată, el își imaginează nu cum schimbă scutecul, face masaj copilului la burtica umflată sau se ridică noaptea la pătuc când acesta plânge, ci cu totul altceva. În imaginația sa, el îi vede pe copii cum sunt deja destul de mari, cum vorbește cu ei și cum pot să facă împreună diferite lucruri, de exemplu, să meargă la pescuit. De aceea, primii doi-trei ani din viața copilului, constituie pentru un bărbat o adevărată încercare de rezistență. Și aici, el trebuie să suporte nu numai plânsul copilului și nenumăratele sarcini pe care i le dă soția, ci și faptul că, după naștere ea nu-i mai aparține în totalitate numai lui, deoarece, ea se dedică la maxim acestui micuț omuleț. Și, întrucât bărbatul e ca un proprietar prin natura lui, el se simte în aceste momente uitat, părăsit și abandonat, împotrivindu-se în sine faptului că o ființă atât de mică (care, în conștiința lui, nu este încă nici măcar o personalitate), îl lipsește totuși de ceea la ce el are tot dreptul ca barbat. Astfel, prima bucurie a paternității se transformă într-o gelozie chinuitoare care se răsfrânge asupra soției, și o face să se zbată între soț și copil. Sigur că, nu toți bărbații simt o astfel de gelozie, deoarece printre ei sunt mulți care se îngrijesc cu plăcere de copil, îl spală și îl înfășoară, trezindu-se pe rând noaptea, ba el, ba soția în caz când copilul este bolnav sau neliniștit. Unii bărbați trec însă prin această perioadă dificilă a căsniciei, dedicându-se în totalitate muncii. În astfel de cazuri, suferă mai mult tinerele soții, cărora le este greu să suporte nemulțumirea evidentă a soților și lipsa sprijinului moral din partea lor care, este

foarte important în această perioadă. De aceea, pentru a proteja familia de ruinare în timpul acestei etape a vieții de cuplu, tinerii, trebuie să comunice cât mai mult unul cu altul, ținând cont de faptul că ei sunt nu numai mamă și tată, ci, în primul rand — soți. Chiar dacă copilul este foarte mic, ei trebuie totuși să-și facă timp unul pentru celălalt și să încerce să fie împreună doar ei doi măcar o dată pe săptămână, lăsând copilul în grija unei dădace sau a unei bunici.

A treia perioadă de criză se caracterizează prin faptul că relația dintre soți trece la o nouă etapă de dezvoltare. Aceasta criză apare între al cincilea și al șaptelea an sau între al șaptelea și al zecelea an de căsătorie și, de obicei, este cea mai mare criză în comparație cu toate celelalte crize ale vieții de familie, deși ea durează relativ puțin (de la câteva luni până la un an și jumătate). În aceasta perioadă, dificultățile, problemele și eșecurile din primii ani de căsătorie sunt deja depășite, deoarece s-au terminat toate grijile și nopțile nedormite din cauza primului copil sau a copiilor ce s-au născut ulterior care, deja au crescut și sunt mari. La această vreme, e rezolvată și problema locuinței care îi împovăra pe soți în primii ani de viață. Locuința și gospodăria sunt mai mult sau mai puțin deja aranjate, de aceea, viața începe să decurgă mult mai liniștit. Activitatea de muncă a soțului (adesea și a soției) se stabilizează și ea, iar perioada de șlefuire a soților între ei și în relația cu rudele, la fel a rămas deja în urmă. Cu toate acestea, deși totul pare a fi bine, anume la această etapă, în relația conjugală apare cea mai mare criză și motivele apariției ei sunt diferite. În primul rând, la această vreme, prima dragoste arzătoare, pasiunea și impulsurile stârnite de dorințele sexuale ale soților, de regulă, trec, și în locul lor vine obișnuința, atașamentul și monotonia unei relații intime cunoscute până la cel mai mic detaliu. În afară de aceasta, în urma poverii vieții de zi cu zi și a rutinei, dispare cu timpul atmosfera romantică care, înfrumuseța și transforma în sărbătoare uniunea conjugală în primii ani de viață trăită împreună. Soțul și soția se cunosc deja destul de bine, din păcate, nu din cea mai bună perspectivă, de

aceea, între ei tot mai des apar divergențe în privința lucrurilor și a evenimentelor care se petrec, și din această cauză între ei începe să crească manifestarea emoțiilor negative, iar la cuvintele, faptele și acțiunile celuilalt, ei protestează în adâncul inimii lor dar totuși tac și nu spun nimic despre asta. În această perioadă, soții, sunt predispuși la reproșuri și acuzații reciproce, care agravează și mai mult situația tensionată a familiei.

Un rol important în dezvoltarea celei de-a treia crize familiale îl joacă și neînțelegerile dintre soți în ceea ce privește educarea copiilor. Odată cu nașterea fiecărui copil, în familie se fac reorganizări. Căci, de fiecare dată când în familie apare un membru nou, adică un nou-născut, o nouă personalitate, atunci între membrii familiei se produce o schimbare a rolurilor și acest lucru este inevitabil. Copilul mai mare imediat ocupă locul care îi revine după părinți și care pune pe umerii lui anumite responsabilități. Fostul frate mai mic acum devine frate mijlociu, iar ultimul copil devine obiectul grijii și al atenției tuturor, ceea ce nu întotdeauna îi încântă pe ceilalți. În această etapă, părinții trebuie să dea dovadă de multă înțelepciune și să acționeze numai în mod coordonat, rugând pe Dumnezeu să-i călăuzească, deoarece, deși copiii sunt mențiți să întărească unitatea conjugală, ei pot totuși să devină cauza celei mai grave crize familiale.

A treia criză în relațiile conjugale poate fi cauzată de faptul că tânăra femeie începe să sufere din motiv că ea are senzația că acum nimeni nu mai are nevoie de ea, mai ales dacă înainte de căsătorie și-a făcut studiile superioare și a lucrat în domeniul specialității. Ea începe să creadă că și-a irosit tinerețea pentru treburile casnice și spălatul scutecelor pe când pentru soț, această perioadă, dimpotrivă, este asociată cu înflorirea carierei și a activității lui profesionale. Pentru a evita disonanța, în această perioadă soții trebuie să-și acorde o deosebită atenție unul altuia. Este important ca bărbatul să-i dea de înțeles iubitei sale cât de mult el apreciază ceea ce ea face pentru el și familia lor, și că ea pentru el este mult mai prețioasă în rolul

de soție și mamă a copiilor săi, decât în poziția de specialist de succes.

Adesea, în a treia etapă a relațiilor de familie, soții pot să simtă dezamăgire în căsnicie, comparându-și viața reală cu cea pe care și-o imaginau ei în visele lor la bunul început al dragostei lor. Acum totul începe să le pară neinteresant, monoton și obișnuit. Fiecare își dorește în suflet ceva nou și necunoscut, experiențe neobișnuite, senzații și impresii proaspete. Anume din acest motiv, această perioadă este periculoasă prin faptul că diavolul o folosește, trimițând în inima soțului și a soției gânduri despre o altă persoană sau amintindu-le despre prietenul sau prietena din tinerețe, cu care ei au avut cândva o relație romantică. În așa caz, relația soților este în pericolul de a se dezvolta într-o direcție falsă dacă, din anumite motive, aceste persoane apar iarăși în calea vieții lor, spunând că viața nu le-a decurs bine și regretă că așa și nu și-au găsit fericirea, și că ar fi bucuroși să reia din nou această relație care nu le iese din minte. Aici, ambii soți trebuie cu adevărat să vegeze și să se roage Domnului să-i păzească de preacurvie, în plasa căreia cad nu numai oamenii necredincioși, ci și creștinii.

În cea de-a treia perioadă de criză a vieții de familie, este important ca soțul și soția nu pur și simplu să se adapteze unul cu celălalt (așa cum a fost la început), ci ambii să devină un întreg în duh, suflet și trup. Atunci, atașamentul și atracția reciprocă nu numai că nu se vor stinge, ci vor deveni și mai puternice. Viața nu stă pe loc, și sentimentele tot trebuie să crească și să treacă la un alt nivel, mai înalt. Primii șapte-zece ani de viață de familie sunt, de obicei, o perioadă de construcție intensă. În acest timp, pe soți îi unește un singur lucru comun – formarea tinerei lor familii. Însă, în alergările și grijile legate de amenajarea căminului familial, ei, cu părere de rău, nu au defel timp pentru a vorbi pur și simplu din suflet între ei, iar acest lucru este cel mai important factor în relațiile conjugale. Fără o părtășie din inimă, fericirea familială este imposibilă deoarece, anume lipsa de părtășie te va face să evaluezi incorect persoana cea mai apropiată. Doar atunci când comunică între ei, soții se

vor cunoaște din ce în ce mai bine și treptat vor începe să aibă aceleași păreri și acțiuni.

Viața nu poate fi amânată pentru mai târziu. Iar în agitația vieții de zi cu zi, trebuie totuși de găsit timp pentru cuvinte bune, mângâiere și tandrețe. Pentru ca focul dragostei de odinioară să nu se stingă, trebuie să menții în fiecare zi relații calde de suflet și de încredere. Cu părere de rău, mulți soți consideră că discuțiile lungi, conversațiile de încredere, plimbările împreună, cuvintele dulci și alte gesturi romantice de acest fel, au rămas în trecut. Ei sunt siguri că toate acestea au fost atribute ale dragostei dintâi și ale lunii de miere, iar acum pur și simplu nu mai au timp pentru ele. Doar când copiii lor vor crește și vor avea îndeajuns bani pentru a-și cumpăra o casă sau un apartament, atunci ei vor începe din nou să comunice. Însă, în realitate, lucrurile se desfășoară complet altfel. După ce problemele se rezolvă și viața devine mai stabilă, da, soții încep deja să aibă mai mult timp liber, însă acum ei nu mai simt acea apropiere a sufletelor lor pe care o aveau cândva. Acum ei, nu numai că se plictisesc împreună, ci și nu le mai este interesant să fie împreună.

Practica vieții ne arată că, în cea de-a treia etapă a crizei familiale, în funcție de modul în care această criză se desfășoară, soțul și soția sau trec printr-o profundă înstrăinare lăuntrică și se îndepărtează unul de celălalt, sau depășesc această criză ajungând la o unitate și o apropiere a sufletelor lor la cel mai înalt nivel, care îi unește pentru totdeauna. Principala regulă a acestei perioade este să fii îngăduitor față de slăbiciunile soțului/soției, să vă respectați reciproc și să vă descoperiți pentru sine însuși ce fel de om sunteți cu adevărat. În același timp, este important să nu vă grăbiți să trageți concluzii pripite, care duc la conflicte suplimentare în relație, ci mai bine acași-vă pe faptul că orice criză familială este complicată în felul ei și trebuie pur și simplu s-o depășiți.

A patra perioadă de criză apare, de regulă, între al cincisprezecelea și al douăzecilea an de viață comună, când soții ajung la vârsta mijlocie. Această criză nu este atât de

profundă ca cea precedentă, dar durează o perioadă mai lungă de timp, uneori chiar și mulți ani la rând. De obicei, ea este legată de faptul că, la vârsta de patruzeci-patruzecișicinci de ani, omul, începe să vadă clar diferența evidentă dintre felul cum își imagina el în visele sale că vor decurge lucrurile și modul în care ele acum se realizează. El își dă seama că viața pe care a trăit-o nu a corespuns întotdeauna ideilor și planurilor sale inițiale, în care, realitatea fără milă și-a introdus corectările ei dure. În același timp, presiunea timpului se simte din ce în ce mai mult, și omul își pierde încrederea că va putea să schimbe ceva. El înțelege că oamenii își fac părerea despre el nu după ceea ce și-a dorit el cândva să realizeze, ci după ceea ce a realizat în realitate. În plus, păcatele și greșelile comise cândva, și care nu sunt atât de ușor de corectat, devin o povară din ce în ce mai mare.

Copiii la această perioadă sunt deja adolescenți și preferă să comunice nu cu mama și tata, ci cu colegii lor, iar ceilalți copii care au devenit adulți – încep o viață independentă, care nu întotdeauna corespunde cu viziunea părinților, iar acest lucru perturbă echilibrul familial. Soțul și soția se gândesc tot mai des la faptul că se apropie momentul în care copiii vor părăsi casa și vor rămâne doar ei doi. Multe dintre lucrurile care au fost ascunse în spatele îngrijirii de copii și a agitației vieții de zi cu zi încep să se manifeste în forma diferitor probleme familiale care îi duc pe soți la înstrăinare. La femei, această perioadă este agravată și de faptul că în organismul lor încep să aibă loc procese legate de diminuarea funcției reproductive. Ele se simt rău, obosite, se irită, cad ușor în deznădejde și depresie. A patra perioadă de criză poate coincide cu așa-numita „criza vârstei mijlocii”, în care, intrând în a doua jumătate a vieții, omul cade într-o apatie de lungă durată din cauza conștientizării faptului că cele mai bune vremuri au rămas în urmă, iar în fața lui – stă doar bătrânețea și moartea.

Un rol important în această perioadă îl joacă și faptul că, pe măsură ce copiii părăsesc familia, soții rămân singuri cu ei înșiși și cu problemele lor nerezolvate în relație, dintre

care cea mai mare este incapacitatea lor de a se înțelege și de a se accepta unul pe altul așa cum sunt. Între ei sau nu există deloc dialog, sau unul devine obiectul manipulărilor celuilalt. Atât soțul, cât și soția sunt îngroziți, deoarece își dau seama că pe parcursul tuturor anilor în care au trăit împreună, așa și nu au reușit să fie cu adevărat apropiați unul altuia și nu au devenit un tot întreg. Simțindu-se străini, ei vor să fugă undeva cât mai departe ca să nu-și vadă roadele vieții lor comune care a suferit eșec, și să scape de sentimentul de vinovăție unul față de celălalt. Și străini se simt ei doar pentru că nu au reușit niciodată să devină apropiați și dragi unul altuia. Căci, o persoană apropiată și dragă este capabilă să înțeleagă și să ierte totul, dar tocmai asta nu s-a întâmplat în cazul lor, pentru că în adâncul sufletelor lor, până acum a rămas multă neiertare și obidă despre care ei niciodată nu au spus nimic.

Dar cu toate acestea, nici această criză nu înseamnă că s-a sfârșit cu familia lor, căci, indiferent de toate problemele, soțul și soția au rămas împreună, ceea ce înseamnă că între ei este totuși ceva ce îi unește. Anume această legătură invizibilă indică la faptul că există totuși o ieșire din această situație. Soții trebuie doar să se întoarcă la acea fază a relației care a fost la începutul vieții lor conjugale, și cel mai bun îndrumător spre această stare este dragostea-agape. Dacă, recurgând la ea, soțul și soția vor reuși totuși să facă acest lucru, atunci ei vor descoperi noile laturi ale personalității celuilalt, își vor reevalua relația și vor avea senzația că întineresc. În timpul celei de-a patra crize, nu trebuie să cădeți în deznădejde, considerând că nimic nu mai poate fi schimbat, deoarece tocmai în această perioadă dificilă soții pot să înțeleagă ceea ce nu au putut înțelege atunci când și-au construit căminul familial, și anume – adevăratul sens al existenței pe pământ. Nu degeaba a doua jumătate a vieții omului este numită perioada de acumulare a înțelepciunii și începutul maturității. Mulți oameni, după ce își reevaluează viața trăită, tocmai în această perioadă se regăsesc unul pe altul cu adevărat. Lor parcă li se deschide

a doua suflare și, cu înțelepciunea dobândită din experiență, își realizează pe deplin potențialul.

Acest lucru poate fi confirmat de exemplul unui cuplu de creștini care, după ce au trăit împreună timp de douăzeci de ani și au crescut cinci copii, au ajuns la concluzia comună că mariajul lor a fost cea mai mare greșală în viața lor. Această concluzie i-a determinat să distrugă încet, dar sigur, tot ce au construit cu atâta trudă. Atât soțul, cât și soția înțelegeau că dragostea tandră care îi unise cândva și pe care mulți o invidiau în mod evident, se topea și părea că se dizolvă în aer. Și totul s-a început cu construcția propriei case, de care ei aveau foarte mare nevoie din motiv că copiii se nășteau unul după altul și astfel familia încontinuu se mărea. Anume în această perioadă au început să apară neînțelegeri și divergențe între ei. Construcția a necesitat multă muncă și efort care a dus la o supraobosire fizică și epuizare nervoasă, iar acest lucru mărea și mai mult înstrăinarea dintre ei.

Când în sfârșit s-au terminat grijile legate de construcția casei, copiii au ajuns la vârsta adolescenței, ceea ce a adus în familie nu numai noi probleme, ci și a adâncit criza care se acumula între soți. Totuși, fiind mereu ocupați cu rezolvarea problemelor copiilor, ei au reușit să păstreze între ei pacea pentru o vreme, plasând propriile conflicte pe al doilea plan. Însă, când copiii au început să plece unul după altul nu numai de acasă, ci și de la Domnul, contradicțiile și neînțelegerile care existau de multă vreme între ei, și-au făcut treaba. Fiecare dintre soți dădea vina pe celălalt pentru consecințele unei educații greșite, care a dus la faptul că, fiul mai mare a început să trăiască cu o față necredincioasă fiind necăsătorit, prima lor fiică la vârsta de optsprezece ani a rămas însărcinată fără să fie căsătorită, a doua fiică – în vârstă de șaisprezece ani, s-a legat cu persoane dependente de droguri, iar fiul adolescent era sub supravegherea constantă a poliției. Doar cel mai mic copil continua să meargă cu ei la slujbele de închinare, deși o făcea doar din milă și compasiune față de părinți.

Dându-și seama că s-au îndepărtat nu numai unul de altul, ci și de Dumnezeu, soții se chinuiau în sufletele lor,

dar nu găseau nicio ieșire din această situație tristă. Și atunci, după cum adesea se întâmplă, Domnul a început să lucreze în inima stăpânei familiei, îndemnând-o prin rugăciuni intense să stea în spărtură pentru întreaga familie. Într-o zi, după ce ea mult timp a strigat spre cer, revărsându-și durerea și tristețea din inimă, ea a simțit brusc o liniște și o siguranță că rugăciunea i-a fost ascultată și că ceva se va întâmpla în relația ei cu soțul. Ridicându-se de pe genunchi, și-a șters lacrimile și s-a întins pe canapea cu intenția de a dormi doar un pic, însă imediat a căzut într-un somn adânc de care avea mare nevoie corpul ei epuizat de oboseală.

Nu trecuse nici o jumătate de oră când capul familiei, s-a întors de la muncă și, după obiceiul său, a vrut să treacă pe lângă soția sa, dar privirea aruncată involuntar asupra ei l-a făcut să se oprească. Ceva slab, neajutorat și lipsit de apărare l-a lovit atât de tare când a văzut expresia feței ei adormite și pline de lacrimi, încât ochii i s-au umplut pe neașteptate de lacrimi. Așezându-se cu grijă pe marginea canapelei la picioarele soției sale, el, în tăcere a căzut pe gânduri. În fața ochilor îi treceau, unul după altul, imagini din viața pe care o trăiseră împreună. Iată ea, fiind încă o fetiță mică, împreună cu părinții ei, intră pentru prima dată în sala mică a casei lor de rugăciune și, dintr-o dată, se așază lângă el pe bancă. Iată-o acum puțin mai mare, cântând în fața lui în corul de copii. Iată-o iarăși, dar acum fiind o tânără de șaptesprezece ani, pomenindu-se din întâmplare față în față cu el în holul noii clădiri a bisericii, stă, roșind timid, incapabilă să-și ia ochii de la el, în care el începe literalmente să se „scufunde”. Asume atunci, în acea clipă scurtă, el pentru prima dată și-a dat seama că ea este anume cea, cu care ar vrea să-și petreacă toată viața... Apoi au urmat trei ani dureroși de așteptare, în care el a slujit în rândurile Armatei Sovietice. Scrisorile ei tandre și emoționante, pe care el le aștepta cu atâta nerăbdare... Și, în sfârșit, întoarcerea acasă din rândurile armatei și nunta lor mult așteptată, care a devenit pentru el împlinirea celei mai mari dorințe.

Și apoi?.. Cum s-a întâmplat ca ei, fiind împreună de atâția ani, nu și-au dea seama că s-au pierdut unul pe altul?!.. Cum s-a întâmplat că ea – cea mai iubită și dorită – a devenit pentru el o străină și vrăjmașă! Cum a putut el să fie atât de nevegetor?! De ce i-a permis satanei să-și împietrească inima împotriva ei?!.. Doar promisese înaintea lui Dumnezeu și a întregii adunări că o va iubi și o va proteja de furtunile și necazurile vieții!.. Cum a putut să încalce jurământul conjugal făcut atunci în fața altarului?!.. Straniu lucru, dar acum el a uitat tot ce-l deranja și îl revolta la soția lui în ultimii trei ani. Își amintea doar de propriile păcate, neglijări și greșeli. Îi era foarte rușine de cuvintele jignitoare, reproșurile și acuzațiile pe care i le adresase. Viața lor trăită împreună acum el o vedea într-o altă lumină, și cu durere regreta pentru timpul pe care l-a pierdut în certuri stupide și jocuri de tăcere. Nici nu era de mirare că, văzând un astfel de creștinism în viața sa, copiii nu mai voiau să audă nimic despre Dumnezeu și, unul după altul, au plecat în lume... Apucându-se cu mâinile de cap, acest om puternic și cărunț plângea ca un copil. Treazită de plânsul lui, soția îl privea în tăcere, fără a pune întrebări. În inima ei simțea că acesta era răspunsul la rugăciunea pe care o făcuse cu o oră în urmă. Ridicându-se ușor, ea, ca în vremurile de demult ale primei lor dragoste, întinse cu încredere mâinile spre el, iar el, reacționând imediat, le apucă și le strânse la buzele sale, repetând încontinuu: „Spune-mi, mai ai puterea să mă ierți și să uiți tot răul pe care ți l-am făcut în ultimii ani?”. Fiul mai mic, care intrase pe neașteptate în cameră, se retrase confuz, văzând această scenă sfâșietoare... Căzând în genunchi, soții au mulțumit cu lacrimi Domnului pentru iertarea și marea Sa milă pe care le-a dat-o... N-a trecut nici un an, și toți copiii lor care unul după altul au plecat în lume – s-au pocăit și s-au întors la Domnul, schimbându-și radical viața și atitudinea față de părinți. Astfel, fericirea acestei familii a fost complet restabilită.

A cincea perioadă de criză care apare în căsnicie este considerată perioada în care soții ies la pensie, adică după treizeci-treizecișicinci de ani de la începutul vieții lor de

cuplu. Această etapă coincide cu apropierea vârstei înaintate și este însoțită de instabilitate emoțională, neliniște și tot felul de temeri, care la femei sunt legate de pierderea sănătății și a frumuseții fizice, iar la bărbați – de scăderea activității sexuale. Femeile își fac griji când văd că le apar pe față riduri, iar bărbații se îngrijorează că din punct de vedere sexual, sunt tot mai puțin excitați de corpul gol al soției. Tocmai din acest motiv, reprezentantele sexului frumos încep să recurgă la creme cosmetice și proceduri de întinerire, iar reprezentanții sexului puternic – încep să se preocupe de pornografie și, indiferent de vârsta înaintată, se uită la femeile tinere, fapt, care duce la certuri și conflicte familiale, până la scandaluri zgomotoase și divorțuri rușinoase.

În această perioadă soții încep să simtă singurătatea sau, cu alte cuvinte, se confruntă cu „sindromul cuibului gol sau părăsit”, și acest sentiment este legat de plecarea copiilor adulți din casa părintească. În această perioadă, părinții sunt lipsiți de principala lor activitate – creșterea și educarea copiilor, care întotdeauna a fost pentru ei sarcina principală și sensul vieții lor de-a lungul multor ani. În astfel de cazuri, suferă în mod special femeile care s-au ocupat exclusiv de copii și de gospodărie. În această perioadă de criză, soții trebuie să se învețe să trăiască și să se iubească în condiții noi, precum a fost la început, când erau doar în doi. Căci, viața continuă, iar Domnul le oferă încă o șansă să se iubească unul pe altul și să fie fericiți, cu atât mai mult că, la apusul vieții, conștientizezi mult mai mult ca înainte importanța și semnificația prezenței celei mai dragi persoane lângă tine.

Comunicarea bazată pe încredere, călătoriile împreună și diferite activități comune, îi ajută pe soții în vârstă să treacă peste această etapă dificilă a vieții. Și, întrucât la această vârstă de obicei devin deja bunici, ei își găsesc bucuria și noul sens al vieții în a-și ajuta copiii adulți să-și crească nepoții. Căci este foarte plăcut să vezi că ei încă au nevoie de tine și apreciază foarte mult dragostea părintească și sprijinul tău în rugăciune. Însă, chiar și dacă

părinții se îngrijesc de familiile copiilor, acest lucru poate totuși pe de altă parte să aducă și conflicte în familia lor. Așa ceva se întâmplă atunci când bunicii oferă nu numai ajutor copiilor săi, dându-le sfaturi înțelepte sau îngrijindu-se de nepoți, ci și se amestecă în viața tinerei familii, dictându-le propriile reguli sau, distrugând inconștient relațiile bune, stabilite între tinerii soți. De aceea, părinții în vârstă, ca și în vremurile de demult, au nevoie de înțelepciune, prudență, chibzuință și divină dragoste-agape, pentru a nu le face rău copiilor lor în timp ce le doresc binele. În această perioadă de criză, cel mai important lucru este să nu dramatizăm schimbările fiziologice pe care le observăm în corpul ce îmbătrânește și evenimentele care au loc în viață, ci să încercăm să ne distragem atenția de la problemele legate de vârsta înaintată prin implicarea într-o activitate interesantă, în special în ceea ce ține de lucrarea lui Dumnezeu.

Toate crizele relațiilor de familie care există, sunt depășite de-a lungul întregii vieți de căsătorie și pune la încercare tot ceea ce a fost creat de soț și soție în timpul vieții lor de căsătorie. Mulți asociază cuvântul „criză” cu ceva înfricoșător și sumbru, însă acest lucru nu este așa. Dacă abordăm criza în mod corect, aceasta nu numai că nu va afecta viața de familie, ci o va îmbunătăți semnificativ, determinând soții să se vadă reciproc dintr-o perspectivă nouă, neașteptată, și să-și reevalueze sentimentele. Căci și în timpul unei boli există o criză, după care starea pacientului începe să se îmbunătățească. Dacă soțul și soția cu înțelepciune privesc la încercările și dificultățile pe care le-au îndurat, atunci ei astfel pot să dobândească nu numai o experiență valoroasă de viață, ci și să-și ridice relația dintre ei la un nivel mult mai înalt.

În viață sunt mulți credincioși care consideră că un cuplu căsătorit, unit de Dumnezeu, nu poate avea probleme și cu atât mai puțin crize, însă acest lucru nu este așa. Ca confirmare, e suficient să ne amintim de Isaac și Rebeca, care au fost uniți tocmai de Dumnezeu. Sfânta Scriptură nu ascunde faptul că și în viața lor de familie au existat perioade de neînțelegeri, dezacorduri și lipsă de unitate

între ei (vezi Genesa 27: 5-17; 42-46). Aș dori aici să menționez că și eu împreună cu soțul meu, am trecut prin anumite crize în relația noastră conjugală în primul an de căsătorie, în al zecelea, și în al douăzeci și șaptelea an de căsnicie, deși, fiind călăuziți de Domnul, ne-am căsătorit într-un mod uimitor, fără să ne cunoaștem deloc (acest lucru este descris în cartea mea autobiografică „Pe calea căutărilor”). De fapt, acest lucru nu e de mirare, deoarece satana depune eforturi deosebite pentru a distruge anume ceea ce a unit Însuși Dumnezeu.

Deci, crize în viața de familie apar la fiecare cuplu, inclusiv și în căsătoriile unor predicatori de renume mondial și ale unor oameni binecuvântați ai lui Dumnezeu. De exemplu, în remarcabila sa carte „Crucea și pumnalul” (titlul originalului englez „Abiding in His Strength”) Gwen Wilkerson – soția renumitului pastor și predicator american David Wilkerson – povestește sincer și foarte deschis nu numai despre conflictele, ci și despre cea mai grea criză din relația lor conjugală. În această perioadă dificilă pentru amândoi, ei, i se părea că soțul era atât de dedicat slujirii sale, încât uita de problemele soției și ale propriei familii. Obida și indignarea îi umpleau inima într-o așa măsură încât, aflându-se împreună cu el într-o călătorie de evanghelizare și neputând să se mai abțină, ea a țipat la el și i-a spus în față tot ce gândea. Rezultatul acestei fapte a fost cea mai mare ceartă dintre ei, care l-a determinat pe David Wilkerson să părăsească în grabă camera din hotelul în care erau cazați.

Înecată în autocompătimire și milă de sine, Gwen, în gândurile ei, îl numea pe soț „fățarnic”, capabil doar să predice adevărul altora, dar fără să-și dea seama de comportamentul său față de ea. Însă, în timpul slujbei de închinare, când era mânată de supărări, și-n gânduri își umilea în tot felul soțul care stătea la amvon, Dumnezeu, a intervenit într-un mod uimitor în apărarea slujitorului Său, arătându-i clar că gândurile ei despre el erau complet diferite de felul în care El îl vedea. Aflându-se în sfânta prezență a lui Dumnezeu, Gwen l-a văzut pe David

Wilkerson înconjurat de un flux de lumină strălucitoare, care s-a îndreptat de la el spre ea și a cuprins-o și pe ea. Ceea ce s-a întâmplat după aceea, a fost cu adevărat o minune a lui Dumnezeu, care i-a determinat pe ambii să se arunce cu lacrimi de bucurie în brațele unul altuia, în fața tuturor celor prezenți. Astfel, Domnul, a intervenit cu o mare milă, le-a vindecat viața conjugală și inimile rănite, și i-a reunit din nou pentru a continua slujirea împreună, învățându-i ceea ce a fost apoi o mare binecuvântare pentru amândoi.

În cazul unei crize familiale, este mai bine să nu încercați să clarificați cine are dreptate și cine este vinovat, ci pur și simplu să vă smeriți cu gândul că această perioadă este inevitabilă și să faceți tot posibilul pentru ca ea să treacă cu pierderi cât mai mici și cu un minim de tulburări emoționale, păstrând astfel căldura căminului familial. Binecuvântați sunt acei soți care-l au ca ajutor pe Dumnezeu, Care veghează asupra lor și, la momentul potrivit, le dă claritate în relația lor. Doar Dumnezeu este în stare să facă în așa fel, încât totul să fie spre binele soților, chiar și cele mai amare momente de jigniri, indignări, dezamăgiri și deznădejde totală. Astfel de cupluri trec cu succes prin toate perioadele dificile ale vieții, învățând din ele lecții prețioase pentru viitor. Așa că, înarmându-te cu răbdare și sprijinul pe care ți-l dă Dumnezeu, poți trece prin multe încercări, fără a-ți pierde demnitatea de om.

Însă sunt și unele familii care trec prin crize conjugale fără ca să-și dea seama. Ele pur și simplu depășesc dificultățile apărute și își continuă viața. Rezolvarea cu succes a unei crize este cheia dezvoltării ulterioare a familiei și un factor necesar pentru o viață eficientă în perioadele critice din viitor. Fiecare criză este un fel de salt înainte, care depășește limitele vechilor relații. Criza din viața de familie îi ajută pe soți să vadă nu numai aspectele negative, ci și pe cele pozitive, și acest lucru îi unește și mai mult pe soți. Una din modalitățile de a învinge criza familială este să contactați un consilier spiritual competent și cu experiență în aceste probleme. Mulți cred că această problemă poate fi rezolvată și prin intermediul unei conversații sincere cu

mama, cu un prieten sau o prietenă apropiată. Însă, în astfel de conversații cu rudele și prietenii, poți găsi doar sprijin emoțional, dar nu și o soluție la problema apărută.

Consilierea spirituală oferită persoanelor ce se află în criza familială, cel mai bine ar fi să se desfășoare atât cu soțul, cât și cu soția, deoarece relațiile conjugale sunt un proces bilateral. În acest caz, trebuie să se țină cont de trei probleme principale. În primul rând, aceasta este o problemă fiziologică. Deseori oamenii ascultă, dar nu se aud unul pe altul nu pentru că nu vor, ci pentru că nu pot. Fiecare e obișnuit să se concentreze doar asupra chestiilor sale care sunt foarte importante pentru el, iar ceea ce nu-l privește în mod direct, o trece cu vederea. Și „vinovată” în acest lucru este fiziologia percepției și modul în care creierul nostru procesează informațiile primite, deoarece el este creat diferit la bărbați și femei (după cum s-a menționat deja despre acest lucru în capitolul trei al acestei cărți). În cadrul consilierii spirituale, este important de ajutat soțul și soția să privească la problemele pe care le au cu ochii celui alt soț, ținând cont și de logica gândirii acestuia.

A doua problemă frecventă pe care consilierul spiritual trebuie să o rezolve, este de a-i elibera pe ambii soți de iluzia că-și pot remodela soțul/soția după placul său. Căci, la începutul vieții de familie, mulți tineri cred că după căsătorie vor putea să-și influențeze partenerul/partenera în direcția dorită de ei. Însă, în viața reală, acest lucru nu întotdeauna funcționează, deoarece fiecare dintre soți se bazează pe faptul că nu atât el, ci a doua jumătate își va schimba caracterul spre bine, își va revizui comportamentul și stilul său de viață. Și, deoarece acest lucru nu se întâmplă, de obicei, soțul începe să-o „ajute” pe soție să se corecteze, recurgând la aluzii fine, critici moi, comentarii făcute ca și cum în treacăt sau spuse chiar cu mânie, care, în cele din urmă se transformă în nemulțumire, indignare și o împotrivire evidentă față de o astfel de presiune din partea soțului. Căci sufletul răspunde cu împotrivire la orice presiune.

Este important de remarcat faptul că, o persoană cu un caracter, mod de gândire și opinii despre viață deja formate, este practic imposibil de a o schimba, unica ce puteți face, e doar să-i provocați dorința de a se schimba în unele privințe. Iar pentru așa ceva e nevoie de tact, înțelepciune, prudență, rațiune și, îndeosebi, răbdare. Dacă doriți să vă ajutați soțul/soția în această intenție bună, atunci în niciun caz nu trebuie să fiți prea insistent, să-i subliniați neajunsurile și trăsăturile negative sau să-i reamintiți greșelile și eșecurile din trecut. În astfel de situații, este mai bine să acționați din poziția de a cere ajutor și înțelegere, subliniind cât de important este acest lucru pentru dumneavoastră. De asemenea, este bine să vă amintiți de un lucru pozitiv pe care soțul sau soția l-a făcut cândva și cât de bine a fost aceasta pentru toți. Nu încercați să-i explicați soțului/soției că face ceva greșit sau să-i impuneți ceea ce, după părerea dumneavoastră, el/ea nu înțelege.

În afară de aceasta, când încercați să schimbați caracterul și comportamentul soțului sau soției, nu faceți acest lucru într-o stare de iritare sau cu o dispoziție rea. Căci, important este nu **ceea ce** îi spunem soțului/soției, ci **cum** o spunem și cu ce sentimente facem acest lucru. Poți să vorbești despre intențiile bune pe care le ai și să aduci cele mai convingătoare argumente pentru ca persoana dragă să devină mai bună, iar ca rezultat să te alegi doar cu indignare, respingere și înstrăinare din partea ei. Persoana care ne este dragă și-o iubim, noi trebuie s-o acceptăm așa cum este și nu așa cum ne-ar plăcea s-o vedem. Dacă ne-am căsătorit cu o așa persoană, atunci trebuie să continuăm s-o iubim cu toate avantajele și neajunsurile ei.

A treia problemă a soților și soțiilor care se află într-o perioadă de criză în relația lor, constă în faptul că ei nu pot să evalueze corect evenimentele care au loc în viața lor comună, de exemplu, formele de manifestare a dragostei conjugale. Nu trebuie să uităm că, odată cu vârsta, oamenii își pierd ardoarea sentimentelor, deoarece calitățile pe care le-au apreciat cel mai mult în primele etape ale relației – atracția sexuală, entuziasmul și pasiunea – își pierd

strălucirea și atractivitatea inițială. Până când soțul și soția nu se vor împăca cu acest lucru și nu vor învăța să aprecieze ceea ce vine în schimb, și anume: atașarea, tandrețea și înrudirea sufletelor, ei, vor fi sub presiunea ispitei de a considera faza liniștită și mult mai profundă a relației lor conjugale ca pe o rutină plictisitoare și o monotonie continuă.

Dacă natura apariției divergențelor adesea nu depinde de oameni, atunci modul în care ei vor reuși să iasă din conflict și lecțiile pe care le vor extrage din situația creată pentru viața lor din viitor, depind în totalitate doar de ei. Anume din acest motiv, cuplurile căsătorite, trebuie să învețe să se adapteze cu condițiile care permanent se schimbă, căci altfel uniunea lor conjugală, după cum ar trebui ea să fie conform Sfintei Scripturi, pur și simplu nu va face față. Iar pentru ca o căsătorie să fie cu adevărat fericită și binecuvântată de Dumnezeu, trebuie să memorizați și întotdeauna să îndepliniți în viața de familie următoarele reguli:

1. Nu vă criticați unul pe altul în fața copiilor și a altor persoane, căci, cel care procedează astfel nu se respectă pe sine însuși. Nu-i umiliți și nu-i jigniți demnitatea soțului/soției nici când sunteți împreună, și nici în prezența altor persoane.

2. Încercați să vorbiți mai des cu soțul/soția pentru ca să ajungeți la o înțelegere reciprocă. Incapacitatea de a asculta și de a se înțelege reciproc, este una dintre cele mai frecvente probleme ale cuplurilor, atât ale celor tinere, cât și ale celor cu o lungă experiență în viața conjugală.

3. În diferite situații de viață, închipuiți-vă că sunteți în locul partenerului de viață. De exemplu, dacă soțul nu se grăbește să vină acasă după serviciu sau petrece puțin timp cu copiii, puneți-vă întrebarea, oare nu procedează el astfel din motiv că îl întâmpinați la ușă cu reproșuri sau mereu îl criticați că nu știe să vorbească „corect” cu copiii?

4. Oferiți-i soțului/soției posibilitatea de a se retrage acasă în spațiul său personal, unde poate fi singur, să citească, să se roage sau pur și simplu să se ocupe cu ceea ce-i place.

5. În timpul conversațiilor și discuțiilor controversate, încercați să evitați subiectele care pot duce la conflict, mai ales dacă dumneavoastră și soțul/soția aveți puncte de vedere diferite. În așa caz, e bine să vă ghidați după „regula de aur” din Biblie: „Nu spuneți altora ceea ce nu vreți să vi se spună” (vezi Luca 6:31).

6. Arătați interes pentru hobby-urile și activitățile soțului/soției și, pe cât e de posibil, împărtășiți-le cu el/ea. De exemplu, dacă soțul vă roagă să mergeți cu el undeva, atunci nu-l refuzați. Comunicați cu oamenii care îl cunosc, își amintesc de el și îl acceptă așa cum este. Acest lucru vă poate ajuta să descoperiți în el calități pe care nici nu le bănuiați și care vă vor face să-l admirați.

7. Trageți atenția la soț/soție în situațiile în care are succes sau își descoperă unele laturi ale sale într-un mod nou și necunoscut pentru dumneavoastră. Acest lucru va face ca inima să vi se zbată ca în vremurile tinereții, și să vă îndrăgostiți din nou de el/ea.

8. Nu purtați în inimă obidă față de soț/soție, pentru că, dacă nu veți vorbi între voi despre acest lucru, atunci ea vă va provoca durere în inimă. Nu degeaba se spune că „a permite jignirii să rămână în inima ta înseamnă a te pedepsi pe tine însuși pentru greșelile altora”.

9. Când spuneți soțului/soției despre ceea ce v-a jignit arătându-vă astfel nemulțumirea, trebuie să faceți acest lucru fără a ridica vocea, într-un ton corect și într-un duh creștin, evitând generalizări de genul: „Tu **întotdeauna** procedezi astfel...” sau „Tu **niciodată** nu ai timp pentru mine...”. În astfel de situații, este mai bine să vorbiți nu despre el, ci despre sine personal, de exemplu: „Mi-e trist fără tine și-i dureros să-mi petrec toate weekendurile singură”.

10. În cazul în care apare un conflict, încercați să faceți tot ce vă stă în puteri ca să-l potoliți cât mai repede.

Conflictul este un semn fundamental al oricărei crize în relațiile conjugale și apare independent de dorințele noastre, indicând astfel la faptul că șlefuirea între soți încă continuă să fie. Orice ceartă între soț și soție lasă în urma

sa o urmă amară, care nu poate să dispară repede. Dar cel mai trist lucru este că, de cele mai multe ori, certurile sunt cauzate de motive neînsemnate, care nu au nici un rost. În lupta zadarnică a ego-urilor și a ciocnirilor de caractere, nu există învingători. În certuri – toți rămân înfrânțați. De aceea, trebuie să ne umplem de curaj și fără a ne cruța pe sine, să ajungem la sursa înstrăinării care a apărut și a conflictului de lungă durată care a stârnit jignire, lacrimi și dureri, otrăvind mult timp atmosfera familiei. A căuta pacea și a depăși conflictele – e datoria sacră a fiecărui creștin. Nu degeaba este scris: „Dacă este cu puțință, întrucât atârnă de voi, traiți în pace cu toți oamenii” (Rom. 12:18), și această poruncă Biblică trebuie pusă în practică în primul rând, în propria familie.

Bărbații și femeile reacționează absolut diferit la ceartă și se împacă în urma conflictului tot în moduri diferite. După ce conflictul s-a terminat, pentru un bărbat este important ca el să rămână singur în tăcere și să analizeze în sine ceea ce s-a întâmplat. În afară de aceasta, el tace și din motiv că foarte mult se teme că cearta va continua și el nu vrea așa ceva. Lui i se pare că, dacă el va începe acum să spună ceva, atunci cearta iarăși va începe. Iar femeia, dimpotrivă, nu poate să suporte conflictul în singurătate. Ea dincontra, în acest moment are nevoie de comunicare și compasiune. De obicei, femeia folosește tăcerea ca o continuare a conflictului, iar dacă ei i se pare că cearta s-a terminat, atunci ea consideră că nu e corect ca și ea să tacă precum tace bărbatul. Prin urmare, dacă soțul nu va vorbi cu soția sa și nu va rezolva definitiv conflictul apărut între ei, soția, cel mai probabil, va da un telefon și va povesti ce s-a întâmplat mamei ei sau unei prietene apropiate, iar acest lucru poate face ca conflictul să devină și mai lung și mai dăunător.

Fiecare ceartă are un oarecare motiv. Acestea pot fi: obida și durerile acumulate de-a lungul multor zile și săptămâni, lipsa de atenție, lipsa banilor, viața sexuală nesatisfăcătoare pentru unul sau ambii soți, lipsa de înțelegere reciprocă, mândria, egoismul, refuzul de a ceda, diverse păcate, vicii și neajunsurile pe care omul le are.

Și deși cearta defel nu rezolvă aceste probleme, ci, dimpotrivă, le agravează și mai mult, totuși anume ea este sursa negativității acumulate. În același timp, ambii soți, sub influența mâniei, a iritării, a poverii jignirilor și reproșurilor reciproce care s-au acumulat, nu se gândesc la consecințe și, uitând de toate laturile pozitive și de tot ceea ce a fost bine între ei, rostesc cu voce tare cuvinte răutăcioase și pline de amărăciune care rănesc sufletul și provoacă dorința de a se apăra sau de a acuza la rândul său. Cuvântul lui Dumnezeu ne indică la multe cauze care duc la certuri, de exemplu: „Prin mândrie se ațâță numai certuri” (Prov. 13:10), „Cel lacom stârnește certuri” (Prov. 28:25) „Storcerea mâniei dă certuri” (Prov. 30:33) „Ferește-te de întrebările nebune și nefolositoare, căci știi că dau naștere la certuri” (2Tim. 2:23).

Atunci, cine trebuie să facă primul pas și să se oprească în cazul unei certe? În primul rând, cel care își dă seama cât de dăunătoare este cearta și ce consecințe grave pot decurge după ea, adică cel care este preocupat de problemele familiei și dorește să-și păstreze familia. Anume el trebuie să dea dovadă de înțelepciune, umanitate și veghere în relația cu soțul sau soția. Dacă dumneavoastră sunteți bărbat, atunci după ceartă nu vă închideți în sine, nu tăceți și nu îngăduiți ca soția să rămână singură, ci încercați să vorbiți calm cu ea sau faceți un gest sau un lucru oarecare pe care ea îl va înțelege ca pe o încercare de împăcare din partea dumneavoastră. De exemplu, ajutați-o în bucătărie, sau, și mai bine ar fi – să vă cereți iertare pentru că nu v-ați reținut. Și de îndată ce veți observa că ea s-a liniștit un pic, atunci dăruitiți dragoste și mângâiere. Un sărut, o îmbrățișare, o atingere blândă sau o mângâiere ușoară pe păr, duc adesea la încetarea certe. Soțiile la rândul lor, în astfel de cazuri, trebuie să dea dovadă de răbdare. Dați-i soțului posibilitatea să se retragă și pur și simplu să tacă, să cugeteze și să se liniștească. Poate fi că peste câteva ore, el analizând ceea ce s-a întâmplat, singur își va cere scuze de la dumneavoastră. Nu fiți supărată și nu-i răspundeți aspru dacă el vă va întreaba ceva. Dar cel mai important lucru pentru ambii soți într-o astfel de situație

este să se stăpânească și să nu reproșeze, să nu acuze, să nu spună nimic în plus și, cu atât mai mult, să nu amenințe că va divorța, deoarece acest lucru va agrava și mai mult situația și va duce la reaprinderea conflictului. Ar fi foarte bine în acest moment să apelați la sfatul înțeleptului Solomon care a spus: „Este o cinste pentru om să se ferească de certuri; dar orice nebun se lasă stăpânit de aprindere” (Prov. 20:3).

De asemenea, este important ca dumneavoastră să vă cereți nu numai iertare, ci și să acceptați scuzele și rugămintea de iertare din partea soțului/soției. E periculos să vă „supărați” pe soț și să nu vorbiți cu el câteva zile, făcându-l astfel să se simtă vinovat, deoarece acest lucru se poate întoarce împotriva dumneavoastră. Acest lucru se referă nu numai la soții, ci și la soți. Dacă nu sunteți gata să iertați chiar acum, spuneți-i acest lucru soțului/soției direct și sincer, de exemplu, astfel: „Scuză te rog, dar am nevoie de timp ca să mă calmez și să-mi revin după tot ceea ce a fost”. Totuși, nu întindeți prea mult chestia de împăcare, căci Mântuitorul nostru a spus: „Caută de te împacă degrabă cu pârâșul tău, câtă vreme ești cu el pe drum...” (Mat. 5:25). Asta înseamnă că problema neînțelegerii trebuie s-o rezolvi cât mai repede, ca ea să nu reușească să se transforme în ceva și mai grav. „Rivalul” în cazul unui conflict în familie este soția/soțul care este jignit de dumneavoastră, cu care trebuie să vă împăcați cât mai este posibil. Căci dacă veți amâna și nu veți face acest lucru la timp, conflictul va putea să se transforme nu numai într-o nouă criză, ci și într-o răceală și o înstrăinare de lungă durată, însoțită de împietrirea inimii și de antipatie, ajungând până la o ură care ar putea să-i facă dușmani chiar și pe cei mai apropiați oameni, transformând viața lor comună într-o povară grea și o adevărată tortură.

Capitolul 10

Când căsătoria devine o povară grea

În zilele noastre, este greu să întâlnești pe cineva care să nu cunoască expresia „De la dragoste la ură – e un singur pas”. Și această zicală, deseori ne confirmă adevărul ei prin faptul că, anume cei care s-au iubit cel mai mult (soți și soții, logodnici și logodnice care spuneau că sunt două jumătăți), deseori, în cele din urmă devin cei mai aprigi dușmani. Așa a fost în vremurile de demult, așa se întâmplă în zilele noastre și, din păcate, așa va continua să fie până la sfârșitul veacurilor, pentru că întotdeauna vor apărea motive care vor da naștere urii. Aceste motive ar putea fi evitate cu ușurință dacă omul ar dori să le evite, însă inimile extrem de jignite și încrâncenate, rareori reușesc să facă acest lucru. Anume astfel, soții care se iubeau cândva nespuse de mult, ajung acum la ceartă, se înstrăinează unul de altul, se înrăiesc, dau la divorț și, în cele din urmă, se despart oficial, rupând legăturile matrimoniale pe care le-au urât la maxim. Astfel de schimbări neașteptate și bruște în relațiile oamenilor ne arată cât de fin este hotarul dintre dragoste și ură. Pentru a putea înțelege de ce cei mai apropiați oameni se transformă în obiectul dezgustului și al urii crâncene, vom analiza cele mai frecvente cauze care duc la această stare.

1. Primul și, probabil, cel mai frecvent motiv din cauza căruia soții se înstrăinează unul de altul, este **dezamăgirea față de persoana iubită**, și această dezamăgire, de obicei este cu atât mai puternică, cu cât mai romantic a fost sentimentul de dragoste la început, căruia îi este caracteristic idealizarea partenerului și ignorarea completă a neajunsurilor lui. Acest lucru se explică prin faptul că în organismul unei persoane îndrăgostite au loc procese biochimice complicate, datorită cărora persoana simte o euforie ușoară și un oarecare extaz. Când doi oameni se iubesc, ei se uită la persoana aleasă prin ochelari roz, și făcându-și iluzii, ei văd în ea ceea ce le pictează imaginația lor, confundând dorința cu realitatea. Intrarea în căsătorie,

cu toate consecințele care decurg din ea, duce la pierderea acestor iluzii. Când dezamăgirea le deschide ochii și le face să vadă cu claritate, oamenii devin severi și nemiloși față de persoana care le-a fost cândva cea mai dragă, și această severitate se manifestă prin cuvinte, fapte și acțiuni. Și atunci, viața de familie care ar trebui să fie garanția fericirii oamenilor, devine o povară grea și o tortură zilnică. Dezamăgirea este specifică atât bărbaților, cât și femeilor, dar pe femei ea le afectează mai des deoarece ele sunt mai înclinate spre idealizare.

Când o persoană iubește pe cineva, atunci devine mai vulnerabilă. Cu cât cineva este mai aproape de noi, cu atât mai ușor ne poate răni sentimentele. De aceea, cuplurile care se iubesc cu adevărat, foarte des suferă o mare durere sufletească din cauza dezamăgirii reciproce. Această durere și jignire pe care ni le provoacă cei dragi, sunt rezultatul lipsei de echilibru între ceea ce noi le oferim lor, și ceea ce primim în schimb de la ei ca răspuns. De exemplu, dacă ne străduim din tot sufletul să-i facem pe plac soțului nostru, având grijă de nevoile lui, iar el primește acest lucru ca pe ceva care așa și ar trebui să fie, fără a ne răspunde reciproc, atunci, fără ca să vrei, ai senzația că nu suntem iubiți ci pur și simplu folosiți. Când persoana cea mai dragă te respinge, atunci foarte ușor te dezamăgești de ea. Iar dezamăgirea, se transformă de obicei în antipatie și înstrăinare, care de multe ori se termină cu ură.

2. Pierderea respectului, care se vede prin indiferența și dezinteresul manifestat față de soț/soție. Pierderea respectului indică la faptul că căsnicia se destramă din lăuntru. Conform dicționarului explicativ al lui Ozhegov, respectul înseamnă o atitudine respectuoasă care se bazează pe recunoașterea meritelor, calităților, abilităților și calităților spirituale ale unei anumite persoane. În viață, respectul se manifestă într-o oarecare acțiune concretă. Respectând o persoană, noi suntem atenți la lumea ei interioară, vedem ce îi place, ce este valoros pentru ea și ce nu are nicio importanță pentru ea. Toate calitățile cele mai bune ale unei astfel de persoane, devin pentru noi

indicatoare de îndrumare spre perfecționarea noastră. În același timp, fără să ne dăm seama, noi începem să imităm stilul de viață al unei astfel de persoane, preluând totul ce ne place la ea. O astfel de atitudine duce la apariția unei legături invizibile și la o rudenie a sufletelor cu o astfel de persoană, de aceea, se spune că soții care se iubesc, pe parcursul anilor devin tot mai asemănători unul cu celălalt. Dacă între soț și soție nu se creează o legătură sufletească strânsă, atunci ei încep să-și piardă interesul unul față de celălalt, devenind reci și indiferenți unul față de altul.

Manifestarea lipsei de respect din partea omului drag, provoacă multă suferință și o furtună de sentimente care se manifestă sub formă de dureri sufletești, obidă, indignare, amărăciune și înstrăinare. De exemplu, dacă soțul acasă într-una tace, încercând să umple golul comunicativ cu treburile sale, atunci acest lucru indică la lipsa lui de respect față de soție și pierderea interesului față de ea ca interlocutoare. Un astfel de comportament al soțului îi rănește sufletul soției. Văzând răceala, severitatea și tăcerea lui, ea cu durere în suflet își amintește de vremurile fericite care au fost înainte de căsătorie și la începutul vieții de familie, când soțul îi povestea cu bucurie tot ce avea pe suflet și-i împărtășea toate tainele. În acele zile, el era atent la cuvintele sale ca nu cumva s-o rănească din greșeală, se adresa la ea cu blândețe și tandrețe când avea nevoie de ajutorul ei, se interesa cu grijă de starea sănătății când ea nu se simțea bine. Dar, pe parcursul timpului, cererile de ajutor deveneau tot mai seci și mai scurte, luând forma unor cerințe exigente sau chiar a unor ordine dure, ca: „Pregătește-mi un sandviș... Când în sfârșit vei face ceea ce deja de mult timp îți cer?!... Oare chiar nu înțelegi că sunt obosit și vreau să mă odihnesc?!... Dă-mi o cămașă curată... Coase nasturele!...”. În urma unor astfel de atitudini și comportament, înțelegerea reciprocă de odinioară dispare, în locul relațiilor frumoase care au fost înainte apar ruine, sentimentele tandre se evaporă, inima se umple de durere, iar din dragostea de odinioară, nu mai rămâne nici urmă.

Ceva similar poate să simtă și soțul când pe soție o irită tot ce ține de el. Ba o enervează faptul că el mănâncă urât, ba neglijența lui îi sare în ochi, ba se indignează că el nu respectă regulile de igienă personală, ba îi este rușine în fața altora de lipsa lui de educație, ba îl umilește că nu-i gospodar, ba îi este rușine de burta lui mare sau de chelia lui. O, la câte lucruri ne arată satana, încercând să distrugă uniunea conjugală care a prevăzut-o Dumnezeu. Toate încercările de a ascunde această nemulțumire sunt, de regulă, fără succes, deoarece ea se manifestă încontinuu în aluzii, reproșuri și observații, la care soțul răspunde în același fel, folosind orice ocazie pentru a-i dovedi soției că nici ea nu este perfectă, și astfel, zi de zi tensiunea crește. Odată cu pierderea respectului, în inimile soților începe să se acumuleze răutate și iritare, care destul de repede duce la certuri. Cel, fără de care cu puțin timp în urmă, viața ți se părea imposibilă, îți provoacă acum doar un dezgust profund.

3. Un alt motiv care transformă viața de familie într-un adevărat iad pe pământ este **tirania psihică**, din cauza căreia unul dintre soți, prin comportamentul său insuportabil sau prin trăsăturile negative ale caracterului său, își tiranează în tot sensul cuvântului soțul/soția până la cea mai chinuitoare disperare. Cel mai des, rolul de tiran psihic este jucat de soț, însă sunt și unele cazuri în care tirania în familie o practică soția. La soț, acest lucru se manifestă sub forma unei nemulțumiri constante față de tot ceea ce face soția. Practic este imposibil lui să-i faci ceva pe plac. În ochii lui, totul la ea nu se primește așa cum ar fi vrut el să fie. El nu are răbdare dacă ea se pregătește prea încet, întârzie cu pregătirea mesei, prea mult timp face cumpărături, nu se poate decide ce rochie să îmbrace, nu se satură de vorbă la telefon cu prietena ei, după adunare vreo jumătate de oră stă de vorbă cu vreo soră, în loc să se întoarcă repede acasă. Totul îl irită, totul îl enervează, totul îl scoate din sărite. Adesea, el este nemulțumit nu numai de soția sa, ci și de oamenii din jur. Critică totul și pe toți, permanent vede păcatele, viciile și greșelile altora. În ochii lui, toți sunt răi, numai el este bun. Biata soție se străduie

din răspuțeri să-i facă totul pe plac, dar chiar și aceste încercări ale ei îl irită. Văzând acest lucru, ea trăiește cu frică ca nu cumva el iarăși să se înfurie din cauza ei. Acest lucru continuă zi de zi, lună de lună și an de an, de-a lungul întregii lor vieți pe care au trăit-o împreună. În așa caz, nici vorbă nu poate fi despre fericirea familială, dragoste și armonie. O perioadă de timp, soția încearcă să-i facă pe plac, suportând în tăcere morocăneala, iritarea și nemulțumirile soțului ei, dar treptat în inima ei se acumulează obidă, amărăciune, indignare și protest, care, mai devreme sau mai târziu duce la ceartă.

O femeie creștină în vârstă de treizeci de ani, în cadrul consilierii spirituale, spunea cu lacrimi: „Suntem căsătoriți doar de șapte ani, dar deja îmi stă în gât dispoziția rea a soțului meu. Încă înainte de nuntă, am observat tendința lui de a-și critica prietenii și cunoștințele, dar am încercat să trec cu vederea observațiile lui neplăcute la adresa lor, crezând că astfel, el încearcă să atragă toată atenția mea doar asupra lui. Mie personal el niciodată nu mi-a făcut nicio observație, ci din contra, căuta insistent să-mi câștige simpatia, de aceea, comportamentul lui nu m-a alarmat. Dar după ce ne-am căsătorit, toată răutatea lui s-a năpustit asupra mea și de atunci, eu sunt cea care joacă rolul unui paratrăsnet. Parcă nici nu-ți vine să crezi dar, până nu demult, el era foarte atent la orice cuvânt al său la adresa mea ca nu cumva să mă rănească din întâmplare. Acum însă, eu sunt pentru el aproape singura cauză a tuturor necazurilor lui. Ieri, la următoarea lui criză, pur și simplu nu am mai rezistat și i-am spus tot ce gândesc despre el, inclusiv că acasă el e un tiran și despot. Apoi am luat copiii și am plecat pentru câteva zile la mama, ca să mă odihnesc de această hărțuire psihică care nu încetează nici măcar pentru o clipă”.

4. Următorul motiv care transformă căsnicia într-o povară grea este **aparitia înstrăinării în viața sexuală**, care duce la o răceală din punct de vedere exterior și la o înstrăinare lăuntrică a soțului și soției unul față de celălalt. O astfel de înstrăinare deseori apare atunci când unul dintre soți a fost nevoit să treacă peste voința sa în privința unui

oarecare lucru, adică să încalce limitele acceptabilității sale, făcând ceva împotriva voinței sale. De exemplu, când soțului nu-i plăcea ceva în relațiile intime, el a încercat să depășească acest lucru în tăcere, fără a spune vreun cuvânt, în loc să discute deschis cu soția sa despre dificultățile psihologice dintre ei. O astfel de împotrivire lăuntrică la acțiunile soțului în pat (manipulările neîndemânatică cu clitorisul, lingerea cu limba a corpului sau a organelor genitale și pozițiile inacceptabile) le simte de obicei soția, de aceea, soțul trebuie să-i respecte opinia. Dacă soția consideră că acest tip de intimitate sexuală este inacceptabil pentru ea, atunci așa ceva trebuie să devină inacceptabil și pentru el. Încercările de a distruge cu sila convingerile interioare ale soției, duc la pierderea încrederii în relația conjugală.

La distanțarea interioară a soților unul față de celălalt duce și evitarea sau refuzul de a avea contacte sexuale, lucru, caracteristic îndeosebi femeilor care, sub pretextul oboselii, a faptului că se simt rău, a lipsei de dispoziție sau condițiile externe nefavorabile pentru intimitate, refuză soților în satisfacerea nevoilor lor sexuale. Cunoscând consecințele negative a acestor încercări de a evita intimitatea sexuală, apostolul Pavel îi avertizează pe creștini să nu abuzeze de o astfel de abținere nejustificată, spunând: „Bărbatul să-și împlinească față de nevastă datoria de soț; și tot așa să facă și nevasta față de bărbat. (1Cor. 7:3). (În „Traducerea Fidelă 2015” acest verset sună astfel: „Soțul să dea soției bunăvoința datorată; și tot așa și soția, soțului”). În continuare apostolul Pavel spune: **„Să nu vă lipsiți unul pe altul de datoria de soți**, decât doar prin bună învoială, pentru un timp, ca să vă îndeletniciți cu postul și cu rugăciunea; apoi să vă împreunați iarăși, ca să nu vă ispitească satana, din pricina nestăpânirii voastre” (1Cor. 7:5).

Cu mare părere de rău, mulți soți credincioși, folosesc acest verset pentru a-și presa soțiile, impunându-le să le îndeplinească toate dorințele sexuale. Iar când ei înșiși nu au chef de contact sexual (și așa ceva tot se întâmplă), soțiile, după părerea lor, trebuie să li se supună. Însă, acest pasaj din Biblie nu se referă la îndatoririle doar unuia dintre

soți, ci la îndatoririle reciproce ale ambilor soți unul față de celălalt. Cuvântul „bunăvoință” înseamnă a fi disponibil pentru intimitate, și se referă atât la soț, cât și la soție. Orice evitare conștientă a actelor sexuale duce, mai devreme sau mai târziu, la probleme serioase în viața conjugală. Din păcate, în vremurile noastre rele și egoiste, toate aspectele legate de relațiile dintre oameni, inclusiv și satisfacerea nevoilor sexuale, în viața multor oameni sunt orientate doar spre interesul lor personal, pe ei îi interesează doar ceea ce vor ei și punct. Cu toate acestea, noi, creștinii, trebuie să ne ghidăm după un alt principiu, bazat pe Sfânta Scriptură: „Fiecare din noi **să caute să placă aproapelui**, în ce este bine, în vederea zidirii altora”. (Rom. 15:2).

Motivul care duce la înstrăinare în viața sexuală a soților poate fi, de asemenea, lipsa de varietate și monotonia relațiilor sexuale, care transformă viața conjugală într-o rutină cenușie și plictisitoare. Și se ajunge la această stare deoarece, odată cu trecerea timpului, soțul și soția încep să trateze viața intimă nu ca pe o sursă de bucurie și plăcere, ci ca pe o îndeplinire a datoriei conjugale sau a uneia dintre numeroasele sarcini casnice. În ultimii ani, în cadrul discuțiilor personale de consiliere spirituală, tot mai des aud indignare de la femeile creștine care, povestesc că își găsesc soții credincioși urmărind filme porno sau stând pe site-urile pornografice din internet. Acest lucru se întâmplă nu numai din cauza duhului de desfrâu și curvie care pe mulți oameni i-a dus la cădere, ci și din cauza monotoniei plictisitoare a relațiilor sexuale. Iată de ce, în atmosfera dormitorului conjugal, ar trebui de adus din când în când ceva nou și plăcut pentru ambii soți, de exemplu: lenjerie de noapte transparentă deosebit de frumoasă, lumină nocturnă difuză, lumânări aprinse sau alte feluri de comportament în pat. În același timp, nu trebuie să luați totul ca „perversiune sexuală”, deoarece nu tot ceea ce este nou și neîncercat este neapărat anormal.

5. Următorul motiv care mereu transformă viața de familie într-un control psihic și într-o închisoare la domiciliu, este gelozia conjugală, adică îndoiala chinuitoare a unuia sau

a ambilor soți cu privire la dragostea și fidelitatea sa. Din practica vieții vedem că, anume din acest motiv, în casele oamenilor au loc cele mai grave drame familiale. Soțul gelos sau soția geloasă, devin în așa caz o adevărată pedeapsă pentru celălalt dintre soți. Cea mai scurtă, dar în același timp și cea mai precisă caracteristică a geloziei poate fi găsită în „Dicționarul enciclopedic de sexologie”, de aceea, aș dori să recurg anume la ea. Iată ce se spune acolo în această privință: „Gelozia – este îndoiala cu privire la dragostea sau fidelitatea cuiva. Ea se poate manifesta într-o gamă largă de sentimente – de la glume ironice ușoare până la izbucniri de furie, comportament respingător și ură, până chiar și la o răzbunare crudă și omorârea persoanei bănuite de infidelitate sau a celui care a provocat-o (amantul, amanta). Gelozia poate fi unilaterală (soțul este gelos pe soție sau invers) și bilaterală, când ambii soți sunt geloși unul pe altul. Adesea, ea poate să se manifeste într-un mod împăciuitoare și binevoitor, și poate chiar să contribuie la creșterea dragostei și a atracției reciproce. Iar gelozia furioasă, răutăcioasă și crudă duce inevitabil atât la destrămarea relațiilor familiale-conjugale cât și a relațiilor dintre partenerii sexuali. Gelozia poate apărea atât din motive obiective (false și reale), cât și din motive subiective. În primul caz, poate fi într-adevăr o infidelitate reală sau doar una închipuită și bănuită în relațiile intime dintre soți sau partenerii sexuali până la a treia sau chiar și a patra persoană (în funcție de faptul, cu câte persoane în afara căsătoriei a fost în contact sexual unul dintre soți sau chiar ambii soți), în așa caz, apare o schimbare bruscă și neașteptată a regimului relațiilor sexuale (contactele devin mai rare, se schimbă tehnica actului sexual) în urma cărora se pun întrebări suspicioase: „Ce se întâmplă?”, „De unde vine asta?”, „Cine te-a învățat?” și așa mai departe. În al doilea caz, poate într-adevăr să aibă loc doar o schimbare a potenței sexuale a partenerilor, deseori în acest caz potența treptat slăbește. Această slăbire are loc din diferite cauze, unul din ele este alcoolismul, la persoanele care suferă de această afecțiune, capacitățile sexuale îndeosebi slăbesc. Este destul de argumentată

opinia că, cu cât mai puțin este educat un om din punct de vedere universal uman, cu cât mai puține cunoștințe a dobândit, cu cât mai joase sunt intelectul și inteligența sa – cu atât mai oribile sunt manifestările lui de gelozie, inclusiv și cele care se extind în sfera relațiilor sexuale. Specialiștii disting câteva tipuri de gelozie: **gelozia posesivă** – când omul gelos consideră că obiectul dragostei îi aparține doar lui, ca un lucru care nu se poate împărți; **gelozia rivală** – când cel gelos vede în fiecare om un rival; **gelozia tiranică** – când gelosul acționează ca un tiran cu victima sa și chiar se bucură de suferințele pe care i le provoacă; **gelozie de inferioritate** – când gelosul manifestă un caracter tulburat și suspicios, e complexat de inferioritate sau are tendința de a-și exagera propriile necazuri; **gelozia inversată** – când gelosul își evaluează partenerul sexual pe baza propriei experiențe de infidelitate; **gelozia altoită**, care ia naștere sub influența principiului „toți bărbații (femeile) sunt așa”.

Oamenii întotdeauna au fost geloși unii pe alții sau din teama că vor pierde persoana iubită, sau din cauză că își considerau partenerul/partenera ca pe o proprietate a lor, de care nimeni nu avea dreptul să se atingă. Din gelozie, bărbații ajungeau până la duel, apărându-și dreptul de a fi cu iubita sa, numind duelul o chestiune de onoare, iar femeile erau în stare să-și otrăvească soțul infidel, punându-i în mâncare otravă cu acțiune lentă. Au trecut secole, răzbunările crude au rămas în trecut, moravurile sociale s-au ameliorat, dar totuși, milioane de oameni suferă în continuare de violența chinuitoare a sentimentelor. De obicei, se consideră că, dacă soțul sau soția este gelos/geloasă, înseamnă că iubește, dar, din păcate, nu-i întotdeauna așa. Deși gelozia într-adevăr poate să indice la faptul că îi ești drag soțului/soției tale, ea totuși nu înseamnă a fi o dragoste adevărată, reală și profundă, pentru că dragostei adevărate îi este specific sacrificiul de sine. Gelozia este extrem de persistentă, de aceea, este greu s-o stăpânești sau s-o înlături complet. Numai Domnul ne poate ajuta să luăm sub controlul rațiunii acest sentiment chinuitor care istovește sufletul.

Gelozia este caracteristică atât persoanelor care nu sunt sigure în sine, cât și celor prea încrezute în sine, și foarte des ea este moștenită de la părinți și buneii. Mulți dintre cei care vin la consilierea spirituală cu această problemă, povestesc cât de geloși erau tatăl sau mama lor, iar ei, la rândul lor, au moștenit acest viciu de la propriii părinți, decedați deja de mult timp. O sursă frecventă a apariției geloziei este și concurența care apare în copilărie între frații și surorile ce pretind să fie primii și cei mai iubiți în familie. Dacă un copil a primit suficientă dragoste la momentul potrivit, atunci, când ajunge la maturitate, de regulă, el nu suferă de gelozie. Lipsa de grijă și atenție din partea părinților față de copil, duce la distorsiuni evidente în dezvoltarea personalității lui.

În viață putem întâlni unii oameni care, după ce au suferit situații de conflict deosebit de grave, încep să aibă idei obsesive și persistente. Unor astfel de oameni le este caracteristică impresionalitatea, emoționalitatea lor este mult mai intensă, gândirea lor este unilaterală, ei sunt supărăcioși, suspicioși, încrezuți în sine, insistenți și egocentriști – toate aceste trăsături de caracter, schimbă la ei sensul corect al imaginii și le duce la o gândire răsucită. Anume aceste trăsături se manifestă în cazurile de **gelozie patologică**, când unul dintre soți îl acuză pe celălalt de infidelitate, bazându-se nu pe fapte, ci exclusiv pe suspiciunile sale, pe opinia subiectivă și pe ceea ce, după părerea lui, pare a fi o judecată „logică”. Practic, este imposibil să-i convingi pe astfel de geloși că percepțiile lor sunt false. Ei permanent își bănuiesc soția sau soțul de infidelitate, imaginându-și scene intime care îi înnebunesc. Una dintre capcanele pe care ei le folosesc, sunt întrebările pe care ei le pun soției/soțului, rugând să le povestească despre relațiile sexuale pe care le-au avut înainte de căsătorie. În acest context, ei pun întrebări până la cele mai mici detalii intime, după care viața lor comună se transformă într-un adevărat iad. Experiența de viață ne arată că astfel de gelozii absurde, cel mai des le au bărbații. Și, în majoritatea cazurilor, motivele pentru gelozie sunt

inventate de ei înșiși, nefiind capabili să-și evalueze obiectiv starea sa personală.

Astfel, de exemplu, un bărbat care a descoperit în prima noapte de nuntă că soția lui nu era virgină, deși știa că la 12 ani ea a fost violată cu brutalitate de o rudă îndepărtată, totuși, considera că motivul violului a fost propria ei înclinație spre desfrâu, de aceea, până la nebunie era gelos chiar și pe o piatră de pe drum. Toate lacrimile și asigurările soției că, în afară de el, ea nu are nevoie de nimeni, nu au putut să-i schimbe convingerea lui. Dacă observa că soția doar în treacăt își oprea privirea la un bărbat, el îi făcea scene de gelozie care ajungeau chiar până la bătăi, încât ea era gata să fugă de acasă. Starea lucrurilor au ajuns până la ceea ce, dacă soția doar un timp foarte scurt lipsea de acasă, la întoarcere, soțul îi verifica vaginul pentru a vedea dacă sunt urme de spermă străină, provocându-i astfel crize de isterie. Biata femeie trăia într-o frică constantă, evitând orice contact cu bărbații, chiar și cel mai fugitiv contact care ar fi putut trezi noi suspiciuni în soțul gelos. Astfel, viața ei s-a transformat într-un adevărat iad pe pământ. Nu degeaba, caracterizând această stare grea și dureroasă, Cuvântul lui Dumnezeu folosește întocmai această comparație, spunând: „Gelozia este neînduplecată **ca locuința morților**; Flăcările ei sunt flăcări de foc, flăcări mistuitoare” „Manifestările ei sunt flăcări de foc, imposibil de controlat!” (Cântarea Cântărilor 8:6, Noua Traducere Românească, și Biblia în Versiune Actualizată 2018).

Aici trebuie să menționăm că, în spatele unei astfel de gelozii patologice a soțului se ascund adesea propriile lui „păcate” sexuale. În așa caz, gelozia devine o reacție de apărare, care îi dă posibilitate gelosului să scape de remușcări și de sentimentul de vinovăție față de parteneră/partener. Dar, aici aș vrea să menționez că, un om care suferă de aiureala geloziei, în realitate, ar putea și să nu curvească cu nimeni. Dar, el poate pur și simplu să-și dorească acest lucru în inima sa, atribuind aceleași gânduri condamnabile soției/soțului. Din acest motiv, în familii se creează o atmosferă extrem de grea și tensionată, care din

când în când dă naștere la scene înfocate cu acuzații grave, insulte grosolane și chiar acțiuni fizice, și despre acest lucru, Biblia clar ne spune: „Furia este fără milă și mânia năvalnică, dar cine poate sta împotriva geloziei?” (Prov. 27:4).

A chinui soția sau soțul cu suspiciuni și încercări de a-i controla comportamentul, nu va duce la nimic bun, ci doar va strica definitiv relația până la punctul în care soțul/soția, nemaiputând suporta, pur și simplu va pleca de acasă. Controlând fiecare pas al alesului/alesei dumneavoastră, îi provocați o presiune constantă, la care, el/ea, se va împotrivi în sinea sa. Iar dacă îi dați o libertate deplină în acțiuni și o respectați ca personalitate, atunci o faceți să se simtă bine în preajma dumneavoastră și creați astfel condițiile necesare pentru o relație deschisă și de încredere. Tocmai din acest motiv, specialiștii nu recomandă să se răscolească trecutul, povestindu-i partenerului despre propriile aventuri amoroase sau cerându-i să dea socoteală completă în chestiunile legate de viața personală care a fost înainte de căsătorie. Acest lucru doar traumează și poate fi în viitor un motiv pentru gelozie, care ar putea ușor să devină patologică. În plus, gelozia nejustificată este o împingere directă spre infidelitate. Căci, soțul/soția poate face acest lucru pur și simplu „din principiu”, pentru a-și demonstra libertatea și dreptul de a face ceea ce socoate de cuviință. Ba mai mult decât atât, această acțiune de protest el/ea o va face ca răspuns la încercările de a-i controla pașii. Acest lucru se întâmplă nu numai la oamenii din lume, ci și în rândul creștinilor, și despre așa ceva, involuntar aud tot din ce în ce mai des la conversațiile personale confidențiale.

În legătură cu aceasta, aș dori să vă ofer câteva sfaturi, bazate pe experiența mea de consilier spiritual. Dacă soțul vă gelozează, încercați mai întâi să discutați cu el din suflet, atrăgându-i atenția asupra gradului lui de dependență emoțională față de dumneavoastră și asupra tendinței lui de a avea o relație din cale-afară, descriindu-i toate minusurile unei astfel de intimități excesive, care depășește limitele bunului simț. Dacă el nici după asta nu-și va stăpâni

gelozia, atunci sfătuiți-l să ceară ajutorul unui pastor sau al unui consilier spiritual. În același timp, este important să mențineți stabilitatea, siguranța și încrederea în relația voastră, fără a da motive de gelozie. În astfel de cazuri, nu trebuie să recurgeți la „răzbunare”, acționând după principiul: „Ah, dacă tot nu mă crezi, atunci eu chiar așa și voi face! Doar așa acuzațiile tale vor avea temei”. De asemenea, nu trebuie să provocați în mod artificial sentimentul de gelozie la partenerul de viață. Cu ajutorul unei astfel de manipulări, ai putea să atragi atenția lui asupra ta, îl poți face să te prețuiască, dar e puțin probabil că veți reuși să mențineți între voi o relație bună și de încredere în viitor. Adevărata atașare apare numai atunci când interesele partenerului sunt respectate și libertatea lui nu este restricționată. Nu uitați că dragostea și neîncrederea – sunt concepte incompatibile.

Și încă câteva sfaturi. Niciodată să nu vă comportați cu soțul sau soția, ca fiind proprietatea dumneavoastră. Chiar de la începutul vieții de familie, străduiți-vă să vă construiți relația astfel, încât fiecare să aibă propriul spațiu personal, propriile interese, posibilități de perfecționare spirituală și activitate profesională. Dar, în același timp, trebuie să aveți și timp liber pe care să-l petreceți împreună, activități comune, hobby-uri și, mai ales, o slujire comună care să vă unească în lucrarea lui Dumnezeu. Nu vă izolați de relațiile sociale, concentrându-vă doar la viața de zi cu zi, la copil, prietene/prieteni și la părinții voștri, deoarece acest lucru va restrânge brusc cercul de interese, făcându-vă limitați și plictisitori în comunicare.

6. Infidelitatea conjugală e un motiv care duce sufletul la suferinți chinuitoare, la crize nervoase și la destrămarea familiei. Infidelitatea conjugală apare de obicei ca urmare a dezamăgirii în partenerul/partenera de viață, și se manifestă prin infidelitate în gânduri sau în fapte. Infidelitatea conjugală – este o încălcare a jurământului de fidelitate pe care bărbatul și femeia îl dau atunci când se căsătoresc. Despre infidelitate se vorbește în cazul când unul sau ambii soți au relații sexuale cu o altă persoană,

fiind în același timp legați prin legământul de căsătorie. Cred că nu exagerez dacă spun acum că, niciun jurământ în zilele noastre nu este încălcat atât de des ca jurământul de fidelitate conjugală. Și, din păcate, această încălcare are loc din ce în ce mai mult nu numai la oamenii din lume, ci și la creștini, pentru care promisiunea solemnă făcută de ei la căsătorie în fața lui Dumnezeu și a bisericii, devine din ce în ce mai des doar o frază frumoasă. Dacă cu câteva zeci de ani în urmă, curvia unui membru al bisericii era un lucru extrem de neobișnuit și rar întâlnit în viața comunității, în zilele noastre, curvia a devenit aproape un fenomen obișnuit. Și chiar dacă mulți creștini mai au încă teamă și se feresc de păcatul sexual comis în trup, curvia și preacurvia comisă în gânduri, deja nu mai sperie pe nimeni astăzi.

Infidelitatea distruge nu numai căsnicia, ci și sufletul celui care înșală. Viața are o lege în ceea ce privește echilibrul spiritual: dacă vom semăna răul, atunci cu siguranță vom culege rodul răului, iar păcatul comis se va întoarce asupra noastră. A șaptea poruncă din Vechiul Testament spune: „Să nu preacurvești”, adică să nu-ți înșeli soțul (soția). În Noul Testament, sensul celei de-a șaptea porunci este și mai profundă: să nu-ți înșeli dragostea, pentru că ea provine din Sursa care este Însuși Dumnezeu („Dumnezeu este dragoste”). Infidelitatea dragostei conjugale ne amintește într-un fel de infidelitatea față de Dumnezeu, de aceea, nu întâmplător Israelul în Vechiul Testament și unii oameni care nu au rămas credincioși Domnului în Noul Testament, sunt numiți preacurvari. A avea relații sexuale cu cineva în timp ce ești căsătorit – este cea mai josnică trădare față de cel care este un singur trup cu tine. Despre un astfel de om, Cuvântul lui Dumnezeu ne spune în mod direct și fără îndoială: „Dar cel ce preacurvește cu o femeie este un **om fără minte**, singur își pierde viața cine face așa” (Prov. 6:32).

În continuare vom analiza motivele infidelității conjugale, pentru ca să înțelegem de ce unul dintre cei doi oameni care se iubeau cândva necondiționat, decide acum să înșele și să trădeze persoana cea mai apropiată.

Analizând această problemă, trebuie în primul rând să spunem că, motivul principal al infidelității nu este comportamentul necorespunzător al unuia dintre soți (după cum de obicei se crede), ci al ambilor soți. Se spune că „o soție nu va fugi de la un soț bun și precaut, la fel cum niciun soț nu va fugi de o viață bună”. Dar, orice regulă mai are și excepții, deoarece chiar și soții care au trăit într-o căsătorie legală câțiva zeci de ani împreună, se confruntă cu diverse ispite și momente în care, se gândesc la o altă persoană cu care nu ar refuza să aibă relații sexuale.

Conform statisticilor, soții își înșeală soțiile mult mai des decât soțiile își înșeală soții, și acest lucru se întâmplă din mai multe motive, și anume: excitația sexuală sporită la bărbați, poziția subordonată a femeii în societate și dependența ei financiară de soț, precum și faptul că soțiile sunt legate în mare măsură de casă și de copii. Sigur că toate acestea, nicidecum nu-i îndreptățește pe bărbați. Infidelitatea conjugală este un păcat grav atât pentru bărbați, cât și pentru femei. Din practica consilierii spirituale vedem că, adesea infidelitatea este precedată de tensiunile care, din diferite motive, apar în relația dintre soț și soție. O astfel de tensiune este însoțită de un comportament necorespunzător al unuia sau al ambilor soți, care, mai devreme sau mai târziu, duce la o distanțare și înstrăinare mare între ei, precum și la apariția unei atmosfere grele și apăsătoare în familie. În acest context, unul dintre soți începe să caute refugiu în altă persoană care, îi oferă cu bucurie descărcarea de care are nevoie.

De aceea, ar fi greșit să considerăm că la baza infidelității unui bărbat stă doar atracția sexuală, căci, de multe ori el chiar nu acest lucru îl caută, ci cu totul altceva. De exemplu, lui i se pare că poate găsi în afara căsniciei ceea ce nu are în viața conjugală. În fața soției care îi cunoaște toate slăbiciunile și neajunsurile sale, lui îi este greu să pară în ochii ei puternic, hotărât și încrezut în sine. În fața amantei, însă, el se simte ingenios, îndrăzneț și curajos. Relațiile dintre amanți nu prevăd profunzime, de aceea, lor le este foarte ușor să arate în ochii celuilalt mai bine decât

sunt în realitate deoarece ei joacă un rol inventat, unul care le convine. O astfel de relație sexuală nu implică niciun angajament, de aceea și este deosebit de atrăgătoare. Bărbatul vede în amantă femeia visurilor sale și așa se întâmplă și deoarece soția sa, fiind mereu obosită și îmbrăcată neglijent, nu mai este atractivă pentru el din punct de vedere sexual. În afară de aceasta, amanta nu-l „bate la cap” cu cicăleala, reproșurile, nemulțumirile și cerințele ei, și nici nu încearcă să-l reeduce. El se simte bine și confortabil cu ea, deși acest lucru este doar o amăgire de sine. Căci, ea se comportă astfel cu el doar pentru că relația lor este superficială și nu implică niciun angajament.

Un alt motiv important al infidelității bărbatului este faptul că, după ce bărbatul a cucerit femeia pe care și-a dorit-o, el își pierde interesul față de ea deoarece, „vânătoarea” s-a terminat. În plus, odată ce el devine activ din punct de vedere sexual și regulat are relații sexuale cu soția sa, în el începe să opereze legea nevoilor crescânde, în urma căreia, pentru a experimenta intensitatea anterioară a senzațiilor, el are nevoie de o stimulare sexuală din ce în ce mai mare. În viața conjugală, intimitatea devine pentru el cu timpul monotonă, neinteresantă și lipsită de savoare, iar în urma acestui fapt, la el apare o dorință puternică de a experimenta ceva nou și emoționant care, să-i trezească și să-i stimuleze sentimentele sexuale.

Încă un alt motiv al infidelității bărbaților sunt povestirile prietenilor și a colegilor de muncă despre aventurile lor amoroase, precum și pornografia și vizionarea desfrâului sexual pe internet, care, le creează iluzia unei intimități fizice și sufletești perfecte. Și, întrucât majoritatea soților nu au astfel de relații în viața lor conjugală, alte femei străine devin pentru ei foarte atractive, fapt, care duce la o creștere excesivă a sexualității lor. Căci ceea ce este interzis, atrage spre sine cu o mare putere deoarece satana se străduie să facă tot posibilul ca acest lucru să arate în ochii omului plin de splendoare, strălucire și un farmec deosebit. Iată de ce este atât de greu de învins puterea poftei, care, transformă bărbatul într-un sclav al dorințelor sale până

Într-o așa măsură, încât nici măcar adresarea lui la Dumnezeu nu-l eliberează de poftele trupești. El poate merge la biserică, se roagă în fiecare zi, citește Biblia și chiar îndeplinește o anumită slujire, însă, continuă să aibă în sine aceeași natură păcătoasă. Nu înzădar apostolul Pavel a spus: „păcatul a luat prilejul și a făcut să se nască în mine tot felul de pofte” (Rom. 7:8). Și dacă-i așa, atunci, fiind sub stăpânirea dorințelor sale, bărbatul este capabil de orice rău, indiferent dacă el e creștin sau un necredincios. Taina păcatuirii și riscul legat de păcatele sexuale duce la creșterea adrenalinei și provoacă o mare neliniște în corp, la care nu fiecare om poate rezista. Aici mai trebuie de menționat și faptul că, această predispunere de a preacurvi, se transmite ereditar, așa că nu trebuie să ne mirăm când copiii taților infideli se comportă exact la fel în propria lor viață de familie.

Un alt motiv din cauza căruia bărbatul își înșală soția, poate fi și faptul că în relația sexuală cu soția sa el a suferit eșec, și din această cauză el a hotărât să încerce să aibă relații sexuale cu alte femei și, în caz de succes, să se “convingă” că problema nu constă în el, iar în caz de eșec, să nu mai încerce să facă așa ceva. În așa caz, o relație intimă ocazională nu implică niciun angajament. Bărbații care iubesc riscul, sunt deosebit de predispuși spre infidelitate. Pe ei îi atrage posibilitatea de a „merge pe tăișul cuțitului”, balansând între soție și amantă. De asemenea, predispuși spre infidelitate sunt și soții care, vor să se răzbune pe soție pentru umilința pe care ea i-a cauzat-o, pentru evitarea sau refuzul ei total de a-și îndeplini obligațiile conjugale sau din cauză că el a rămas dezamăgit de incapacitatea soției de a-i satisface nevoile sexuale așa cum vrea el. De asemenea, este important de menționat și faptul că, comportamentul, depinde de dorințele și gândurile sexuale ale omului, și schimbările în comportament nu se produc peste noapte, ci se dezvoltă pe parcursul timpului. Preacurvia nu începe deodată cu trădarea fizică, ci mult mai devreme, când omul își permite să aibă priviri indecente, gânduri murdare și dorințe desfrânate. Nu degeaba în Sfânta Scriptură se spune că: „Oricine se uită la o femeie ca s-o poștească, a și

preacurvit cu ea în inima lui” (Mat. 5:28). Iar când o astfel de dorință trupească pune stăpânire peste om, atunci el pierde de tot capacitatea de a-și controla acțiunile sale pentru a-și înfrâna pofta care, mereu crește în el. Dacă un bărbat se lasă mult timp pradă nevoilor sale sexuale, asupra cărora el pierde controlul, atunci, el se împacă cu așa ceva și crede că altfel nici nu poate fi. Și dacă el a înșelat o dată, atunci, lui îi este ușor să repete acest lucru. Cel, care din punct de vedere sexual a depășit limitele permise, deseori e nemulțumit de sine, însă, fiind convins că nu se poate schimba, își îndreptățește comportamentul, considerându-l ca o consecință inevitabilă a naturii sale păcătoase.

Dacă te căiești de acest păcat și-l scoți la lumină cu toată rușinea lui printr-o mărturisire profundă în prezența consilierului spiritual, făcând împreună cu el o rugăciune de renunțare la puterea satanei – atunci, vei pune astfel capăt acestui desfrâu și vei simți evident ajutorul în lupta cu această dependență. Însă, slăbiciunea bărbaților constă în faptul că ei sunt foarte șovăitori să-și deschidă sufletul cuiva și nu se grăbesc să împărtășească cu cineva ceea ce simt în inima lor, mai ales problemele lor cu pofta trupească. În comparație cu bărbații, femeile caută o astfel de comunicare bazată pe încredere, bărbații, însă, când se întâlnesc cu prietenii lor, sunt dispuși să vorbească despre orice, numai nu despre problemele lor sexuale, dorințele tainice și ispitele lor. Însă anume această disponibilitate de a fi deschis și nemilos față de păcatele care ne stăpânesc, este o condiție esențială în lupta împotriva lor, pentru a le birui în totalitate. Pofta firii își pierde puterea asupra omului numai atunci când omul își dă seama și se căiește de ceea ce a făcut, și numai atunci diavolul (care este sursa și provocatorul ei) rămâne dezarmat și-și pierde dreptul asupra sufletului și trupului omului. Puterea instinctului sexual și al poftelor este atât de mare, încât numai Domnul poate să ia controlul asupra lor prin mustările de conștiință, dacă desig conștiința noastră deschisă față de El. Numai frica de Dumnezeu și noblețea sufletului pot opri un bărbat de la infidelitate.

De dragul dreptății, trebuie să spun că și soția poate fi vinovată de infidelitatea soțului. Și acest lucru ar putea să se întâmple deoarece ea nu a creat sau nu a menținut o relație de încredere cu soțul ei, sau și-a pierdut calitățile care erau valoroase pentru el, și pe care el a început să le caute la o altă femeie. Problema, ar mai putea fi, de asemenea, și faptul că ea l-a tot „cicălit” și „educat”, sau nu a fost gîngășă și tandră cu el, sau poate că a refuzat să aibă cu el intimitate sexuală, sau pur și simplu nu a avut grijă de aspectul ei fizic, pierzându-și astfel feminitatea de odinioară. Căci soții trebuie să se dorească unul pe altul și să fie atrăgători unul pentru celălalt, și nu pentru cineva din afară. Tocmai din acest motiv, în cazul în care a avut loc o trădare, dar soțul este gata să se întoarcă în familie, și soția este gata să-l ierte, ea trebuie să ia acest epizod problematic din viața lor comună ca pe o lecție importantă, punându-și întrebarea: „Ce-am făcut eu nu așa cum trebuie și ce a căutat soțul meu în afara căsniciei? Ce n-am putut eu să-i dau din ceea ce el a primit de la altă femeie? Cum am încetat să fiu o soție înțeleaptă și în ce moment am fost nechibzuită, distrugând fericirea familiei noastre?”.

Și femeile pot să fie infidele, nu numai bărbații, însă motivele infidelității lor sunt mult mai simple. De obicei, își înșeală bărbații femeile nefericite care caută înțelegerea, atenția, dragostea și mîngăierea pe care nu o au. Și numai după asta motivul infidelității lor sunt problemele relațiilor intime și incompatibilitatea sexuală. La baza infidelității femeilor stă un puternic impuls emoțional. Majoritatea celor care decid să încalce fidelitatea conjugală caută ceea ce soții lor nu le-au putut da, și anume: tandrețe, semne de atenție și o părtășie emoțională interesantă. Când femeile în timpul mărturisirii povestesc despre infidelitatea lor, ele nu pun accentul pe latura sexuală a acestor relații păcătoase. Ba din contra, relațiile lor sexuale în afara căsătoriei pot fi chiar mai rele decât cele din căsnicie. Însă romantismul, atenția care lor li se acordă, sentimentul de importanță pe care îl primesc de la iubiții lor tainici, fac ca relațiile în afara căsătoriei să fie extrem de atractive pentru ele. Felul lor de a fi,

personalitatea lor, cum privesc ele lucrurile, ce gândesc și ce spun – toate acestea, sunt apreciate de noul bărbat, în timp ce soțul, nu le acordă nicio importanță.

Cât privește comportamentul unui bărbat față de femeie și felul cum abordează el viața intimă, vreau să menționez că aici există trei categorii de bărbați. La prima categorie se referă cei care, în această privință, rămân a fi toată viața copii și nu mai doresc să învețe nimic. Cei din a doua categorie – sunt cei care, după ce au trecut prin adolescență, repede devin bărbați virili. Ei sunt puternici, energici, perseverenți și fermi în atingerea scopului din punct de vedere sexual, însă ei nu au blândețe, tandrețe și căldură. La cea de-a treia categorie de bărbați pe care rar îi poți întâlni, aparțin acei bărbați care, depun destul de mult efort pentru a cerceta ce îi place femeii și felul ei de-a fi, a o înțelege și a o accepta așa cum a creat-o Dumnezeu, ținând cont de nevoile ei emoționale, spirituale, sufletești și fizice. Anume la astfel de bărbați visează femeile care suferă din cauza lipsei de atenție, din cauza insensibilității și a brutalității soților lor.

O femeie poate ajunge la infidelitate și din cauză că ceea ce ea vrea, nu are nicio importanță pentru bărbatul ei, sau la acest pas o poate împinge și situația din care ea nu vede nicio ieșire, mai ales dacă această situație este însoțită de amenințări cu violență sexuală. Ceea ce o poate face pe soție să fie infidelă, este și dorința de a se răzbuna pe soț pentru infidelitatea lui. În acest context, ea poate săvârși fapte care contravin propriilor ei dorințe și nevoilor ei fiziologice. În cazurile de infidelitate conjugală, femeile, de obicei se simt vinovate într-o măsură mai mare în comparație cu bărbații. La multe femei, anume acest factor activează în inima lor pedala de frână. Sentimentul de vinovăție, provocat de conștientizarea faptului că simt o atracție sexuală față de un alt bărbat, poate fi suficient unei femei pentru a evita infidelitatea. Iar dacă femeile totuși intră într-o relație sexuală în afara căsătoriei, atunci, ele se îndreptătesc prin faptul că au mers la acest pas din lipsa de dragoste și blândețe pe care nu le-au avut de la soții lor. Așa că, dacă soțul este un bărbat

adevărat care își iubește soția și o prețuiește, atunci, nu cred că ea îl va înșela vreodată, cu atât mai mult dacă ea este o femeie creștină, care are frică de Dumnezeu.

Este important de menționat că, infideli pot fi nu numai cei care și-au pierdut orice interes față de viața de familie și au devenit indiferenți față de căsătoria lor, ci și cei care foarte mult apreciază „datoria față de familie” și consideră că sunt soți fideli. În cazul oamenilor credincioși, infidelitatea poate fi rezultatul răcirii spirituale, al dezamăgirii față de Dumnezeu și creștinism, precum și încrederea prea mare în sine, bazată pe convingerea că cine ca cine, dar ei, niciodată nu vor face așa ceva. Gândind astfel, ei pur și simplu neagă faptul că pot fi ispitiți. Astfel de oameni nu observă pericolul până în momentul când diavolul le-a prins deja în plasa infidelității. Iar după aceasta, ei își amintesc cu dezgust de tot ce s-a întâmplat, se simt vinovați, își dau seama că n-au fost credincioși Domnului, și-au trădat soțul (soția), păcatul însă, a fost deja săvârșit.

Astfel, un creștin de patruzeci de ani, mărturisind despre infidelitatea lui, povestea cu groază: „Eu întotdeauna foarte mult m-am indignat și i-am condamnat pe preacurvari, spunând că ei sunt cei mai mari ticăloși și nemernici, care n-au nicio teamă de Dumnezeu, și eram sigur că mie așa ceva nicidecum nu mi se va întâmpla. Dar odată am fost într-o deplasare de afaceri. Cu puțin timp înainte de asta, în familia mea începuseră conflictele. Eu eram nemulțumit față de viața noastră intimă, care devenea din ce în ce mai monotona, cenușie și plictisitoare. Între noi apăreau tot mai des certuri și neînțelegeri legate de bani și de educarea copiilor. Mă irita și faptul că soția mea se îngrășase mult și nu mai avea grijă de sine, pierzându-și șarmul și atractivitatea de odinioară. Relațiile noastre pur omenești deveneau din ce în ce mai reci, lipsite de înțelegere și respect reciproc. Deseori, pur și simplu nu aveam despre ce vorbi, iar conversația noastră a ajuns doar la câteva fraze scurte ce țineau de copii sau de treburile gospodăriei. Și anume în această vreme, șeful firmei m-a trimis într-o deplasare de afaceri pe o lună de zile. În primele zile m-am gândit la copii și la familie, dar apoi am fost copleșit

de o muncă interesantă, la care activ participa o femeie atrăgătoare, cam de vârsta mea, care era divorțată. Erudiția și cunoștințele ei în domeniul de lucru m-au copleșit de tot. În afară de aceasta, ea mai era și o interlocutoare excelentă, care putea nu numai să vorbească, ci și să asculte cu atenție. Eu nici nu am observat cum am trecut de la subiectul legat de munca noastră comună la problemele noastre familiale. Ea mi-a povestit sincer cât de singură se simte după divorțul cu soțul ei, iar eu m-am plâns că, deși sunt căsătorit de mulți ani, mă simt și eu neînțeles, părăsit și singur. Și iată a venit momentul în care am simțit că suntem atrași unul de celălalt cu o forță de neînving. Mă emoționa și mă excita faptul că ea era alături de mine (căci noi trebuia să stăm mult timp unul lângă altul la computer, discutând despre proiectul la care lucram). Iar ea, deloc nu ascundea faptul că tot mai mult îi place de mine. În cele din urmă, n-a durat nici două săptămâni, că am ajuns să ne trezim în același pat și am petrecut o noapte furtunoasă, în care am primit de la ea tot ce-mi doream, și ce soția mea nu-mi mai oferise deja de mult timp. După aceea, ne-am mai întâlnit de câteva ori la hotel. Eram înnebunit de tot și nu mă mai puteam opri, până când, în cea mai pasională clipă, am auzit în inima mea o voce slabă care mi-a spus: „Fiule, ce faci aici?!..”. M-am simțit ca și cum cineva a vărsat peste mine o găleată de apă rece. Rușinea, groaza și remușcărilor m-au strivit cu atâta putere, încât m-am apucat de cap și am gemut de durere. La întrebarea îngrijorată a prietenei mele, ce se întâmplă cu mine, am putut doar pe scurt să-i spun că Domnul mi-a vorbit în acest moment și că, fiind creștin, am comis cu ea un păcat groaznic de preacurvie, pentru care va trebui să plătesc. „Ce?! – a întrebat ea uimită. Ești creștin și crezi în Dumnezeu?! De ce nu mi-ai spus asta mai devreme? Te-aș fi ocolit cu zece drumuri înainte”. Cu aceste cuvinte, s-a ridicat, s-a îmbrăcat în grabă și a plecat, pentru a nu se mai întâlni cu mine niciodată, iar eu am rămas singur, sfâșiat de disperare și îngrozit de ceea ce am făcut.

Un caz similar s-a întâmplat și cu o femeie creștină de cincizeci de ani, care suferea foarte mult din cauza răutății,

exigenței și distanțării soțului ei credincios, cu care a trăit douăzeci și opt de ani. Ei îi lipsea foarte mult părtașia din suflet, mângâierea, manifestările fizice de dragoste și încerca în toate felurile să-i facă pe plac soțului, pentru a-l atrage spre sine, dar el pur și simplu nu observa acest lucru, fiind scufundat încontinuu în problemele sale de la serviciu. Toate încercările ei de a vorbi cu el din suflet nu au avut succes, deoarece el o respingea cu iritare precum ai respinge o muscă. Dar cel mai mult o rănea faptul că, fiind diacon și predicator, el cu bunăvoință vorbea de la amvon despre dragostea lui Dumnezeu și despre dragostea creștinilor unii față de alții, ceea ce îi provoca ei doar un zâmbet amar.

Suferind de o boală cronică a coloanei vertebrale, această femeie a fost trimisă de medici la un sanatoriu care se afla departe de casă. Acolo, împreună cu alte două persoane, ea a fost repartizată la o masă unde era un bărbat în vârstă, inteligent la vedere și extrem de politicos și amabil, care s-a dovedit a fi și văduv. Într-o seară, când stătea pe o bancă în parcul sanatoriului, acest bărbat, trecând pe lângă ea, a salutat-o și i-a cerut permisiunea să se așeze lângă ea. Între ei s-a început o conversație în care el i-a mărturisit că, cu trei ani în urmă, și-a pierdut soția care a decedat de cancer, pe care o iubea nespus, și că, din această cauză, se simte foarte singur. Ca răspuns, această femeie creștină, cu tristețe i-a spus că te poți simți singur chiar și dacă ai un soț alături, după care i-a povestit despre durerea ei cauzată de lipsa de atenție, blândețe și dragoste din partea soțului. În acea seară caldă de vară, ei au stat mult timp pe bancă, împărtășindu-și tristețile și necazurile, iar a doua zi dimineața s-au întâlnit la micul dejun ca niște vechi cunoștințe, care deveniseră apropiați și dragi unul altuia. De atunci, ei au profitat de fiecare ocazie pentru a se bucura de compania celuilalt, de care amândoi aveau mare nevoie. Așa au trecut două săptămâni.

Într-o seară, târziu, a bătut cineva ușor la ușa acestei femei creștine, care primise o cameră separată la sanatoriu. Deschizând ușa, ea l-a văzut pe noul ei cunoscut și, surprinsă, l-a invitat să intre. Femeia a rămas fără cuvinte când, abia

trecând pragul, el a îmbrățișat-o cu patimă și a sărutat-o strâns... A doua zi de dimineață, dându-și seama de ceea ce a fost între ei, ea căuta să se îndreptățească, șoptind: „Am obosit să trăiesc fără fericire... Iar fericirea – ia naștere dintr-o înțelegere reciprocă. Chiar și dragostea se bazează pe înțelegere, iar ea întotdeauna a lipsit în relația mea cu soțul. Oare trebuie să trăiesc tot restul vieții mele într-o așa relație chinuitoare pentru mine?! Întotdeauna mi-am dorit să am o dragoste adevărată!.. Îmi urăsc căsnicia și nu mai vreau să mă împac cu așa ceva! Lucrurile nu mai pot continua astfel!.. Eu pur și simplu nu mai pot să mă uit la soțul meu și cu atât mai mult să-l iubesc și să-l respect! Cu acest om pe care, din întâmplare l-am întâlnit, am trăit atâta fericire, încât sunt gata să fac orice pentru ca ea să continue!..”.

După cum vedeți, împingând omul la preacurvie, diavolul folosește slăbiciunile omului pentru a îndreptăți acest păcat, trimițând gânduri care fac să ne fie milă de noi înșine, să ne dezamăgim de soț/soție și să fim nemulțumiți de căsătoria noastră. Iată de ce pentru a nu da loc infidelității, soțul și soția trebuie să se țină de învățăturile Sfintei Scripturi. Iar aceasta înseamnă că soții trebuie să-și satisfacă nevoile unul altuia. Și aceste nevoi nu sunt chiar atât de multe la număr: cinci – pentru soții, și cinci – pentru soți. Cele mai importante nevoi ale soției (după cum s-a menționat deja) sunt dragostea, comunicarea verbală, sinceritatea, sprijinul financiar și devotamentul față de ea și familie, iar pentru soț nevoile sunt: satisfacția sexuală, recunoașterea autorității sale ca cap al familiei, atractivitatea soției, posibilitatea de a-i da timp pentru slujire sau hobby-uri, precum și timpul liber pentru a vă odihni împreună. Respectarea strictă a acestor nevoi esențiale va fi cea mai bună profilaxie împotriva infidelității conjugale, iar profilaxia, după cum știți, este mult mai eficientă decât tratamentul. Prioritatea acestor nevoi diferă de la o persoană la alta, de aceea, ar fi bine să discutați deschis cu soțul/soția despre importanța fiecăreia dintre ele pentru dumneavoastră, astfel, încât soțul/soția să-și concentreze eforturile în direcția necesară.

Dacă vă bănuiți soțul de infidelitate, atunci încercați mai întâi calm și fără isterii să discutați cu el problemele voastre comune. Încercați să-i explicați sentimentele de întristare și durere pe care le aveți. Cereți-vă iertare de la el dacă, prin comportamentul și atitudinea dumneavoastră față de el, înșivă ați contribuit cumva la manifestarea infidelității. Abțineți-vă de la mânie și mai bine gândiți-vă la ceea ce nu a fost în ordine în relația voastră de familie și **ce anume** a încercat soțul să compenseze prin relațiile din afara căsătoriei. Soțiilor le-aș recomanda să acorde mai multă atenție aspectului lor fizic. Din păcate, surorile creștine, după ce se căsătoresc și nasc doi-trei copii, încetează să mai aibă grijă de sine și de exteriorul său, considerând că acum soțul nu va mai pleca nicăieri, iar în viață vedem că de multe ori nu e așa. Căci bărbații, după cum deja am spus, „iubesc cu ochii”.

Dacă soțul/soția deja v-a înșelat, atunci nici o furtună de indignări nu vă va ajuta acum și cu scandal tot nu veți rezolva această problemă. În așa caz, trebuie să încercați să vedeți nu greșelile și păcatele soției sau a soțului infidel, ci propriile greșeli, care ar fi putut să fie cauza infidelității lui sau a ei. Poate că soția dumneavoastră l-a preferat pe altul deoarece din partea dumneavoastră, ca soț, ea nu a avut parte de dragoste, ci doar din obligație s-a îngrijit încontinuu de familie. Iar soțul s-a hotărât să preacurvească din cauza faptului că nu mai suporta să se simtă neglijat, umilit și condus. Nu uitați că în cazul infidelității, rareori este vinovat doar unul dintre soți. De obicei, ambii soți sunt de vină.

În legătură cu această problemă, în cadrul consilierii spirituale oamenii deseori pun următoarea întrebare: „Dacă a avut loc o trădare, este posibil să se reunească din nou cele două jumătăți despărțite?”. Da, se poate, dar, din păcate, este foarte greu să de ajuns la așa ceva. Pentru că, dacă în urma unui conflict din cauza chestiunilor casnice sau a unei certe familiale se formează o ruptură în relația dintre soți, atunci, cu cât mai mare va fi ruptura în cazul preacurvei, care reprezintă în sine trădarea persoanei celei mai apropiate. Așa ceva este similar cu ceea ce se întâlnește

în medicină. O vânătaie sau o crăpătură în os este una, și cu totul altceva este – o fractură deschisă sau un capăt amputat. Dar, după cum cu ajutorul unor medici foarte calificați, o parte a corpului ruptă sau tăiată poate fi reatașată în anumite condiții astfel, încât să se integreze, la fel e și în cazul unei trădări, dacă există condiții pentru împăcare (iertarea uneia dintre părți, pocăința celeilalte și dragostea reciprocă care încă nu s-a stins), atunci păcatul săvârșit poate fi dat uitării iar uniunea conjugală va fi astfel restabilă. Și, din fericire, astfel de exemple în viață, sunt multe.

În cazul în care soții doresc să-și păstreze familia în urma unei infidelități, este necesar ca ambele părți să depună eforturi. Vinovatul acestei tragedii trebuie, în primul rând, să întrerupă complet orice contact cu amanta (amantul) și să facă acest lucru cât mai repede, ca și cum ar face o amputare, care, în astfel de situații, este singura și cea mai bună „metodă de tratament”. O astfel de ruptură, de exemplu, se poate face sub forma unei scrisori cu cuvinte decisive „Între noi, totul s-a terminat!” sau se poate suna la telefon și pe scurt de spus: „Noi nu ne vom mai întâlni niciodată, de aceea, nu încerca să mă întorci la tine!”. Dacă, din anumite motive, acest lucru nu este posibil, atunci cel mai bine ar fi să schimbați numărul de telefon și niciodată să nu vă mai întâlniți cu persoana cu care ați fost în preacurvie, chiar dacă din această cauză veți fi concediat de la locul de muncă sau va trebui să schimbați domiciliul. Orice minciună, chiar și „minciuna pentru binele altuia” este – inadmisibilă, căci din cauza ei va fi imposibil să recâștigați încrederea și reputația în ochii soției/soțului înșelat! Timpul, perseverența și sfaturile înțelepte ale persoanelor cu experiență spirituală și de viață, la fel vă pot fi de ajutor. Pentru a reface familia distrusă, trebuie să fiți gata să plătiți orice preț!

Persoana care a fost înșelată trebuie să ierte, pentru că cel mai bun mod de a depăși șocul trădării este calea iertării. O astfel de iertare este posibilă numai atunci când soția sau soțul care a preacurvit, se va pocăi din toată inima, și-și va exprima pocăința nu printr-o simplă recunoaștere a

faptului că a săvârșit păcatul, ci printr-o schimbare totală a vieții sale. Numai o astfel de schimbare poate să restabilească relația sinceră dintre soț și soție. Iertarea este legată de relația dintre om și Dumnezeu, de aceea, ea nu este un semn de susținere a comportamentului soției sau soțului infidel, și nu duce automat la restabilirea încrederii. Aceasta este doar o modalitate de a vă elibera de sentimentele negative ale trădării, și vă va ajuta să vă concentrați atenția asupra problemei și nu asupra persoanei care a cauzat-o. Iertarea începe cu dorința de a ierta. Un exemplu minunat în privința iertării este Hristos, Care „a murit pentru noi **pe când eram noi încă păcătoși**” (Rom. 5:8). Pentru a putea proceda la fel, trebuie să cerem Domnului să ne dea putere și ajutor, pentru că fără ele, omul nu este în stare să ierte. Rana sângerândă a obidei și a durerii, omul poate s-o simtă un timp îndelungat, însă procesul de vindecare începe din momentul în care se ia o decizie fermă de a ierta. Nu așteptați până când veți fi gata să iertați. Cuvântului lui Dumnezeu noi trebuie să ne supunem acum. Omul are nevoie de iertare la fel cum o rană inflamată are nevoie de tratament și dezinfectant. Dacă nu este durere – nu e nevoie nici de medicamente; dacă nu este supărare – nu e nevoie nici de iertare. Dar anume atunci când ne doare, noi trebuie să iertăm pentru ca această durere să fie înlăturată. Acceptați să trăiți cu consecințele inevitabile ale păcatelor comise împotriva voastră (vezi Efes. 5:21 și Col. 3:13). Pentru că, dacă ele sunt inevitabile, oricum va trebui să le îndurați. Singurul lucru pe care îl puteți face în acest caz este – să alegeți între povara amărăciunii și libertatea iertării.

Nu răspundeți la rău cu rău, aceasta înseamnă că, odată ce ați iertat, nu trebuie să folosiți informațiile despre ce s-a întâmplat ca armă în următorul conflict familial. Da, nu trebuie să folosiți mai mult niciodată aceste informații împotriva soțului/soției. Puteți discuta esența problemei pentru a găsi o soluție, dar nu trebuie să repetați mereu: „Bine, dar îți amintești cum ai...” sau „Eu pe tine te-am iertat, de ce și tu nu poți face același lucru?..”. Continuați să

iertați chiar și atunci când amintirile din trecut și emoțiile negative încep să vă copleșească din nou sau dacă soțul/soția iarăși vă rănește. Astfel de momente îi sunt satanei pe plac și el vrea să profite de ele. Dumneavoastră parcă ați iertat, însă când omul cel mai apropiat iarăși se întoarce la cele vechi, atunci, se dă la iveală faptul că totuși nu l-ați iertat pe deplin. Înlocuiți vechile sentimentele amare cu dragostea iertătoare a lui Hristos. Rezultatul iertării nu trebuie să fie goliciunea și sentimentul de înfrângere, ci acțiunea vindecătoare a dragostei-agape. Dacă nici acest lucru nu funcționează, atunci puteți încerca să vă despărțiți pentru o perioadă, pentru a cugeta și a reevalua relația, a înțelege valoarea ei și a recâștiga respectul soțului/soției. De asemenea, ar fi bine să cereți sfatul unui slujitor al lui Dumnezeu care are experiență și petrece cu oamenii consilieri spirituale, și, în general, faceți tot posibilul pentru a evita ultimul pas al disperării – divorțul oficial și despărțirea definitivă.

Divorțul este o încălcare a promisiunii pe care soții și-au făcut-o unul altuia la căsătorie, ceea ce, fără îndoială, este un păcat. Desfacerea căsătoriei este o tragedie în urma căreia suferă toate părțile: soțul, soția, copiii, părinții și toate rudele. În esență, divorțul este un furt, deoarece fură fericirea familiei și a copiilor, care în deosebi suferă în astfel de cazuri. Distrugerea căsătoriei este o încălcare a ordinii lui Dumnezeu și a principiilor Sale fundamentale, deoarece ea afectează toate sferele vieții omului. În zilele noastre, divorțurile într-o așa de mare măsură au pus stăpânire peste oamenii din lume și peste creștini, încât, putem afirma cu certitudine că oamenii au încetat să mai conștientizeze taina divină a căsătoriei și au pierdut-o complet. Despărțirea soților prin divorț reprezintă distrugerea dragostei și un act de disperare, care într-o oarecare măsură seamănă cu sinuciderea.

Discuția despre faptul dacă Biblia permite divorțul și recăsătorirea, este orientată de teologii și slujitorii bisericilor în jurul cuvintelor „numai în caz de preacurvie”, pe care le găsim în Evanghelia după Matei 5:32 și 19:9.

Această frază, rostită de Domnul Isus în predica de pe munte și repetată apoi fariseilor care L-au ispitit, este singurul loc din Scriptură unde, după toate probabilitățile, Domnul dă permisiunea de a divorța din motivul preacurviei. Cu toate acestea, unii cercetători și talmăcitori ai Bibliei consideră că această condiție de eliberare de răspundere, se referă numai la infidelitatea conjugală în perioada „logodnei”. Căci, conform obiceiurilor evreiești, bărbatul și femeia se considerau a fi legați prin căsătorie din momentul logodnei. Imoralitatea în această perioadă putea fi singurul motiv pentru divorț. Însă, cuvântul grecesc „porneia”, folosit în originalul Noului Testament și care în traducere înseamnă „curvie” sau „infidelitate conjugală”, se referă la orice formă de imoralitate sexuală: curvie, trădarea soțului/soției, desfrâu, prostituție, abuzul sexual asupra copiilor și altele asemenea. Relațiile sexuale sunt o parte integrantă a căsătoriei, în care doi oameni devin un singur trup (Gen. 2:24, Mat. 19:5, Efes. 5:31), de aceea, ruperea acestei legături prin diferite relații în afara căsătoriei, poate deveni primul motiv pentru permisiunea de a divorța. În afară de acest motiv, în Prima Epistolă către Corinteni, apostolul Pavel indică încă un caz în care divorțul este permis: „Dacă cel necredincios vrea să se despartă, să se despartă; în împrejurarea aceasta, fratele sau sora nu sunt legați: Dumnezeu ne-a chemat să trăim în pace” (1Cor. 7:15).

Cu toate acestea, cu toate că aceste pasaje din Scriptură permit și justifică într-o oarecare măsură divorțul în aceste cazuri excepționale, creștinii totuși ar trebui să se bazeze în primul rând pe cuvintele Scripturii, lăsate pentru noi în cartea profetului Maleahi 2:16: **„Căci urăsc divorțul, – zice Domnul, Dumnezeul lui Israel”** (traducerea literală din original). Biblia ne spune clar și direct că Creatorul a prevăzut căsătoria ca un legământ pentru toată viața, și Domnul Isus a confirmat acest lucru spunând: „Așa că nu mai sunt doi, ci un singur trup. Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă” (Mat. 19:6, Mar. 10:9). Iar pentru a respecta drepturile celor care divorțează (și în special ale femeilor), Dumnezeu a stabilit anumite legi în

Vechiul Testament (vezi Deut. 24:1-4), care au fost date din cauza cruzimii inimilor oamenilor, și nu deoarece Dumnezeu așa a vrut. (vezi Mat. 19:8). Fiind copii ai lui Dumnezeu, noi nu avem dreptul să gândim ca oamenii din lume, care, când se căsătoresc, gândesc că dacă nu le va merge bine, atunci pur și simplu se vor despărți și gata. Credincioșii nu trebuie să aibă o astfel de atitudine față de căsătorie, deoarece Sfânta Scriptură interzice divorțul și prin gura apostolului Pavel spune: „Celor căsătoriți le poruncesc nu eu, **ci Domnul**, ca nevasta să nu se despartă de bărbat... – Și nici bărbatul să nu-și lase nevasta” (1Cor. 7:10,11).

Astfel, Biblia nu prevede o atitudine ușuratică și neserioasă față de căsătorie, deși în viață, desigur, regulile pot avea excepții și în unele cazuri extrem de rare divorțul este practic inevitabil, de exemplu, dacă soțul necredincios se poartă extrem de brutal cu soția sa, o violează, o bate iar pe lângă toate o și înșeală permanent. Al treilea motiv în care divorțul este permis, include cazurile în care există pericolul de infectare cu boli venerice grave, SIDA, precum și schimbările semnificative ale stării psihice și mentale a unuia dintre soți, cu manifestări de o agresivitate pronunțată, ceea ce face ca viața împreună sub același acoperiș să fie periculoasă și practic imposibilă. În astfel de situații disperate, slujitorii bisericilor trebuie să cerceteze cu atenție fiecare caz în parte, și să ia o decizie individuală, și nu pur și simplu să-i convingă pe oameni (de obicei pe femei) să continue să-și poarte crucea fără să se plângă, așa cum se întâmplă, din păcate, destul de des.

În discuțiile despre „cazurile excepționale”, uneori se trece cu vederea faptul că, indiferent de motivele care au dus la infidelitatea conjugală, divorțul se permite, însă aceasta nu înseamnă că el neapărat trebuie să fie. Chiar și după infidelitate, cuplul poate primi, prin mila Domnului, capacitatea de a ierta și de a începe să-și refacă familia, cu atât mai mult dacă vinovatul se căiește din toată inima. În unele cazuri se întâmplă că soțul sau soția infidelă continuă să aibă un comportament imoral, în urma căruia cealaltă jumătate se întreabă dacă mai are sens să continue să ierte,

dacă el (ea) nu intenționează să renunțe la viața sa desfrânată. Exact în această situație s-a aflat și o creștină care, în timpul consilierii, a spus: „Prima dată i-am iertat infidelitatea soțului meu care se îndepărtase de Dumnezeu, sperând că se va schimba, mai ales atunci când mi-a cerut iertare și m-a asigurat că vrea să păstreze familia. Acum însă văd că lui îi place să se distreze și nu are de gând să se oprească. Nu văd rostul să trăiesc într-o așteptare continuă, plângând, suferind și retrăind, în timp ce el râde de mine. În plus, el mă infectează încontinuu cu boli venerice, care mă distrug în tot sensul cuvântului, iar cineva trebuie să crească copiii noștri. Soțul vrea să stau acasă, să mă simt nedemnă de el, iar el se va duce la distrare, când vrea și cu cine vrea. Da, știu că în Biblie se spune că „soția nu trebuie să divorțeze de soț”, dar cred că aici se are în vedere doar cazurile care nu au un motiv întemeiat. Eu sunt forțată să divorțez din cauza infidelităților lui, care se repetă într-una. Prin infidelitatea sa, soțul meu a distrus în mod conștient uniunea noastră conjugală!..”.

Ce poți spune despre asta? Cel, care nu a suferit din cauza trădării, cu greu poate înțelege pe cineva care îndură și se chinuie ani de zile din cauza infidelității și a înșelăciunilor constante ale soțului sau soției sale. Cât privește întrebarea ruperii relațiilor matrimoniale, aş spune că aici nu poate exista o instrucțiune generală, o abordare unică sau un model standard. Este clar că ruperea relațiilor conjugale – este o mare tragedie, dar o tragedie nu mai mică poate fi și o căsătorie în care nu există dragoste, armonie și înțelegere reciprocă, ci doar amărăciune, supărări, răutate, antipatie, suspiciuni și o dușmănie evidentă, până la ură. În afară de aceasta, una este când se despart doi oameni egoiști, care nu vor să cedeze unul altuia doar pentru că fiecare este condus de mândria sa, și cu totul altceva este când toate eforturile depuse pentru salvarea căsniciei s-au dovedit a fi fără succes și nu aduc nimic altceva decât durere și o totală epuizare fizică, sufletească și spirituală. Atunci când se ia decizia de divorț în situațiile familiale deosebit de complicate, fiecare creștin

și creștină trebuie să se roage Domnului și să se lase călăuziți de Duhul Sfânt, ținând cont de faptul că sunt responsabili de pasul pe care îl fac. Nu degeaba este scris: „Încolo, fiecare să rămână în starea în care l-a așezat Domnul și în care l-a chemat Dumnezeu” (1Cor. 7:17). Numai Tatăl Ceresc are răspunsul la întrebarea care ne chinuie, și numai El, punându-l în inima noastră, nu va greși niciodată în această privință.

În ceea ce privește recăsătorirea, dacă cuvintele „doar în caz de preacurvie”, pe care le-a spus Domnul Isus sunt considerate ca o permisiune de a divorța în caz de infidelitate, atunci se poate presupune că acest text se referă și la posibilitatea recăsătoririi. Fraza „oricine își lasă nevasta, **afară de pricină de curvie**, și ia pe alta de nevastă...” (Mat. 19:9) ne dă dreptul să credem că, în cazul unei infidelități evidente, divorțul și recăsătorirea sunt totuși permise. Însă, aici este important de menționat că permisiunea de a se recăsători o are cel, care a fost nevinovat. Și, deși acest lucru nu este menționat în mod direct în Biblie, o astfel de permisiune este o milă a lui Dumnezeu doar față de soțul/soția care a suferit în această situație, și nu față de cel care a comis infidelitatea conjugală. De fapt, poate că și sunt cazuri în care partea vinovată să poată, de asemenea, să se recăsătorească, dar în Sfânta Scriptură nu se menționează nimic despre acest lucru. Unii teologi consideră că versetul cincisprezece din capitolul șapte al Primei Epistole către Corinteni, este o altă permisiune de a se recăsători. Însă, în Biblie se vorbește doar despre faptul că, un creștin sau o creștină nu este obligat(ă) să continue viața conjugală dacă partea necredincioasă dorește să divorțeze.

La încheierea acestui subiect foarte complicat, aș dori să subliniez încă o dată că **principala cauză** a tragediilor familiale și a fericirii conjugale eșuate este faptul că oamenii care se iubesc, chiar de la bun început, scapă din vedere cel mai important lucru în formarea familiei – acum nu mai suntem eu și tu, ci **NOI!** Căsătorindu-ne, trebuie, în primul rând, să fim gata să respectăm interesele unul altuia. În

căsnicie nu e totul ușor, de aceea printre oamenii căsătoriți sunt mulți care repede renunță și își pierd fericirea la jumătate de drum, fără să-și dea seama până la capăt că el sau ea – era anume persoana potrivită și menită pentru toată viața. Ei înțeleg acest lucru prea târziu, când el sau ea deja nu mai sunt alături, iar lumea a devenit cenușie și sumbră, pierzându-și toate culorile vieții. Atunci îți amintești de tot ceea ce înainte a fost bun dar nu a fost apreciat, și lacrimile îți umplu ochii. În acest moment, nu mai contează cine pe cine a rănit și cine a fost mai vinovat. Important este că lumea fără persoana dragă și apropiată, deodată a devenit goală, iar tu, fără el/ea, nu mai ești tu însuși. Nimeni nu observă eforturile tale, nu împărtășește bucuria ta, nu se străduie să te mângâie în timpul tristeții și nu se grăbește să te facă fericit cu cele mai prețioase cuvinte „te iubesc!” ...

Atunci, de ce, în ciuda acestora, oamenii decid să facă un astfel de pas, schimbând dragostea pe ura?!.. E greu de spus... În viață noi avem foarte multe întrebări cu privire la diferite teme, și nu numai în privința căsniciei. Și dacă ne-am opri la fiecare întrebare care apare în calea vieții noastre și am încerca să răspundem la ea – problemele totuși, nu vor fi mai puține. Scormolind ceea ce a fost rău, ne afectăm și mai mult. Iată de ce, tuturor celor care citesc acum aceste rânduri, pregătindu-se să facă același pas nechibzuit, vreau să le spun: „Ai doar o clipă la dispoziție pentru a te opri! Nu te grăbi să te desparți de jumătatea ta, pentru că, făcând asta, te vei pierde pe tine însuși! Oprește-te, liniștește-te, calmează-te și încearcă încă o dată să gândești cu chibzuință! E destul de ușor să renunți la ceea ce ai avut, dar să recuperezi ceea ce ai pierdut – este foarte greu, uneori chiar imposibil! Fiind un creștin sau o creștină, iartă durerea și obida care ți-au fost cauzate! Șterge-le din memorie și, indiferent de ceea ce se întâmplă, continuă să trăiești și să iubești!”.

Capitolul 11

Soțiile credincioase ale soților necredincioși

Dragi prieteni! Dacă în familiile credincioșilor sunt atâtea probleme, atunci cu cât mai multe pot fi ele în căsătoriile în care unul dintre soți este creștin, iar celălalt nu e credincios. De multe ori o astfel de situație se creează atunci când tinerii își unesc destinele, fiind în lume, iar mai târziu, în urma unor circumstanțe, unul dintre ei se întoarce la Domnul, iar celălalt nu vrea să aibă nimic de-a face cu creștinismul. De obicei, într-o astfel de situație se află femeile, deoarece, în comparație cu bărbații, ele mai ușor primesc cuvântul Evangheliei. Desigur, sunt și cazuri în care, pierzând orice speranță că va putea să se căsătorească cu un bărbat creștin, o fată credincioasă, se hotărăște să se căsătorească cu un bărbat din lume, cu nădejdea că îl va aduce la Hristos, lucru care, în general, doar rar se întâmplă. Devenind astfel soția unui soț necredincios, femeia creștină se pomenește în fața unei alegeri – cum să procedeze ea acum în viața lor comună? Desigur, se întâmplă și invers, când soțul vine la Dumnezeu, iar soția se împotrivește acestui lucru, însă astfel de cazuri sunt mai rare. În zilele noastre, comunitățile creștine sunt formate din femei în proporție de cel puțin 70%, și multe dintre ele au soți necredincioși, de aceea, vom dedica următoarele pagini ale acestei cărți anume acestui subiect. Și pentru a înțelege mai bine examinarea acestei problemele grave care apare în astfel de familii, le vom ilustra cu diferite exemple din viața creștinilor care, au fost dispuse ca mărturiile lor să fie scrise în această carte.

Exemplul 1. „M-am căsătorit când încă nu eram credincioasă, având deja un fiu mic. Timp de câțiva ani, eu și soțul meu nu am avut copii, de aceea, rugându-mă odată Domnului, i-am spus: „Doamne, dacă Tu cu adevărat exiști, atunci ajută-mă să rămân însărcinată”. La scurt timp după aceea, am rămas însărcinată și de atunci știu că Dumnezeu există. Am născut o fetiță, apoi, peste trei ani am mai născut

și un băiețel. O, ce credință aveam în acea perioadă!.. Deși soțul meu suferea de dependența de alcool, eu totuși mă bucuram de copii, și am spus că, oricâți copii nu mi-ar da Dumnezeu, îi voi naște pe toți fără să mă plâng. Însă viața și-a introdus corectările ei în planurile mele. Când, după nașterea fiului, din nou am rămas însărcinată după șapte luni, eu, mai n-am început să urlu. În acea perioadă, soțul meu era practic mereu beat. Fiind în stare de ebrietate, își bătea joc de mine în fiecare zi. Înjosirile fără capăt, insultele, lipsa de somn, subnutriția și bătăile fără capăt (mă trăgea de păr prin apartament, mă lovea cu picioarele, îmi puneă pe cap coșul de gunoi, mă arunca afară din apartament) m-au sugrumat atât de mult, încât, am încetat să mă mai simt om. Eu nu aveam unde să fug. Uneori luam copiii și plecam de acasă, stăteam la cunoștințele mele două-trei zile ca să-mi vin în fire, dar apoi, trebuia să mă întorc iarăși în iadul meu de acasă. Căci, fiecare își are viața sa. Iar pe lângă toate, eram din nou însărcinată... Mi-a fost foarte greu. Plângeam întruna și mă rugam, dar nu găseam nicio ieșire din această situație. Îmi amintesc cum odată m-am dus la magazin. Mergeam pe drum și plângeam. Era primăvară, grădinile înfloreau, liliacul își răspândeă mireazma. În jur era așa o frumusețe minunată, iar în sufletul meu – domnea beznă. M-am apropiat de un copac, am început să-i mângâi trunchiul și să vorbesc cu Domnul. Nu știu cât timp am stat lângă el, dar după asta, în sufletul meu a început să domnească pacea. Aveam senzația, că m-a cuprins o căldură nepământească. Inima mi s-a umplut de încrederea că Dumnezeu nu mă va lăsa. Astfel, pentru prima dată în viața mea am simțit adierea blândă a Duhului Sfânt. Apoi au urmat ore de pocăință. Mult timp l-am rugat pe Domnul să mă ierte pentru nedorința mea de a purta și a naște încă un copil. Peste câteva luni am născut un băiețel. Soțul meu, continua să trăiască în același fel, ca și înainte. Deși el l-a înfiat pe primul meu fiu, relația dintre ei totuși nu a fost bună. La acea vreme, băiatul era deja adolescent și, văzând cum soțul își bătea joc de mine, el pur și simplu nu era în stare să-l iubească. Toți copiii sufereau foarte mult din cauză

că tatăl lor mereu era beat iar eu nu ieșeam din lacrimi. Iar pe lângă toate, și sănătatea mi s-a dereglat brusc. Nu aveam ajutor de la nimeni, nici de la bunici, bunei, sau de la altcineva. Eram singură, cu patru copii pe lume. Două gânduri mă îngrijorau mereu: ce se va întâmpla cu ei dacă eu nu voi mai fi pe pământ, și ce să fac în caz, dacă iarăși voi rămâne însărcinată... Atunci am decis să recurg la protejare ca să nu mai rămân însărcinată. I-am spus soțului despre asta, însă el mi-a zis că nu are de gând să facă ceva. Atunci i-am spus: „Dacă-i așa vorba, eu, chiar dacă mă vei omorâ, totuna nu voi mai avea relații sexuale cu tine”. În cele din urmă, el a fost totuși de acord, pentru că nu voia copii. Desigur, înțeleg că mulți creștini mă vor condamna pentru un astfel de comportament, spunând că o soție nu trebuie să se comporte astfel, că în această privință trebuie să ne încredem în Domnul și să credem că El nu ne dă nimic peste puterile noastre. Însă una este să spui cuvinte frumoase, și cu totul altceva e să trăiești într-un astfel de coșmar, fără a ieși din depresie. Pe mine mă va înțelege doar cel, care însuși a trecut prin așa ceva. De multe ori nu știam ce să fac când mă trezeam noaptea din cauza zgomotului asurzitor și vedeam cum soțul, ținând în mâini un cuțit sau un topor, distrugea în casă tot ce îi cădea sub mână. Peste tot era sticlă spartă, pereții erau stropiți cu tot felul de produse alimentare, hainele ardeau pentru că el le-a dat foc în casă, iar copiii țipau de frică. Poate că după planul lui Dumnezeu ar fi putut să se nască la noi și alți copii, dar, pe lângă haine și mâncare, copiii mai au nevoie și de dragoste părintească, și, îndeosebi de mângâierea mamei. Dar ce le-aș fi putut da eu ca mamă, dacă mereu eram bolnavă și de multe ori cu greu abia îmi târâiam picioarele și nu știam cum să ajung la robinet, să mă stropesc cu apă rece ca să-mi vin în fire și să pot gândi clar? Chiar și acum mă doare când mă uit la copiii mici și încerc să mă întorc la ei cu spatele pentru a-mi suprima sentimentele de mamă. Până în ziua de azi simt dorința de a alăpta un copil la sân, de a-l îmbrățișa sau de a-l mângâia pe cap... Știi că Dumnezeu știe toate acestea și

mă va ierta pentru copiii pe care eu n-am îngăduit să-i zămislesc...”.

Exemplul 2. „Eu și soțul meu ne-am căsătorit când eram însărcinată de patru luni. În acel moment, amândoi eram necredincioși. Când fiul nostru a împlinit șapte luni, tânărul meu soț, fiind în stare de ebrietate, a avut un accident cu motocicleta. Când mi s-a spus despre acest lucru și am ajuns la locul accidentului, el zăcea sângerând și fără cunoștință în praful de pe drum, cu multe răni și o fractură deschisă la șold. Învinețit și cu un puls pe care abia îl simțeam, l-am dus cu mașina de bord în cel mai apropiat oraș, care se afla la o distanță de treizeci de kilometri. În aceste momente teribile, când îi țineam corpul greu în brațe, întreaga mea viață a început să-mi treacă prin fața ochilor. În mintea mea, mă frământa gândul: ce să fac dacă rămân singură cu un copil de șapte luni, fără să am un acoperiș deasupra capului. Mi s-a făcut groază și, în acel moment, pentru prima dată în viața mea am strigat la Dumnezeu despre care auzisem cândva, și am spus: „Doamne, dacă-mi lași soțul în viață, eu îți voi sluji toată viața mea!”. Cum am spus aceste cuvinte, soțul meu deodată a tras aer în piept și a început să respire. Apoi trei săptămâni a fost în comă, după care și-a revenit și starea sănătății lui a început treptat să se îmbunătățească. Din păcate, acest incident nu l-a învățat minte și el a continuat să trăiască în păcat, fără să se gândească la Dumnezeu. Când fiul meu a împlinit doi ani, am aflat că soțul meu încontinuu mă înșela și, după puțin timp, m-a infectat cu gonoree. Vizitându-mă la spital, soțul și-a cerut iertare de la mine, dar așa și nu s-a lăsat de aventuri. Fiind un bărbat foarte atrăgător, el repede își găsea amante, și totul se repeta din nou. Când am încercat să-l părăsesc, el m-a implorat să nu-l las, promițând că nu mă va mai înșela, însă, acestea au fost doar cuvinte frumoase. De nenumărate ori m-a infectat cu boli venerice. Anii treceau, iar soțul meu, a devenit tot din ce în ce mai mult un sclav al păcatului său. Acum lui îi era puțin să aibă doar femei, și a început să recurgă tot mai mult la sexul cu animalele, folosind capre, oi, viței, găini și

chiar porumbei. Ceea ce am suferit în relația noastră și chinul sfâșietor al sufletului meu, m-au determinat să caut mângâiere în Domnul. Am primit botezul în apă și am devenit membră în biserica baptistă. La acea vreme, aveam patru copii. Din cauza infidelității fără capăt, scandalurile în casa noastră nu se terminau. Într-unul din aceste momente, soțul a început să mă amenințe cu un cuțit, apoi s-a apropiat de pătucul nou-născutului nostru și l-a ridicat deasupra lui. Când îngrozită am strigat: „Doamne, ajută!”, o putere nevăzută l-a aruncat într-o parte și el a căzut pe podea, plin de sudoare rece și cu ochii bulbucați de groază. În acel moment, am văzut cu ochii mei apărarea lui Dumnezeu. Odată am găsit o scrisoare de-a lui, adresată unei femei cu care el a avut o relație amoroasă timp de opt ani, îngrijându-se de ea și făcându-i cadouri. Așa cuvinte gingașe și frumoase, cu care el o numea, eu nu am auzit niciodată pe parcursul întregii noastre vieți trăite împreună. Mai târziu, am aflat că această femeie are doi copii cu el și ei îl numesc tată. Astfel, el avea patru copii cu mine, eu fiindu-i soție legală, și doi – cu această amantă, care era ca a doua soție pentru el. La acea vreme, eu iarăși am vrut să divorțez de el, dar copiii mei, care crescuseră și au devenit deja mai mari, m-au implorat să nu-i lipsesc de tatăl lor și, de dragul copiilor, am renunțat la această idee. Fiind însuși infidel, soțul meu, după ce s-a îmbătat, a devenit gelos pe mine și pe prietenul său, iar când eu cu el și copiii noștri ne întorceam acasă (și eu eram la volan), el a început cu un mănunchi de chei să mă bată în cap până într-atât, încât îmi curgea sânge peste ochi. Copiii plâneau și strigau la el să înceteze să mă bată, dar el, ca un nebun, continua să mă lovească. Cum am ajuns acasă fără să fi făcut vreun accident rutier, nici până acum nu pot înțelege. A doua zi s-a dovedit că eu aveam crăpături în craniu și osul nazal era fracturat. Prin ce suferinți am trecut atunci, este imposibil de descris, de aceea, scurtând povestirea mea, aș dori să închei spunând că, în una din zilele în care el iarăși s-a dus la amanta sa, mașina a alunecat pe drum lângă o prăpastie adâncă. În acele secunde, când și-a dat seama că era în fața

morții, a început să se roage Domnului. S-a întâmplat o minune. Mașina s-a oprit în momentul, în care o roată deja atârna deasupra prăpastiei. Abia apoi el a aflat că în acel moment, din motive pe care eu însămi nu le înțelegeam, stăteam pe genunchi, rugându-l pe Dumnezeu să-i salveze viața de dragul copiilor. Ceea ce s-a întâmplat, l-a șocat atât de mult pe soțul meu, încât el s-a pocăit și a devenit creștin. Acum, după ce i-am iertat tot răul pe care mi l-a făcut, nu pot decât să-i mulțumesc lui Dumnezeu că totul a rămas în urmă și noi suntem împreună. Dar mă doare sufletul când văd că toți copiii noștri, au moștenit de la tatăl lor păcatul curviei care, acum distruge sufletele și familiile lor.

Exemplul 3. Fiind creștină, m-am măritat cu un coleg de muncă, sperând că îl voi putea aduce la Domnul. Desigur, știam foarte bine că un creștin nu trebuie să-și lege viața cu o persoană din lume, dar ce mi-a mai rămas să fac dacă până la vârsta de 29 de ani, nu mi s-a făcut nici o propunere de căsătorie? În biserica noastră, unde eram membră, erau mai multe fete decât băieți care, unul după altul s-au căsătorit, iar eu, ca orice femeie, îmi doream să am o familie și copii. Viitorul meu soț știa că eu cred în Dumnezeu, dar a fost foarte calm cu privire la asta, spunându-mi că acest lucru nu-l deranjează, deși el însuși nu avea nici un interes pentru creștinism. Când ne-am căsătorit, eu am fost exclusă din biserică, deși nu făcusem niciun păcat sexual. După căsătorie, am continuat să mă rog și să citesc Cuvântul lui Dumnezeu, cerându-i Domnului să vorbească inimii soțului meu și să-i dea pocăință. În primii doi ani am trăit fericiți. Soțul meu a fost amabil și atent cu mine, și niciodată nu m-a împiedicat să merg la adunare în diferite biserici creștine unde, nu știau nimic despre mine. Însă, după nașterea primului copil, el s-a schimbat radical, spunând că s-a săturat de creștinismul meu și nu vrea ca și copiii noștri să fie credincioși. Când i-am amintit că el cândva mi-a promis că nu mă va împiedica să-L urmez pe Domnul, el nici măcar nu a vrut să audă de asta, și undeva în sufletul lui s-a împietrit. Iar apoi a venit ziua când el în genere mi-a interzis să mă rog, să citesc Biblia și să mă duc la slujbele de

închinare. Astfel casa noastră a devenit o cușcă de fier pentru mine. După un timp, m-am dus în taină la o evanghelizare. Când soțul meu a aflat despre acest lucru, mi-a spus că pentru asta se va răzbuna pe mine printr-o trădare cu o altă femeie. Și într-adevăr, la scurt timp după aceea, mi s-a spus că avea o amantă, care s-a dovedit a fi o vrăjitoare ce se ocupa cu magia neagră. Această femeie a plănuit să ne distrugă familia și a început să folosească diferite trucuri magice pentru a-l vrăji pe soțul meu și a-l face să fie împotriva mea. După foarte scurt timp, el a devenit de nerecunoscut. Cea mai mică greșeală sau un cuvânt rostit din neatenție îl înfuria atât de tare, încât părea că este gata să mă omoare pe loc. Apoi a început să ridice mâna la mine și să mă bată fără milă. Și nu-mi rămânea decât să-L rog pe Dumnezeu să mă protejeze. Într-o zi, când o țineam în brațe pe fetița noastră, care abia împlinise cinci luni, el a luat de pe masă un cuțit ascuțit de bucătărie și l-a aruncat în mine cu o viteză fulgerătoare. În acel moment, am reușit să strig doar „Doamne”, dându-mi seama că nu voi putea să scap cu copilul în mână de această armă mortală, și momentan s-a întâmplat ceva incredibil. La vreo treizeci-patruzeci de centimetri de noi, cuțitul și-a schimbat traiectoria cu 90 de grade și a intrat în dulapul de lângă mine. Când a văzut asta, soțul s-a făcut alb ca varul și cu buze tremurânde a spus: „Ah, iată cum e Dumnezeul tău!”. A doua oară, după ce m-a lovit foarte tare și a fugit din casă ca să plece cu mașina, ajungând lângă ea, el s-a alunecat și căzând jos și-a rupt piciorul. Dar lucrurile nu s-au terminat aici. De fiecare dată când ridica mâna împotriva mea, neapărat se întâmpla ceva cu el: ba se strica mașina, ba făcea un accident pe drum, ba un grup de băieți l-au bătut, ba i-au furat banii, ba l-au concediat de la serviciu. În cele din urmă, el nu a mai putut rezista și mi-a spus: „Mi-e frică de Dumnezeul tău, pentru că văd cum El te apără. Eu pe El nu-L pot învinge. Poți iarăși să citești Biblia și să te rogi în continuare!”. Însă, acest răgaz a fost doar de scurtă durată. Amanta-vrăjitoare continua să-l manipuleze, și sub influența vrajei ei, într-o seară de iarnă, soțul meu s-a repezit asupra

mea, m-a luat de păr și a început să mă lovească cu capul de calorifer. Șuvoaie subțiri de sânge îmi curgeau pe gât și doar în halat și papuci, m-am rupt din mâinile lui și am fugit afară unde gerul era de douăzeci de grade. Era foarte întuneric. Sub picioare îmi scârțâia zăpada, dar eu tot mergeam înainte pe stradă, fără să știu ce era cu mine și unde mă duc. Nu-mi dădeam seama de nimic. Mi-am venit în fire doar atunci când o bătrână cu un câine, scuturându-mă de umăr, repeta cu insistență: „Doamnă, treziți-vă! Ce e cu Dumneavoastră? De ce stați dezbrăcată pe această bancă în așa ger și încă noaptea?.. Ce straniu, sunteți atât de caldă și zăpada în jurul Dumneavoastră s-a topit?! Nu înțeleg, cum de nu tremurați? Oare chiar n-ați înghețat? Vai!... Aveți sânge pe cap!.. Ridicați-vă, hai să mergem la mine, am să vă spăl de sânge și-am să vă servesc cu un ceai fierbinte, iar Dumneavoastră o să-mi spuneți ce vi s-a întâmplat...”. A doua zi, când m-am întors acasă, soțul meu s-a aruncat în genunchi în fața mea și mi-a spus: „Iartă-mă, sunt un ticălos, un tiran! Nu știu ce s-a întâmplat cu mine ieri. Am fost mânuit de o putere neagră care a dispărut imediat după ce ai fugit din casă. Te-am căutat toată noaptea, dar nu te-am găsit. Spune-mi, poate Dumnezeuul tău să mă izbăvească de furie și ce trebuie să fac pentru asta?..”.

Dragi prieteni! Astfel de exemple groaznice, eu de obicei le povestesc soțiilor creștine care, cad într-o disperare totală deoarece au probleme familiale, deoarece soții lor nu vor să-L urmeze pe Domnul. Auzind despre astfel de întâmplări groaznice, ele încep să înțeleagă că nu au dat încă peste ceea ce cu adevărat este rău, pentru că în viața altor femei creștine, sunt situații atât de grele, încât poți doar să te miri cum ele le suportă. Doar comparându-și destinul și propriile probleme cu destinul și problemele soțiilor care au soți necredincioși, aceste surori încetează să se plângă și să se jălească pe sine însuși, dându-și seama că, în viața lor Dumnezeu nu a îngăduit mai mult decât ele pot să suporte. Nu degeaba oamenii spun că, totul se cunoaște prin comparație, și într-adevăr, în unele cazuri doar prin comparație poți evalua situația.

Soțiile credincioase ale soților necredincioși – este o realitate care a avut loc de-a lungul întregii istorii a creștinismului. Încă din primele zile ale existenței Bisericii, printre membrii ei, erau și fiicele Israelului, femei credincioase și devotate Domnului, care aveau soți ce nu doreau să știe nimic despre credința în Isus. Anume astfel de femei stăteau la crucea de la Golgota în orele de suferință teribilă și moarte a Mântuitorului nostru, iar apoi tot ele au fost primele care s-au dus la mormânt în ziua învierii Sale. În Biblie nu se spune nimic despre soții lor, pentru că probabil erau necredincioși. De aceea, putem să presupunem că, primele femei creștine erau frământate de întrebarea, cum să se comporte cu soții lor. Nu este exclus faptul că, tocmai din acest motiv apostolul Petru, a scris pentru ele următoarea adresare pe care noi cu toții o știm: „Tot astfel, nevestelor, fiți supuse și voi bărbaților voștri; pentru ca, dacă unii nu ascultă Cuvântul, să fie câștigați fără cuvânt, prin purtarea nevestelor lor, când vă vor vedea felul vostru de trai: curat și în temere” (1Petru 3:1-2).

În traducerea literală din limba ebraică veche, acest loc din Sfânta Scriptură sună un pic altfel, și dezvăluie sensul acestui verset mult mai profund: „Și voi, soțiilor, **la fel** supuneți-vă soților voștri, pentru ca **cei** dintre ei **care resping Cuvântul să primească credința** fără cuvinte, doar datorită comportamentului soțiilor, privind viața voastră curată și evlavioasă”. Citind cu atenție rândurile acestei traduceri, începi să înțelegi că aceste cuvinte scurte „la fel” au fost adresate soțiilor ce aveau soți necredincioși, care, în ceea ce privește ascultarea, trebuiau să procedeze exact ca și soțiile ce aveau soți creștini, adică să asculte și să se supună. Această îndrumare, dată surorilor căsătorite o dată și pentru totdeauna, nu este limitată nici de timp, nici de structura socială, nici de conceptele umane, și nici de orice lege a statului. Mai mult decât atât, neglijând această regulă, femeia încalcă subordonarea dată de Dumnezeu și schema familiei pe care Dumnezeu a prevăzut-o de la bun început. Ce-i drept, printre creștini mai bântuie și opinia că o soție credincioasă nu este obligată să se supună unui soț

necredincios, dacă cerințele lui contravin Sfintei Scripturi. Această abordare, de obicei ei o explică prin cuvintele apostolului Petru și a altor ucenici ai Domnului Isus, care au spus: „Trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni!” (F.A. 5:27-29). Reieșind din acest verset, multe surori cred că astfel le este permis în diferite situații ale vieții să nu țină cont de opinia soților lor necredincioși, însă aici ele nu se gândesc că, fiind neascultătoare față de Cuvântul lui Dumnezeu, adresat direct lor, ele devin neascultătoare față de Însuși Dumnezeu. Din păcate, aceeași opinie bântuie și în rândul multor pastori ai bisericilor, care spun că, chiar dacă soții necredincioși le interzic soțiilor să vină la serviciile de închinare, ele totuși sunt obligate să vină.

Întocmai așa arătau lucrurile într-o comunitate creștină în care un prezbiter în vârstă le interzicea acestor femei să lipsească de la adunări, chiar dacă după asta ele erau bătute de soții lor necredincioși. În astfel de cazuri, ca mângâiere, lor li se spunea că suferă pentru Hristos, și vor primi o răsplată deosebită în veșnicie. Însă, în această biserică s-a găsit o creștină care a spus: „Nu, dacă Cuvântul lui Dumnezeu spune că soțiile trebuie să se supună soților lor, fără a concretiza dacă ei sunt credincioși sau nu, atunci, eu vreau să împlinesc această poruncă față de soțul meu necredincios”. Cazul s-a încheiat cu faptul că ea a fost exclusă din biserică pentru că nu venea la adunări, deși continua să citească Biblia, să asculte la radio emisiuni creștine când soțul nu era acasă, și să se roage intens, cerându-i Domnului să vorbească inimii lui. În același timp, ea făcea totul pentru a-și dovedi dragostea față de soț, acționând cum se cuvine unei femei creștine, și în urma acestui lucru, el deseori rămânea uimit. Chiar și atunci când el o provoca la certuri, luând în derâdere creștinii și creștinismul, ea totuși continua să se comporte bine cu el, învingând astfel răul cu bine. Așa au trecut câțiva ani în care, ei nu i-a fost ușor. Și, în sfârșit, a venit ceasul când soțul ei a spus: „Cel Care te-a făcut atât de blândă, ascultătoare și în același timp puternică, trebuie să fie cu adevărat Dumnezeu. De aceea, duminica viitoare voi merge cu tine

la adunare, dar nu la fosta ta biserică, ci la alta”. Cât de surprinsă a fost această femeie când, în biserica unde în acea zi ea venise împreună cu soțul, a întâlnit o soră în Hristos care a părăsit comunitatea creștină din care ea fusese exclusă. Atunci ea a aflat că pe multe femei căsătorite din acea biserică, soții lor necredincioși le-au părăsit deoarece aceste femei creștine n-au ascultat de soți și n-au făcut ceea ce ei lor le-au spus, continuând să meargă la adunări, iar acest fapt a provocat mânie și răutate în inimile soților care, au urât creștinismul pentru că din această cauză li s-au distrus familiile lor.

Ceva similar s-a întâmplat și cu o altă soră credincioasă, care, împreună cu alte două femei necredincioase ca ea, s-au pocăit împreună în timpul unei evanghelizări în corturi, care a fost organizată de o misiune creștină din satul lor. De atunci, aceste trei femei au început să se adune în fiecare duminică pentru a studia Biblia. Aflând despre întâlnirile lor, soții s-au revoltat și le-au interzis să facă acest lucru. Atunci ele, căutând un sfat, s-au adresat la frații unei comunități creștine din orașul vecin, care, au spus că ele nu sunt obligate în această privință să se supună soților lor necredincioși, pentru că în Cuvântul lui Dumnezeu se spune: „Să nu părăsim adunarea noastră, cum au unii obicei; ci să ne îndemnăm unii pe alții...” (Evr. 10:25). După ce au cugetat asupra acestui lucru, două dintre femei au decis să continue să se întâlnească, iar a treia a considerat că este mai bine să urmeze porunca lăsată pe paginile Bibliei pentru femeile căsătorite, și să încerce să-și aducă soțul la Hristos prin viața și atitudinea ei bună. Cazul s-a încheiat cu faptul că, soțul acestei femei creștine – peste trei ani a venit la Domnul, soțul celei de-a doua femei, ca răzbunare pentru neascultarea ei – a început să o înșele cu o altă femeie, iar soțul celei de-a treia femei – a plecat cu totul din familie (*cu părere de rău, aplicarea sau interpretarea incorectă a unor îndrumări din Biblie, pot să ducă la astfel de consecințe triste într-o anumită situație concretă*).

Desigur, aceste două exemple nu pot cuprinde toate situațiile care apar în viață, însă din practică, încontinuu

vedem că smerenia soției creștine față de soțul ei necredincios dă rezultate mult mai bune decât neascultarea ei. Când o femeie face ce vrea și nu se supune soțului – acest lucru ulterior o costă pe ea nespun de mult și o lipsește de binecuvântările pe care le avea, pe când ascultarea – devine o binecuvântare nu numai pentru ea, ci și pentru mulți oameni din jurul ei. Pentru a ne convinge de acest lucru, este suficient să ne amintim de exemplul împărătesei Vasti, despre care se povestește în Cartea Esterei. Consecința neascultării față de soțul ei Ahașveroș a dus la faptul că ea a fost lipsită nu numai de demnitatea ei de împărăteasă, ci și-a pierdut și soțul. Nici frumusețea, nici noblețea nu au scăpat-o de pedeapsă, în timp ce blândețea și ascultarea Esterei, care i-a luat locul, au salvat-o nu numai pe ea însăși, ci și pe tot poporul evreu, care era sortit pieirii.

Această relatare biblică ne arată că, chiar și un împărat aspru ca Ahașveroș, a fost plin de milă față de soția sa doar pentru că ea era ascultătoare. Domnul i-a înmuiat inima și a ocrotit-o pe cea care a postit și s-a rugat trei zile împreună cu toate slujitoarele ei și cu poporul evreu din care făcea parte. Ei au strigat la Dumnezeu lui Israel, iar El, nu a zăbovit să le răspundă. Și dacă o persoană de rang atât de înalt ca împărăteasa Estera s-a comportat cu frică și smerenie în fața soțului ei care era împărat păgân, atunci, și mai important este acest lucru pentru soțiile creștine obișnuite, care sunt chemate să fie lumină și sare în primul rând, pentru propriii lor soți necredincioși.

Ascultarea soției, smerenia și supunerea ei față de soț, este principiul esențial pentru creația lui Dumnezeu, și o poruncă care, a fost rostită mai întâi de toate nu de om, ci de Dumnezeu. De aceea, respectarea ei este importantă pentru toate femeile creștine, indiferent dacă soții lor sunt credincioși sau necredincioși. Faptul că soția trebuie să se supună soțului, este menționat chiar la începutul Bibliei, în versetul șaisprezece al capitolului trei din Geneză. Imediat după căderea omului în păcat, Creatorul i-a spus femeii: „Dorințele tale se vor ține după bărbatul tău, iar el va stăpâni peste tine” (adică, „el te va conduce”, așa sună

aceste cuvinte în ziua de azi). Iar orice conducere este imposibilă fără de supunerea și ascultarea față de cel, care conduce. Astfel, fiind ascultătoare față de soț, femeia se supune în primul rând Domnului, împlinind astfel voia Lui, iar aceasta, este principalul lucru spre care trebuie să tindă orice femeie care e cu adevărat creștină. În plus, **ascultarea soției** devine nu numai cea mai mare binecuvântare a căsătoriei, ci și aduce roade bune în toate sferele vieții ei spirituale și pământești, deoarece:

a) pune capăt ambiției și îi smerește mândrul „Eu”, și cu cât o persoană este mai smerită, cu atât e mai aproape de Dumnezeu, rugăciunile ei sunt mai eficiente, credința ei e mai fermă și inima mai curată;

b) contribuie la dobândirea aceluia „duh blând și tăcut” despre care în Scriptură se spune că are o valoare deosebită în ochii lui Dumnezeu;

c) formează baza relației ei strânse cu Domnul, făcându-o să audă mai ușor vocea Lui și să acționeze după călăuză Duhului Sfânt;

d) devine o garanție că va fi păstrată liniștea și pacea în inimă, va avea o înțelepciune divină și o spiritualitate adevărată;

e) ajută la evitarea multor certuri și conflicte familiale, ale căror cauze, foarte des sunt neascultarea și încăpățânarea;

f) în caz de necesitate, dă posibilitatea de a-și apăra pozițiile principiale de credință atunci când soțul cere ceva, ce nu e în concordanță cu Biblia;

g) formează în casă autoritatea soțului ca soț și tată, dându-i posibilitatea de a fi capul familiei și a purta responsabilitatea principală, iar acest lucru n-o lasă pe ea, ca mamă, să plătească doar ea unica pentru omisiunile și greșelile care au fost făcute, și care sunt inevitabile în creșterea și educarea generației tinere. În așa caz, pentru aceste greșeli plătesc ambii soți;

h) este un exemplu bun pentru copii, care îi învață pe ei să se supună, pentru că lor le este mult mai ușor să se supună tatălui atunci când văd că și mama se supune lui;

i) inspiră copiilor respect față de credința ei în Dumnezeu, care este sursa puterii, dragostei și răbdării ei;

î) o împiedică pe ea în casă să ia toate chestiunile asupra ei, fără a da loc inițiativei soțului, lipsindu-l astfel pe el de responsabilitatea de a avea grijă de familie.

Pe lângă toate acestea, ascultarea o sfințește pe femeie, o face să țină cont de frica de Domnul, înnobilează și protejează familia, confirmă dorința ei de a urma exemplul soțiilor evlavioase din Biblie, cum au fost Sara, Orfa, Rut, Ana, Elisabeta, Maria, mama lui Isus și Priscila. Da, de multe ori, ascultarea față de un soț necredincios, aduce femeii creștine și multă suferință, multe umilințe și acuzații pe care ea nu le-a meritat, însă, aceasta nu ar trebui să fie o scuză pentru neascultarea ei, deoarece Însuși Fiul lui Dumnezeu a lăsat pentru ea un exemplu demn de urmat: „El n-a făcut păcat, și în gura Lui nu s-a găsit vicleșug. Când era batjocorit, nu răspundea cu batjocuri; și, când era chinuit, nu amenința, ci Se supunea dreptului Judecător” (1Petru 2:22-23). O soție credincioasă, niciodată nu trebuie să uite că atunci când va veni ziua judecății Domnului, Dumnezeu o va chema la răspundere nu pentru comportamentul incorect al soțului ei, ci pentru propria ei neascultare față de Sfânta Scriptură.

În efortul de al aduce pe soțul necredincios la Domnul, o femeie creștină trebuie să țină minte că în ochii soțului ei, Dumnezeu este un adversar care vrea să-i ia soția. Din acest motiv, este foarte important ca ea să-l convingă că lucrurile dimpotrivă sunt invers, și să-i acorde soțului multă înțelegere, dragoste, răbdare și atenție. Soțul necredincios, trebuie atât de mult să-l vadă pe Hristos în viața femeii credincioase, încât, și el să vrea să vină la Domnul și să primească o astfel de transformare. Important este ca femeia să înțeleagă că Dumnezeu îi dă ei posibilitatea de a dobândi un snop prețios pentru veșnicie în persoana soțului ei. Nu degeaba Biblia spune: „Căci Domnul face un lucru nou pe pământ: femeia va peți pe bărbat” (Ier. 31:22) și „Căci bărbatul necredincios este sfințit prin nevasta credincioasă” (1Cor. 7:14). Comportamentul plin de

înțelepciune, faptele și acțiunile care îl reflectă pe Domnul Isus, în combinate cu rugăciunea plină de credință – sunt cele mai eficiente metode de evanghelizare pentru soții necredincioși.

Acest lucru poate fi confirmat de cea de-a șasea mărturie a unei femei creștine în vârstă de cincizeci de ani, care a spus: „Eu și soțul meu suntem căsătoriți de treizeci de ani. Avem trei copii mari. Până la nuntă noi am curvit mult, de aceea, temându-mă să nu-l pierd, după sfatul vrăjitoarei, i-am adăugat un pic din sângele meu menstrual în paharul lui cu vin roșu pentru a-l „lega de mine”. *(Apropo, aceasta este o metodă ocultă de vrăjire foarte răspândită, care, duce la faptul că mai târziu soții nu mai vor să trăiască împreună, dar nici să se despartă tot nu pot)*. Și ce-am făcut, într-adevăr a ”funcționat” foarte repede pentru că, după aceea, el m-a cerut în căsătorie. Însă, viața noastră de căsătorie chiar de la început nu a mers bine. Când el de la serviciu pleca în lungi călătorii de afaceri, mă înșela de fiecare dată aproape cu toate femeile pe care le întâlnea acolo. Când se îmbăta, devenea foarte agresiv și părea că e gata să mă omoare. Necunoscându-L atunci pe Dumnezeu, m-am dus la babe vrăjitoare, cerându-le să-mi vrăjească soțul în așa fel, încât el să nu mai fie atras de alte femei, însă toate vrăjile lor s-au dovedit a fi fără putere. Cu doi ani în urmă, am venit la Domnul și, după ce mi-am dat seama de păcatele vrăjitoriilor pe care le-am făcut, le-am mărturisit și am renunțat la aceste păcate oculte, primind în inima mea pacea și bucuria iertării. Când m-am întors la Domnul, soțul meu s-a înfuriat groaznic. Ca răzbunare pentru faptul că, după părerea lui, eu astfel l-am schimbat pe el cu Dumnezeu, a trăit luni de zile la amantele lui, dar în cele din urmă totuși s-a întors la mine. Îmi amintesc cum el venise la mine de la o altă femeie și era foarte bolnav. M-am îngrijit de el timp de trei săptămâni, dar după ce s-a vindecat, din nou a dispărut. Chiar și rudele lui m-au sfătuit să divorțez, dar am îndurat asta pentru că îl iubeam și, simțindu-mi vina pentru vrăjile pe care i le-am făcut, voiam ca și el să vină la Domnul. Într-o zi, m-a sunat amanta lui și și-a cerut iertare

de la mine pentru că ne-a distrus familia. Mi-a fost foarte dureros să aud asta, dar Dumnezeu mi-a pus în inimă cuvintele Duhului Sfânt: „Oare nu eu am făcut asta? Care amantă ar suna să-și ceară iertare pentru ceea ce-a făcut? Mie Mi-e milă de sufletul soțului tău, pentru că el este sclavul păcatului său și victima vrăjii pe care tu ai făcut-o cândva. Prin rugăciunile tale Eu continui să-l apăr. Tu doar știi că toți prietenii lui cu care el a băut cândva împreună – sau au ars din cauza alcoolului, sau au fost infectați de SIDA, sau s-au sinucis, sau au fost omorâți”. După ce Domnul mi-a vorbit așa, am hotărât să nu-l alung pe soț, ci să continui să-mi arăt dragostea și să mă rog intens pentru el. După această decizie, în inima mea a început să domnească pacea și acest lucru a fost pentru mine ca o confirmare că fac ceea ce trebuie. În rugăciune, nu m-am rugat ca soțul meu să renunțe la băutura, fumat și curvie, ci ca Dumnezeu să-i deschidă ochii spirituali și să-l atragă la Sine, să mă ajute să fiu o soție înțeleaptă, blândă și ascultătoare, despre care vorbește Sfânta Scriptură. Peste patru ani de zile, el, pe neașteptate mi-a spus: „O, dacă ai ști tu cât de obosit sunt de viața mea dezordonată și cum plânge sufletul meu pentru ceva ce eu însumi nu înțeleg. De câteva ori am avut gânduri de sinucidere, dar **cineva** mă ținea încontinuu, și atunci mi-am amintit de rugăciunile tale. De multe ori te-am auzit noaptea cum plângeai și cereai Domnului să aibă milă de mine”. Când el mi-a spus asta, eu mi-am amintit de cuvintele: „Căci Domnul face un lucru nou pe pământ: femeia va peți pe bărbat” (în traducerea rusă este scris că femeia va salva bărbatul). Da, desigur, știu că salvarea ne este dată prin Fiul lui Dumnezeu, și că cineva nu poate fi mântuit prin credința altei persoane. Dar acest verset din Scriptură m-a făcut să mă gândesc că Dumnezeu mi-a dat posibilitatea, ca soție credincioasă, prin credință, rugăciune și un comportament creștin în viața de zi cu zi, să fiu cea lumină care-l va atrage pe soț la Hristos”.

Cea mai mare greșală pe care o fac soțiile credincioase ale soților necredincioși, este că ele deseori le “predică” prea mult. Femeile, în general, au tendința de a

vorbi mult, iar când sunt conduse de dorința de a-și “pocăi” soțul, atunci, numai la câte lucruri nu recurg ele când soțul refuză să le asculte. În așa caz ele ba deschid o emisiune creștină la radio și dau sunetul la maxim, cu nădejdea că ceea ce se spune acolo, îi va atinge inima, ba pun la vedere o anumită literatură creștină, ba încep să-l sperie că nu va scăpa de iad, ba se plâng că din cauza lipsei de unitate spirituală nu-l pot iubi așa cum și-ar dori, ba îi reproșează că nu o iubește dacă el nu vrea să devină creștin. Procedând astfel, ele uită că bărbatul nu suportă nicio presiune, și cu atât mai mult din partea propriei soții, de aceea, consecința inevitabilă a unei astfel de constrângeri spirituale, duce sufletul lui la înrăire, îl face să se retragă în sine sau, în genere, pleacă din familie. Iată de ce, cuvintele apostolului Petru, „ca aceia dintre ei care nu se supun cuvântului, să fie câștigați **fără cuvânt prin viața soțiilor lor**”, este cel mai corect și cel mai bun sfat pentru femeile creștine, și dacă ele vor urma acest sfat, atunci vor avea multe șanse să-și atingă scopul dorit.

De acest lucru s-a convins și povestitoarea celei de-a șaptea mărturii, care a făcut tot ce i s-a părut corect pentru a-l îndrepta și a-l aduce pe soțul ei necredincios la Dumnezeu. Iar când toate eforturile ei de a-și atinge țelul n-au dat niciun rezultat, ea mândioasă i-a spus: „Vei merge în iad și vei arde acolo pentru totdeauna, dacă nu te vei pocăi!”, la care el, fără să se gândească, i-a răspuns: „Dacă eu o să ajung în iad, atunci și tu vei fi acolo cu mine, pentru că nu ești cu nimic mai bună decât mine. Despre care Dumnezeu încerci să-mi predici, dacă eu tot timpul îl văd în tine doar pe satan! Câtă încăpățănare, egoism, mândrie și dorință de a-ți obține scopul cu orice preț se văd în tine! Dacă Hristos despre care vorbești te face așa, atunci eu defel nu vreau să am de-a face cu El și nici cu creștinismul tău!”.

Aceste cuvinte ale soțului necredincios au fost ca o cadă cu apă rece pentru această femeie creștină. În clipa aceea, ea și-a dat seama nu numai de propriile ei păcate, ci și de faptul, cât de incorect s-a comportat ea cu soțul ei.

Și-a mai dat seama și că, în cei cincisprezece ani de viață trăită împreună, nu a fost o soție înțeleaptă, ci o soție nechibzuită care și-a distrus familia cu propriile mâini. Acest lucru a șocat-o atât de tare încât, strigând la Domnul zi și noapte, a plâns pentru greșelile pe care le-a făcut, iar peste o săptămână, s-a apropiat de soțul ei, l-a îmbrățișat și i-a spus: „Iartă-mă, iubitul meu! Mi-am dat seama că nu m-am comportat cu tine așa cum trebuie, de aceea, de azi vreau să încep să trăiesc altfel”.

Auzind aceste cuvinte blânde din gura nevastei sale neascultătoare, soțul a fost atât de uimit, încât multă vreme nu a putut să creadă că intențiile ei erau serioase. El a crezut că ea, ca de obicei, doar se lingușește ca iarăși să primească ceva de la el. Dar ea așa și nu a cerut nimic, de aceea, el a crezut că acesta este noul ei truc. Așa trecea zi după zi, iar ea era ascultătoare, smerită, grijulie și atentă, străduindu-se să fie un exemplu bun pentru el și pentru copii. El o jigneau și a umileau, conștient vrând să atâțe între ei un conflict, și aștepta ca ea să reacționeze înfocată precum de obicei se întâmpla, însă ea rămânea calmă, și nu reacționa defel la toate provocările lui. Și atunci, când nu a mai putut rezista, el i-a spus soției sale: „Dacă Dumnezeu a putut să te schimbe atât de mult pe tine, care erai o femeie mândră, încăpățânată și capricioasă, atunci într-adevăr este ceva în asta”, și după o săptămână a căzut în genunchi și în apartamentul în care locuiau, s-a pocăit în fața Domnului.

Iată acesta este modul corect, în care soțul poate fi câștigat pentru Domnul, și cât de mare e puterea când soția ascultă de bărbat! În liniște, fără multe cuvinte, fără “predici” plictisitoare, învățături și mustrări. Când sufletul unui om împietrit și păcătos vine la Hristos din motiv că vede o lumină divină în soția sa credincioasă, atunci acest lucru este cu adevărat o minune. Nimic nu poate să înmoaie și atât de mult să predisună inima bărbatului ca schimbarea cardinală a vieții soției credincioase sau dragostea, răbdarea și smerenia pe care ea le-a manifestat de-a lungul anilor. Nici trucurile femeiești, nici șiretlia, nici

presiunea, nici încăpățânarea, nici jocul tăcerii, nici refuzul de a avea intimitate, nu-l poate schimba pe soț. Cu astfel de metode firești poți doar să-ți pierzi soțul, pentru că în așa caz el poate deveni agresiv sau chiar să plece de acasă. Un bărbat este predispus la schimbări doar când vede că soția are o relație apropiată cu Dumnezeu, Care îi dă putere să îndure toate greutățile vieții și răul pe care el îl provoacă ei. Dacă el vede că ea are o credință adevărată și este devotată Domnului, atunci, el cu totul altfel primește și ceea ce ea spune, și pe ea însăși ca personalitate.

Uneori întâlnim unele femei creștine care, cred că ele nu trebuie să se supună soțului lor necredincios dacă el înjură, este brutal și agresiv. Însă, Cuvântul Domnului, se referă la toate femeile, fără excepție, și le învață și pe cele care au soți necredincioși, prin exemplul propriei lor vieți sfinte, să câștige pentru Domnul și astfel de soți insuportabili. Starea liniștită a soției are o putere deosebită de a calma mânia și furia unui soț furios. Căci, orice ceartă, ia foc numai în caz când implicate în ea sunt două persoane și nu una. De aceea, e destul ca unul să nu spună nimic și răul se potolește îndată. Tăcerea soției ca răspuns la acuzațiile și insultele soțului, îl lipsește de dorința de a continua să se certe. Capacitatea de a se supune, de a nu se îndreptăți sau a nu se apăra, este un semn al puterii și al adevăratei spiritualități a unei femei credincioase.

În timpul conversațiilor de consiliere personală, femeile credincioase întreabă: „Cum să procedez dacă soțul meu e un bețiv? Trebuie să mă supun unui astfel de soț?” Da, desigur, pentru că în îndrumările sale, apostolul Petru, nu face nicio diferență în privința faptului dacă soțul este bețiv sau nebețiv. E pur și simplu scris „supuneți-vă”. Când o femeie creștină trăiește o viață cu adevărat sfântă în Dumnezeu, atunci inima soțului, sau se smerește până într-atât, încât el nu o mai împiedică să se roage, să citească Biblia și să meargă la biserică, sau el însuși se întoarce la Domnul. Dacă acest lucru nu se întâmplă și el totuși rămâne a fi un necredincios, atunci, prin ascultarea ei față de Cuvântul Domnului și o viață cu adevărat creștină,

femeia devine o binecuvântare pentru alți oameni necredincioși, și acest lucru îl reflectă următorul exemplu:

Un grup de bărbați bețivi adunați la cârciumă își împărtășeau gândurile despre felul, cum îi vor certa soțiile când ei se vor întoarce acasă. În timp ce ei făceau diferite presupuneri, unul dintre bețivi i-a invitat pe toți la el acasă, spunând că soția lui în astfel de situații nu se ceartă cu el niciodată. Când această companie veselă a venit la casa tovarășului lor de băutură, soția lui i-a invitat pe toți înăuntru și chiar le-a servit cu ceai, fără să spună ceva cu indignare și fără să scoată vreun cuvânt de reproș. Nedumeriți și uimiți de comportamentul ei, acești bărbați au întrebat-o de ce ea procedează așa de bine cu soțul ei (*căci bețivii tot își dau seama că ei se poartă incorect față de soțiile lor*). Și atunci, această femeie le-a explicat că este creștină și va petrece veșnicia cu Domnul în rai, iar soțul ei e un necredincios care se duce în iad. De aceea, ea se străduie să facă pentru el tot ce-i stă în puteri, ca măcar în viața de pe pământ el să se simtă bine. Aceste cuvinte, atât de tare i-a șocat pe acești bărbați, încât unii dintre ei s-au pocăit și au devenit creștini.

Dragi prieteni, noi nu trebuie să uităm că Dumnezeu nu e om și că El poate găsi ceva de valoare și într-o grămadă mare de gunoaie. Căci, chiar și noi când mergem pe drum și găsim aur, noi nu-l dăm cu piciorul, ci îl ridicăm oricât de murdar n-ar fi, apoi îl aducem acasă și îl spălăm, pentru că știm că este un metal prețios. Așa că, exact la fel noi trebuie să procedăm și cu sufletele oamenilor, inclusiv și cu cei care sunt bețivi sau scandaloși, tratându-i ca și cum ei ar fi aur (indiferent cât de neplăcuți și respingători ei sunt) și trebuie să procedăm așa deoarece pentru ei, ca și pentru noi toți, a fost vărsat sângele prețios al Domnului Isus Hristos. Soțiile soților dependenți de alcool trebuie să fie deosebit de răbdătoare și înțelepte, și să țină cont de faptul că eliberarea soțului de dependența de alcool, în mare măsură depinde de ele. Experții spun că, un bărbat poate ajunge la o prăbușire psihologică în caz când el în familie nu are față de sine atitudinea potrivită din partea soției sale, și nu

ocupă poziția care i-a fost destinată de Dumnezeu. În practica consilierii spirituale uneori ne ciocnim cu cazuri triste în care, soții încearcă să renunțe la băutură, dar comportamentul incorect al soțiilor și atmosfera plină de vrăjmășie din familie, îi întoarce iarăși pe calea veche și ei sau se înneacă de tot în beții, sau mor înainte de timp.

Pe paginile Vechiului Testament, la 1 Samuel, capitolul douăzecișicinci, se vorbește despre un cuplu căsătorit – Nabal, și Abigail. Nabal era un om fără Dumnezeu și un nemernic în comparație cu înțeleapta sa soție Abigail. Deși era foarte bogat, el era lipsit de minte și, fiind în stare de ebrietate a făcut atâtea prostii încât, în ajutor a trebuit să-i vină propria lui soție, pentru a-l salva de la o moarte inevitabilă. Bărbați ca Nabal sunt destui și în ziua de azi (și nu numai printre oamenii din lume, ci și printre cei care se numesc creștini), însă întrebarea constă în altceva: unde s-au pierdut „Abigailele” înțelepte care, ar fi în stare să îndepărteze mânia și răzbunarea lui Dumnezeu de la casa lor?..

În zilele noastre, deseori oamenii cu nedumerire întreabă: „De ce bisericile creștine sunt formate mai mult din surori și de ce atât de puțini bărbați vin la Domnul?”, iar răspunsul este simplu. Problema e că multe soții creștine nu trăiesc în sfințenie în viața lor de zi cu zi, deși, anume o viață trăită în sfințenie este cel mai bun mijloc de a aduce bărbații la Hristos. Când soțul necredincios vede că soția sa creștină poate să ierte, să îndure și să iubească, indiferent de atitudinea lui brutală față de ea și la toate acuzațiile nedrepte din partea lui, mai devreme sau mai târziu el se va gândi la Cel, Care îi dă ei putere să îndure toate acestea și să răspundă cu bine la rău. Iar astfel de gânduri, îi duc pe oameni la o căutare spirituală care, se termină de obicei la picioarele Mântuitorului nostru.

Așa dar, în urma examinării acestei teme, aș vrea să spun doar una: Cel mai bun loc pentru o mărturie adevărată – este amvonul vieții practice. Și nimănui altcuiva, ci anume femeii-creștine îi este dată posibilitatea de a demonstra arta unei astfel de predici fără cuvinte. Cea

mai mare problemă a creștinismului din ziua de azi este credința care se manifestă doar prin cuvinte evlavioase, dar nu e confirmată de faptele și sfințenia vieții. Un om înțelept a spus despre acest lucru astfel: „Oamenii din lume au obosit de fluxurile de cuvinte care se revarsă de la radiouri, ziare, televiziuni, internet și alte surse de informații. Ei au rămas dezamăgiți și nu mai au încredere în nimeni și-n nimic. Ei nu cred în președinți, miniștri, politicieni, primari, poliție, judecători și nici chiar în biserică. Însă, ei nu pot să nu creadă într-o viață neprihănită și sfântă, deoarece, sfințenia se vede la fel de repede ca și zăpada proaspătă căzută pe un pământ murdar. Ea este în inima omului ca o reflectare a caracterului Domnului Isus. Ei au crezut în cuvintele Domnului pentru că ele erau însoțite de dragoste și puritate”.

Capitolul 12

Căsătoria la apusul vieții

O, cum e viața omului pe pământ, cu toate necazurile, suferințele și problemele ei!.. Și cât de repede ea trece!.. Parcă nu demult visam la căsătorie și la fericirea conjugală, iar acum nunta și luna de miere au rămas undeva departe în urmă, copiii s-au născut, au crescut și sunt deja de sine stătători, pe neobservate s-a apropiat și aniversarea de argint, iar firele albe, ca promoroaca, lin ți-au acoperit capul. Și cu cât mai matur deveniai pe parcursul timpului, cu atât mai repede treceau anii, apropiindu-te de debutul bătrâneții, la care anterior pur și simplu nu te gândeai. Dar nimeni nu poate evita bătrânețea, nici cei mari și nici cei mici, nici cei inteligenți și nici cei nechibzuți, nici cei, a căror înfățișare este extraordinar de frumoasă, și nici oamenii cu o înfățișare obișnuită. Mai devreme sau mai târziu, bătrânețea ne ajunge din urmă pe fiecare dintre noi, introducând în viața noastră modificările ei inevitabile.

Schimbările care se produc din cauza vârstei și apasă asupra psihicului oamenilor, trupului și sufletului lor, provoacă unor oameni tristețe și regret, altora – frică și neliniște, iar unor alți oameni – presiune și o dispoziție apăsătoare, ce se transformă uneori într-o depresie profundă care, îndeosebi este caracteristică pesimiștilor. Și dacă privim la ceea ce ni se întâmplă cu ochi sobri, înțelegând că toate acestea fac parte din planul lui Dumnezeu, atunci, noi vom putea intra cu demnitate în perioada îmbătrânirii, ținând cont de cuvintele înțelepte ale psalmistului: „Anii vieții noastre se ridică la șaptezeci de ani, iar, pentru cei mai tari, la optzeci de ani; și lucrul cu care se mândrește omul în timpul lor nu este decât trudă și durere, căci trece iute, și noi zburăm” (Ps. 90:10).

Citind capitolele anterioare ale acestei cărți, ne dăm seama că cei mai buni ani ai vieții noastre, noi îi petrecem în muncă, probleme, dureri, suferințe și boli. Acum însă, ajungând la finalul analizei căsniciei a doi oameni credincioși,

să ne oprim la ultima etapă a vieții lor comune – căsătoria în timpul vârstei înaintate și la bătrânețe, căreia, îi este caracteristică mulțimea problemelor legate de sănătate și scăderea semnificativă a capacității de muncă. Căsătoria în această perioadă, de regulă, este deja stabilă. Soții au nevoie de ajutor reciproc și, prin urmare, le este foarte frică să nu se piardă unul pe altul. Relațiile dintre ei sunt așa precum s-au format de-a lungul vieții lor de căsnicie, iar în acest moment e greu să schimbi ceva în această privință. Obiceiul și atașarea lor unul față de altul joacă un rol crucial în acest timp, întrucât bucuriile, tristețile și necazurile trăite împreună îi apropie și îi leagă pe acești doi oameni, chiar dacă în procesul de conviețuire ei așa și nu au reușit să ajungă la o unitate sufletească și la o înțelegere reciprocă deplină. Cei, care și-au păstrat nu numai dragostea, ci au mai reușit să devină un suflet și o inimă, la bătrânețe devin atât de apropiați unul altuia, încât se înțeleg din jumătate de cuvânt sau în genere fără cuvinte, și chiar și din punct de vedere exterior, ei foarte mult se aseamănă unul cu celălalt. Poate că anume despre o așa relație s-a spus cândva că: „Dragostea adevărată este nu cea care rezistă în pofida multor ani de despărțire, ci cea care rezistă de-a lungul multor ani de intimitate”.

Când te uiți la astfel de cupluri în vârstă care merg împreună braț la braț sau ținându-se de mână ca în tinerețe, și când îi vezi cu câtă blândețe se tratează unul pe altul, atunci îți surâde inima. Iar dacă ai întreba în ce constă secretul armoniei lor conjugale, atunci îți dai seama că totul este foarte simplu — în genialitatea de a-l înțelege și a-l accepta pe celălalt așa cum este. Odată am avut ocazia să întâlnesc un astfel de cuplu de bătrâni și să fiu într-un contact strâns cu ei pe parcursul a doi ani și jumătate, timp în care eu mi-am făcut practica medicală în Siberia. Ei erau vecinii mei și locuiau în același bloc de apartamente ca și mine, doar că la un etaj mai jos. După ce și-au pierdut doi fii adulți în circumstanțe tragice și au rămas singuri în această lume, acești soți, care aveau atunci șaptezecisiopt de ani, parcă erau legați unul de altul. Urmărind cu câtă

căldură și blândețe o privea vecinul meu încărunit pe soția sa îmbătrânită, eu rămâneam uimită de ceea ce vedeam și cât de frumos poate arde focul dragostei conjugale la o vârstă atât de înaintată. Amândoi aveau o statură înaltă, erau maiestoi și încă destul de voinici la o așa vârstă, pe fețele lor s-au păstrat urmele frumuseții de odinioară, iar acum ei din toată puterea se străduiau să se sprijine unul pe altul în suferința care s-a abătut peste ei. O, câtă atenție și blândețe vedeam în atingerile, îmbrățișările și pupiciile lor! Nu-mi venea să cred că ei sunt împreună de aproape șaiszeci de ani. Iar când unul dintre ei slăbea fizic sau se îmbolnăvea, celălalt nu-și găsea locul și făcea tot ce-i stătea în puteri pentru a-l ajuta.

De fapt, sănătatea pe care o aveau ei la o vârstă atât de înaintată era de nemaipomenit, și nu fiecare are parte de o asemenea sănătate. Îmbătrânirea, ca proces fiziologic natural, începe după vârsta de 25-30 de ani, deoarece la această vârstă dezvoltarea biologică a omului este finalizată, și ca urmare, în corpul omului începe procesul de îmbătrânire care se dezvoltă cu o viteză ce mereu crește. La început, această viteză decurge în același tempou, atât la bărbați cât și la femei. Dar, după vârsta de 48 de ani, viteza de îmbătrânire la bărbați se mărește de trei ori, iar la femei acest lucru are loc la vârsta de 55 de ani, după care viteza de îmbătrânire la ambele sexe crește de patru ori. De la vârsta de 48 până la 90 de ani, femeile par a fi mai tinere în comparație cu bărbații.

Pentru a înțelege procesul de îmbătrânire, trebuie să știm că în corpul uman are loc o diviziune constantă a celulelor, în urma căreia se nasc alte celule noi, care apoi îmbătrânesc și mor. Produsele de descompunere a acestor celule moarte sunt eliminate din organism fără a-i cauza daune, dacă el desigur funcționează normal. Orice supraîncărcare fizică reduce capacitatea organismului de a se elibera de aceste produse de descompunere – ptomainele (toxinele oboselii), ceea ce creează o predispoziție la boli infecțioase și procese degenerative în țesuturi. La vârsta de până la un an, numărul de celule

vechi nu depășește 1%. La vârsta de zece ani, ele ajung până la 7-10%, iar la vârsta de cincizeci de ani – celule vechi ajung la 40-50%. Acumularea de toxine împiedică funcționarea celulelor și slăbește sau blochează metabolismul normal în organism. În acest caz, ochii, dinții și organele urinare sunt primele care îmbătrânesc. Numărul de celule albe și roșii din sânge scade. În măduva osoasă crește conținutul de grăsime și scade numărul de arteriole. Viteza de circulație a sângelui scade. Apar anomalii în funcționarea diferitelor organe interne. Aceste modificări, care se produc treptat, se manifestă prin următoarele semne de uzură a corpului:

a) oboseala corpului crește din ce în ce mai mult, și din această cauză îți dorești tot din ce în ce mai mult să te culci pentru a te odihni;

b) dimineața, după trezire, se simte o înțepeneală în coloană vertebrală, iar seara – greutate în picioare;

c) apar din ce în ce mai des dureri acute sau bruște în articulațiile membrelor;

d) nevoia de a urina devine tot mai frecventă (mai ales noaptea) sau mai poate să apară și neputința de a reține urina;

e) apar probleme în privința adormirii care ajung chiar până la o insomnie chinuitoare;

f) corpului îi este frig, adesea îngheață mâinile și picioarele, transpirația corpului se mărește, iar răcelile devin mult mai frecvente;

g) deseori persistă dureri de cap, amețeli și țiuțiu în urechi (tinitus);

h) auzul și vederea slăbește, ochii repede obosesc, corneea ochilor sau se usucă, sau dimpotrivă – lăcrimează;

i) în piept se simte o senzație de parcă te-ar strânge ceva, apar dificultăți de respirație când omul merge repede sau urcă scările, tensiunea arterială nu mai este stabilă, ci ba crește, ba scade;

î) nervii încep “să-și facă de cap”, memoria slăbește vizibil, manifestându-se printr-o uitare progresivă și distragere, iar concentrația slăbește;

j) pielea își pierde elasticitatea, ceea ce duce la apariția ridurilor pe față și pe tot corpul, părul începe să cadă;

k) îngrășându-se, corpul începe să crească în greutate, doar în rare cazuri corpul slăbește;

l) rezistența organismului la diferite boli scade, ceea ce duce la o reducere treptată a capacității sale de adaptare.

Viața sexuală a oamenilor în vârstă se schimbă semnificativ, deoarece în această perioadă începe menopauza, care se caracterizează prin dezvoltarea involuțională, adică inversă, a sistemului reproducător. Mulți oameni cred că menopauza este o problemă doar a femeilor, însă și bărbații trec prin ceva similar, deși la ei aceasta se manifestă, desigur, altfel. Și întrucât sindromul menopauzei (complexul de simptome care dă dovadă de apariția menopauzei) deseori provoacă oamenilor teamă și îngrijorare din cauză că ei nu înțeleg ce se întâmplă, ne vom opri la acest subiect măcar pe scurt.

La femei, climaxul începe de obicei între 45 și 48 de ani și durează un an și jumătate, doi sau trei ani, însă, la unele femei ar putea să aibă loc și climaxul precoce – înainte de 40 de ani sau climaxul târziu – după 55 de ani, după care urmează menopauza. Începutul climaxului poate fi identificat prin apariția unor tulburări ale ciclului menstrual sau pe baza unor semne indirecte, dacă ciclul menstrual încă se menține. Menstruațiile devin neregulate, intensitatea lor se schimbă (pot fi abundente sau invers) apoi, treptat se opresc de tot. Organele genitale, de asemenea, au schimbări legate de vârstă: mucoasa vaginală își pierde elasticitatea, devine uscată și subțire, pliurile vaginale dispar, uterul devine mai mic, iar labiile vaginale mari se transformă în pliuri slabe. Toate acestea se datorează scăderii funcției ovarelor, care produc estrogen, precum și a scăderii nivelului altor hormoni produși de glanda tiroidă și glanda pituitară. Scăderea nivelului de estrogen duce la insuficiența secreției vaginale, iar acest lucru provoacă femeii dureri în timpul actului sexual.

Modificările apărute în sfera hormonală a femeilor duc la diferite tulburări ale metabolismului și, în primul rând, al

metabolismului grăsimilor, iar acest lucru, adesea duce la creșterea semnificativă a greutateii corpului și a îngrășării nedorite cu care este greu de luptat. În această perioadă, unele persoane pentru prima dată sunt diagnosticate cu diabet. Din cauză că în timpul menopauzei conținutul de potasiu din celulele țesuturilor scade, iar calciul este eliminat din oase, femeile suferă adesea de osteoporoză, osteocondroză sau artroză-artrită la articulațiilor umerilor, genunchilor și soldurilor.

Pe lângă modificările hormonale, sindromul menopauzei se caracterizează și prin diferite tulburări vasculare, fluxuri de sânge în față, gât și piept din cauza cărora pielea se înroșește și apare o senzație bruscă de căldură și transpirație abundentă. Foarte neplăcut pentru femeie și starea ei generală în această perioadă pot fi și diferite manifestări psihice nervoase sub formă de neliniște fără motiv, insomnie, schimbări bruște de dispoziție, acțiuni impulsive stranii, iritare, tristețe cu tendința spre melancolie, bătăi de inimă, dureri de cap, amețeli și țiuuit în urechi.

Toate acestea, duc la faptul că, la femei scade interesul față de activitatea sexuală, deși, sunt și unele cazuri în care dorința sexuală dimpotrivă, crește. Acest lucru se explică prin faptul că, în timpul climaxului și apariției menopauzei, raportul dintre hormonii sexuali masculini și feminini din sângele femeilor se schimbă, în sânge apar mai mulți hormoni sexuali masculini și în legătură cu aceasta, ele devin mai pasionale decât în tinerețe. Femeile care nu au nicio idee despre regulile acestor schimbări în corp, sunt adesea foarte confuze și se rușinează, considerând că creșterea dorinței lor sexuale este o patologie stranie, însă o astfel de părere este absolut greșită. Această creștere a sexualității femeii este de obicei temporară și încetează treptat: dorința sexuală apare mai rar, secreția vaginală scade, orgasmul devine mai slab sau chiar deloc nu apare. Pe măsură ce climaxul ajunge la sfârșit și menopauza se stabilește definitiv, femeile ajung la starea de echilibru fizic și neuropsihic, care este foarte caracteristic femeilor în

vârstă. Această stare de liniște fizică și sufletească le permite să se simtă ca niște adevărați străjeri ai vatrei familiei și, datorită înțelepciunii, îngăduinței, bunătății și experienței de viață dobândite de-a lungul anilor, ele devin mame în cel mai bun sens al cuvântului.

Perioada climacșului la bărbați este legată de scăderea nivelului hormonului sexual masculin testosteron, care în medicină se numește „deficit de androgen legat de vârstă”. La bărbați, climaxul poate avea loc devreme (la vârsta sub 55 de ani), la timpul său potrivit (între 56 și 65 de ani) și târziu (după 65 de ani). Deși climaxul la bărbați diferă semnificativ de climaxul femeilor, el are totuși unele asemănări. Principala diferență constă în faptul că, la femei în perioada climaxului și al menopauzei, ciclul menstrual și funcția de zămislire și naștere se oprește de tot și pentru totdeauna, iar în cazul bărbaților, doar rareori poate apărea impotența legată de vârstă. Mulți bărbați trăiesc până la o vârstă foarte înaintată, menținându-și dorința sexuală și capacitatea nu numai de a avea contacte sexuale, ci și de a concepe copii. În practica consilierii spirituale, se întâlnesc multe cazuri în care bărbații în vârstă de peste 70 de ani sunt în stare să aibă câteva relații sexuale pe săptămână, fără a avea probleme cu erecția și ejacularea.

La majoritatea bărbaților, climaxul nu este însoțit de o schimbare semnificativă a stării de sănătate. Greu îl suportă doar cei care au suferit anterior de disfuncții ale sistemului nervos și cardiovascular. Ei pot avea dureri și înjunghieri în zona inimii, bătăi de inimă bruște, puternice sau neregulate, greutate în piept, respirații grele, crize de frică, slăbiciuni, oboseală, insomnie sau tulburări semnificative de somn. În timpul acestor crize, la cea mai mică emoție, fața bărbaților se înroșește, venele de la gât și tâmpile se umflă, ochii se umplu de sânge, pulsul se mărește, tensiunea arterială ba scade, ba se ridică brusc, mâinile și picioarele devin reci iar transpirația se intensifică. Disfuncția sistemului digestiv se manifestă mai mult sub formă de constipație (uneori diaree). Nevoia de a urina devine tot mai frecventă. Din cauza dereglărilor metabolice, pe gât, pe trunchiul corpului

și pe burtă încep să se depună grăsimi, iar în articulații se produc procese degenerative. Schimbările psihice și schimbările sistemului nervos se manifestă prin faptul că bărbații devin morăcnoși, mereu se opun, starea de iritare la ei crește, se mânie sau cad în melancolie și apatie. În această perioadă la ei pot să apară pentru prima dată atacuri de gelozie pe care înainte nu le-au avut.

În timpul climaxului la bărbați, apar schimbări în viața sexuală sub formă de potență scăzută, care se manifestă prin slăbirea erecțiilor și ejaculare rapidă (precoce) cu scurgere lentă de lichid seminal. Acest lucru duce la faptul că, durata actului sexual se scurtează, nevoia sexuală scade iar satisfacția diminuează. Scăderea nivelului de androgeni din sânge duce la faptul că, bărbații încep să se excite conform tipului feminin: nu repede ca înainte, când privindu-și soția goală sau dezbrăcându-se erau deja pregătiți pentru actul sexual, ci lent și doar în timpul procesului mângâierilor și atingerilor de dragoste. În afară de aceasta, ei încep să reacționeze mai lent cu erecție la stimularea sexuală și necesită o stimulare mai lungă și mai puternică pentru a o atinge. După 60 de ani, erecția deplină are loc numai înainte de ejaculare, de aceea, soții în vârstă au nevoie ca penisul lor să fie stimulat de mâna soției lor. Iar aceasta înseamnă că soția trebuie să ia inițiativa, și să înțeleagă că fără o astfel de excitare, actul sexual este practic imposibil.

Această diferență dintre dorințe și posibilități, bărbații o suportă foarte greu, în special cei, care nici măcar nu s-au gândit la asta înainte. Dar cel mai deprimant lucru pentru bărbați este faptul că, indiferent de marea lor dorință sexuală pe care o au, ei n-au aceeași capacitate pe care o aveau înainte, în timp ce dorința de intimitate la soții rămâne la același nivel sau chiar crește. Această stare afectează foarte mult ambiția bărbaților, provocându-le uneori chiar și crize nervoase. Iată de ce starea de sănătate și dispoziția unui bărbat în vârstă în perioada climaxului, depinde în mare măsură de înțelegerea pe care el o are din partea femeii, deoarece, absența acesteia face ca relația

intimă să fie întreruptă înainte de timp, iar acest lucru atrage după sine consecințe extrem de nedorite asupra stării psiho-emoționale și a capacității generale de muncă a ambilor soți. Dacă soții, deși schimbările fiziologice care au loc în corpul lor sunt inevitabile, iar ei totuși își continuă viața sexuală cât mai este încă posibil (cel puțin o dată sau de două ori pe lună) și se mulțumesc cu ceea ce încă pot face, atunci ei își păstrează dragostea, tandrețea și atracția reciprocă până la sfârșitul vieții lor.

Menținerea relațiilor intime la vârsta înaintată este necesară nu numai pentru a menține capacitatea soțului de a avea erecție, ci și pentru stimularea emoțională, întărirea sănătății și prelungirea activității biologice și sociale a ambilor soți. Mângâierile blânde și activitatea sexuală moderată, ajută la menținerea atenției reciproce și a îngrijirii duioase unul față de celălalt, care este deosebit de prețioasă la vârsta înaintată. Problemele care apar la astfel de cupluri în legătură cu scăderea capacității sexuale a soțului și durerea pe care o are soția din cauză că vaginul ei este uscat, pot fi rezolvate prin schimbarea poziției în timpul actului sexual și folosirea unor creme speciale hidratante sau hormonale. Dacă relațiile dintre soți sunt normale, atunci toate aceste lucruri se fac în mod natural și sunt percepute cu înțelegere și tandrețe. În această privință, aș dori să citez cuvintele medicilor ruși sexologi G. Vasilcenko și Yu. Reshetnik, care în unul dintre articolele lor au scris: „Toamna căsniciei – nu este sfârșitul vieții intime. Căci soarele chiar și la apus poate mângâia”.

De fapt, oricât de importantă n-ar fi armonia relațiilor intime, viața de căsătorie totuși nu se limitează doar la asta. Pe măsură ce funcția sexuală scade în mod natural odată cu vârsta, soții care se iubesc simt o nevoie tot mai mare de unitate spirituală, intimitate sufletească, de îngrijire reciprocă, de o atmosferă familială liniștită, de ordine și de confort. La bătrânețe, de obicei oamenii își reevaluează prioritățile, acordând preferință lucrurilor care în trecut nu aveau o importanță deosebită pentru ei. De exemplu, frumusețea exterioară a unei femei deja încetează să fie

principalul avantaj pentru un bărbat, deoarece mai important decât frumusețea exterioară pentru el în această perioadă este supunerea soției, răbdarea ei, blândețea, îngăduința, capacitatea de a ierta și de a menține o atmosferă bună în familie. Pe parcursul anilor, soțul treptat se obișnuiește cu soția sa, acceptând mai ușor și calm ceea ce constituie esența ei feminină, el devine mai tolerant față de greșelile ei, recunoscând că și el însuși are slăbiciuni pe care ea este nevoită să le suporte. Necazurile pe care le-au avut de-a lungul vieții lor trăite împreună, bolile copiilor, problemele financiare și alte greutăți ale vieții, îi fac să fie uniți și de neînlocuit unul pentru celălalt. În plus, mândria, egoismul, egocentrismul și mândru „Eu” al fiecăruia, care sunt atât de caracteristice tuturor oamenilor, pe parcursul timpului încetează brusc să se manifeste, contribuind astfel la o conviețuire mai pașnică.

Odată cu înaintarea în vârstă, femeia își reanalizează relația cu Dumnezeu și atitudinea ei față de soț. Pe măsură ce copiii cresc și părăsesc casa părintească, ea își dă seama că, soțul, oricum n-ar fi el, rămâne să fie totuși singurul om care va fi alături de ea până la sfârșitul zilelor, și începe să-i ofere din nou mai multă dragoste, pe care mulți ani la rând ea a acordat-o copiilor. Faptul că, din cauza grijilor neîncetate și a nenumăratelor treburi casnice ea inconștient s-a îndepărtat de soțul ei, îi frânge inima, determinând-o să devină din nou mai atentă față de cel, cu care a trecut prin toate circumstanțele vieții care au rămas deja în urmă. Experiența dobândită și înțelepciunea vieții o ajută să înțeleagă cât de adevărate sunt învățăturile Bibliei cu privire la femeile căsătorite, și cât de important este să le pui în practica vieții, dacă dorești să ai în familie binecuvântarea Domnului.

La un astfel de moment am ajuns și eu în viața mea, când stăteam la capul soțului meu, care era culcat pe un pat special de spital după o intervenție chirurgicală gravă la coloana vertebrală. Privindu-i fața palidă după anestezie și ascultându-i respirația care se întrerupea, brusc mi-am dat seama cu durere în inimă că, cu toate binecuvântările pe

care le-am avut cu el, am fost pentru el totuși nu o soție atât de bună precum el, fără îndoială a meritat, pentru că eu am acordat dragoste, timp și grijă nu atât lui, cât slujirii mele și celor care permanent apelau la mine pentru ajutor spiritual, în general, străinilor care, după ce primeau ceea ce doreau, dispăreau repede din viața mea, în timp ce el rămânea mereu alături de mine. Îmi aminteam de momentele în care am dat frâu "Eu"-lui meu dezgustător în relația noastră, împotriva căruia eu atunci abia am început să mă lupt. Dar cel mai dureros mi-era când îmi dădeam seama că, în cei mai fericiți ani eu nu întotdeauna am fost acea soție înțeleaptă, blândă și ascultătoare, precum ar fi trebuit să fiu conform Scripturii. O, cât de mult timp mi-a trebuit ca să pot înțelege odată și pentru totdeauna un simplu adevăr care constă în faptul că, în lupta pentru ultimul cuvânt, soția întotdeauna va suferi eșec! Și câte rugăciuni și de câte ori a trebuit să intervină Domnul pentru ca eu să înțeleg că, prin bărbatul pe care mi l-a dat anume Domnul, eu am o milă deosebită pe care nu am meritat-o! O, cât de adevărat a spus Martin Luther: „Prima dragoste te îmbată, iar când această stare trece, în căsătorie vine **dragostea adevărată**”. Dar, cu părere de rău, acest lucru începi să-l înțelegi abia atunci când, tinerețea deja a trecut iar firele de păr, deja demult ți-au încărunțit.

După ce petreci mult timp consiliere spirituală cu reprezentanți de diferite sexe, ajungi la concluzia că, la bătrânețe, la om se manifestă deosebit de clar anume acele trăsături care, au format personalitatea lui în anii anteriori. Și dacă înainte aceste calități erau observate doar de cei care le urmăreau cu atenție, atunci, la bătrânețe aceste trăsături devin evidente pentru toți din jurul lor, provocând sau simpatie și atracție, sau indignare și înstrăinare. Astfel, de exemplu, cei vorbăreți în tinerețe – devin vorbăreți plictisitori la bătrânețe, cei care au fost tăcuți – devin posomorâți și retrași, cei iritabili și dominatori – se transformă în niște chinuitori și tirani pentru membrii familiei lor, cei care observau neajunsurile altora – devin critici răutăcioși și bârfitori, cei care iubeau să-și exprime

nemulțumirile – devin niște morocănoși și insuportabili cărora nu le poți intra în voie cu nimic, dar precauți, receptivi, simpatici și buni – sunt cei, la care copiii lor adulți vin cu toată inima, și despre care se vorbește cu admirație după moartea lor, și oamenii își amintesc de ei încă mult timp după plecarea lor în veșnicii.

Acest lucru ar trebui să ne facă pe fiecare dintre noi să ne gândim la ce fel de persoană vom fi când vom îmbătrâni: vom fi o persoană în preajma căreia oamenii se vor simți bine la orice vârstă sau o persoană pe care o vor evita și o vor ocoli în orice fel. Căci, anume acest lucru va determina dacă vom trăi restul vieții ca niște bătrâni care sunt mereu nemulțumiți și morocănoși, uitați și părăsiți de toată lumea, sau dacă vom fi considerați ca niște exemple de oameni neprihăniți, cărora vor fi atribuite următoarele cuvinte ale Sfintei Scripturi: „Cel fără prihană înverzește ca finicul și crește ca cedrul din Liban. Cei sădiți în Casa Domnului, înverzesc în curțile Dumnezeului nostru. **Ei aduc roade și la bătrânețe, sunt plini de suc și verzi**, ca să arate că Domnul este drept” (Prov. 92:12-15), „Cel neprihănit umblă în neprihănirea lui; ferice de copiii lui după el!” (Prov. 20:7). Și pentru ca aceste definiții să devină caracteristica noastră, trebuie pe măsură ce ne apropiem de vârsta înaintată, să lucrăm asupra caracterului nostru, să ne testăm pe noi înșine în lumina Cuvântului lui Dumnezeu și să ne comportăm ca psalmistul din Vechiul Testament, care strigând la Domnul, a implorat: „Nu mă lepăda la vremea bătrâneții; când mi se duc puterile, nu mă părăsi!”, „Nu mă părăsi, Dumnezeule, chiar la bătrâneți cărunte, ca să vestesc tăria Ta neamului de acum, și puterea Ta neamului de oameni care va veni!” (Ps. 71:9,18).

De multe ori, din gura oamenilor în vârstă auzim cuvintele pe care le cunoaștem din copilărie: „Bătrânețe — haine grele, cum să fac să scap de ele”. Bătrânețea este o perioadă a vieții omului care e considerată de obicei ca fiind ultima etapă nefericită prin care, vrei nu vrei, trebuie să treci doar pentru a te apropia de mormânt. Ieșirea la pensie, de asemenea e legată de emoții negative pentru că

pentru mulți oameni aceasta înseamnă nu numai sfârșitul carierei lor profesionale, ci și al activității în general. Acest lucru provoacă un sentiment de goliciune și de inutilitate. În plus, odată cu pensionarea, apar adesea și probleme financiare. Unii reușesc să le rezolve, găsind posibilitatea de a rămâne la locul de muncă sau căutând un alt loc care le-ar aduce un venit suplimentar, alții își ajută copiii prin faptul că își cresc nepoții, unii caută noi ocupații, compensând astfel ceea ce au pierdut, iar alții rămân inactivi și îngrijorați.

Astfel, oamenii pur și simplu așteaptă să vină sfârșitul, în loc să continue să se bucure de viață. De aceea, nici nu e de mirare că acești oameni cad în depresii din cauză că nu mai pot întoarce vremea înapoi și își închipuie cu groază ce coșmar și ororuri îi așteaptă în viitor. Și cele mai frecvente îngrijorări și temeri sunt gândurile de genul: „Ce mă voi face dacă îmi voi pierde soțul/soția? Cine va avea grijă de mine când eu nu voi mai fi în stare să fac acest lucru? Ce va fi cu mine în viitor dacă sunt deja atât de bolnav(ă) și slab(ă)?”. Astfel de temeri indică la faptul că, deși o persoană a fost creștină mulți ani la rând, ea totuși încă nu s-a învățat să-și încreadă pe deplin viața în mâinile Creatorului Său, Care spune prin profet: „Binecuvântat să fie omul **care se încrede în Domnul și a cărui nădejde este Domnul!** Căci el este ca un pom sădit lângă ape care-și întinde rădăcinile spre râu; nu se teme de căldură când vine, și frunzișul lui rămâne verde; în anul secetei nu se teme și nu încetează să aducă rod” (Ier. 17:7,8).

După cum vedeți, în timp ce corpul îmbătrânește, sufletul rămâne tânăr. Desigur, să vezi cum îți îmbătrânește corpul, cum capacitățile fizice sau mentale se reduc iar neputința crește, nu provoacă nimănui emoții pozitive, ci te face să ai o atitudine negativă față de bătrânețe, însă cu toate acestea, aș vrea totuși să spun că multe dintre temerile pe care le au oamenii în vârstă sunt legate de concepțiile greșite despre îmbătrânire, care sunt adesea exagerate și false, pentru că în realitate noi suntem mult mai puternici și mai descurcăreți decât credem despre noi

înșine. Sigur că, noi nu putem opri timpul, dar, putem influența asupra calității vieții noastre. Și cum va fi bătrânețea noastră, depinde în mare măsură de noi înșine. Pentru că o bătrânețe sănătoasă – înseamnă mult mai mult decât a rămâne sănătos din punct de vedere fizic. Aceasta include o stare psihică bună, capacitatea de a menține motivația și interesul pentru viață, precum și capacitatea de a te descurca în stresurile apărute.

Pentru a nu părea bătrân, trebuie la vârsta înaintată să vă dezvoltați în continuare intelectul, sufletul și corpul, adică pur și simplu să nu vă opriți din mișcare. Vârsta să fie indicată în pașaport, dar nu în conștiința și comportamentul nostru. De aceea, trebuie să evităm obiceiurile și manierele bătrâneții și să gândim, să acționăm și să ne comportăm ca și cum am fi încă vioi și tineri. Totuși, procedând astfel, trebuie să aveți grijă să nu exagerați până la culme de parcă chiar ați fi un tânăr sau o tânără (precum fac unele vedete în vârstă de cinema și estradă), deoarece dintr-o parte acest lucru pare ridicol și absurd. Țineți minte că, comportamentul și aspectul nostru exterior, decide foarte mult comportamentul oamenilor față de noi. Din păcate, în viață întâlnești mulți oameni care, la vârsta de 45-50 de ani, au deja caracterul și trăsăturile unui bătrân: mișcări lente, exces de greutate, spate încovoiat, corp molatic, mers târâit, haine alese fără gust, dispoziție morocănosă, nemulțumire față de orice și oricine, viață fără scop, o frică constantă față de boli și dependență de pastile.

Cei care doresc să-și mențină cât mai mult timp starea sănătății, trebuie să țină cont de faptul că plimbările regulate și activitatea fizică moderată contribuie la prelungirea vieții și la menținerea sănătății. Ele stimulează metabolismul, reduc nivelul colesterolului și împiedică depunerea calciului în vasele de sânge. Îmbătrânirea prematură a mușchilor o putem împiedica într-o oarecare măsură dacă ne vom ocupa cu o muncă fizică care corespunde puterilor noastre, stării sănătății, naturii și gradului nostru de pregătire fizică. Îmbătrânirea

musculaturii începe de la vârsta de douăzeci de ani, din cauza modificărilor care au loc în proteina musculară, în alimentarea cu sânge a mușchilor și în funcționarea fibrelor nervoase intramusculare, iar toate acestea duc la scăderea volumului țesutului muscular. Mușchii îmbătrâniți trebuie tratați cu mai multă atenție decât cei tineri. Deși, odată cu înaintarea în vârstă scade semnificativ capacitatea de a suporta eforturile fizice și de viteză, totuși, se menține încă posibilitatea de a efectua activități de lungă durată cu intensitate redusă. Dar aici nicidecum nu trebuie să uităm și de odihnă, care, la această vârstă este absolut necesară pentru recuperare.

De asemenea, ar trebui să ne mai gândim și la faptul că fiecare vârstă are ceva minunat și specific doar ei. Ca toate celelalte lucruri din viața noastră, bătrânețea are avantajele ei, iar cea mai mare valoare a ei este experiența vieții și înțelepciunea dobândită de-a lungul anilor, care îi fac pe cei în vârstă nu numai să se ajute reciproc, ci și să fie excelenți îndrumători pentru tineri. Nu înzădar Cuvântul lui Dumnezeu ne spune: „Învață pe copil calea pe care trebuie s-o urmeze, și când va îmbătrâni, nu se va abate de la ea” (Prov. 22:6). Aceasta înseamnă că Dumnezeu le-a dat bătrânilor un marele privilegiu de a fi îndrumători pentru generația tânără, și astfel ei procedează după sfatul înțeleptului Solomon care a spus: „Aruncă-ți pânea pe ape, și după multă vreme o vei găsi iarăși!” (Ecl. 11:1). Desigur, nu toți oamenii au darul de a îndruma din punct de vedere spiritual, însă fiecare poate să-și găsească o ocupație destoinică în această perioadă de timp. Apropo, cât de uimitor este faptul când vedem cum oamenii în vârstă parcă înfloresc când văd că sunt în stare să facă ceva și că cineva are nevoie de ei. Astfel, moartea prematură este eliminată din gânduri și începe o viață interesantă, plină de sens și bucurie. Dăruindu-se pe sine, experiența și cunoștințele pe care le-au dobândit în practica dură a vieții, oamenii bătrâni nu mai trăiesc cu amintirile lor din trecut, ci cu prezentul.

În acest context, nu trebuie să-ți imaginezi o viață deosebită, ci pur și simplu să trăiești, grăbindu-te să faci

ceea ce nu ai avut timp să faci în tinerețe. Odată cu vârsta, sufletul omului, atitudinea lui față de viață și sfera emoțională, devin mai bogate și mai extinse. Bătrânețea – este apusul vieții omului, trist, dar la fel de frumos ca și răsăritul. Nu fiecare este respectat la bătrânețe. Respectul trebuie să-l meriți, trecând prin viață mulți ani la rând, și plecând în nemurire ca un **om** adevărat, despre care oamenii încă mult timp își vor aminti. Multe generații au fost înaintea noastră și, probabil, și multe vor fi după noi, și numai Creatorul știe cât timp va continua acest lucru. Nu trebuie să ne temem de bătrânețe, pentru că ea este o stare naturală a tuturor ființelor vii. Corpul, după ce și-a epuizat resursele de viață, moare, însă fiecare dintre noi i se oferă posibilitatea de a rămâne pe pământ prin faptele sale pe care le-a făcut, și cu lucrările care au rămas în urma lui care, încă mult timp pot să aducă rod pentru veșniciei. Însă, cât despre sufletul nostru, el deloc nu este supus morții.

Pulsul timpului răsună în lumea creației lui Dumnezeu, iar pentru a-i vedea întruparea materială, trebuie doar să ne uităm la arcul de secunde al ceasului. Ceea ce-i inevitabil, nu poate să ne otrăvească viața dacă suntem în pace cu Dumnezeu și cu aproapele nostru. Visul despre Ierusalimul Ceresc ne încurajează la fel cum pe un maratonist îl încurajează gândul despre final. Însă, apropierea de moarte – nu înseamnă numai apropierea de linia de finis a vieții omului, ci și apropierea judecății lui Dumnezeu, de aceea, chiar și cei care nu cunosc Evanghelia se tem de momentul trecerii în lumea de dincolo pentru că acesta este momentul în care va fi analizată toată viața. Căci moartea este acea linie de finis, după care nu mai este posibil de îmbunătățit rezultatul, pentru care ni se dă doar o singură șansă. După moarte, sufletul nu se mai poate schimba nici spre bine și nici spre rău. În starea în care a fost prinsă, el va apărea în fața lui Dumnezeu. Dacă îți dai seama ce e moartea cu adevărat, atunci începi să ai o altă atitudine față de viață.

Mulți oameni în vârstă cred că moartea unuia dintre soți este cea mai tristă etapă a vieții de familie, însă eu nu

sunt pe deplin de acord cu așa părere. Un om înțelept a spus: „În moarte există multă viață”, și cu adevărat așa și este. Prevăzându-și moartea, oamenii în vârstă se străduie să facă cât mai multe lucruri, reieșind din măsura puterilor pe care le au. Ei se bucură de fiecare oră, de fiecare zi, și chiar de cele mai mici și neînsemnate lucruri. Cei înțelepți – încearcă să recupereze măcar parțial ceea ce au pierdut în relația conjugală, dacă în tinerețe au fost atât de ocupați, încât nu au avut această posibilitate. Și eu împreună cu soțul, după ce el s-a pensionat, încercăm să ne acordăm cât mai mult timp unul altuia și, în primul rând, în fiecare zi ne ducem împreună la plimbare. E foarte plăcut să mergem alături, ținându-ne de mână ca în tinerețe, simțindu-ne cei mai fericiți din lume, privind zâmbetul dulce al celor ce trec pe lângă noi și admiră această imagine a relației noastre, precum și eu în tinerețea mea admiram astfel de cupluri în vârstă. Fiind conștienți de faptul, că viața pe pământ se apropie de sfârșit, noi profităm de fiecare moment pentru a fi împreună.

Sociologul american George Gilder, în cartea sa „Bărbații și căsătoria” scrie că soțiile fără soți se descurcă cu singurătatea mult mai bine decât bărbații care, fără grija unei femei devin extrem de vulnerabili. Dacă femeile își pierd soții, ele mult timp după asta sunt în doliu și plâng, iar apoi își vin în fire, se iau în mâini, și continuă să trăiască mai departe. Bărbații, în schimb, după ce își pierd soția, nu mai revin niciodată la echilibrul emoțional de odinioară. Vorbind despre acest lucru, îmi amintesc involuntar cuvintele tatălui meu care nu demult a plecat în veșnicii, și care, după moartea mamei, ca un bătrân, plângând în timpul conversațiilor telefonice, repeta încontinuu: „Odată cu moartea Ninei mele, s-a sfârșit și viața mea, iar zilele mi s-au transformat într-o existență amară și lipsită de bucurie”.

Într-adevăr e foarte greu când pierzi din viață omul cel mai apropiat. Desigur, dacă înainte de moarte, persoana dragă a fost bolnavă și a suferit mult timp înainte de a muri, atunci te poți liniști cu gândul că în sfârșit a scăpat de

suferința sa, însă când acest lucru se întâmplă brusc, atunci soțul sau soția rămasă în viață, mult timp nu poate să iasă din starea gravă de șoc, neștiind ce să facă și negăsindu-și locul. Astfel, o văduvă în vârstă, al cărei soț murise recent în urma unui infarct miocardic extins, înecându-se în lacrimi, spunea: „Acest lucru s-a întâmplat la masa de prânz, atât de repede, încât, nu am dovedit să-i spun niciun cuvânt. El doar în șoaptă a reușit să spună că se simte rău și cu o respirație hârâitoare a căzut jos de pe scaun. După înmormântarea lui, mă simt ca și cum mi-ar fi fost tăiată o jumătate din corp. Abia acum mi-am dat seama cât de mult el mi-a fost drag și cât de multe lucruri la el eu nu le-am apreciat înainte. Din păcate, nici noi nu am fost ocoliți de „lupta dintre sexe”, în care eu îmi apăram drepturile și îl învinuiam când de-un lucru, când de altul, amintindu-i de îndatoririle soțului menționate în Sfânta Scriptură. El atât de multe lucruri bune a făcut pentru mine și pentru copii, iar eu am acceptat totul ca pe o datorie, fără ca să-l laud vreodată pentru asta, de teamă, că se va mândri. O, cât de nepricepută am fost! Acum nu-mi mai trebuie nimic din ceea ce am obținut cândva cu atâta efort, vreau doar una: ca el să fie din nou lângă mine!..”.

Ascultând această istorie tristă, am putut să-i spun acestei femei doar una: „Tu trebuie să te bucuri că soțul tău a murit în Domnul, pentru că pe astfel de oameni Cuvântul lui Dumnezeu îi numește fericiți. Într-o zi te vei întâlni din nou cu el, dar până atunci trebuie să trăiești, să-i duci la bun sfârșit treburile lui și ale tale, și să împărtășești experiența ta de viață copiilor și nepoților tăi. Trebuie să depășești durerea acestei pierderi, și în inima ta să-ți iei rămas bun de la el, și să accepți schimbarea modului tău de viață obișnuit ca pe ceva inevitabil, împăcându-te cu gândul că de acum, vei trăi singură. Bine că ai persoane apropiate și rude cu care poți comunica și care vor avea grijă de tine când va veni ultima ta oră”.

Iată de ce, cei care au încă privilegiul de a-și petrece viața alături de soț sau soție, trebuie să fie deosebit de recunoscători Domnului, pentru că mulți oameni la

bătrânețe rămân singuri. Pentru mine personal, care mă apropii și eu de această etapă a vieții, este o mare fericire să îmbătrânesc alături de soțul meu, care timp de aproape patruzeci de ani a fost nu numai un prieten fidel și devotat, ci și cel mai de încredere ajutor în slujire. Nu știu cât timp încă Domnul va îngădui să fim împreună, dar mi-aș dori foarte mult în așa fel să-mi trăiesc anii care ne-au mai rămas, încât, la despărțire să-i pot spune: „Îți mulțumesc pentru tot, iubitul meu!”.

Îi mulțumesc lui Dumnezeu că am moștenit de la tatăl meu optimismul și bucuria de a trăi, pentru că soțul meu, după natura sa este înclinat spre pesimism și melancolie. Dar chiar și acest lucru este o dovadă convingătoare că Domnul nu a greșit când ne-a ales pe noi doi unul pentru altul, deoarece, deși suntem oameni foarte diferiți, noi ne completăm perfect unul pe celălalt, devenind pe deplin două jumătăți ale unui întreg. Recunosc că mă bucur să aud când soțul meu uneori spune: „Soarele meu! Ce m-aș fi făcut eu fără tine?! O, de-aș muri eu înaintea ta, căci știu că fără tine nu voi mai putea trăi”. Și când uneori mă dezlipesc de la telefonul de consiliere spirituală sau de la lucrul la următoarea nouă carte, mă apropii de el când stă la calculator în timpul ocupației sale preferate de „pilotaj virtual” pentru ca să-l mângâi, iar el înțelege imediat că nu poate scăpa de „pupic” și, cu zâmbet își întinde buzele spre mine. Atunci când soții au o astfel de relație, ei nu cred că bătrânețea – nu este o bucurie și, indiferent de vârsta lor înaintată, îi mulțumesc Domnului pentru fiecare clipă petrecută împreună.

Cu câțiva ani în urmă, un vechi cunoscut mi-a spus că, într-un cimitir din Rusia, pe piatra funerară de marmură a unei femei, soțul ei a gravat următoarea poezie mică:

Odihnește-te în pace, prietenă ce ești acum departe!

În timpul vieții noastre noi ne-am chinuit unul pe altul.

Moartea ne-a despărțit.

Acum noi ne vom odihni.

Nu știu, dragi prieteni, poate că aceste cuvinte vi se vor părea amuzante, dar pe mine personal m-a întristat faptul

că acești doi oameni, așa și nu au reușit să profite de ceea ce li s-a dat ca cel mai bun și mai frumos dar al vieții de pe pământ. De aceea, pentru ca ceva similar să nu vi se întâmple și vouă, bucurați-vă, cât încă mai puteți, de căsnicia voastră aici, pe pământ, pentru că, chiar dacă vă veți reîntâlni în veșnicie, voi veți avea acolo altfel de relații pe care noi acum nu le putem înțelege, relații de neînțeles minții noastre, în care conceptul de „soț și soție” nu va mai fi, așa cum a spus Domnul Isus: „Căci după ce vor învia din morți, nici nu se vor însura, nici nu se vor mărita, ci vor fi ca îngerii în ceruri” (Marcu 12:25).

Vremurile și oamenii care au plecat pentru totdeauna, sunt deosebit de prețioși pentru noi deoarece nu-i mai putem întoarce. Pierderile ne schimbă viziunea noastră asupra vieții și asupra celor dragi, de aceea, cuplurilor în vârstă care încă nu au ajuns la armonia sufletelor și la o înțelegere reciprocă, aș dori să le spun la despărțire: „Vouă vă rămâne foarte puțin timp pentru a vă bucura unul de celălalt, de aceea, nu-l pierdeți în reproșuri, certuri și dezbinări. Doar numai dacă ați păstrat dragostea și respectul unul față de celălalt pe parcursul lungii voastre vieți conjugale, voi, sărbătorind nunta de argint, de aur sau de diamant, veți putea fără fățarnicie să spuneți: „Noi întotdeauna am fost fericiți împreună” și în veșnicie, când veți fi în fața lui Dumnezeu, nu vă veți teme că veți primi pedeapsă pentru atitudinea greșită față de cel/cea, cu care Dumnezeu v-a unit pe pământ”.

Bibliografie

William MacDonald, „Comentarii biblice pentru creștini. Noul Testament”, Asociația pentru promovarea literaturii creștine din Bielefeld, 2000 (Christliche Literatur-Verbreitung e.V., Bielefeld, 2000)

V. S. Nemțev, „Uniunea dragostei”, Biserica „Trezirea”, Minsk, 2004

Neil Anderson și Charles Maylander, „Viața de familie în Hristos”, SPb, „Kairos”, Kairos, 1999

Harold J. Seila, „52 de sfaturi pentru viața de cuplu”, Editura „Cheia”, Sankt Petersburg, 2003

Jun Hunt, „Cheile”, volumul 4, Asociația „Renașterea spirituală”, Moscova, 2003

Theodor Hendrik van de Velde, „Căsătoria perfectă”, Editura „Belarus”, Minsk, 1995

Comitetul editorial: B. M. Vornik și alții, „Sexologie”, Editura „Enciclopedia Belarusă – Petrus Brovka”, Minsk, 1995

S. I. Ozhegov și N. Yu. Shvedova, „Dicționar explicativ al limbii ruse”, Academia Rusă de Științe, Institutul de Limbă Rusă „Vinohradov”, Moscova, 1998

John Gray, „Bărbații sunt altfel. La fel și femeile.” Editura Wilhelm Goldmann, Muenchen, 1998

Dieter & Vreni Theobald „Noi nu ne vom da bătuți!” Editura Brunnen, Basel, 2000

Kurt Blatter, „Relații problematice – ce să facem?”, Editura Brunnen, Basel și Gießen, 1996

Georg von Viebahn, „Logodna, căsătoria și viața conjugală”, Editura Trachsel, Fruitigen, 1993

Thomas A. Whiteman, Thomas G. Bartlett, „Noi rămânem împreună”, Editura Francke, Marburg pe Lahn, 1997

Tim și Beverly Lachey, „Tainele vieții de cuplu după 40 de ani”. Editura „Noul și Vechiul”. Sankt Petersburg, 2009

Ruth Westheimer, „Enciclopedia sexualității umane, de la concepție până la bătrânețe”. Editura „Kron-Press”. Moscova, 1995

La editura misiunii „Apele Vii” puteţi cumpăra următoarele cărţi şi CD-uri:

«Пробуждение начинается с меня» Л. Плетт
«Время начаться суду с дома Божьего» Л. Плетт
«Глас вопиющего в пустыне» Л. Плетт
«Путём исканий» Л. Плетт
«Meine Suche – mein Weg» L. Plett
«Духовные болезни» Л. Плетт
«Когда плачет душа» Л. Плетт
«Хождение во свете» Л. Плетт
«Соединённые Богом» Л. Плетт
«Откровенный разговор» Л. Плетт
«Между Христом и сатаной» К. Е. Кох

CD-uri în format MP3 cu cărţile audio menţionate mai sus ale Ludmillei Plett

CD-uri cu cântece creştine clasice interpretate de Ludmila Plett şi Svetlana Noifeld:

«Наша жизнь, как свеча на столе» („Viaţa noastră e ca o lumânare pe masă”)

«Живые воды» („Apele vii”)

CD-uri în format MP3 cu înregistrările discuţiilor de îndrumare spirituală ale Ludmillei Plett şi predicile evanghelistului sud-african Trevor Dahl (traducere sincronă în limba rusă din limba engleză).

Informaţie pentru cititori:

Pe coperta din spatele cărţii e fotografia lui Heinrich şi Liudmila Plett, la cea de-a 28-a aniversare a căsătoriei lor.